

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

CİLT : 73

**92'nci Birleşim
16 Haziran 2021 Çarşamba**

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	7
II.- GELEN KÂĞITLAR	12
III.- YOKLAMALAR	68, 69, 97, 98, 105, 106, 114, 115
IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	22
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>22:26</i>
1.- Batman Milletvekili Feleknaş Uca'nın, cezaevlerinde yaşanan hak ihlallerine ilişkin gündem dışı konuşması	22:23
2.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Hatay'ın sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	23:24
3.- Burdur Milletvekili Bayram Özçelik'in, Salda Gölü'nün korunması için yapılan çalışmalara ilişkin gündem dışı konuşması	24:26

V.- AÇIKLAMALAR

26, 59, 69, 77, 89, 102

1.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, sözleşmeli personel atamalarına ilişkin açıklaması	26
2.- Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu'nun, Jandarma teşkilatının 182'nci kuruluş yıl dönümüne ilişkin açıklaması	26
3.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, ülkemizde temiz siyasetçi, gazeteci ve bürokrat istediğine ilişkin açıklaması	27
4.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, çiftçilerin sorunlarına ilişkin açıklaması	27
5.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, Türkiye ekonomisine ilişkin açıklaması	27:28
6.- Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir'in, NATO toplantısından yansıyan görüntülere ilişkin açıklaması	28
7.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, Azerbaycan'ın Millî Kurtuluş Günü'nü kutladığına ilişkin açıklaması	28
8.- Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya'nın, "Yeniden Asya" politikasına ilişkin açıklaması	28:29
9.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, Muğla'nın Milas ilçesine yapılması düşünülen liman projesine ilişkin açıklaması	29
10.- Muğla Milletvekili Suat Özcan'ın, demokrasilerde yetkinin beraberinde sorumluluk da getirdiğine ilişkin açıklaması	29
11.- Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, Burdur Şeker Fabrikasına ilişkin açıklaması	29:30
12.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, Kütahya'daki esnafın sorunlarına ilişkin açıklaması	30
13.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, itfaiyecilerin sorunlarına ilişkin açıklaması	30
14.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, öğretmen atamalarına ilişkin açıklaması	30
15.- Sivas Milletvekili Semiha Ekinci'nin, Sivas'taki sağlık hizmetlerine ilişkin açıklaması	31
16.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, Çanakkale'nin Ayvacık ilçesindeki deprem konutları ile sosyal donatılara ilişkin açıklaması	31
17.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, Berkin Elvan'ın ölüm yıl dönümüne ilişkin açıklaması	31
18.- Şanlıurfa Milletvekili Zenzem Gülender Açıanal'ın, aşılama çalışmalarına ve Türk Millî Futbol Takımı'na başarılar dilediğine ilişkin açıklaması	32

- 19.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, ezanın aslına uygun olarak okunmaya başlamasının 71'inci yıl dönümüne ilişkin açıklaması 32
- 20.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Afyonkarahisar'ın neden sürekli göç verdiğini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 32
- 21.- Bolu Milletvekili Arzu Aydın'ın, 11 Haziran 2021 Cuma günü Bolu'daki sağanak yağışın etkilerine ilişkin açıklaması 33
- 22.- İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, Soma katliamı davasına ilişkin açıklaması 33
- 23.- Giresun Milletvekili Necati Tıǧlı'nın, fındık taban fiyatına ilişkin açıklaması 33
- 24.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Menderes Nehri'ne yeterli miktarda su verilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 33:34
- 25.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkan'nın, 16 Haziran Kamu Çalışanları Günü'nü kutladığına, Mehmet Akif Bekiroǧlu'nu rahmetle andığına, Türk Millî Futbol Takımı'na başarılar dilediğine, İYİ Parti olarak bilim insanları Uğur Şahin ile Özlem Türeci'nin Nobel Ödülü'ne aday gösterilmesini talep ettiklerine, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın NATO zirvesinde Amerika Başkanı Biden'le olan konuşmalarının devlet arşivinde yer alması gerektiğine, Didim Belediye Başkanı Deniz Atabay'a yapılan saldırıya ve Ağrı ilinin sorunlarına ilişkin açıklaması 34:36
- 26.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, NATO Devlet Liderleri Zirvesi'ne, Milliyetçi Hareket Partisi olarak alınmış ve alınacak her kararın arkasında olacaklarına, Asya Açık Tekvando Şampiyonası'nda madalya kazanan sporcuları tebrik ettiğine ve Türk Millî Futbol Takımı'na başarılar dilediğine ilişkin açıklaması 36:37
- 27.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Soma davasına, İçişleri Bakanlığı tarafından Siirt Belediyesi eski Eş Başkanı Berivan Helen Işık hakkında açılan soruşturmaya, Nevzat Tarhan'ın Kadına Yönelik Şiddeti Önleme Komisyonuna çağırılmasına ve Kahramanmaraş'ın Pazarcık ilçesinin Çöçelli mahallesine kurulmak istenen biyokütle enerji santraline ilişkin açıklaması 37:39
- 28.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Türk Millî Futbol Takımı'na başarılar dilediğine, 16 Haziran Dünya Ev İşçileri Günü'ne, Meclis Başkanı Mustafa Şentop'un İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'ya gönderdiği resmî yazıya ve yaşamak için bu iktidarı ve kirli yönetimi temizlemek zorunda olduklarına ilişkin açıklaması 39:40
- 29.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoǧlu'nun, NATO zirvesine, Azerbaycan Millî Kurtuluş Günü'ne, Türk Millî Futbol Takımı'na başarılar dilediğine, ilk Türk otomobil projesi Devrim otomobiline, ezanın aslına uygun olarak okunmaya başlamasının yıl dönümüne, ayrımcılığa müsaade etmeksizin hizmet etmeye devam ettiklerine, CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroǧlu'nun bildiği suçları adliyeye şikâyet etmesi gerektiğine,

İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun adli makamlara kendi şikâyetiyle ilgili açıklamasını yaptığına ve kirli siyasetten temizlenmenin en güzel Cumhuriyet Halk Partisine yakışacağına ilişkin açıklaması	41:43
30.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	43:44
31.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	44
32.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beşıtaş'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	44:45
33.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç ile Siirt Milletvekili Meral Danış Beşıtaş'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	45:49
34.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, "dış güçler"e ilişkin açıklaması	59:61
35.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beşıtaş'ın, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	61:62
36.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	63
37.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	63:64
38.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, "dış güçler"e ilişkin açıklaması	64:65
39.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beşıtaş'ın, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	65:67
40.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Siirt Milletvekili Meral Danış Beşıtaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	67:68
41.- Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç'ın, Kahramanmaraş'ın Pazarcık ilçesinin Çöçelli mahallesine kurulmak istenen biyokütle enerji santraline ilişkin açıklaması	69
42.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, Düzce'deki kara yolu yatırımlarına ilişkin açıklaması	70
43.- Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu'nun, çiftçilerin destek ödemelerine ilişkin açıklaması	70
44.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, gübre fiyatlarına ilişkin açıklaması	70
45.- Aksaray Milletvekili Ayhan Erel'in, ek ders ücreti karşılığı çalışan personele ilişkin açıklaması	70:71

46.- Ankara Milletvekili Servet Ünsal'ın, Erzurum Köprüköy Belediye Başkanlığına personel alımına ilişkin açıklaması	71
47.- Bursa Milletvekili Atilla Ödünç'ün, ezanın aslına uygun olarak okunmaya başlamasının yıl dönümüne ilişkin açıklaması	71
48.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, 15-16 Haziran işçi direnişinin 51'inci yıl dönümüne ilişkin açıklaması	77
49.- Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir'in, Ağrı'nın sorunlarına ilişkin açıklaması	77:78
50.- Samsun Milletvekili Bedri Yaşar'ın, YKS'ye girecek öğrencilerin aşılması gerektiğine ilişkin açıklaması	78
51.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, 267 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne ilişkin açıklaması	89
52.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, 267 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne ilişkin açıklaması	90
53.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, İstanbul Milletvekili Engin Altay ile Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	91
54.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	91:92
55.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	92
56.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Ankara'da yapılan basın açıklamalarına polislin müdahalesine ilişkin açıklaması	102:103
57.- Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı'nın, Kastamonu Devlet Hastanesine ilişkin açıklaması	103

VI.- ÖNERİLER**49, 68, 69, 72****A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ****49:59, 68, 69, 72:77**

1.- İYİ Parti Grubunun, 2/2/2021 tarihinde Denizli Milletvekili Yasin Öztürk ve arkadaşları tarafından, süt üreticilerinin sorunlarının araştırılması, sorunlarının çözümü konusunda alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Haziran 2021 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

49:54

2.- HDP Grubunun, 16/6/2021 tarihinde Grup Başkan Vekili Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, iktidarın her kriz ve sorunda, mafya-çete yapılanmasında adres gösterdiği "dış güçler"ın araştırılması amacıyla

verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Haziran 2021 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

54:59, 68, 69

3.- CHP Grubunun, 15/6/2021 tarihinde Uşak Milletvekili Özkan Yalım ve arkadaşları tarafından, taşıma sektöründe faaliyette bulunan şoför esnafı ve nakliye şirketlerinin maliyetlerinin yüksekliğinin önüne geçilmesi, zarar etmelerinin önlenmesi amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Haziran 2021 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

72:77

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

78, 92, 98, 103, 106, 115

A) KANUN TEKLİFLERİ

78:89, 92:97, 98:102,
103:105, 106:114, 115:156

1.- Kahramanmaraş Milletvekili Ahmet Özdemir ve 21 Milletvekilinin Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3632) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 267)

78:89, 92:97, 98:102,
103:105, 106:114, 115:156

VIII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

157

1.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Ankara-Niğde otoyoluna ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/45433)

157:158

2.- İstanbul Milletvekili Özgür Karabat'ın, Evrensel Hizmet Kanunu kapsamında toplanan vergilere ve yürütülen işlemlere ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/45956)

159:161

3.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, Çeşme Limanının işletilmesine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/45960)

162:163

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 15.01’de açılarak yedi oturum yaptı.

Aksaray Milletvekili Ramazan Kaşlı, Aksaray’ın il statüsünü kazanmasının 32’nci yıl dönümüne, İstanbul Milletvekili İbrahim Özden Kaboğlu, 27’nci Yasama Döneminin Üçüncü Yasama Yılıının anayasal ve siyasal bilançosunu değerlendirmeye,

Bitlis Milletvekili Vahit Kiler, Bitlis’e yapılan yatırımlara,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, İstanbul Milletvekili İbrahim Özden Kaboğlu’nun yaptığı gündem dışı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili İbrahim Özden Kaboğlu, Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Bitlis Milletvekili Vahit Kiler’in yaptığı gündem dışı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Bitlis Milletvekili Vahit Kiler’in yaptığı gündem dışı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Bitlis Milletvekili Vahit Kiler, İstanbul Milletvekili Engin Altay ile Bitlis Milletvekili Mahmut Celadet Gaydalı’nın satışma nedeniyle yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine,

Bitlis Milletvekili Vahit Kiler, Ankara Milletvekili Tekin Bingöl ile Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın satışma nedeniyle yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine,

Ankara Milletvekili Tekin Bingöl, Bitlis Milletvekili Vahit Kiler’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Bitlis Milletvekili Vahit Kiler’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Bitlis Milletvekili Vahit Kiler, Ankara Milletvekili Tekin Bingöl ile Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine,

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın satışma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu’nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Bitlis Milletvekili Mahmut Celadet Gaydalı, Bitlis Milletvekili Vahit Kiler’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu’nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu’nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Bursa Milletvekili Yüksel Özkan, sağlık çalışanlarının maruz kaldığı saldırılara,

Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker,

Ankara Milletvekili Ayhan Altıntaş;

Marmara Denizi'ndeki müsilaj sorununa,

Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın, Jandarma teşkilatının 182'nci kuruluş yılı dönümüne,

Sivas Milletvekili Semiha Ekinci, aşılama çalışmalarına,

Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap, Kütahya'nın Altıntaş ilçesinin Beşkarış köyünün sulama sorununa,

Bursa Milletvekili Erkan Aydın, Bursa'da SGK'nin sağlık kısmının taşınmasına,

Uşak Milletvekili Özkan Yalım, atlı cirit sporuna,

İstanbul Milletvekili Arzu Erdem, Bakırköy Botanik Park'a,

Mersin Milletvekili Baki Şimşek, Mersin'in Çamlıyayla ilçesine yapılacak baraja ve yola,

Mersin Milletvekili Hacı Özkan, AK PARTİ hükümetlerinin yatırımlarına,

Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer, sağlık çalışanlarının sorunlarına,

Kırşehir Milletvekili Metin İlhan, Kırşehir'deki tarımsal sulama çalışmalarına,

Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç, Kahramanmaraş'taki geri dönüşüm çalışmalarına,

Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan, boşanmalara,

Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel, çiftçilerin sorunlarına,

Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın, Balıkesirli süt üreticilerinin sorunlarına,

Adana Milletvekili Orhan Sümer, Adana'nın Yüreğir ilçesindeki enerji üretim tesisine,

Gaziantep Milletvekili Ali Muhittin Taşdoğan, Dündar Taşer'in 49'uncu ölüm yılı dönümüne,

Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocacığil, Amasya Tamimi'nin 102'nci yılı dönümüne,

Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal, Afyonkarahisar'daki sulama projelerine,

Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül, Didim Belediye Başkanı Deniz Atabay ve avukatına yapılan saldırıya,

İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm, 15-16 Haziran büyük işçi direnişinin 51'inci yılı dönümüne,

Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan, Mardin Nusaybin'de trafik kazasında hayatını kaybeden öğretmenler Suzan Basın ile Büşra Yıldız'a Allah'tan rahmet dilediğine, Jandarma teşkilatının 182'nci kuruluş yılı dönümüne, astsubayların görev ve makam tazminatlarının verilmesi gerektiğine, Azerbaycan'ın Millî Kurtuluş Günü'nü tebrik ettiğine, Didim Belediye Başkanı Deniz Atabay ile Yomra Belediye Başkanı Mustafa Bıyık'a yapılan saldırılara, RTÜK'e yapılacak üye seçimine ve ülkede hukukun katledildiğine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, şehit Korucubaşı Abdurrahman Avcı ile bütün şehitlere bir kez daha Allah'tan rahmet dilediğine ve Dündar Taşer, Cemil Meriç ve Peyami Safa'nın ölüm yıl dönümlerine,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, 15-16 Haziran büyük işçi direnişinin 51'inci yıl dönümüne, Ethem Sarısülük'ün ölüm yıl dönümüne, Kars Sarıkamış'taki ağaç kesimine, İstanbul İl Ambulans Komuta Kontrol Merkezi Başhekimi Doktor Adil Yetiş Sarıhasanoğlu'nun sosyal medyada yaptığı ırkçı ve cinsiyetçi paylaşımlara, nefret suçları yasasına, Bitlis Ensar Vakfıyla ilgili iddialara, Diyarbakır'ın Bağlar ilçesinde motosikletli Yunus polisinin yaptığı kazaya ve İçişleri Bakanlığı ile iktidarın bu konuya önem vermesini talep ettiklerine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, tütün ticareti yapanlara, Didim Belediye Başkanı Deniz Atabay ile Yomra Belediye Başkanı Mustafa Bıyık'a yapılan saldırılara, erken seçim istemenin teröristlik olmadığına ve Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Ermeni soykırımı ile Afganistan Kandahar Havalimanı'nın korunmasıyla ilgili sözlerine,

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Ermeni soykırımı ile Afganistan Kandahar Havalimanı'nın korunmasıyla ilgili sözlerini çarpıtarak askeri, orduyu, milleti ve devleti itibarsızlaştırmanın millete ve devlete bühtan olduğuna, RTÜK kontenjanına, Çankırı Nüfus Müdürlüğüyle ilgili iddianın iftira olduğuna,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, İstanbul Milletvekili Engin Altay ile Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Ankara Milletvekili Tekin Bingöl, Bitlis Milletvekili Vahit Kiler'in yaptığı gündem dışı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine,

Bitlis Milletvekili Mahmut Celadet Gaydalı, Bitlis Milletvekili Vahit Kiler'in yaptığı gündem dışı konuşması sırasında HDP Grubuna,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Bitlis Milletvekili Vahit Kiler'in yaptığı gündem dışı konuşması sırasında CHP Genel Başkanına,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Bitlis Milletvekili Vahit Kiler'in yaptığı açıklaması sırasında Halkların Demokratik Partisine,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Bitlis Milletvekili Vahit Kiler'in yaptığı açıklaması sırasında şahsına,

Sataşmaları nedeniyle birer konuşma yaptılar.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Nimetullah Erdoğan, başta Bitlis Milletvekili Vahit Kiler olmak üzere heyetteki arkadaşların incinmeyeceği üsluba riayet edilmesi konusunda çok daha dikkatli olunması gerektiğine ilişkin bir konuşma yaptı.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Türkiye-Avrupa Birliği Karma Parlamento Komisyonunda Erzurum Milletvekili Zehra Taşkesenlioğlu Ban'dan boşalan üyelik için Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu Başkanlığınca bildirilen Ankara Milletvekili Lutfiye Selva Çam'ın üyeliğinin Başkanlık Divanında yapılan incelemede uygun bulunduğuna ilişkin tezkeresi Genel Kurulun bilgisine sunuldu.

Başkanlıkça, İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekközeğü'nün Dışişleri Komisyonu üyeliğinden istifasına ilişkin yazısının 10/6/2021 tarihinde Başkanlığa ulaştırılmasına ilişkin bir duyuruda bulunuldu.

İYİ Parti Grubunun, 15/6/2021 tarihinde Grup Başkan Vekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan tarafından, TÜRK TELEKOM özelinde özelleştirme işlemlerinin ülke ekonomisine fayda ve zararlarının değerlendirilmesi ve özelleştirme sürecinde kamu ve özel kesimin zarara uğramasına sebep olacak ihmaller ile bu ihmallere sebep olan görevlilerin tespit edilmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

HDP Grubunun, 15/3/2021 tarihinde Grup Başkan Vekili Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, hasta mahpusların yaşam hakkının güvence altına alınması için çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (13269 sıra no.lu) diğer önergelerin önüne alınarak,

CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin "Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler" kısmında yer alan, iflas talebinde bulunan AtlasJet Havacılık Anonim Şirketinde görevli personele ait maaşların ve tazminatların ödenmemesinin sebeplerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/4222) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin,

Görüşmelerinin, Genel Kurulun 15 Haziran 2021 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan, Kars Milletvekili Ahmet Arslan'ın İYİ Parti grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Kars Milletvekili Ahmet Arslan, Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan, Kars Milletvekili Ahmet Arslan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Kars Milletvekili Ahmet Arslan, Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan, Kars Milletvekili Ahmet Arslan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Kars Milletvekili Ahmet Arslan, Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Ankara Milletvekili İbrahim Halil Oral, Bitlis hakkında yapılan tartışmalara,

Diyarbakır Milletvekili Oya Eronat, Diyarbakırlı öğrenci ve sporcuların başarılarına,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven'in HDP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Aksaray Milletvekili Ayhan Erel, küçükbaş kurbanlık kesim fiyatlarına,
Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu, doğa katliamlarına,
Bursa Milletvekili Atilla Ödünç, Azerbaycan Millî Kurtuluş Günü'ne,
İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu, Andımız'ın okutulmasını yasaklayan Danıştay kararının gerekçesine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, (2/3159) esas numaralı Muhtar Ödenek ve Sosyal Güvenlik Yasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Dışişleri Komisyonunda açık bulunan ve HDP Grubuna düşen 1 üyeliğe Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit seçildi.

Gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının:

1'inci sırasında yer alan ve İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Kahramanmaraş Milletvekili Ahmet Özdemir ve 21 Milletvekilinin Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3632) ve Adalet Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 267), görüşmelerine başlandı.

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun 267 sıra sayılı Kanun Teklifi'nün tümü üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin bir açıklamada bulundu.

İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle bir konuşma yaptı.

Alınan karar gereğince, 16 Haziran 2021 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşime 00.05'te son verildi.

Nimetullah ERDOĞMUŞ

Başkan Vekili

Rümeysa KADAK

İstanbul

Kâtip Üye

Enez KAPLAN

Tekirdağ

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR**No: 162****16 Haziran 2021 Çarşamba****Milletvekili Teklifleri**

1.- Bilecik Milletvekili Yaşar Tüzün'ün; 6585 Sayılı Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3674) (Dijital Mecralar ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2021)

2.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin; 28.11.2017 Tarihli 7061 Sayılı Bazı Vergi Kanunları ile Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/3675) (İçişleri ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2021)

3.- Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın; Kooperatifler Hakkında Kanun Teklifi (2/3676) (Adalet; Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji; Tarım, Orman ve Köyüşleri ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2021)

Rapor

1.- 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu'nun 13 ve 16'ncı Maddeleri Hükümlerine Göre Yapılacak Sayıştay Başkanlığı Seçimine İlişkin Sayıştay Başkanı ve Üyeleri Ön Seçim Geçici Komisyonu Raporu (5/7) (S. Sayısı: 269) (Dağıtma tarihi: 16.06.2021)

Yazılı Soru Önergeleri

1.- Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, İçişleri Bakanı'na yöneltilen yazılı soru önergelerinin cevaplandırılmasına ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46267) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2021)

2.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, Basın İlan Kurumu tarafından verilen resmî ilan, reklam ve cezalarla ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/46463) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

3.- Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün, Türkiye Varlık Fonuna devredilen PTT'nin bilançosu ve iştiraklerine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/46464) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

4.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, pandemi sürecinde cezaevlerinde görülen koronavirüs vakalarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46465) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

5.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, Bakanlık tarafından maske, dezenfektan ve benzer malzemeler için yapılan harcama miktarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46466) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

6.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2016-2021 yılları arasında cezaevi görevlileri hakkında kötü muamele nedeniyle açılan soruşturma ve dava sayılarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46467) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

7.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2016-2021 yılları arasında Bakanlık bünyesinde görev yapan danışmanlara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46468) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

8.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, hasta mahkumların sağlık hizmetlerine erişimine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46469) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

9.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, bir gazetede nefret söylemine yer verildiği iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46470) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

10.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2016-2021 yılları arasında Bakanlık bünyesinde görev yapan özel kalem müdürlerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46471) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

11.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, 2010-2020 yılları arasında illere göre huzurevi ve rehabilitasyon merkezlerine yerleşmek için başvuran kişilere ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46472) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

12.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, Zonguldak'ta bulunan huzurevi ve rehabilitasyon merkezlerine ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46473) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

13.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, huzurevi ve rehabilitasyon merkezlerine ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46474) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

14.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, Bakanlık tarafından maske, dezenfektan ve benzer malzemeler için yapılan harcama miktarına ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46475) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

15.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, istismara uğrayan çocukların haklarının korunmasına ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46476) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

16.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2018-2021 yılları arasında Türkiye genelinde kaybolan çocuklara ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46477) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

17.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2016-2021 yılları arasında Bakanlık bünyesinde görev yapan danışmanlara ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46478) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

18.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, yaptığı bir açıklamaya ve kadına yönelik şiddet verilerine ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46479) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

19.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2016-2021 yılları arasında Bakanlık bünyesinde görev yapan özel kalem müdürlerine ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46480) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

20.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, SGK bünyesinde yapılması planlanan zorunlu yer değişikliğinin ertelenmesi kararına ve çeşitli iddialara ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46481) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

21.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, Bakanlık tarafından maske, dezenfektan ve benzer malzemeler için yapılan harcama miktarına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46482) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

22.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, 2020 yılında ahlak ve iyi niyet kurallarına uymayan haller nedeniyle iş sözleşmesi feshedilen kişi sayısına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46483) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

23.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, atık kağıt toplayıcılarına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46484) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

24.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2016-2021 yılları arasında Bakanlık bünyesinde görev yapan danışmanlara ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46485) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

25.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2016-2021 yılları arasında Bakanlık bünyesinde görev yapan özel kalem müdürlerine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46486) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

26.- İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, motosikletli kuryelerin çalışma koşullarının iyileştirilmesi talebine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46487) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

27.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, Marmara Denizi'nde görülen deniz salyasının sebeplerine ve alınan önlemlere ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46488) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

28.- İstanbul Milletvekili Gökân Zeybek'in, Marmara Denizi'nde görülen deniz salyasının sebeplerine ve alınan önlemlere ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46489) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

29.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, faal durumda olan kömürlü termik santrallere ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46490) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

30.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, kömürlü termik santrallerin çevresel etkilerine ve kapatılmaları talebine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46491) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

31.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, enerji alanında toplanan vergilerin fosil ve yenilenebilir enerji kaynaklarına dağılımına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46492) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

32.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 2018-2021 yılları arasında Bakanlık ve şahsına ait sosyal medya hesaplarının yönetimi için yapılan hizmet alımlarına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46493) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

33.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, Bakanlık tarafından maske, dezenfektan ve benzer malzemeler için yapılan harcama miktarına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46494) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

34.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2016-2021 yılları arasında Bakanlık bünyesinde görev yapan danışmanlara ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46495) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

35.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, İzmir'in Gaziemir ilçesinde bulunan terk edilmiş bir kurşun fabrikasının çevresel etkilerine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46496) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

36.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kahramanmaraş'taki Erkenez ve Aksu çaylarında meydana gelen kirliliğe karşı önlem alınmasına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46497) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

37.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2016-2021 yılları arasında Bakanlık bünyesinde görev yapan özel kalem müdürlerine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46498) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

38.- İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin, Almanya tarafından ülkeye girişlerde Türk vatandaşları için getirilen yeni düzenlemeye ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46499) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

39.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, Bakanlık tarafından maske, dezenfektan ve benzer malzemeler için yapılan harcama miktarına ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46500) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

40.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2016-2021 yılları arasında Bakanlık bünyesinde görev yapan danışmanlara ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46501) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

41.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2016-2021 yılları arasında Bakanlık bünyesinde görev yapan özel kalem müdürlerine ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46502) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

42.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, Bakanlık tarafından maske, dezenfektan ve benzer malzemeler için yapılan harcama miktarına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46503) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

43.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2016-2021 yılları arasında Bakanlık bünyesinde görev yapan danışmanlara ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46504) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

44.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Diyarbakır ilinde tarımsal sulama amaçlı elektrik kullanan abonelerin borç ve faizlerinin yeniden yapılandırılmasına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46505) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

45.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Mardin ilinde tarımsal sulama amaçlı elektrik kullanan abonelerin borç ve faizlerinin yeniden yapılandırılmasına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46506) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

46.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Kilis ilinde tarımsal sulama amaçlı elektrik kullanan abonelerin borç ve faizlerinin yeniden yapılandırılmasına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46507) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

47.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Batman ilinde tarımsal sulama amaçlı elektrik kullanan abonelerin borç ve faizlerinin yeniden yapılandırılmasına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46508) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

48.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Şırnak ilinde tarımsal sulama amaçlı elektrik kullanan abonelerin borç ve faizlerinin yeniden yapılandırılmasına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46509) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

49.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Siirt ilinde tarımsal sulama amaçlı elektrik kullanan abonelerin borç ve faizlerinin yeniden yapılandırılmasına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46510) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

50.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2016-2021 yılları arasında Bakanlık bünyesinde görev yapan özel kalem müdürlerine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46511) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

51.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 2018-2021 yılları arasında Bakanlık ve şahsına ait sosyal medya hesaplarının yönetimi için yapılan hizmet alımlarına ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46512) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

52.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, Bakanlık tarafından maske, dezenfektan ve benzer malzemeler için yapılan harcama miktarına ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46513) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

53.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2016-2021 yılları arasında Bakanlık bünyesinde görev yapan danışmanlara ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46514) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

54.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2016-2021 yılları arasında Bakanlık bünyesinde görev yapan özel kalem müdürlerine ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46515) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

55.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, Bakanlık tarafından maske, dezenfektan ve benzer malzemeler için yapılan harcama miktarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46516) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

56.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2018-2021 yılları arasındaki işsizlik ve borç oranı ile ithalat ve ihracat miktarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46517) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

57.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2017-2021 yılları arasında özelleştirilen KİT'lere ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46518) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

58.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2016-2021 yılları arasında Bakanlık bünyesinde görev yapan danışmanlara ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46519) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

59.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, ülkemizin Katar finans kuruluşlarında herhangi bir rezervinin bulunup bulunmadığına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46520) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

60.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2016-2021 yılları arasında Bakanlık bünyesinde görev yapan özel kalem müdürlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46521) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

61.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, Müzik Susması Projesi kapsamında müzisyenlere yapılacak hibe ödemelerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46522) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

62.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, plastik atık ticaretinin yasal takibinin sağlanmasına yönelik çalışmalara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46523) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

63.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 2018-2021 yılları arasında Bakanlığa ve şahsına ait sosyal medya hesaplarının yönetimi için yapılan hizmet alımına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46524) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

64.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, Bakanlık tarafından maske, dezenfektan ve benzer malzemeler için yapılan harcama miktarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46525) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

65.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, bekçilerin karıştığı şiddet olaylarına ve bu sebeple yürütülen soruşturmalara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46526) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

66.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2018-2021 yılları arasında uyuşturucu madde kullanımıyla ilgili bazı verilere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46527) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

67.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2021 yılında yapılan ihalelere dair bazı verilere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46528) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

68.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2016-2021 yılları arasında güvenlik güçleri tarafından ele geçirilen uyuşturucu madde, kaçak sigara, içki ve elektronik eşya sayısı ile gözümlüne alınan kişi sayısına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46529) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

69.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2016-2021 yılları arasında Bakanlık bünyesinde görev yapan danışmanlara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46530) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

70.- İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, 2021 Haziran ayı itibarıyla trafik kazasına karışan motosikletli kurye sayılarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46531) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

71.- Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, Diyarbakır'daki Seyrantepe Kavşağına Belediye tarafından yapılan düzenlemeye ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46532) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

72.- Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, Diyarbakır'ın Yenişehir Belediyesinde işe iade davasıyla dönen kişilerin ücretsiz izne çıkarılmalarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46533) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

73.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, seyir halindeki motosikletli kuryelerin can güvenliğine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46534) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

74.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2016-2021 yılları arasında Bakanlık bünyesinde görev yapan özel kalem müdürlerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46535) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

75.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 2018-2021 yılları arasında Bakanlığa ve şahsına ait sosyal medya hesaplarının yönetimi için yapılan hizmet alımına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46536) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

76.- Antalya Milletvekili Çetin Osman Budak'ın, turizm çalışanlarının aşılmasına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46537) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

77.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İngiltere ve Rusya'dan gelen turistlerin pandemi nedeniyle ülkeye gelememesinden kaynaklanan zarara ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46538) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

78.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, Bakanlık tarafından maske, dezenfektan ve benzer malzemeler için yapılan harcama miktarına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46539) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

79.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, Türkiye Tanıtım ve Geliştirme Ajansına üye olan ve Bakanlık tarafından verilen desteklerden yararlanan İzmir'deki işletme sayısına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46540) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

80.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, Bakanlık tarafından yurt içi ve yurt dışı için hazırlanan kamu spotu ve tanıtım filmlerine yapılan harcama miktarına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46541) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

81.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2016-2021 yılları arasında Bakanlık bünyesinde görev yapan danışmanlara ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46542) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

82.- Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in, Diyarbakır'ın Suriçinde yer alan tarihi evlerin malzemeleriyle yapıldığı iddia edilen bir yapıya ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46543) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

83.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2016-2021 yılları arasında Bakanlık bünyesinde görev yapan özel kalem müdürlerine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46544) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

84.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 2018-2021 yılları arasında Bakanlığa ve şahsına ait sosyal medya hesaplarının yönetimi için yapılan hizmet alımına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46545) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

85.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, Çanakkale'de yıkım kararı verilen okullara ve bu okulların yeniden inşası için yapılan çalışmalara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46546) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

86.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'de yüz yüze eğitimin başlayacağı okulların dezenfeksiyon işlemlerine ve depreme karşı dayanıklılık kontrollerine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46547) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

87.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, Bakanlık tarafından maske, dezenfektan ve benzer malzemeler için yapılan harcama miktarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46548) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

88.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, ülkemizde eğitimine devam etmeyen çocuk sayısına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46549) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

89.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2016-2021 yılları arasında Bakanlık bünyesinde görev yapan danışmanlara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46550) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

90.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2016-2021 yılları arasında Bakanlık bünyesinde görev yapan özel kalem müdürlerine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46551) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

91.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, Bakanlık tarafından maske, dezenfektan ve benzer malzemeler için yapılan harcama miktarına ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46552) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

92.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, savunma alanında danışmanlık hizmeti veren bir şirkete ve şirketten hizmet alan kamu kurumlarına ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46553) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

93.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2016-2021 yılları arasında Bakanlık bünyesinde görev yapan danışmanlara ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46554) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

94.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2016-2021 yılları arasında Bakanlık bünyesinde görev yapan özel kalem müdürlerine ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46555) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

95.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 2018-2021 yılları arasında Bakanlık ve şahsına ait sosyal medya hesaplarının yönetimi için yapılan hizmet alımlarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46556) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

96.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Covid-19 tedavisinde kullanılan bir ilacın kullanımına dair bazı iddialara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46557) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

97.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, Bakanlık tarafından Covid-19 için hazırlanan kamu spotlarına yapılan harcama miktarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46558) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

98.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, son 5 yılda uyuşturucu tedavisi gören kişi sayısına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46559) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

99.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2016-2021 yılları arasında Bakanlık bünyesinde görev yapan danışmanlara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46560) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

100.-İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, üçüncü doz aşı uygulamasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46561) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

101.-İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, Marmara Denizi'nde görülen müsilağın insan sağlığına yönelik etkilerine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46562) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

102.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2016-2021 yılları arasında Bakanlık bünyesinde görev yapan özel kalem müdürlerine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46563) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

103.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, Bakanlık tarafından maske, dezenfektan ve benzer malzemeler için yapılan harcama miktarına ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46564) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

104.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2016-2021 yılları arasında Bakanlık bünyesinde görev yapan danışmanlara ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46565) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

105.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2016-2021 yılları arasında Bakanlık bünyesinde görev yapan özel kalem müdürlerine ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46566) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

106.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, bir şirket tarafından çiftçilerin sorunları ile ilgili yapılan araştırmaya ve bu sorunların çözümü için yürütülen çalışmalara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46567) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

107.-Giresun Milletvekili Necati Tığlı'nın, ülke genelindeki kovan sayısı ile bal üretimi miktarına ve arıcılığın desteklenmesi için yapılan çalışmalara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46568) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

108.-Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, ÇAYKUR'un zarar etmesinin nedenlerine ve alınan önlemlere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46569) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

109.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, Bakanlık tarafından maske, dezenfektan ve benzer malzemeler için yapılan harcama miktarına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46570) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

110.-Çorum Milletvekili Tufan Köse'nin, kuraklık nedeniyle mağdur olan çiftçilerin desteklenmesine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46571) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

111.-Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, Türkiye genelinde ve Kocaeli ilindeki atık su miktarına ve atık su arıtma tesislerinin denetimine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46572) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

112.-Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel'in, Türkiye'de küçükbaş ve büyükbaş hayvancılıkla ilgili bazı verilere ve süt üretiminin artırılması için yapılan çalışmalara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46573) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

113.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2016-2021 yılları arasında Bakanlık bünyesinde görev yapan danışmanlara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46574) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

114.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Denizli ilinde tarımsal sulama amaçlı elektrik kullanan abonelerin borç ve faizlerinin yeniden yapılandırılmasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46575) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

115.-Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç'un, çay üreticilerinin kota ve kontenjan uygulamaları nedeniyle yaşadıkları mağduriyetlere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46576) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

116.-Şanlıurfa Milletvekili Nusrettin Maçın'ın, Şanlıurfa'da görülen kuraklık sebebiyle tarımda meydana gelen zarara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46577) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

117.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2016-2021 yılları arasında Bakanlık bünyesinde görev yapan özel kalem müdürlerine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46578) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

118.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, sınırda karbon vergisi uygulamasına ve ticarete sürdürülebilirliğin devamı için yürütülen çalışmalara ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46579) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

119.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, ilaç kaçakçılığı suçuna dair bazı verilere ve alınan tedbirlere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46580) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

120.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2016-2021 yılları arasında Bakanlık bünyesinde görev yapan danışmanlara ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46581) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

121.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2016-2021 yılları arasında Bakanlık bünyesinde görev yapan özel kalem müdürlerine ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46582) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

122.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'in Yusufeli ilçesindeki viyadük yapım çalışmalarının çevresel etkilerine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46583) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

123.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, Bakanlık tarafından maske, dezenfektan ve benzer malzemeler için yapılan harcama miktarına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46584) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

124.-Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, pandemiden olumsuz etkilenen yolcu ve yük taşımacılığı yapan esnafa çeşitli kolaylıklar sağlanması önerisine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46585) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

125.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2016-2021 yılları arasında Bakanlık bünyesinde görev yapan danışmanlara ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46586) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

126.-Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, Diyarbakır'daki Seyrantepo Kavşağına Belediye tarafından yapılan düzenlemeye ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46587) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

127.-İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, Rize'de yapılacak olan İyidere Lojistik Merkezi ve Limanı projesine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46588) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

128.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2016-2021 yılları arasında Bakanlık bünyesinde görev yapan özel kalem müdürlerine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/46589) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

16 Haziran 2021 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.02

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ

KÂTİP ÜYELER: Sibel ÖZDEMİR (İstanbul), Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 92'nci Birleşimini açıyorum.(x)

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, cezaevlerinde yaşanan hak ihlalleri hakkında söz isteyen Batman Milletvekili Feleknas Uca'ya aittir.

Buyurun Sayın Uca. (HDP sıralarından alkışlar)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Batman Milletvekili Feleknas Uca'nın, cezaevlerinde yaşanan hak ihlallerine ilişkin gündem dışı konuşması

FELEKNAS UCA (Batman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; cezaevlerindeki hak ihlalleri üzerinde gündem dışı söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu ve ekranları başında bizi izleyen tüm halkımızı selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, bildiğiniz üzere Türkiye açık bir cezaevine dönmüş durumda. Lozan Üniversitesinin hazırladığı rapor bu gerçeği tekrar ortaya koymuştur. Rapora göre, Türkiye'deki her 100 bin kişiden 984'ü Ocak 2020 itibarıyla ya cezaevinde ya da denetimli serbestlik uygulaması altında. Bu oran Avrupa ortalamasının 3 katından fazla. Düşüncesini paylaşan herkesin tutuklandığı, mahkûm edildiği bir ülkede işkence ve hak ihlalleri de kaçınılmazdır. Cezaevlerinde yaptığımız görüşmeler, tutsak yakınlarından edindiğimiz bilgiler ve bize gelen mektuplar neticesinde, tutsakların tecrit ve kötü muameleye maruz kaldığını, pandemiye rağmen hijyen koşullarının yetersiz olduğunu, içme ve kullanma suyuna erişimde kısıtlamalar olduğunu, hasta tutsakların muayene ve tedavilerinde ciddi gecikmeler yaşandığını, sağlık durumlarının daha da bozulduğunu görüyoruz. Ayrıca, hastane dönüşlerinde zorunlu on dört günlük izolasyon ve kelepçeli muayene kimi mahpusların sağlık hizmeti almaktan kaçınmalarına neden oluyor. Hem iç hukukta hem de uluslararası hukukta kesin olarak yasaklanan işkence ve kötü muamele Türkiye'de sıradan bir cezalandırma yöntemi olarak uygulanıyor.

STK raporlarına yansıyan işkence ve kötü muamele pratikleri, gözaltı süreçlerinde ve cezaevlerinde çok yaygın bir devlet pratiği hâline getirilmiştir. Bunun en ağır örneklerinden biri 83 yaşındaki ağır hasta tutsak Mehmet Emin Özkan. Birçok kronik hastalığı olan ve yürümekte bile zorlanan Özkan, her seferinde elleri kelepçeli bir şekilde hastaneye götürülmüş ve kelepçeli tedaviye zorlanmıştır. Yüzlerce ağır hasta tutsağa uygulanan işkence bir yanda dururken, diğer yandan da siyasi tutsaklar çıplak arama, sistematik bir şekilde işkence, kötü muamele, hakaret, tehdit ve Kürt kimliği nedeniyle ayrımcılığa maruz bırakılıyor.

(x) 7/4/2020 tarihli 78'inci Birleşimden itibaren, coronavirus salgını sebebiyle Genel Kurul Salonu'ndaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri ve görevli personel maske takarak çalışmalara katılmaktadır.

Değerli arkadaşlar, cezaevlerindeki kötü muamele ve tecrit CPT raporlarına defalarca yansımıştır. Cezaevlerindeki ve İmralı'daki ağır tecrit koşullarını raporlayan CPT buna son verilmesi tavsiyesinde bulunmuştur. İşkencehanelere dönüşmüş cezaevleri, muhaliflere uygulanan baskılar ve Sayın Öcalan'a uygulanan ağır tecrit nedeniyle Avrupa Konseyi neredeyse her oturumda Türkiye'yi tartışıyor. Bugün tecride, kötü muameleyle karşı onlarca cezaevinde yüzlerce tutsak iki yüz iki gündür bedenlerini açlığa yatırmış durumda. Yüzlerce insan, bu ülkenin yasaları, Anayasa'sı uygulansın diye açlık grevinde. Bu ülkede kişiye, kesimlere özel hukuk uygulanıyor. Bu çifte standardın sonucunda yargı iktidarın sopası hâline gelmiştir. Bugün ortaya saçılan hukuksuzluklara, suç ortaklarına karşı yargı hiçbir adım atmazken, cezaevleri muhalifler için bir sindirme alanına dönüştürülmüş durumda. İşte, bu yüzden, tutsaklar cezaevlerindeki her türlü hukuksuzluğun, İmralı'daki ağır tecridin son bulması yani eşit bir yargı ve adalet düzeni için açlık grevinde. Tutsaklar barışın tesisi önündeki engellerin kalkmasını talep ediyor. Biz bugün burada insanlık dışı bir suç olan tecridi tartışırken, Güney Amerika'dan Afrika'ya, Orta Doğu'dan Avrupa'ya dünyanın bir çok yerinde halk, Ortadoğu'da barışın sağlanması için Sayın Öcalan'ın özgürlüğüne önemli vurgu yapıyor. İngiltere'de 6 milyon üyesi bulunan sendika dâhil dünyanın birçok yerindeki sendikalar, siyasetçiler, sanatçılar, gazeteciler, sizin inkâr ettiğiniz, önüne engeller koyduğunuz barışın yolunun İmralı'dan geçtiğini görüyorlar. Diyaloğun olmadığı topraklardan savaşlar eksilmez. Bunu en iyi bu topraklarda yaşayan halklar bilir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Felek Vekilim, buyurun.

FELEKNAS UCA (Devamla) – Buradan tekrar söylemek istiyoruz, bu ülkenin halklarının birlikte, barış içinde yaşamı iktidarın bekasının üstündedir.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkürler. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Biz Felek Vekilimize teşekkür ediyoruz.

Türkçesini de bayağı ilerletmiş, tebrik ediyoruz.

Gündem dışı ikinci söz, Hatay'ın sorunları hakkında söz isteyen Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'a aittir.

Buyurun Sayın Güzelmansur. (CHP sıralarından alkışlar)

2.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Hatay'ın sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; iktidarın ihmal ettiği Hatay'ın sorunlarını konuşmak üzere gündem dışı söz aldım. Genel Kurulu ve başta Hataylı hemşehrilerim olmak üzere tüm vatandaşlarımı saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Hatay, 500 bin Suriyeli'yle on yıldır yaşamaya mahkûm edilen bir ilimiz. Hataylılar hiç şikâyet etti mi? 138 kilometrelik Suriye sınırı terörist yuvasına döndü, tek ses etti mi? On yıldır savaşın gölgesinde yaşamak zorunda bırakıldı, bir Allah'ın günü isyan etti mi? Hataylı vatanına, bayrağına, devletine bu kadar bağlı yurttaşlardır. Hataylı bu kadar vefakâr, bu kadar da fedakârdır ama Hataylı ne kadar fedakâr ne kadar vefakârsa iktidar da o kadar adaletsiz, hakkaniyetsiz ve kadir kıymet bilmezdir.

Değerli milletvekilleri, 2021 Kamu Yatırım Programı Hatay'a yapılan vefasızlığın, adaletsizliğin, üvey evlat muamelesinin en büyük kanıtıdır. Bakın, değerli milletvekilleri, iktidarın 2021 kamu yatırımlarında Hatay'a layık gördüğü para 408 milyon lira. 2020'de Hatay'da toplanan vergi 12,5

milyar lira yani 408 milyon lira yatırım yapılıyor, bunun 30 katı vergi toplanıyor. Bu mu adaletiniz? El insaf! (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, Hatay çiftçisini, sanayicisini, nakliyecisini, emekçisini düzlüğe çıkaracak önemli projeler var ama yatırım programında bunların adı var, ödeneği yok yani sadece adı var, faaliyet yok. Mesela Hatay'ın her seçiminde seçim malzemesi olarak kullandığınız Amanos Tüneli; 2021'de ona ayırdığınız para ne kadar, biliyor musunuz? 1.000 lira, sadece 1.000 lira. Siz, Hassa halkıyla, Hatay halkıyla dalga geçiyorsunuz.

1.000 lira ödenek ayrılan diğer önemli bir proje de Büyük Karaçay Sulama Projesi; bölgede tarımsal sulama açısından hayati önemi olan bir proje. 2008'de yatırım programına alındı, güya 2013'te bitecekti. Şimdi diyorsunuz ki: "2025'te bitecek." 1.000 lira ödenekle biter mi bu proje? Siz, Hatay halkıyla yine dalga mı geçiyorsunuz?

Sayarak devam edeyim mi? İktidarın 1.000 lira ayırdığı diğer bir proje Gönen Çayı Barajı; Arsuzlu çiftçiler için, ilçede derin kuyulardan elektrikle sulama yapan çiftçinin maliyetini azaltacak çok önemli bir proje. 2013'te yatırım programına alındı ama aradan sekiz yıl geçmesine rağmen bir adım bile ilerleme yok; ne proje var ne etüt çalışması.

"Reyhanlı Barajı'nı 5/5/2015'te açacağız." dediniz, 2021'deyiz, 1 metrekare tarlasını sulayan bir çiftçimiz var mı Amik Ovası'nda?

Hatay EXPO 2021'e ev sahipliği yapacak. EXPO'nun tüm maliyetlerini Hatay Büyükşehir Belediyesi karşılıyor ama Hatay olunca devletin 5 kuruşluk katkısı yok. Antalya EXPO'ya oluk oluk para akıttınız ama Hatay EXPO'ya 5 kuruş bile yok. Yirmi yıldır iktidarsınız ama yirmi yıldır Antakya'ya kapalı bir spor salonu bile yapmadınız.

Ölüm yolu hâline gelmiş Samandağ-Antakya yolunu bitiremediniz. Otoyol Belen'e kadar geldi, orada kesildi. Sonrası için projesi hazır ama 9 ilçeye ulaşım sağlayacak bu otoyolu yapmadınız. Tren İskenderun'a kadar geldi ama daha sonrası yok.

2002'de Hatay'da Sağlık Bakanlığına bağlı hastane sayısı 11, yirmi yıl geçti, bugün hastane sayımız hâlâ 11. Bu mu sağlıkta çağ atlamak? Yirmi yıldır iktidarın Hatay'daki hastanelerde artırdığı yatak kapasitesi sadece 985. Suriye'den göç eden insan sayısı 500 bin, artırılan yatak sayısı 985. Bu mu adaletiniz? 160 bin nüfuslu Defne'ye bir hastane yapmaktan bile imtina ediyorsunuz. Defne'deki insanlar hastaneye giderken yollarda ölüyor.

Değerli milletvekilleri, Hataylılar artık farkında; yönetemeyen bir iktidarsınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Güzelmansur.

MEHMET GÜZELMANSUR (Devamla) – Adaletsiz, minnetsiz bir iktidarsınız. Hataylı hemşehrilerimin iktidara bir mesajı var, diyorlar ki: "Ya hak ettiğimiz yatırımı yapın, teşviki, desteği verin ya da sandığı önümüze koyun."

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz, Salda Gölü'nün korunması için yapılan çalışmalarla ilgili söz isteyen Burdur Milletvekili Bayram Özçelik'e aittir.

Buyurunuz Sayın Özçelik. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

3.- *Burdur Milletvekili Bayram Özçelik'in, Salda Gölü'nün korunması için yapılan çalışmalara ilişkin gündem dışı konuşması*

BUYRAM ÖZÇELİK (Burdur) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Teke yöresinin, Göller bölgesinin parlayan yıldızı Salda Gölümüz hakkında gündem dışı söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Eski adı “Gökçe” olan Salda Gölü, sadece Türkiye’nin değil bütün dünyanın ortak mirası konumuna gelmiştir. Salda Gölümüz üç yıldır yoğun şekilde Türkiye gündeminde, sosyal medyada yer almaktadır. Salda’daki her faaliyet gündeme gelince... 2018 yılında 500 bin kişi, 2019 yılında 1 milyon 400 bin kişi, 2020 yılında salgın olmasına rağmen 765 bin kişi buraya ziyarette bulunmuştur. Bu yıldan itibaren yabancı turistlerin ve turların sayısının artacağı, ayrıca Pamukkale-Antalya arası turistlerin uğradığı görülmektedir. Daha önce 3-4 bin kişinin uğramadığı Beyaz Adalar’a, beyaz kumsallara 1 milyon 400 bin kişinin uğraması çok büyük ihtiyaçları ve eksiklikleri de gündeme getirmiştir. Özellikle “Saldivler” denilen beyaz kumsallar ve adalar tarafında yaşanan olumsuzluklar ise süratle giderilmiştir. Çevre ve Şehircilik Bilim Kurulunun her toplantısında Salda Gölü’ müzle ilgili gelişmeler değerlendirilmektedir. 2019 yılından önce Salda’da sahile, gölün kenarına kadar, kumsallara kadar otomobiller park ediyordu ve derme çatma çadırlar vardı, çöp kutuları, konteynerler yoktu.

Kıymetli arkadaşlar, arkadaşlarımız bazen soruyor “Salda Gölü’nü cazip kılan nedir yani ne özelliği vardır?” Gölün oluşumu, meteor sonrası tektonik çukurda oluşan göl olması, 184 metre derinliğinde Türkiye’nin en derin göllerinden birisi olması, Salda Gölü’nde sahilden itibaren mavinin tüm tonlarının görülmesi, turkuaz suyunun korunması ve beyaz kumlar üzerindeki sularla doğa harikası oluşturması. NASA’dan bilim adamlarının açıklamaları ve Salda Gölü’nün Mars’taki kraterlere, göl yapılarına, sahildeki kumların Mars’taki toprak yapısına benzerliği hakkında yapılan açıklamalar uluslararası basın ve medyada yer almış ve uluslararası da dikkati çekmiştir.

2019 yılında, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Salda’ımızda çevreci, ekolojik ve doğa koruma eksenli çalışmaları başlattı. Bu çerçevede, 14 Mart 2019 tarihinde Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle Özel Çevre Koruma Bölgesi ilan edildi, bu ilanla beraber 44 kilometrekare olan alan 295 kilometrekare alana çıkartıldı. Salda Gölü’ müzde 5 noktada su kalitesinin incelenmesi her daim devam etmektedir ve su kalitesi yakından takip edilmektedir.

Ayrıca, bir yıldır -hepimiz bu on-line linki alırsak oradan- gece gündüz, sabah akşam, 7/24 saat Salda Gölü’ müz kamerayla takip edilmektedir. Çevre ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulu ise 14 Ekim 2020 tarihinde almış olduğu kararla “Saldivler” dediğimiz beyaz kumsallar tarafında gölümüze ve plaja girişi yasaklamıştır ama gölün diğer tüm alanlarında yine gölümüze girilmektedir. Yaklaşık 1,5 kilometrelik sahil şeridinde ise bazı kısıtlamalara gidildi, bu yıl uygulamaya başlanacak, an itibarıyla, anlık olarak sahilde 540 kişi ziyarette bulunurken diğer ziyaretçiler bekletilip bu sirkülasyonla doğa bozulmadan korumaya çalışılacak. Bu arada, gölün etrafında karayolları var, dolayısıyla bu yollarla beraber köyleri de içine alarak 43 kilometrelik bir bisiklet yolu tespit edildi ve bunun için de ödenekler ayrıldı, çalışmalara devam ediliyor. Salda Gölü’nün Dünya Miras Listesi’ne girmesine dair de çalışmalar başlatıldı. Bu yıldan itibaren misafirlerin otomobillerini otoparka bırakarak 1,5 kilometrelik yerden gölümüze intikalleri sağlanmış olacak. Göl etrafında doğal yapıya zarar vermeyecek millet bahçesi çalışması başlatıldı, orada betonlaşma olacağı şeklinde anlaşıldı ama bunun olmadığı yapılan ahşap doğal yapılarla ortaya çıktı. Burada sağlık birimleri, yönetici birimleri, otopark, kafe, büfe, giyinme odaları, satış üniteleri ve mescit yapılmıştır, seyir terasları ve fotoğraf çekme alanları ise kısa süre içerisinde tamamlanacaktır. Millet bahçesi, iki yerde, zaten bahçe diye bahsedilen yer ahşap yapıların oluşması...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

BAYRAM ÖZÇELİK (Devamla) - ...bu ahşap yapılar da iki halk plajı kısmında, 32 birimde bir alan yapıldı; 2.500 metrekaare kapalı alan var yani fırtına kopartılan konu bu. 32 birimde 2.500

metrekare kapalı bir alan, “Saldıvler” tarafındaysa 21 aışap birim var ve bunların kapalı alanı da 1.900 metrekare alan.

Tabiat varlıklarımız bizlere emanettir, bu güzelliklerimizi gelecek nesillerimiz için muhafaza etmeliyiz; Salda'nın özel doğasını, özel yapısını yüzyıllar boyunca korumak için çalışıyoruz.

Tüm milletvekili arkadaşlarımı, Türkiye Büyük Millet Meclisi çalışanlarını Salda Gölü'müzü ziyarete davet ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Burdur'da, Fethiye yolunu yapmadınız, kim gelecek? Burdur'un Fethiye yolu bozuk. Fethiye yolu bozuk, nasıl gelecek?

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Salda Gölü'nün kumları nerede, kumları? Salda Gölü'nün kumları nerede? Kumlar yok ortada.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren milletvekillerine yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim.

Sayın Sümer...

V.- AÇIKLAMALAR

1.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, sözleşmeli personel atamalarına ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından 6/11/2020 tarihinde duyurulan ve özel şartları ilan edilen 817 sözleşmeli personel alımı sözlü sınavı değerlendirmeleri tamamlanmıştır. Sınavı asil olarak kazanan adaylar 21-30 Nisan 2021 tarihleri arasında tercihlerini sistem üzerinden gerçekleştirdiler. Adaylar mülakat sonuçlarının açıklanmasını üç ay bekledi, hâlen atamaların sonuçları açıklanmadı. Sürecin uzaması maddi ve manevi açıdan yıpratıcı bir durum yaratmaktadır. Gençlerimiz bu sürecin uzamasıyla mağdur duruma düşmektedir, geleceklere dair plan yapmakta zorlanmaktadır. Bu belirsizlik, sadece adayları değil ailelerini de etkilemektedir. Ayrıca, tüm bakanlıklarda benzer durumlar vardır. Sınav kazanmış tüm gençlerimizin atamaları bir an önce yapılmalıdır.

BAŞKAN – Sayın Durmuşoğlu...

2.- Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu'nun, Jandarma teşkilatının 182'nci kuruluş yıl dönümüne ilişkin açıklaması

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Milletimizin huzuru ve güvenliği için gece gündüz demeden fedakârca mücadele eden Jandarma teşkilatımızın 182'nci kuruluş yıl dönümünü yürekten kutluyor, bize bu toprakları vatan yapan tüm şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyorum.

Kuruluşundan bu yana daima toplumun huzur ve güvenliği için gayret gösteren Jandarma teşkilatımız, hukukun üstünlüğü, insan hak ve özgürlükleri çerçevesinde bireyin ve kurumların haklarının gözetildiği toplum destekli asayiş hizmetini kendine temel amaç edinmiştir. Türk milletinin sonsuz güvenine mazhar olmayı başaran Jandarma teşkilatımız, kurulduğu günden bu yana günlük yaşamın her anında, ülkemizin her noktasında gece gündüz halkımızın hizmetinde olmuş, bundan sonra da olmaya devam edecektir.

Bu duygu ve düşüncelerle, kutsal vatan topraklarımızın dört bir tarafında büyük bir özveriyle çalışan, milletimizin güven ve iftihar kaynağı olan ve her koşulda canlarını ortaya koyan kahraman Türk askerimizin kuruluş yıl dönümünü kutluyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Tanal...

3.- *İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, ülkemizde temiz siyasetçi, gazeteci ve bürokrat istediğine ilişkin açıklaması*

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Ülkemizde temiz siyasetçi, temiz gazeteci, temiz bürokrat istiyoruz.

Temiz siyasetçi, temiz gazeteci, temiz bürokrat istiyoruz.

Temiz siyasetçi, temiz gazeteci, temiz bürokrat istiyoruz.

Temiz siyasetçi, temiz gazeteci, temiz bürokrat istiyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

Ülkemizde temiz siyasetçi, temiz gazeteci, temiz bürokrat istiyoruz.

Ülkemizde temiz siyasetçi, temiz gazeteci, temiz bürokrat istiyoruz. (CHP sıralarından sürekli alkışlar)

Ülkemizde temiz siyasetçi, temiz gazeteci, temiz bürokrat istiyoruz.

Ülkemizde temiz siyasetçi, temiz gazeteci, temiz bürokrat istiyoruz.

Ülkemizde temiz siyasetçi, temiz gazeteci, temiz bürokrat istiyoruz. (CHP sıralarından sürekli alkışlar)

Ülkemizde temiz siyasetçi, temiz gazeteci, temiz bürokrat istiyoruz.

Ülkemizde temiz siyasetçi, temiz gazeteci, temiz bürokrat istiyoruz.

Ülkemizde temiz siyasetçi, temiz gazeteci, temiz bürokrat istiyoruz. (CHP sıralarından sürekli alkışlar)

Saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın İlhan...

4.- *Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, çiftçilerin sorunlarına ilişkin açıklaması*

METİN İLHAN (Kırşehir) – İktidarları süresince Türk çiftçisini entübe ettikleri yetmiyormuş gibi, devletine ihtiyaç duyduğu anda trajikomik destek paketleri açıklamış; buna karşın, dövize endekli ve hiçbir işe yaramayan beton ihalecilerine milletin can çektiği bir dönemde kur farkını da ekleyerek ivedilikle ödemiş ve de ödeyen bir iktidar gerçeği var ortada ne yazık ki. Bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 200'lere varan gübre, tohum, enerji ve diğer tarımsal girdilerdeki artışlar, kuraklık, sel ve dolu felaketleri, yüksek faizlerle kredi yapılandırılmaları ve hasat öncesi yapılan ithalatlar tarımsal ekonomiyi -hele ki tüm dünyada gıda tedariki sorunu yaşanırken- bitme noktasına getirmiştir. Birilerine rant kapısı açmaktan başka bir işe yaramayacak mega projelerinize, ekonomik krizin ve işsizliğin rekor kırdığı şu pandemi döneminde kaynaklarımızı savurmayınız. Çiftçinin, çalışanın, emekçinin, memurun, garibanın, yetimin, emeğin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Güneş...

5.- *Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, Türkiye ekonomisine ilişkin açıklaması*

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bazı kesimlerin pandemiden kaynaklanan bazı olumsuzlukları fırsat bilerek Türkiye ekonomisi hakkında doğru olmayan bilgilerle kamuoyunu yanılttıklarını görmekteyiz.

AK PARTİ iktidarlarında millî gelirimiz 3 kat artışla 238 milyar dolardan 717 milyar dolara yükselmiştir. Satın alma gücü bakımından dünyada 18'inci sıradan 13'üncü sıraya yerleşmiştir. Bütçeden faize ayrılan pay yüzde 43,2'den yüzde 11,1'lere düşmüştür. G20 ülkeleri içinde 2020 yılı

büyüme oranına baktığımızda, Çin'den sonra yüzde 1,8'lik büyümeyle 2'nci olmuştur. 2021 yılı ilk çeyreğinde yüzde 7'lik büyümeyle Avrupa'nın en hızlı büyüyen ülkesi olmuştur. Mayıs ayı ihracatı yüzde 65'lik artışla 16 milyar 480 milyon dolar olmuştur.

Dün 2 anahtar vadederek milletin anahtarlarını ellerinden alanları da biliyoruz. Biz 2 anahtar vadetmeden milletimizin çoğuna...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Aydemir...

6.- Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir'in, NATO toplantısından yansıyan görüntülere ilişkin açıklaması

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Başkanım, Ziyaeddin Fahri Fındıkoğlu, Ziya Gökalp sonrasının sosyolojideki bayrak ismidir. Kendisi dadaştır. Bir tespiti var, aktarıyorum, diyor ki: “Devleti ilgilendiren bir meselede enfüsi davranış varsa orada örtülü bir ihanet söz konusudur.” Rahmet olsun kendisine. Tespit muhkem ve muhteşem. Bunun son yansıması, NATO toplantısından yansıyan görüntülere dönük aktarımlardır. Sayın Cumhurbaşkanımızın milletimizin asaletine uygun duruşunu ters yüz edip siyasi çıkar arayanların hâli...

Her vesileyle söylüyoruz ki faul yaparsanız hedefe varmanız mümkün değildir. Hakikat şu ki millet vicdanı o görüntüyü yüreğinin en mutena yerine kaydetti çünkü orada himaye gören değil, hamî pozisyonu alan vakur bir devlet adamı profili var; dünyaya ayar veren, ülkesini zirvelere taşıyan bir sima, 84 milyonun yüz akı. Ömrüne bereket olsun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Özkan...

7.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, Azerbaycan'ın Millî Kurtuluş Günü'nü kutladığına ilişkin açıklaması

HACI ÖZKAN (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Azerbaycan, yirmi sekiz yıldır Ermenistan tarafından işgal edilen öz topraklarına büyük mücadeleler neticesinde kavuşmuş ve anlamlı bir zafer elde etmiştir.

Dağlık Karabağ'ın kadim şehri Şuşa'yı ziyaret eden Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan, kararlı tutumuyla Türkiye'nin her zaman Azerbaycan'ın yanında olduğunu bir kez daha göstermiştir. Sayın Cumhurbaşkanımız, Azerbaycan Cumhurbaşkanı Sayın İlham Aliyev'le arasındaki güçlü dostluk bağıyla “iki devlet tek millet” bilinciyle hareket ederek bölgesel kalkınma ve güvenlik için örnek bir duruş sergilemiştir.

Bu vesileyle, kardeş ülke Azerbaycan'ın Millî Kurtuluş Günü'nü yürekten kutluyor, birliğimizin ve beraberliğimizin daim olmasını diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kaya...

8.- Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya'nın, “Yeniden Asya” politikasına ilişkin açıklaması

İSMAİL KAYA (Osmaniye) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Türkiye olarak 2019'da başlattığımız “Yeniden Asya” politikası meyvelerini vermeye başladı. Türk savunma sanayisinin millî projeleri dünya pazarına açılırken bu alanda da Asya ülkeleri ilk sıralarda yer alıyor; özellikle Pakistan, Malezya ve Endonezya'yla savunma sanayisinde yeni anlaşmalar, ortaklıklar ve iş birliği yapılıyor. MİLGEM Projesi çerçevesinde 4 adet MİLGEM korvetinin Pakistan'a ihracı planlandığı şekilde devam ediyor. Yine, Filipinler'e millî taarruz helikopteri ATAK'ın ihracatı planlanırken, Pakistan'a da ATAK helikopterlerinin tedarik edilmesi bekleniyor. Özellikle Kazakistan, Endonezya ve Malezya silahlı insansız hava aracı Bayraktar TB2 ve ANKA-S almak için Türkiye'yle

görüşmeler yapmaktadırlar. Aziz milletimizin desteğiyle savunma sanayisi alanındaki çalışmalarımızla dünyanın bir numarası olmak üzere gece gündüz demeden çalışmalarımız devam ediyor diyerek Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Girgin...

9.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, Muğla'nın Milas ilçesine yapılması düşünülen liman projesine ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

İktidara sesleniyorum: Muğla'nın Milas ilçesi Kıyıkışlacık Mahallesi'nde yapılması düşünülen liman projesi yaşam alanlarına huzuru bozacak kadar yakın mesafede yer alacaktır. Bu liman ekolojik dengeleri bozacak, yaratacağı gürültü ve kirlilik nedeniyle balıkçılığa, turizme, çevreye ve bölgenin sit alanı olması nedeniyle kültür varlıklarına zarar verecektir. Deniz dibi kazısı körfezin ekolojisini bozacaktır. Büyük tonajlı gemiler körfezi kirletecektir. Hâlihazırda Çevre ve Şehircilik Bakanlığına göre çok kirli deniz kategorisinde olan körfez en kirli kategoriye geçecektir. Körfezde ikinci liman körfezin idam fermanıdır; halk, belediyeler ve MUSKİ dâhil birçok kurum bu limana karşıdır. Bu projeye onay ve ruhsat verilmesi doğru değildir. Bu mesele sadece körfezin değil, ülkemizin hatta üzerinde yaşadığımız yerküremizin meselesidir. Kıyıkışlacık, Zeytinlikuyu, Boğaziçi ve Güllük halkının sesini duyun.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Özcan...

10.- Muğla Milletvekili Suat Özcan'ın, demokrasilerde yetkinin beraberinde sorumluluk da getirdiğine ilişkin açıklaması

SUAT ÖZCAN (Muğla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkan Yardımcısı ve Tekirdağ Milletvekili Sayın Faik Öztrak'ın dediği gibi, demokrasilerde yetki beraberinde sorumluluk da getirir. Millettin verdiği yetkiyi kullananlar, yaptıklarının ya da yapmadıklarının hesabını millete verir. Ülkemizde Erdoğan şahsım hükümetinin yetkisi çok ama sorumluluğu hiç yok. Ülkemizi, yetkileri sınıksız kucaklayan, sorumluluğu kabul etmeyen bir anlayış yönetiyor; böyle olunca yandaşa ihale dağıtmayı, kendilerine saraylar yapmayı, itibardan tasarruf etmemeyi, saray beslemelerine üçer beşer maaş bağlamayı, ülkenin dağıtımını taşımayı, derelerini, denizlerini talan etmeyi, beytülmalı ganimet sayıp yağmalamayı, atadan deden kalan mirası satıp yemeyi, ülkenin geleceğine geçilmeyen köprü ve yollarla ipotek koymayı, millettan acımasızca vergi toplamayı ve koskoca ülkeyi gırtlığına kadar borca batırmayı devleti yönetmek sanıyorlar.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Göker...

11.- Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, Burdur Şeker Fabrikasına ilişkin açıklaması

MEHMET GÖKER (Burdur) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; nişasta bazlı şekeri artırma yetkisinin kararnameyle Cumhurbaşkanına verildiği bugünlerde, daha önce de ihalesi iptal edilen Burdur Şeker Fabrikasının yeniden satışa çıkarılacağı yönünde haberler kamuoyuna yansımaktadır. 2018 yılında yapılan şeker fabrikalarının özelleştirilmesi göstermiştir ki özelleştirilen bölgelerde özelleştirme öncesi verilen sözler yerine getirilmemiş, üretici üretimden kopmuş, birçok çalışan ise işini kaybetmiştir. Burdur Şeker Fabrikası 6 il, 25 ilçe, 155 köyün şeker pancarı üretimini işlemekte ve Burdur'la birlikte çevre illere de destek olmaktadır. İlimiz ve çevre illerin ekonomisine, çiftçilerimizin

üretimine ve çalışanların istihdamına katkısı göz önüne alındığında Burdur Şeker Fabrikası özelleştirilmemeli ve halkın malı olarak kalmalıdır.

Saygılarımla. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Kasap...

12.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, Kütahya'daki esnafın sorunlarına ilişkin açıklaması

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya)- Teşekkürler Sayın Başkan.

Tüm Türkiye'de olduğu gibi Kütahya'da da esnaf perişan hâlde; işsizlik almış başını gidiyor, yapılan hibe destekleri hikâye konumunda, dışın kovuğunu bile doldurmuyor. Kira mı, elektrik mi, doğal gaz mı, vergi mi, sigorta mı? Bu giderler için yeterli destek yok. Ekonomi bitmiş vaziyette. Saray beslemeleri üç beş maaşla keyif çatarken vatandaş işsizlik içinde kıvranıyor. Buradan Genel Başkanımızın sözleriyle bir kere daha sesleniyorum: “Artık vakit tamam, seçim zamanıdır bu zaman. Milletten korkma, sandıktan kaçma Erdoğan.”

Mücbir sebep ilan etmediniz. 5'li çeteye ve diğer yandaşlara verdiğiniz paralar toplamda bu yıl sonu itibarıyla toplamda 51 milyar Türk lirası tutuyor. Siz bunun onda 1'i kadar yardım yaptınız halka. Mücbir sebeple hâlâ patronları zengin etmeye, yandaşları zengin etmeye devam edecek misiniz? Mücbir sebep derhâl ilan edilmeli.

Teşekkürler. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Aycan...

13.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, itfaiyecilerin sorunlarına ilişkin açıklaması

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, itfaiyecilik eski mesleklerden biridir, hayatımızın içindedirler. Her türlü yangında, kurtarmada, afette, kazada, sıkıştığımız her yerde vardır. İtfaiye teşkilatları belediyeler bünyesinde, merkezî bir teşkilatları yoktur. Bu, iller arasında ve ilçeler arasında farklılıklara neden olmaktadır. Bunu düzeltmek için merkezî bir çatı altında toplanması uygun olacaktır. İtfaiyeci, belediyeler de 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu kapsamında çalışmaktadır fakat aynı yerde farklı statüde itfaiyeciler vardır; işçi statüsünde, sözleşmeli veya şirket elemanı olarak çalışan itfaiyeciler vardır; bu, çalışanlar arasında eşitsizliklere neden olmaktadır. Özlük hakları, statü sorunları çözümlenmelidir. Öncelikle meslek olarak tanımlanmalı, görev tanımı yapılmalıdır, statüleri netleşmelidir, yıpranma tazminatları artırılmalıdır, görev yaparken ölüm, yaralanma ve hastalanma hâlleri...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Şimşek...

14.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, öğretmen atamalarına ilişkin açıklaması

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Millî Eğitim Bakanlığı 2021 yılında 20 binin üzerinde öğretmen ataması yapacaktır, yapılacak atamalar için şimdiden teşekkür ediyoruz. Yalnız, Millî Eğitimde 130 binin üzerinde öğretmen açığı vardır. Özellikle köy okullarında ve kırsaldaki okullarda 120 bin civarında, 130 bin civarında vekil öğretmen her yıl görev yapmaktadır ve dolayısıyla da bunlar her yıl değişmektedir. Öğrenciler, her yıl öğretmen değişmesinden dolayı istedikleri standartta eğitim alamamaktadır. Bakanlığın Maliye Bakanlığıyla bir uzlaşma yaparak bu 120-130 bin öğretmenin tamamını atamasını, gerekirse uygun ücret altında bu öğretmenleri devlet garantisi altına almasını ve özellikle kırsalda eğitim alan çocukların daha iyi eğitim almasını sağlamasını talep ediyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN - Sayın Ekinci...

15.- Sivas Milletvekili Semiha Ekinci'nin, Sivas'taki sağlık hizmetlerine ilişkin açıklaması

SEMİHA EKİNCİ (Sivas) – Teşekkür ediyorum Kıymetli Başkan.

“İnsanı yaşat ki devlet yaşasın.” anlayışıyla insan hayatını her şeyin önünde tutuyor, yeni hastaneler inşa ederken hastanelerimizin bakımını yapıyor, konforunu geliştiriyoruz. Son on sekiz yılda 971 milyon TL sağlık yatırımı yapılan sultan şehrimizde 2002’de 6 olan hastane sayımız 18’e, hasta yatak sayımız 1.304’ten 2.677’e, 3.914 olan sağlık personelimiz sayısı da 6.736’a çıkarılmıştır. Ambulans helikopterimizle, paletli ambulanslarımızla kesintisiz sağlık hizmeti sunulmaya devam ediliyor. Bugün itibarıyla sultan şehrimizde 296.302 doz aşı Sivaslı hemşehrilerimizle buluştu ve bugün itibarıyla da Sivas Organize Sanayi Bölgesi’ndeki çalışan hemşehrilerimiz de aşı olmaya başlamıştır; şifa olması dileğiyle.

Bu hizmetlerde emeği geçen başta Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere emeği geçenlere teşekkür ediyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Ceylan...

16.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, Çanakkale'nin Ayvacık ilçesindeki deprem konutları ile sosyal donatılara ilişkin açıklaması

ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, 2017 yılında Çanakkale Ayvacık ilçemizde meydana gelen depremler özellikle kırsal kesimde etkili olmuştur. Çanakkale AFAD ekipleri bölgede 36 yerleşim yerinde 1.071 konut, 134 ahır ve 10 iş yerinin yıkık ve ağır hasarlı olduğunu tespit etmişti. Ayvacık ilçesinin güney batısında bulunan Yukarıköy’ün nüfusu 1985 yılından beri sürekli artış göstermektedir. Evleri yıkılan depremzedeler için yapılacağı ifade edilen konutların bir kısmı hak sahiplerine teslim edildi, bir kısmı ise henüz teslim edilemedi.

Konteynerlerde çıkan yangınlarda Tabaklar ve Bektaş köylerinde 2 yurttaşımız vefat etti. Yukarıköy’de -imar planında yer almasına rağmen- aradan geçen dört yıla rağmen hâlâ ilkokul, anaokulu, sağlık ocağı ve cami inşasına başlanamamıştır. Çevre köylerdeki çocuklar da burada hâlâ konteyner okulda eğitim görüyor. Eksik bırakılan sosyal donatılar ne zaman tamamlanacaktır?

BAŞKAN – Sayın Kenanoğlu...

17.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, Berkin Elvan'ın ölüm yıl dönümüne ilişkin açıklaması

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Gezi Parkı eylemleri sırasında, 16 Haziran 2013’te, Okmeydanı’nda polislin gaz fişegiyle vurulan ve iki yüz altmış dokuz gün komada kaldıktan sonra 11 Mart 2014’te, 15 yaşında hayatını yitiren Berkin Elvan, bugün vurulduğu yerde ailesi ve yakınları tarafından anılacak. Polislerin göstericiler üzerine hedef alarak attığı gaz fişeginin başına gelmesiyle komaya giren ve 15 yaşında 16 kiloya düşerek yaşamına veda eden Berkin Elvan’ı burada bir kez daha saygıyla anıyorum.

Berkin Elvan’ı vuran polislerin yargılanmaları hâlen daha tamamlanmamıştır, yedi yıldır oyalanarak devam eden mahkemelerin karar duruşması 18 Haziran Cuma günü yapılacaktır. Umarız yargı bir kez olsun bizleri şaşırtır ve suçluları hak ettikleri cezalara çarptırır. Elbette yitip giden canlarımızın geri gelmeyeceğini biliyoruz ancak hiç olmazsa bir çocuğun canına kıyanların bu ülkede cezasız kalmadığını görmek istiyoruz.

Bu vesileyle onurlu, haklı ve meşru Gezi Parkı protestolarını bir kez daha selamlıyorum ve Gezi Parkı protestolarını kriminalize etme girişimlerini de buradan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Açıanal...

18.- Şanlıurfa Milletvekili Zenzem Gülander Açıanal'ın, açılama çalışmalarına ve Türk Millî Futbol Takımı'na başarılar dilediğine ilişkin açıklaması

ZENZEM GÜLENDER AÇANAL (Şanlıurfa) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Tüm dünyada ve ülkemizde etkili olan Covid-19, yüreğimizde ve çevremizde derin yaralar açtı. Çok şükür, bilim insanlarının ürettiği aşilar neticesinde insanlar biraz da olsa refaha ve sağlığa kavuştu. Bu süreçte Türkiye sağlık alanında takdire şayan bir sınav verdi. Cumhurbaşkanımız, Genel Başkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde, Sağlık Bakanımız Sayın Fahrettin Koca komutasında çalışan, emek veren, bedel ödeyen değerli sağlık çalışanlarına Gazi Meclisimizin çatısı altında teşekkürlerimi sunuyorum ve son günlerde aşya gösterilen ilgi için aziz milletimizi yüreктen kutluyorum.

Sözlerimi bitirmeden, bugün Galler’le önemli bir maça çıkacak olan Türk Millî Futbol Takımı’mıza başarılar diliyor, “Haydi bizim çocuklar!” diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

19.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, ezanın aslına uygun olarak okunmaya başlamasının 71'inci yıl dönümüne ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yakın tarihimizde aziz milletimizin vicdanını yaralayan tarihî vakalardan biri de tek parti döneminde -1932-1950 yılları arası- ezanın on sekiz yıl boyunca asli şekliyle okunmasının yasaklanması hadisesidir. İslam'ın şiarı, Müslüman varlığının sembolü olarak kabul edilen ezanın 16 Haziran 1950 tarihinde aslına uygun olarak okunmaya başlanması 71'inci yıl dönümünü idrak etmekteyiz.

Milletin vicdanından çıkmış Demokrat Parti 1950 seçimlerini ezici bir çoğunlukla kazandı. Ardından milletin beklentisine cevap vermek için 16 Haziran 1950 yılında ezanın aslına uygun okunmasına serbestlik getirdi. Milletimize din ve inanç özgürlüğü sağlayan bu düzenlemeyi yapan merhum Adnan Menderes ve arkadaşlarını rahmet, minnet ve şükranla anıyoruz.

Son olarak millî şairimiz Akif'in dediği gibi “Bu ezanlar, ki şهادetleri dinin temeli/ Ebedî, yurdumun üstünde benim inlemeli.” diyor; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Köksal...

20.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Afyonkarahisar'ın neden sürekli göç verdiğini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, Türkiye İstatistik Kurumuna göre Afyonkarahisar ili 2020 yılında 18.438 göç alırken 19.434 göç vermiş yani Afyonkarahisar'dan ayrılan kişi sayısı gelen kişi sayısından fazla. En fazla göç verdiğimiz iller de sırasıyla Denizli, İzmir ve Antalya. Şimdi soruyorum: Yıllardır hatırı sayılır bir şekilde AKP'yi destekleyen Afyonkarahisar'ımız neden sürekli göç veriyor? AKP, bu göçün sebeplerini araştırıp göçü önlemek için niçin hiçbir şey yapmıyor? Kavşak noktasında olan, neredeyse bölgeleri birbirine bağlayan, birçok tarihî ve doğal güzelliklere sahip olan termaliyle, mermeriyle, tarımıyla ülke ekonomisine katkı sağlayan zaferin başkenti güzel memleketim Afyonkarahisar'ı “Ege'nin incisi yapacağız.” diye diye oy istediniz. Hemşehrilerim size inandı, oy verdi. Niçin Afyonkarahisar'ımızı hak ettiği noktaya getirmediniz? Karayolları Bölge Müdürlüğünü, Vakıflar Bölge Müdürlüğünü dahi Afyonkarahisar'ımıza niçin çok gördünüz?

BAŞKAN – Sayın Aydın...

21.- *Bolu Milletvekili Arzu Aydın'ın, 11 Haziran 2021 Cuma günü Bolu'daki sağanak yağışın etkilerine ilişkin açıklaması*

ARZU AYDIN (Bolu) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Bolu ili merkez ilçemizde 11 Haziran 2021 Cuma günü aniden bastıran sağanak yağmur kentte yaşamı olumsuz etkilemiş, sadece yirmi dakika etkili olan yağış nedeniyle kent merkezindeki yollar sularla kaplanmış, rögarlar patlarken sularla kaplanan yollar nedeniyle araçlar yolda kalmıştır. Bu duruma en fazla Bolu Belediyesi tarafından üstü kapatılan sulama kanalına yağmurlama hattı çekilmesinin unutulmuş olması sebebiyet vermiştir. Nüfusun önemli bir kesiminin yaşadığı bu bölgede yaşanan sıkıntı tüm şehri olumsuz etkilemiştir. Ancak kendi hatasını örtbas etmek için videolu gösterimlerle eski yönetimi suçlayarak göz boyamaya çalışan ve iki buçuk senedir bunu âdet hâline getiren Bolu Belediye Başkanını şikâyet etmekten vazgeçerek çalışmaya davet ediyor, tüm hemşehrilerimize geçmiş olsun dilekelerimizi iletiyorum.

BAŞKAN – Sayın Çepni...

22.- *İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, Soma katliamı davasına ilişkin açıklaması*

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Soma katliamı davası bugün verilen, göstermelik bile olmayan cezalarla sonuçlandı. 2 mühendise on iki buçuk yıl, maden sahibine ise yirmi yıl ceza verildi, altı ay yatıp çıkacak. Evet, devletin, sarayın bekası bir kez daha kurtarıldı, vatan hainlerine karşı bir savaş daha kazanıldı. Hamdolsun işçiler öldü ama düzen ayakta, hamdolsun işçiler öldü ama imanımız yerinde, hamdolsun işçiler öldü ama milliyetçiliğimiz yerinde. 301 işçi kasıtlı ve bilinçli olarak katledildi; düzenin, sarayın sahipleri kendinizi kutlayabilirsiniz, bu zafer sizin ama unutmayın ki bu hesap mahkeme salonlarında kapanmaz, mahşere kalmaz; hesabını mutlaka soracağız. Soma'nın hesabı mutlaka sorulacak.

BAŞKAN – Sayın Tığlı...

23.- *Giresun Milletvekili Necati Tığlı'nın, fındık taban fiyatına ilişkin açıklaması*

NECATİ TIĞLI (Giresun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İktidarı, yeni sezonda fındık üreticisinin kazanacağı bir süreci destekleyecek tutum almaya davet ediyor; taban fiyatın 35 liradan düşük olmayacak şekilde bir an önce açıklanmasını üreticimiz adına talep ediyorum. Fındık üreticisinin emeğinin hakkını alabildiği dönemlerde ülkemizin tarımsal ihracatının diğer senelere göre yüksek olduğu görülmektedir. Gerek döviz kurunda meydana gelen artışın gerek fındığa dünya genelinde talebin göz önünde bulundurularak taban fiyatın duyurulmasını bekliyoruz. Ayrıca, Toprak Mahsulleri Ofisi fındık üreticisini bu piyasa koşullarında koruyamamaktadır. Serbest rekabet ve piyasa koşulları yoktur ve piyasa 3-4 uluslararası firmanın tamamen kontrolüne geçmiştir. Tarım ve Orman Bakanlığının TMO kanalıyla değil, FİSKOBİRLİK üzerinden destekleme alımı yapılması üzerine çalışma yaparak Cumhurbaşkanına sunmasını öneriyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Bülbül...

24.- *Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Menderes Nehri'ne yeterli miktarda su verilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması*

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

AKP iktidarının geleceği öngörmeyen, plansız ve olmayan su politikaları nedeniyle yaşanan kuraklık Aydın'da toprağı sulayacak yeterli suyu bulamayan çiftçilerden sonra şimdi de balıkları vurdu. Denetlenmeyen JES'lerin ve sanayi kuruluşlarının atıklarıyla Türkiye'nin en kirli nehri hâline gelen Büyük Menderes'te yaşayan balıklar ve birçok canlı türü şimdi de kuraklık nedeniyle can

çekiyor. Devlet Su İşleri tarafından Denizli’de bulunan Adıgüzel ve Aydın Bozdoğan’da bulunan Kemer Barajı’ndan Büyük Menderes Nehri’ne su verilmediği için balıklar ve birçok canlı türü, oluşan su birikintilerinde can çekiyor, birçoğu da telef oluyor. Bir an önce canlıların yaşamlarını devam ettirebilmeleri için Menderes Nehri’ne yeterli miktarda su verilmeli, balıkların ve nehir ekosisteminin yaşam hakkı elinden alınmamalıdır.

BAŞKAN – Şimdi, sayın grup başkan vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

İYİ Parti Grubu adına Sayın Lütfü Türkkan.

Buyurunuz Sayın Başkan.

25.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan’ın, 16 Haziran Kamu Çalışanları Günü’nü kutladığına, Mehmet Akif Bekiroğlu’nu rahmetle andığına, Türk Millî Futbol Takımı’na başarılar dilediğine, İYİ Parti olarak bilim insanları Uğur Şahin ile Özlem TÜreci’nin Nobel Ödülü’ne aday gösterilmesini talep ettiklerine, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın NATO zirvesinde Amerika Başkanı Biden’le olan konuşmalarının devlet arşivinde yer alması gerektiğine, Didim Belediye Başkanı Deniz Atabay’a yapılan saldırıya ve Ağrı ilinin sorunlarına ilişkin açıklaması

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün 16 Haziran Kamu Çalışanları Günü. Tüm kamu çalışanlarımızın gününü kutluyorum. Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener’in de bugünkü grup toplantımızda söz ettiği gibi, devletimizin her kademesindeki kamu emekçilerimiz 3600 ek göstergeden enflasyona ezdirilen maaşlarına ve özlük haklarına kadar çok büyük kayıplar yaşıyorlar; onların sıkıntılarını her zaman dile getiriyoruz, getirmeye de devam edeceğiz.

Bugün 16 Haziran. Gölcük’te, 16 Haziran 1978 tarihinde yaşamını yitiren ülkücü şehidimiz Mehmet Akif Bekiroğlu’nu rahmetle anıyorum. Mehmet Akif’in ruhu şad olsun, mekânı cennet olsun.

A Millî Futbol Takımı’mız Avrupa Futbol Şampiyonası’ndaki ikinci maçında bu akşam Galler karşısına çıkıyor. Azerbaycan’ın başkenti Bakü’de oynanacak olan bu maçta ay yıldızlı futbol takımımıza başarılar diliyorum, yüreğimiz onlarla beraber.

Sayın Genel Başkanımızın bugünkü grup toplantısında vurgu yaptığı bir konuya ben de buradan bir kez daha dikkat çekmek istiyorum. Değerli bilim insanlarımız Sayın Uğur Şahin ve Sayın Özlem TÜreci, ülkemizde ve dünyada uzun zamandan beri büyük kayıplara yol açan Covid-19 salgınına karşı önemli bir başarıya imza attılar. Pfizer-BioNTech aşısını bularak insanlığa çok büyük bir hizmette bulunan, milletimizi hem onurlandıran hem de gururlandıran bu değerli bilim insanlarımızın Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından Nobel Ödülü’ne aday olarak gösterilmesi İYİ Parti olarak talebimizdir; aynı zamanda Türklerin gururu olan bu 2 saygıdeğer bilim insanımıza karşı borcumuzdur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Bu konuda Meclis Başkanlığına hazırladığımız dilekçemizi bugün Sayın Başkana takdim edeceğiz. Meclis Başkanı Sayın Mustafa Şentop’un da bunu dikkate alıp bir an önce işleme alacağını umut ediyoruz. Bu önemli talebimize Meclisteki tüm siyasi partilerin desteğini bekliyoruz.

Cumhurbaşkanı Erdoğan Brüksel’deki NATO zirvesinde Amerika Başkanı Biden’la görüşürken yanında Dışişleri Bakanlığında veya Cumhurbaşkanlığı kadrosundan bir tercüman değil, Kuala Lumpur Büyükelçisi Sayın Merve Kavakcı’nın kızı Fatma Gülham Abushanab’ı almış. Şimdi, değerli arkadaşlar, Cumhurbaşkanlığı kadrosunda yeterli tercüman olduğunu biliyorum, Dışişleri Bakanlığında bu konuda yetkili tercümanlar olduğunu biliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - Sayın Cumhurbaşkanının, bu konuşmaların devletin arşivinde de yer almasına dikkat etmesi gerekiyor. Devletler bir kişiyle kaim organizmalar değildir yani şahsımın devleti değildir o, Türkiye Cumhuriyeti devletidir. O konuşmalar mutlaka ve mutlaka arşivde yer almalıdır. Yarın öbür gün arşivlerde bulunmayan bu konuşmalara karşı Türkiye bir yaptırımla karşı karşıya kalırsa ne cevap vereceğiz? Amerika devletinin arşivlerinde vardır o. Bizde var mı? Yok. Niye? Merve Kavakcı Hanımefendi'nin kızı tercümanlık yapmış. Herhangi bir tutanak var mı? Mecliste bu konuda, tutanakla ilgili bir bilgi verilecek mi? Hayır. Bu “şahsım devleti” işinden vazgeçin. Bu bir aile devleti, bu bir parti devleti değil; bin yıllık kadim geleneği olan Türkiye Cumhuriyeti devleti. Bu devletin Cumhurbaşkanı olduğunu unutmamalı Sayın Erdoğan. Yani, orada ne konuşulduğunu bizim bilmeye hakkımız yok mu ya, Türk devletinin bilmeye hakkı yok mu, milletin hakkı yok mu?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurunuz efendim.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Siz, bütün kuralları devlet geleneklerine göre değil, kendinize göre işlettiğiniz için umurunuzda değil bu iş. Orada ne konuşulduğunun Türkiye Büyük Millet Meclisine getirilmesinin imkânı da bu şekilde ortadan kaldırılmış. Elçiliklerden veya Dışişleri Bakanlığından tutanakları tutan hiç kimse mi yok? Niye böyle davrandılar, bunu hiç anlayamadık. Kadim Türk geleneğinde böyle bir şey yok. Bu konuda bizi aydınlatmanızı bekliyoruz.

Geçtiğimiz gün beyzbol sopalarıyla saldırıya uğradı Didim Belediye Başkanı Deniz Atabay; beyzbol sopalarıyla, 5 kişi tarafından. Konu neymiş? İhale. Arkadaşlar, bugün adli kontrol şartıyla serbest bırakılmış. Ya, bu Vandallığa cevaz vermeye kalkarsanız bu ülkede yarın öbür gün aday olacak belediye başkanı bulamazsınız ya, vallahi bulamazsınız! (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar) Yani, ihaleyi vermediğiniz adam beyzbol sopalarıyla sizi bir yerde bekliyor olacak, nasıl olur bu iş? Yarın öbür gün aynı şey emniyet güçleri için geçerli, hâkimler için geçerli.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - Kendilerine uygun karar vermeyen hâkimlerin, kendilerini yakalayan polislerin bu tip bir meseleyle karşısına çıkan bu Vandallara gerekli ceza verilmezse, hoşgörü gösterilirse bu devlet artık kontrolden çıkar, hukuk devleti olmaktan çıkar. Bu Vandallığın yanında yer almayın, karşısında yer alın. Vandallığın yanında yer alırsanız, “Kanlarıyla banyo yapacağım.” diyen şahıs karşınızda, bu şekilde sizi itham eden suçlamalarda bulunur. Yarın öbür gün bu adamlar da yine sizin karşınızda yer alacak. Şimdi, başını okşadığınız, serbest bıraktığınız, “Bunlar bizim adamlar.” dediğiniz adamlar yarın karşınızda olur. O zaman ne diyeceksiniz? Şimdiki gibi dut yemiş bülbül olacaksınız. Nasıl hiç cevap vermiyorsunuz, hiçbir şey olmamış gibi oturuyorsunuz burada, öyle devam edeceksiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, müsaadenizle son olarak Ağrı'dan söz etmek istiyorum.

BAŞKAN – Tamamlayım efendim.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Teşekkür ederim.

Ağrılı köylülerimiz girdi fiyatlarının yüksek olması nedeniyle çiftçiliği ve hayvancılığı terk etmek zorunda kalmışlar, şehir merkezine göç etmişlerdir. Ancak bu kez de hayat pahalılığı köylülerimizi

zorlamış, insanlarımız geçim sıkıntısı çekiyorlar. Ağrı'da yaşayan gençlerimiz de fabrikaların yeterli olmaması ve çalışabilecekleri iş alanlarının yetersiz olması nedeniyle işsiz durumdadır. Ağrı merkezde bulunan orduevi, belediye sarayı yapılmak amacıyla yıkılmış ancak yüksek fiyatla ihale edildiği ve sorunlu olduğu için başboş bırakılmış. Bu yüzden, madde bağımlılarının uğrak yeri hâline gelmiş bu binalar. Ağrı'da Millet Bahçesi dışındaki park ve bahçeler bakımsızlıktan oturulamaz durumdadır ve ayrıca dere ıslah çalışmalarının acilen yapılması gerekmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Ağrı'da kanalizasyon ve rögarların çok eski olması ve işlevlerini yitirmiş olmaları nedeniyle şehir geneline ciddi oranda kötü koku yayılmaktadır. Bu da şehirlerde yaşayanlar arasında sağlık sorunları yaşanmasına yol açmaktadır. Hükûmeti, bu konularda Ağrı'nın sesini duymaya davet ediyorum.

Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Parlamentoyu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Erkan Akçay konuşacaktır.

Buyurunuz Sayın Başkan.

26.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, NATO Devlet Liderleri Zirvesi'ne, Milliyetçi Hareket Partisi olarak alınmış ve alınacak her kararın arkasında olacaklarına, Asya Açık Tekvando Şampiyonası'nda madalya kazanan sporcuları tebrik ettiğine ve Türk Millî Futbol Takımı'na başarılar dilediğine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

14 Haziranda Brüksel'de NATO Devlet Liderleri Zirvesi ülkemizin de katılımıyla gerçekleşti. Zirveye, ülkemizi temsilen Sayın Cumhurbaşkanımız katılmış, Türkiye'nin uluslararası meselelerdeki tezlerini ve ülkemizin müttefiklerinden beklentilerini en iyi şekilde dile getirmiş ve temsil etmiştir. Zirvede iş birliği ve koordinasyonun genişletilmesi vurgusu yapılmış, bölgesel ve küresel güvenlik meselelerine dikkat çekilmiş, NATO'nun 2030 stratejisinin ana hatları çizilmiştir. Türkiye için bu zirvenin önemi, müttefiklik ilişkilerinin mevcut durumunun değerlendirilmesi ve geleceğiyle ilgili olmasıdır.

Türkiye, 18 Şubat 1952'den beri NATO üyesidir. NATO'nun Balkanlar, Kafkasya, Kuzey Afrika ve Orta Doğu'daki misyonlarında etkin görevler üstlenmiştir. Türkiye, jeopolitik konumu nedeniyle bölgesel ve küresel güvenlik meselelerinde kritik rol oynayarak PKK, DEAŞ, El Kaide ve FETÖ gibi terör örgütleriyle kararlı bir mücadele yürütmektedir.

Türkiye'nin güvenliği demek, NATO üyesi ülkelerin güvenliği demektir. NATO, Türkiye'nin terörle mücadelesini destekleyecek güvenlik programlarını hayata geçirmelidir. NATO üyesi ülkeler terör örgütleriyle olan bağlarını kesmeli, müttefikliğin gereklerini yerine getirmelidir. Türkiye, NATO'nun eşit bir müttefiki, münhasır egemenliklere sahip üye bir devlettir. Türkiye, dış politikaya ilişkin kararları millî çıkarlarımıza uygun bir şekilde Ankara'dan almaktadır. Herhangi bir meselede, hiçbir devletin ve uluslararası örgütün Türkiye üzerinde tahakkümü söz konusu olamaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Türkiye'nin NATO müttefliliği konusunda belirleyici unsurlarından biri de ABD'nin tutumu olacaktır. ABD Başkanı Biden'ın Türkiye'ye karşı seçilmeden önce ve seçildikten kısa bir süre sonraki tutumu hepimizin malumudur. Biden, Türkiye'ye yönelik hasmane duruşunu 24 Nisan 2021'de sözde Ermeni soykırımını tanıdığını deklare ederek bir kez daha göstermiştir. Biden yönetiminin çeşitli kademelerinde yapılan organize açıklamalarla Türkiye'nin meşru hakları görmezden gelinmektedir. ABD, Türkiye'yle oyun oynamayı bir kenara bırakmalı, gerçekten müttefikse bunun gereklerini yerine getirmelidir. ABD, Türkiye'ye kasteden terör örgütlerine destek vermekten vazgeçmeli, Türkiye'yle ilişkilerinde müttefik gibi davranmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – ABD, Doğu Akdeniz'de, Ege'de, Suriye'nin ve Irak'ın kuzeyinde çetecilik oyunlarını bir kenara bırakmalı, Türkiye'nin uluslararası hukuktan doğan meşru haklarına saygı göstermeli ve destek vermelidir. ABD, FETÖ elebaşını ülkemize teslim etmeli, demokrasi ve müttefiklik söylemlerini ispat etmelidir. ABD, Türkiye'yi Atlantik merkezli okumaktan vazgeçmeli, dış politikada egemenlik haklarımızı doğrultusunda aldığımız her karara saygı duymalı ve CAATSA yaptırımlarını geri çekmelidir.

NATO zirvesinin sonuçları ve bu sonuçların ortaya çıkaracağı yeni ilişkilerin seyri ne olursa olsun Türkiye kararlılığından taviz vermeyecektir. Milliyetçi Hareket Partisi olarak devletimizin yanındayız, alınmış ve alınacak her kararın arkasındayız.

Sayın Başkan, uluslararası şampiyonalarda mücadele veren millî sporcularımızdan güzel haberler gelmeye devam ediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Millî sporcularımız, Lübnan'ın başkenti Beyrut'ta düzenlenen Asya Açık Tekvando Şampiyonası'nda 2 altın, 2 gümüş, 4 bronz olmak üzere 8 madalya kazanmışlardır. Şampiyonanın en iyi antrenörü seçilen Para Tekvando Millî Takım Teknik Direktörümüzü ve başarılarıyla ülkemizi gururlandıran sporcularımızı tebrik ediyor, başarılarının devamını diliyorum.

Bugün A Millî Futbol Takımı'mız Avrupa Futbol Şampiyonası'ndaki 2'nci grup maçında, saat 19.00'da Azerbaycan'ın Bakü kentinde Galler Millî Takımı'yla karşılaşacak. Kardeş ülke Azerbaycan'da gerçekleşecek müsabakada A Millî Futbol Takımı'mıza başarılar diliyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Meral Danış Beştaş.

Buyurun Sayın Başkan.

27.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Soma davasına, İçişleri Bakanlığı tarafından Siirt Belediyesi eski Eş Başkanı Berivan Helen Işık hakkında açılan soruşturmaya, Nevzat Tarhan'ın Kadına Yönelik Şiddeti Önleme Komisyonuna çağırılmasına ve Kahramanmaraş'ın Pazarcık ilçesinin Çöçelli mahallesine kurulmak istenen biyokütle enerji santraline ilişkin açıklaması

MERAL DANİŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Evet, Soma davası bugün karara bağlandı. 2014 yılında 301 madencinin ölümüyle sonuçlanan dava, maden faciası, bütün Türkiye kamuoyunun aslında dikkatle takip ettiği bir davaydı. Failler, başta cinayetten yargılanan –sahibi- Can Gürkan ve sorumlular, 301 kez olası kastla cinayetten yargılanıyordu ve bugün kendilerine ödül gibi sözde bir ceza verildi. Neymiş? Taksirle ölüme ve

yaralamaya neden olması suçundan yirmi yıl verildi Can Gürkan'a, Soma Kömürleri Anonim Şirketi Yönetim Kurulu Başkanına. 2 mühendise de on iki yıl altı ay ceza verildi, diğer Yönetim Kurulu Üyesi Haluk Evinç'e beraat kararı verildi. Açıkçası bu karar işçi katliamına olur verdi ve ne dedi faillere? "Sizi ödüllendiriyorum." dedi. Diğer bir yönden de bugün 301 madencinin ailesi bir kez daha katledildi, ilk günkü acıyı iliklerine kadar hissediyorlar.

Biz, yargının tarihsel sorumluluğunu ve görevini yerine getirmemesinden dolayı bu davanın bitmediğini buradan ilan ediyoruz. Soma davası bitmedi, biz faillerin kesinlikle peşini bırakmayacağız ve adil bir yargılamanın yapılması için mücadelemize devam edeceğiz.

301 canın ailesine bir kez daha buradan selam ve saygılarımızı gönderiyor, yanlarında olduğumuzu ifade etmek istiyorum.

Sayın Başkan, Siirt Belediyesine, bilindiği üzere, 22 Mayıs 2020'de kayyum atandı. Kayyumdan önce HDP yönetimindeki belediyede su borçları alacaklarının tahsilatının hızlandırılması için ve borçlu abonelerin borçlarını ödemesi için indirim yapıldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Siirt Belediyesi HDP yönetimindeyken su abonelerinin borçlarından yüzde 90 oranında indirim yaptı ve bu kararı AKP'li Meclis üyelerinin onayıyla birlikte aldı. Sonradan kayyum atandı, aynı kayyum yani şu anda yönetimde olan kayyum da yine aslında su indirimi yaptı. Niye anlatıyorum bunları? Çünkü İçişleri Bakanlığı müfettişleri, su borçlarında indirim yaptığı için Belediye Başkanı ve Meclis üyeleri hakkında soruşturma izni verdi ve şu anda Siirt Belediye Eş Başkanı Berivan Helen Işık ve diğer görevliler hakkında -soruşturma izni sebebiyle- soruşturma başlayacak. HDP'li olan yönetim indirim yaparsa soruşturma ama kayyum yaparsa hiçbir sorumluluk atfedilmiyor. Ayrıca, şunu da söylemek istiyoruz: Su hakkı kapsamında zaten su bedava olmalıdır. İndirim yaptı diye belediyenin tebrik ve takdir edilmesi gerekirken İçişleri Bakanı sadece HDP'li belediyeye ceza vermek için su indirimini bile, zam indirimini bile soruşturmaya konu ediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Patronların trilyonluk borçlarını silmeyenler, açıkçası, HDP'li belediyeleri bilerek ve isteyerek zan altında bırakıyor. Bir kez daha Siirt halkına o gerçeği ifade ediyorum.

Nevzat Tarhan dün sosyal medyada çok konuşuldu, Kadına Yönelik Şiddeti Önleme Komisyonuna çağırıldı. Kimdir Nevzat Tarhan? SADAT'ın psikolojik savaş danışmanı. "Psikolojik savaş danışmanının Kadına Yönelik Şiddeti Önleme Komisyonunda ne işi var?" diye soranlara "Tabii ki haklısınız." diyorum, orada hiçbir işi yok. Üstelik Nevzat Tarhan'ın sözlerinden birini -kadın-erkek eşitliğine inanmadığını zaten ifade ediyor- söyleyeyim: "Ailenin en büyük düşmanı feminist bakışıdır." diyen bir zat.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Kadının özgürleşmesine aleni karşı gelen ve kadını sadece anne olarak gören, daha önce kanserden ötürü yaşamını yitiren Neslican Tay'ı seküler dünyanın rüzgârına kapılıp dinlerden faydalanmamakla suçlayan ve yine, SADAT'ın başdanışmanı olan Tarhan ne yazık ki bir rektör. Kadına düşmanlık besleyen bir zat geliyor, "Kadın Psikolojisi" kitabını yazdığı için ayrıca trajik bir vaka olarak önümüzde duruyor.

Biz baştan beri söylüyoruz, kadına yönelik şiddeti önlemede etkili bir mekanizma olan İstanbul Sözleşmesi'ni kaldıranları, şimdi gelip burada SADAT'ın psikolojik savaş uzmanını dinleyerek hiçbir şey yapmayanları, sadece dostlar alışverişte görsün pozisyonunda bu Komisyonu çalıştıranları bir kez daha Türkiye'ye, bütün kadınlara şikâyet ediyorum ve bu Komisyondan bir beklenti içinde olmadığımızı da söylemek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, son olarak çok önemli bir mesele var. Maraş'ın Pazarcık ilçesi Çöçelli köyüne 350 metre mesafede kurulmak istenen biyokütle enerji santralının inşaatını durdurmak isteyen köylülere jandarma biber gazıyla saldırdı ve bu tepkilere saldırı devam ediyor. Biyokütle santralinde saatlik olarak 10,3 ton olmak üzere günde 247,2 ton ve yıllık 77.600 ton orman ürünleri, talaş ve odun kullanılacak. Biyokütle enerji santralleri bir yenilenebilir enerji kaynağı değil ve bu santraller fosil yakıtlı santrallerden çok daha fazla karbondioksit salıyorlar. BES'e 1 kilometre mesafede yaşayan kişilerde alerji, astım, kronik tıkaçıcı akciğer hastalığı ve daha birçok sorun görülüyor. Çöçelli köylüleri bu santrale neden karşı çıkıyor?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Toparlıyorum Başkanım.

Çünkü 2002 yılından bu yana Maraş'ın yaşam alanıyla, demografik yapısıyla ciddi biçimde oynanıyor. Orası Kürtlerin ve Alevilerin oturduğu bir coğrafya ve tarıma son derece elverişli bir arazi, Türkiye'nin birinci sınıf tarım arazilerinden bir tanesi. Buraya 2 çimento fabrikası kuruldu ve bu ikisi bir arada değerlendirildiğinde Çin ve Hindistan'dan sonra dünyanın 3'üncü büyük, Türkiye'nin en büyük fabrikası buraya kurulmuş oluyor ve bu 2 çimento fabrikasının Türkiye'deki 56 fabrikaya denk üretimi var. Şimdi, burada, açıkçası daha önce de Terolar köyüne bir konteyner mülteci kenti yapıldı. Böylece, Alevilerin yerleşim yerinin dibine Suriyeli mülteciler yerleştirildi, şimdi de santral yapılmak isteniyor. Açıkçası, Çöçelli köylüleri santralle birlikte yaşam alanlarının iyice tehlikeye gireceğini görüyorlar. Köylülerin bu mücadeleleri...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Çöçelli köylülerinin mücadelesi son derece meşru ve haklıdır. Bölgenin tarım alanlarını yok etmekten, yaşam alanlarını tahrip etmekten bir an önce vazgeçilmesi gerekmektedir. Çağrımız iktidar grubunadır. Biz, Çöçelli köylülerinin de Maraşlıların da yanındayız. Alevi Kürt köylerine yönelik bu ayrımcılığı kabul etmiyoruz. Buna karşı mücadelemiz devam edecek.

Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Engin Özkoç.

Buyurunuz.

28.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Türk Millî Futbol Takımı'na başarılar dilediğine, 16 Haziran Dünya Ev İşçileri Günü'ne, Meclis Başkanı Mustafa Şentop'un İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'ya gönderdiği resmî yazıya ve yaşamak için bu iktidarı ve kirli yönetimi temizlemek zorunda olduklarına ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; bugün, A Millî Futbol Takımı'mızın maçı var, bütün Takıma başarılar diliyorum.

16 Haziran Dünya Ev İşçileri Günü. Bir kutlama olarak değil, görünmez emeklerini görünür kılabilmek için gündeme getiriyorum. Sigortasız, güvencesiz çalışıyorlar, pandemi sürecinde iş yapmadılar, kısa çalışma ödeneğinden yararlanmadılar, hiçbir ekonomik paketin içinde yer almadılar, ağır bir yoksullukla yüz yüzeler. Ev işçileri yaşam, sağlık ve ekonomik güvence altına alınmalı, İş Kanunu kapsamına derhâl dâhil edilmelidir. Mecliste bu yönde sunmuş olduğumuz kanun tekliflerimiz var. Bunlar, Türkiye Büyük Millet Meclisinin gündemine getirilip yasallaşmalıdır,

Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; bugün 16 Haziran 2021. Sayın Meclis Başkanı Mustafa Şentop'un İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'ya gönderdiği resmî yazının üzerinden tam yirmi gün geçti Soylu'dan hâlâ tık yok. Ucubelik içindeyiz; bir ülkede İçişleri Bakanı, bir siyasetçinin, suç örgütü liderlerinden, üstelik de aylık olarak rüşvet aldığını biliyor, ifşa ediyor ve işlem yapılmıyor. "Kim?" diyoruz? "Kamuoyunda açıklamam, savcı çağırırsa savcıya söyleyeceğim." diyor, "Suç duyurusunda bulun." diyoruz, bulunmuyor. Bizim baskılarımızla Meclis Başkanı devreye giriyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – "Meclisin milletvekilleri ve siyasetçileri zan altında. Rüşvet alan siyasetçi kimse bilgi ve belge verin." diye Soylu'ya sesleniyor, resmî yazı gönderiyor; aradan üç hafta geçiyor, İçişleri Bakanından ses çıkmıyor. Bu neyin suskunluğu? Kimsenin, toplumu ve siyaseti bu kadar çürütmeye hakkı yok; ahlaksızlığı, yolsuzluğu bu kadar topluma yaymaya, bu denli olağanlaştırmaya da hakkı yok.

Rüşveti bilen İçişleri Bakanı hiçbir işlem yapmıyor, rüşveti alan siyasetçi adalet önünde hesap vermiyor. İhaleye fesat karıştıran, yolsuzluk yapan bakan hesap vermiyor. Soylu'nun hatırlattığı gibi, para sayma makineleri olan eski bakanlar hesap vermiyor. Ayakkabı kutularındaki rüşvet paraları faiziyle geriye ödeniyor. Rüşvet yiyenler de Türkiye Cumhuriyeti'nde büyükelçi olarak atanıyor. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Ordunun fabrikaları peşkeş çekiliyor, on sekiz ayda teslim edilmesi gereken tanka otuz ayda tek bir çivi çakılmıyor; bir Allah'ın kulu hesap sormuyor, ihale iptal edilmiyor. Kimse hiçbir haksızlığın, usulsüzlüğün hesabını vermiyor, susuyor, susturuluyor; suskunluk politikası. Suyun başındakiler konuşanların da üzerine çöküyor, yargı sopasıyla çöküyor, ekonomik olarak çöküyor, sosyal olarak çöküyor; nefes aldırıyor. Biz direniyoruz, müsilaja direnen Marmara gibi. Yaşamak için müsilajı temizlememiz gerektiğini biliyoruz. Bu iktidarı da böyle kirli bir yönetimi de temizlemek zorundayız. Yoksa çürüyoruz, çürümeye devam edeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Yirmi yılda bunca zorbalığa rağmen ayakta kalabilen, direnebilen bizler, Türkiye'de demokrasiye, güçlendirilmiş laik parlamenter rejime, adalete inanan tüm kesimlerle birlikte temizleyeceğiz, birlikte onaracak, birlikte inşa edeceğiz.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Muhammet Emin Akbaşoğlu.

Buyurunuz Sayın Başkan.

29.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, NATO zirvesine, Azerbaycan Millî Kurtuluş Günü'ne, Türk Millî Futbol Takımı'na başarılar dilediğine, ilk Türk otomobil projesi Devrim otomobiline, ezanın aslına uygun olarak okunmaya başlanmasının yıl dönümüne, ayrımcılığa müsaade etmeksizin hizmet etmeye devam ettiklerine, CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun bildiği suçları adliyeye şikâyet etmesi gerektiğine, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun adli makamlara kendi şikâyetiyle ilgili açıklamasını yaptığına ve kirli siyasetten temizlenmenin en güzel Cumhuriyet Halk Partisine yakışacağına ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; hepimizi hürmetle, muhabbetle selamlıyorum.

Geçtiğimiz gün Sayın Cumhurbaşkanımız NATO zirvesine katılarak hakikaten, proaktif dış politikanın çok yönlü ve gerçekten, trafiği hızlı olan görüşmeler silsilesinde bulundu ve millî dış politika ekseninde milletimizin, devletimizin hak, alaka ve menfaatleri doğrultusunda ikili görüşmelerle beraber NATO'nun gelecek on yılına ilişkin vizyonuna dair görüşlerini ortaya koydu. NATO'dan çıkan sonuç şudur: NATO'nun kazananı Türkiye'dir, Türkiye Libya'dan Karabağ'a kadar bütün kazanımlarını bir yönüyle tescil ettirmiştir ve kendi ısrarlı yaklaşımlarından da asla ve kata tek bir geri adım atmamıştır. Bu hakikaten, bir kazanım olarak, tarihî dönüm noktası olarak hepimizin hafızalarında yer alacaktır.

Şu anda Sayın Cumhurbaşkanımız Azerbaycan'da. Malumunuz, yaklaşık otuz yıl Azerbaycan toprakları işgal altında kaldı ve Türkiye'nin de desteğiyle Azerbaycan ordusu işgal edilen topraklarını geri aldı. Azerbaycan'ın kültür başkenti Şuşa'da Azerbaycan'ın Millî Kurtuluş Günü, millî günü “tek millet, iki devlet” anlayışı çerçevesinde hep beraber kutlandı ve...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – ...orada gerçekten, Azerbaycan'ın Türkiye, Türkiye'nin Azerbaycan olduğuna dair Şuşa Beyannamesi imzalandı; tarihî bir dönüm noktasıdır, çok çok önemli maddeleri ihtiva etmektedir.

İnşallah bugün Azerbaycan'da, Bakü'de EURO 2020 A Grubu karşılaşmalarında Galler'le mücadele edecek A Millî Takımı'mıza da üstün başarılar diliyorum.

Bugün aynı zamanda ilk Türk otomobil projesi Devrim otomobilinin talimatlarının verilmesi ve çalışılmaya başlanmasının yıl dönümü, 16 Haziran.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – O zaman maalesef, içeriden ve dışarıdan “Şeftali üretin, otomobil üretmeyin.” diyenler vardı ve Türk mühendislerinin çok kısa bir sürede gerçekleştirdiği Devrim otomobilini maalesef rafa kaldırmayı başardılar. Ancak kuvvetli bir irade Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde, Allah'ın izniyle, onun sağlam iradesiyle şu anda Bursa'da TOGG fabrikası yükseliyor. Bursa'dan hem şeftaliyi üreteceğiz ve ihraç edeceğiz inşallah hem TOGG otomobilini üreteceğiz ve ihraç edeceğiz; buna kimse mani olamayacak. Türkiye sevinecek; 1961'de Devrim otomobilini içeriden, dışarıdan çelme takarak engelleyenler, Allah'ın izniyle üzülecek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Türkiye artık İHA ve SİHA'da yüksek teknoloji alanında bir çığır yakalamıştır ve NATO ülkeleri Türkiye'den SİHA alma sırasına girmiştir. Bu,

uluslararası akreditasyon, yüksek teknolojinin üretilip kullanılıp ihracı noktasında Türkiye'nin hangi noktaya geldiğinin en güzel delilidir.

16 Nisan aynı zamanda Ezanımuhammedî'nin aslına rücu ettiği, “Allahuekber, Allahuekber” sedalarının tekrar yankılandığı günün yıl dönümüdür. Bu konuda merhum Menderes'in samimi ve üstün gayretleriyle hakikaten uydurma ezan işkencesi ve yasağı kaldırılmış, milletimizin talepleri doğrultusunda merhum Menderes'in öncülüğünde Ezanımuhammedî aslına dönmüştür. “Bu ezanlar ki şehâdetleri dinin temeli...”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Efendim, “16 Nisan” dediniz.

Buyurunuz efendim.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - 16 Haziran efendim. 16 Haziran, uydurma ezanın ortadan kaldırıldığı, ezanın aslına, orijinaline uygun bir şekilde okunmaya başlandığı bir yıl dönümüdür ve merhum Menderes gerçekten milletimizin taleplerini getirmiş, bu uydurma ezanı -yasağı- ortadan kaldırmış, aslına rücu ettirerek “Allahuekber, Allahuekber” sedalarıyla gök kubbenin inlemesine vesile olmuştur. “Bu ezanlar ki şehâdetleri dinin temeli, / Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.” mısraları tekrar bu şekliyle aslına uygun bir şekilde vücut bulmuştur. Bu münasebetle merhum Menderes'i rahmetle ve minnetle, hayırla yâd ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Değerli milletvekilleri, aynı zamanda, bu konuda tabii bazı açıklamalarda bulunuldu biraz evvel, bazı suçlamalarda bulunuldu; şunu ifade etmek isterim: Biz AK PARTİ olarak on dokuz yıllık iktidarımız boyunca din, dil, renk, kavim, mezhep ayrımı gözetmeksizin bu milleti tek bir millet, tek bir vücut olarak kucakladık; Türk, Kürt, Laz, Çerkez veya herhangi bir şekilde kimseyi bölmedik; Alevi-Sünni hiç kimseyi ayrıma tabi tutmadık, bir ve beraber olarak gördük. Bizim umdemiz “tek millet, tek bayrak, tek vatan ve tek devlet”tir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Başkanım, sekiz dakika oldu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Dolayısıyla, millet ve devlet kaynaşmasıyla bir bütünlük içerisinde biz, aziz ve asil milletimize hiçbir ayrım gözetmeksizin ve ayrımcılığa müsaade etmeksizin hizmet etmeye devam ettik ve devam ediyoruz. Bunu ifade etmek isterim.

Aynı zamanda, şunu ifade edeyim: Sayın Kılıçdaroğlu bir zaman “byLock kullanan milletvekilleri var AK PARTİ’de.” demişti ve “Külliye’ye çıkıp Külliye’den para alarak Cumhuriyet Halk Partisini bölmek isteyen siyasetçiler var.” demişti. Onların isimlerini verdiler mi acaba? Hâlâ bekliyoruz. Niçin bildikleri suçu adliyeye şikâyet ederek, dilekçeyle müracaat ederek bu konuyla ilgili suç duyurusunda...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Hesap verecekler hesap soruyorlar.

BAŞKAN – Tamamlayınız efendim.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bitiriyorum.

CHP yönetimi, CHP Genel Merkezi ve Sayın Kılıçdaroğlu “AK PARTİ içerisinde byLock kullanan bazı milletvekilleri var.” diyerek sayılar veriyordu. Bunlarla ilgili... Bu bir suç değil mi, byLock kullanılması? Niçin gidip de müracaat etmiyorsunuz? Müracaat etmemekle -Ceza Kanunu bakımından- niçin suç işlediğinizi kabul etmiyorsunuz? Külliye’ye çıkan CHP’li -ki bu haberi yapan

kişi hem Cumhurbaşkanımızdan hem kamuoyundan özür diledi- “CHP Genel Merkezi bana yanlış, yalan bilgi verdi.” diye de ifşa etmişti hatırlarsanız ama iddianızı niye ispatlamıyorsunuz? Kaldı ki Sayın Soylu bu konuyla ilgili, adli makamlara kendi şikâyetiyle ilgili açıklamasını da yapmış vaziyette, bunu da herkes biliyor.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – İsim vermiş mi?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sonuç itibarıyla, Sayın Başkan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, on beş dakika oldu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - ...Sayın İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun kendi şikâyetiyle ilgili bütün bilgileri adli mercilere iletmesi suretiyle yargısal süreç başlamıştır.

İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Karaman) – Meclise getirin. Meclisi tanımıyor.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Hani? Hani?

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Hangi adliyede?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Bunu siz de biliyorsunuz, kamuoyu da bildiği hâlde temcit pilavı olarak siz bunu yinelemeye çalışıyorsunuz. Sonuç itibarıyla, kendinize karşı saygılı olun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – İfadeye çağırılan yok

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Aynı zamanda, kirli siyasete bakmak isteyen, Sayın Kılıçdaroğlu'nun dün gösterdiği kirli kavanoza baksın, o kirli kavanoz Ergene'den değil de Cumhuriyet Halk Partisinin Genel Merkezinden gelmiş benziyor. (CHP sıralarından gürlütüler)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Hadi oradan!

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Hadi oradan!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Siz kendinizi temizlerseniz daha isabet olur. Kirli siyasetten temizlenmeniz en güzel size yakışır. İSKİ Gate'i bu millet unutmadı.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, bir müsaade eder misiniz?

ORHAN ÇAKIRLAR (Edirne) – Gelsin de görsün Ergene'yi ya.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Türkkan.

30.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Akbaşoğlu'nun nitelikli, öğretici konuşmalarından dolayı teşekkür ediyoruz. Sayın Akbaşoğlu, Biden-Erdoğan görüşmesini bir kazanç olarak değerlendirdi. Ben merak ediyorum, F-35'e verdiğimiz 1,2 milyar dolar parayı mı geri aldık, yoksa F-35 programına geri mi alındık? 2,5 milyar dolar verdiğimiz S-400 füzelerini aktive mi ediyoruz, yoksa Amerika'nın gösterdiği bir yere mi saklayacağız? PKK/YPG'ye destek vermekten dolayı pişmanlıklarını mı ilettili Sayın Biden, yoksa o konuya hiç girilmedi mi? 24 Nisan Ermeni tasarısını kabul ettiğinden dolayı Sayın Biden özür mü diledi, yoksa Sayın Erdoğan ona hesap mı sordu?

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Hamdolsun!

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - Nasıl bir kazanç var, ben onu göremedim.

Bakın, ben size bir şey söyleyeyim, bir tek ne oldu biliyor musunuz? O, aşı almak için beklediğimiz Çin'e, turist gelsin diye yalvardığımız Rusya'ya Belçika'dan yapılan bir gövde gösterisinden başka hiçbir şey olmadı, keşke olabilseydi ama hiçbir şey olmadı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Hamaset yaparak, gerçekleri çarpıtarak bu milletin gözünden saklayamazsınız, biz bu gerçekleri söylemeye devam edeceğiz. Türkiye, maalesef, oradan yine eli boş döndü, sadece affedilmeyi bekleyen ilkokul talebesi kıvamında bir görüşme oldu.

Teşekkür ediyorum.

ARZU AYDIN (Bolu) – Türkiye’yi bu duruma düşüremezsiniz!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan... Sayın Başkanım, evet bana açıkça...

BAŞKAN – Bir saniye efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Biz hepimiz konuşalım, en son öyle cevap versin.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Buyurun, buyurun.

BAŞKAN – Sayın Grup Başkan Vekillerimize, aflarına sığınarak, ikişer dakika tahditli süre takdir ediyoruz.

Sayın Özkoç, buyurunuz efendim.

31.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç’un, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu’nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – 2 şey benim çok içimi acıttı, 2 tane gülüş. Türkiye Cumhuriyeti’nde milletçe, birlikte, hazmedemediğimiz, içimize sindiremediğimiz şeyler var. Bir tanesi, Amerika Birleşik Devletleri Başkanı Biden’in Ermeni soykırımıyla ilgili söylediği sözdür. Türkiye Cumhuriyeti’nin Cumhurbaşkanı NATO zirvesine gidiyor, gitmeden önce Ermeni soykırımı meselesi kendisine soruluyor, gündeme getireceğini söylüyor; dönüyor, konu tekrar soruluyor kendisine “Hamdolsun, gündeme gelmedi.” diyor ve gülüyor. Bu gülüş benim çok içimi acıtıyor. Aynı, 13 tane şehit, vatan evladı yatarken, AKP kongresini iptal etmeyip de kongreye şehit annesini bağlayıp siyasete alet edip güldüğü gün gibi içimi acıtıyor. Bunu başarı gören bir siyaset anlayışı ise Türkiye’nin hazmedeceği bir siyaset anlayışı değildir. Türkiye, mafyanın sözünün itibarı olan bir ülke hâline geldiyse bu, yirmi yıldan beri Türkiye’yi yönetenleri düşündürmesi gereken bir konudur. Bir siyasetçi, İçişleri Bakanı, bir televizyonda “Mafyadan 10 bin dolar maaş alan kişiyi ben biliyorum.” diyor, İçişleri Bakanı olarak dosyasını Millet Meclisinin Başkanına -sorduğu hâlde- vermiyorsa mafyanın sözünün, itibarının geçerli olmasının bir numaralı sorumlusu tam da bu iktidardır. Bütün bunlar yaşanırken yüzleri hiç kızarmadan hamaset yapanları milletimize havale ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN –Buyurunuz Sayın Beştaş.

32.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş’ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu’nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, ben de kısaca şunu söyleyeyim: “Amerika’yla bütün sorunları çözdük.” dediler, galiba Amerika’yla yapılan, Biden’la yapılan görüşmenin çıktısı Afganistan’a asker göndermek; başka bir çıktı görmedik. Bunu daha orta vadede, uzun vadede Türkiye çok tartışacak.

Diğeri de sorularım var: S400 meselesi nasıl çözüldü, F35 meselesi yani o konuda bir uzlaşım var mı? F35’e verdiğiniz paralar geri alınıyor mu? Bu yaptırımlar konusunda nasıl bir gelişme sağlandı? Bunu Türkiye’nin, Türkiye yurttaşlarının duymaya hakkı var.

Demin, benim sözlerime atfen bir yanıt verdiniz. “Tek, tek, tek...” diyerek ayrımcılık yapıldığı yönündeki iddialarımı reddettiniz. Zaten, sizin “tek, tek, tek”lemeniz ayrımcılığı kabul etmeniz

anlamına geliyor. “Şu anda Türkiye’de hiçbir sorun yok.” demek, hakikaten bir şeyi görmemek, duymamak, temas etmemek, Türkiye’de yaşamamak anlamına geliyor.

Son olarak şunu da söyleyeyim: Bugün bütün dünya ve Türkiye, Peker’in videolarıyla yapılan ifşaatları izliyor. Şu ana kadar tek bir iktidar sözcüsü “Burada söylenenler doğru değildir.” demedi, “Bunlar gerçek değildir.” demedi, aksini ortaya koyan tek bir belge ve bilgi ortaya koymadı; aksine, sadece “Bunlarla kaybedecek zamanımız yok.” dedi Cumhurbaşkanı. Vallaha zamanımız var, bu suçları ortaya çıkarmak için zaman ayırmamız lazım. “Savcılar soruşturdu, ifade alıyor.” diyor, biz böyle bir savcının ifade aldığı filan duymadık. Delilleriyle birlikte ortaya konuyor, bu ülkenin İçişleri Bakanı gidip “Siyasetçi 10 bin dolar maaş alıyor.” diyor. “Kim alıyor?” diyoruz ve hâlâ buna yönelik bir yanıt yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bitiriyorum, bitiriyorum, son cümlem gerçekten.

MUHARREM VARLI (Adana) – Bir tur daha dönse Sayın Başkan ya! Bitene kadar haber verseniz de öyle gelsek bari bu Genel Kurula ya! Yeter ya!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Meclis Başkanı İçişleri Bakanına mektup yazdı, hâlâ yanıt yok. Biz bu soruların yanıtlarını almadık ama iktidar bir şey yapıyor, haklarını yemeyelim, tevîl yoluyla, hukuktaki deyimleriyle ikrar ediyorlar. Bu da önemli bir şey.

MUHARREM VARLI (Adana) – Ya, bu da milletvekillerine saygısızlık değil mi?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akbaşoğlu.

İki dakika süreniz.

33.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu’nun, Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç ile Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biliyorsunuz, Meclis Başkanımız tarafından Sayın Soylu’ya yazılan mektup... CHP’nin talebi üzerine, ya adli mercilere veya TBMM’ye bildirilmesiyle ilgili kendisine bir yazı yazdığımı söylemişti; Sayın Soylu adli mercilere açıklamış zaten. Dolayısıyla bu mektubun gereği de yerine gelmiş, bir.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Ya, ne zaman açıklamış?

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Yok öyle bir şey, yok. Hangi adli merciye açıklama yapmış?

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Ya, bu gizli mi çalışıyor?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – İkinci olarak şunu söyleyeyim: Soykırımla ilgili 24 Nisan Amerika bildiriyle ilgili hem 23 Nisandaki telefon görüşmesinde kendisine hem de fiili olarak Türkiye, dış politikada yapmış olduğu hamlesiyle cevabını verdi ve Osmanlı tokadını da indirdi.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Hamdolsun!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Ne hamlesi, hangi hamle? Hayır, hangi hamle, hangi tokat?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bunu biliyorlar. Nedir? Ermeni ASALA’nın yerini alan PKK’ya gerekli dersi vermek suretiyle.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Ne söyledi, ne söyledi?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sonuç itibarıyla, o konuda, buradaki “Hamdolsun.” meselesi sadece -tabii, olumlu ve olumsuz gündemler var- olumlu gündemleri konuşma imkânı bulabilecek şekilde, tıkanmayan bir görüşme olması münasebetiyledir. Asla ve kata bu konuda

en ufak bir taviz verilmemiştir ve bu, muhataplarına hem ikili görüşmelerde bildirilmiştir hem heyetler arası görüşmelerde de şahıslar arası görüşmelerde de Türkiye'nin terörlü mücadeleyle ilgili tavrı da anlatılmıştır.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – S-400...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bu, Fatma Gülhan Kavakcı Hanımefendi'yle ilgili sözlere gelince, kimin mütercim olacağı Cumhurbaşkanımızın takdirindedir.

YILDIRIM KAYA (Ankara) – Yok öyle bir şey.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – 2015 yılından beri devlet sisteminde, bir Cumhurbaşkanı Danışmanı olarak, doktora yapmış, uluslararası ilişkiler mezunu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Dışişlerinde hiyerarşiyi kaldırdınız.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bitiriyorum efendim, bitiriyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Hayır, hayır, bize de verilmedi.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Ama bir dakika, 3 kişiye cevap veriyorum..

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Aynı hak verilmedi, verilmedi Başkan.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Ama teker teker cevap vermediniz

Sayın Başkanım, bakın, ikişer dakika, bana sataşıldıktan sonra ben istedim sizden “Hepsine vereceğim.” dediniz.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – İkişer dakika verdi zaten.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Son olarak... Sözümü tamamlayacağım, son olarak iki dakika istiyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Başkan, böyle kabul etmiyoruz.

BAŞKAN – Lütfen uygulamaya riayet ediniz Sayın Başkan. Kayda geçiyor; buyurunuz, kayda geçiriniz.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Kayıtlara geçiyor, kayıtlara geçiyor.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Kayda geçirin, biz de kayda geçirdik.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Konuşun, kayıtlara geçiyor ama gerçekleri söyleyin tabii.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Gerçekler şunlar kayda geçiriyorum...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – “Hamdolsun.” nedir, F-35 nedir?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Biraz evvel teker teker ilgili Grup Başkan Vekilleri bana cevaben cevap hakkını kullandılar.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – S-400'ler ne oldu? Ruhsar Pekcan niye cevap vermiyor?

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Normalde siz 3'le çarpacaksınız değil mi, böyle şey mi olur ya?

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Soylu neden anlatmıyor?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Normal, rutin bir şekilde, bir uygulama olarak değil; o uygulamayı yaptık, sonra, benim konuşmam üzerine, benim konuşmama cevaben söz aldılar. O zaman her bir Grup Başkan Vekilinden sonra benim cevabımın dinlenmesi lazım.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Öyle bir uygulama yok.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Altı dakika vereceksiniz o zaman, altı dakika vermeniz lazım!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Adaletli ve eşitlikçi bir yaklaşım sergilensin. Önemli değil, biz bunları, kamuoyunun gözü önünde her şeyi gerçekleştiriyoruz. Kimin nasıl durduğunu, ne söylediğini takdir ediyor milletimiz.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Şüphesiz, şüphesiz.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Şunu söyleyeceğim: Bu Fatıma Gülhan Kavakcı Hanımefendi, kendisi mütercimlik konusunda da ileri derecede ilgili üniversitelerden sertifikasını almış, bu konuda uluslararası doktorasını yapmış ve 2015 yılından itibaren de...

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Resmî görevi var mı, yok mu?

AHMET BÜYÜKGÜMÜŞ (Yalova) – Müdahale etme ya!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Pardon arkadaşlar, lütfen...

AHMET BÜYÜKGÜMÜŞ (Yalova) – Ayıp ya!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bir saniye... Arkadaşlar, bir saniye...

BAŞKAN – Sayın Akbaşıoğlu... Sayın Akbaşıoğlu...

AHMET BÜYÜKGÜMÜŞ (Yalova) – Şurada konuşmanız bile ayıp ya!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Arkadaşlar, bir saniye...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ne ayıp? Ne ayıp diyor?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – “Konuşmanız bile ayıp.” diyor.

AHMET BÜYÜKGÜMÜŞ (Yalova) – Ya, Grup Başkan Vekili konuşuyor, bağırıyor arkadaşımız, doğru mu?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bakın, arkadaşlar, yahu her şey meydana. Dinlemeyeceksek dinleyemeyelim birbirimizi. Biz daha fazla...

BAŞKAN – Anlaşılmıştır.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bir dakika efendim...

BAŞKAN – Efendim, anlaşılmıştır konu, tekrara düşüyorsunuz.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Biz gürültüyü sizden daha fazla yapabiliriz yani daha kalabalığız ama biz sükûnetle dinliyoruz, demokratik olarak dinliyoruz.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Hayır, ne yapacaksınız, dövecek misiniz?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Her sözü dinleriz.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Niye, daha kalabalık olunca ne oluyor?

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Kalabalık olduğunuz kesin.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Biz daha fazla gürültü yapabiliriz diyorum.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Ne demek ya, öyle bir şey olur mu yani?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Gürültü yapmaya gerek yok diyorum.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Gürültü yapan yok ki ya.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Gürültü yapmayalım, dinleyelim, birbirimizi dinleyelim.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Ne oluyor daha kalabalık olunca?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Olayın özü şu: Bakın, Fatma Gülhan Kavakcı, Cumhurbaşkanı Danışmanı olan, sistemin içerisinde yer alan bir insandır ve Dışişleri Bakanlığı görüşmeleri çerçevesinde, diplomatik görüşmeler çerçevesinde bütün teamüllere uyulmuştur.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Akbaşoğlu.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Ama aynı şeyi söylüyor Başkan, aynı şeyi söylüyor.

BAŞKAN – Sayın Akbaşoğlu...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Bu konuda başörtülü mü olması mı acaba zorunuza gitti diye sormak istiyorum. (CHP sıralarından gürültüler) Evet, sormak istiyorum.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Yeter ya! Bu kadarı da fazla ya! Hadi oradan!

BAŞKAN - Lütfen, buyurunuz Sayın Akbaşoğlu.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.33

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.43

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ**KÂTİP ÜYELER: Sibel ÖZDEMİR (İstanbul), Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 92’nci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VI.- ÖNERİLER**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ**

1.- İYİ Parti Grubunun, 2/2/2021 tarihinde Denizli Milletvekili Yasin Öztürk ve arkadaşları tarafından, süt üreticilerinin sorunlarının araştırılması, sorunlarının çözümü konusunda alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Haziran 2021 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

16/6/2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 16/6/2021 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Lütfü Türkkan

Kocaeli

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Denizli Milletvekili Yasin Öztürk ve 19 milletvekili tarafından süt üreticilerinin sorunlarının araştırılması, sorunlarının çözümü konusunda alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla 2/2/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 16/6/2021 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İYİ Parti Grubu adına Denizli Milletvekili Sayın Yasin Öztürk.

Buyurunuz Sayın Öztürk. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; süt üreticilerinin sorunlarının araştırılması ve sorunlarının çözümü konusunda alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla İYİ Parti Grubu olarak vermiş olduğumuz araştırma önergesi hakkında konuşmak için huzurlarınızdayım. Gazi Meclisi, vatandaşlarımızı ve bilhassa önergeye konu süt üreticilerimizi saygıyla selamlarım.

Ülkemizde 10 milyon tonu kayıt altında olmak üzere toplam 23 milyon ton süt ürettiği Tarım Bakanlığının kayıtlarında görülmektedir. 5488 sayılı Tarım Kanunu'nda belirtilen ulusal tarım politikaları çerçevesinde çalışmalar yapmak üzere Ulusal Süt Konseyine ülkemizdeki süt tavsiye fiyatlarını belirleme yetkisi verilmiştir ancak Tarım Bakanlığı, Ulusal Süt Konseyi toplantısının yapılmasını bekleyen süt üreticileri temsilcilerini pasivize ederek, 2020 yılı Ekim ayında sadece sanayici ve market temsilcileriyle bir toplantı yaparak süt fiyatlarını belirlemiştir.

Bununla birlikte, üreticinin girdi maliyetleri, sadece yemde yüzde 40 oranında olmak üzere artmıştır. Bir yandan ekonomik sorunlar, döviz kurları, girdi maliyetleri, yüksek faizli işletme kredileri, bir yandan çiftçilerimizin kullandığı işletme kredilerini zamanında ödeyemeyişi, icra takipleri ve ülkemizde yaşanan kuraklığın etkisiyle yeterli üretilmeyen yem bitkisi rekoltesinin düşmesi et ve süt sektörünü çöküntüye götürdü. Süt üreticisi, yem, işçi, veteriner, ilaç, ahır giderine para bulmaya çalışmakta, iktidarın maden ve imar yatırımlarına yer açmak için gözden çıkardığı meralardan da yararlanılmadığı için tüm yıl, on iki ay boyunca kapalı alanda hayvancılık yapmakta, dolayısıyla maliyetleri katlanmaktadır. Yem fiyatlarındaki belirsizlikler, kontrolsüz fiyat artışları, yem stoklarına muhtaç edilmiş üreticiler ortadadır.

Süt inekçiliği yapan bir işletmenin ayakta kalabilmesi için dünyada bilinen bir altın kural vardır, o da 1 süt ineğine verilen 1 kilo süt yemiyle 2 kilo süt elde etmektir. Ülkemizde bulunan hayvan kalitesi bu altın oranı verme açısından o seviyeye ulaşmıştır; ticari olarak elde edilen sütün 1 litresi yem maliyetini karşılar, kalan 1 litre ise işletme sahibinin ayakta kalabilmesi, diğer giderleri ve kazancı için değerlendirilir. Yem/süt paritesi 1'e 2 olması gerekirken süt üreticisi bugünkü rakamlarla 1 kilo süt satışından -19 protein orta kalite yem, 2.750 enerji- 2 kilo süt yemi alabilme imkânına sahip değildir. Verilen desteklemeler maliyet artışlarına yetişememekte, üreticiden sürekli fedakârlık beklenmektedir.

Bu sorunlar ne Ulusal Süt Konseyinde ne de içinde tek bir üretici temsilcisi bulunmayan Tarım Komitesinde dile getirilmektedir. Aslında olay şudur ki beslediğimiz süt ırkı canlılar görevini yaparken Tarım Bakanlığındaki canlılar görevini yapmamaktadırlar. Mezbahalara giden süt ineklerinin yerine konması mümkün değildir fakat görevini beceremeyen, görevini yerine getiremeyen canlıların seçeneği mevcuttur.

Bugün itibarıyla, 1 litre sütle üretici 950 gram yem satın alabiliyor. Yani üreticiler zarar ediyor, zarar eden çiftçilerimiz, zarar eden üreticilerimiz hayvancılığı terk ediyor ve damızlık hayvanlarını kestiriyorlar. Aslında bu çözüm değil. Üreticilerimiz de çok iyi biliyor ki kestirilen ineğin et tutarı 9-10 bin lira tutarken, yeniden başlanıldığında bugün itibarıyla damızlık bir ineğin ortalama maliyeti 23-28 bin lira arasında. Ne taraftan bakarsanız üretici zarar ediyor. Çok ivedi olarak Tarım Bakanlığını göreve davet ediyorum. Yem fiyatlarına müdahil olun, süt fiyatını kısa vadede 1'e 1,3 pariteye çıkarın; uzun vadede 1'e 2 pariteye çıkarın ki köylerdeki, kasabalardaki et ve süt üreticilerimiz nefes alsın, üretmeye devam edebilsinler.

Kuraklığı ve tahıl piyasalarını doğru dürüst yönetemezseniz çığ sütü 5-6 liraya, kırmızı eti ve karkası da 50 liraya almak zorunda kalırsınız. Yüzde 60, yüzde 70 oranında bakım ve besleme gideri olan hayvancılıkta, her hafta yem fiyatlarına çuval başına 5 lira zam geliyor. Süt yeminin çuvalı yani 50 kilosu 160 liraya, besi yeminin çuvalı ise 150 liraya dayandı. Bununla birlikte, kaba yem fiyatları: 1 kilo saman 1,3; 1 kilo yonca 1,75; 1 kilo arpa 3,5; 1 kilo mısır 3,5 lira. Protein değerleriyle oynanıp 3-5 lira düşük fiyata yem satacağız diye yem kalitesini düşürenler de cabası. Yani hem süt hayvancılığı hem de besi hayvancılığı zor durumda. Süt üreticileri de haziran sonu açıklanacak çığ süt fiyatlarını bekliyor. Buradan uyararak istiyorum: Sakın ola çığ süt fiyatını A kalite için 3,5-4 liranın altında açıklamayın. Bunun altında bir fiyat vererseniz, ya piyasalar sizi dinlemez ya da süt inekleri kesime gider; sonra

iş kontrolünüzden kaçır, süt sanayicileri de dâhil olmak üzere herkes zarar eder. Bu işin çözüm yolu belli: Süt üreticisini koruyacak, süt üretimini de arttıracaksınız. Bu kadar basit. Çiftçiden kaçan üstün nitelikli Tarım Bakanı bunları bilmez, bilenleri de dinlemez. Onun için ne yapılması gerektiğini tane tane anlatalım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) – Yem sanayicisi, yem ham maddesinin yüzde 65’ini ithal ediyor ve ithalatı dövizle yapıyor. Yem sanayicisinin yem ham maddelerinin bir kısmını Toprak Mahsulleri Ofisi temin etsin, gerekirse görev zararını üstlensin. Piyasada işlem gören ve sanayiye giden günlük 25-30 bin ton çiğ sütün en az 5-6 bin tonunu Et ve Süt Kurumu tarafından satın alın, bunu yaparken de günlük 500 litre ve altında süt üreten üreticilere öncelik verin. Küçük süt üreticilerini organize edin, sütlerine de alıcı olun. Günlük 500 litreden fazla üretim yapanlar için 20 kuruş ilave prim ödeyin. Talep fazlasını sosyal yardımlar kapsamında milletimizle buluşturun çünkü bu sayede hem küçük süt işletme sanayisini korumuş olacaksınız hem de inekleri kesime gitmekten kurtaracaksınız. Üreticiyi doğrudan mağdur eden bu sorunlardan kurtulmanın ilk adımı, üretici maliyetlerinin gerçek rakamlarıyla belirlenmesi, verilecek devlet desteklemesinin bir yıl içinde sık aralıklarla artış gösteren yem fiyatlarını da dikkate alacak şekilde yapılması ve tüketicinin zincir market sahiplerinin insafına bırakılmamasıdır. Bu gerekçelerle, bir komisyon kurularak konunun tüm boyutlarıyla araştırılmasını teklif ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlarım. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Mersin Milletvekili Sayın Rıdvan Turan.

Buyurunuz Sayın Turan. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA RIDVAN TURAN (Mersin) – Değerli Başkan, değerli vekiller; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Bir selam da ekran başındaki çiftçiler, özellikle küçük ve orta ölçekte çiftçiler için, üreticiler için.

İki gün önce, Toros Dağları’nın yaylalarındaydık. Orada üreticilik yapan, besicilik yapan Yörüklerle beraberdik. Gerçekten çok iyi bir ziyaret oldu ve orada bizatihi sorunun taraflarıyla, Türkiye tarımının önündeki problemler nelerdir, besicilerin ne türden sorunları var, bu iş böyle gider mi gitmez mi, bütün bunları değerlendirdik. Tabii, her ziyaret insanlara yeni şeyler katıyor, yeni şeyler öğreniyoruz. Orada da gördüğümüz şey, aslında bilinmez, bilinmedik bir tablo değil. Türkiye tarımını yıllardan beri sürdürülen neoliberal siyaset sayesinde satanları; büyük market zincirlerini, tüccarları, sanayicileri zenginleştiren ama üretene, tüketene sürekli köstekleyen bir yapının adım adım, adım adım imar edildiğini bir kez daha gördük. Yani söyledikleri şey çok açık; bizim, bu girdi fiyatlarıyla, bu yem fiyatlarıyla, bu veterinerlik ilaçları fiyatlarıyla, veterinerlik hizmetleri fiyatlarıyla bu üretimi devam ettirebilmemiz mümkün değil.

Değerli arkadaşlar, bakın, burada yalnızca bir üretim yok olmuyor, aynı zamanda bir kültür yok oluyor yani kadim Türk Yörük kültürü, üreticiler üzerindeki bu iktidar tasallutu sayesinde adım adım tasfiye oluyor. Bir kültür kırımı yaşıyoruz, bunu net olarak görmek ve tespit etmek lazım yani yok ettiğiniz şey yalnızca o insanların üretim biçimleri falan değil, aynı zamanda kültür.

Araştırma önergesi haklı bir önerge fakat bunların hepsinin temeli, aslında, çiftçilerin, tarım kesiminin, özellikle küçük ve orta ölçekli üreticilerin örgütsüzlüğü sebebiyle ortaya çıkıyor. Çözüm çok açık arkadaşlar, örgütlenmek yani kooperatiflerin çatısı altında yaygın bir biçimde küçük ve orta ölçekli üreticilerin örgütlenmesi, devletin bu alanı sübvanses etmesi, devletin alıcı olması, piyasada regülatör olması, aynı zamanda girdileri sübvanses etmek suretiyle üretimin önünü açması. Emin olun

ki bunun bir başka yöntemi daha yok. Tabii, alanın baştan sona yeniden düzenlenmesi lazım; mesela, bir kooperatifler bankasına ihtiyacımız var, bir kooperatifler bakanlığına ihtiyacımız var, kooperatifler mevzuatının, üç yasanın tek yasa hâline indirgenmesine ihtiyaç var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

RİDVAN TURAN (Devamla) – Yani aslına bakarsanız, üretimi artırmanın yöntemi “Fiyatları şu kadar arttırırım, süt fiyatını üreticiden alırken 2 kuruş daha arttırırım.”ın ötesinde bir şey; bunlar mutlaka gerekli, mutlaka gerekli ama esas mesele, piyasada söz söyleyebilecek hâlde küçük ve orta ölçekli çiftçinin örgütlenmesi meselesidir. Bu mesele olmadıktan sonra, bugün iyi olan fiyat, üç gün sonra enflasyon ve kur farkı sebebiyle kötü fiyat hâline gelir; meselenin temeli budur değerli arkadaşlar.

Süt üreticisi can çekiyor, hayvancılık yapanların işi iyi gitmiyor. Şimdi, Kurban Bayramı vesilesiyle göreceğiz yani insanlar öldü pahasına malını melalini pazara getirecek ve sırf zarar etmeyeyim diye elinden geleni yapacak ama zarar edecek. Dolayısıyla, bu önerenin desteklenmesi hayırlı olacaktır.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Niğde Milletvekili Sayın Ömer Fethi Gürer.

Buyurunuz Sayın Gürer. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Adalet ve Kalkınma Partisinin yirmi yılda uyguladığı tarım politikaları ne yazık ki çiftçiyi de besiciyi de bitirdi. Bu bağlamda geldi duvara tosladı, sorunlar arttı, katlandı. Sütte eğer bugün yüzde 70 yem gideriyle maliyet çiftçiyi mağdur ediyorsa orada üretimin olmayacağını herkes bilmeli.

Bakınız, Türkiye’de bu süreç bile bile yaratıldı. Küçük aile tipi işletmeler ve kırsal desteklenmedi, bunun yanında, ülkemizde tarıma doğru destekler verilmedi ve bugün yaşadığımız sorunlarla karşı karşıya kaldık. 5 milyon hektar tarım arazisinden olduk, 1970’te 21 milyon hektar olan mera arazimiz 11 milyon hektara düştü. İrlanda’da meradan ot faydası yüzde 97 sağlanıyor, İngiltere’de yüzde 83 sağlanıyor, Fransa’da yüzde 71 sağlanıyor; biz, meraları yok ettiğimiz için, on iki ay süreyle hayvanları ahırda tutuyoruz ve bu hayvanlar için de elde edilecek yemin önemli bölümünü ithalata karşılıyoruz yani mısırını, soyasını, ayçiçeği tohumu küspesini, pamuk tohumu küspesini yurt dışından getirip bu hayvanlara veriyoruz. Fiyatlar sürekli katlanıyor, besicinin oradan elde ettiği gelir daralınca da sorunlar büyüyor.

Ulusal Süt Konseyi yalnızca sanayici ve iktidarın el ele yürüdüğü bir alan; orada süt üreticisi düşünülüyor, süt üreticisine yeterli destek sağlanmıyor. Geçen yıl, Ulusal Süt Konseyi bir yıl boyunca sütü sabit tuttu ama süttten üretilen her ürünün de fiyatı katlandı. Rafa gidiyorsunuz, kilosu 110 liradan peynir var. Türkiye’de 10 kilo süttten 1 kilo peynir elde ediliyor; hesaba vurduğunuz zaman, birileri para kazanıyor, üretkenler buradan para kazanamıyor. Süt üreticiliği, hayvancılık kolay bir iş değil; yirmi dört saat hayvanla haşır neşir olmak zorunda, tatili yok, dinlencesi yok; hayvanın aşısı, veterineri, bakımı sorun.

Ayrıca yem fiyatlarındaki artış farklı arayışları getiriyor. Yani daha önce yem için harcadığı parayı bu kez harcayamayan besici ne yapıyor? Samanı daha çok vermek istiyor ama kuraklığın etkisiyle bu kere de saman bulmak zorlaştı. Geçen yıl 600 lira olan samanın tonu bu yıl 1.300 lira, şu anda orada sorun var. 2019’da TMO’nun arpa alış fiyatı, tonu 1.100 liraydı; bugün 1.750 liraya TMO alıyor, 1.950’ye satıyor ama piyasada 2.500 lira. Yem fiyatı böyle olursa bu üretici ne yapacak? Sorunlar, sıkıntılar sürekli, artarak büyüyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz, tamamlayınız efendim.

ÖMER FETHİ GÜRER (Devamla) – Teşekkürler Başkan.

Şu konuya da değinmek istiyorum arkadaşlar -bu, bir saatlik konu- bunun yanında önemli bir olay var: Bugün Mersin Limanı'nda -Ticaret Bakanı açıkladı- Ekvador'dan gelen muz konteynerlerinin içinde -Valinin belirtmesine göre- kokain çıktı.

TACETTİN BAYIR (İzmir) – 1 ton.

ÖMER FETHİ GÜRER (Devamla) – Ben, bugüne kadar, olan bu olaylardan hep şüpheliydim. Türkiye'de üretilirken niye 150 ayrı ülkeden biz gıda ürünü getiriyoruz? Burada bir çapanoğlu var diyordum ve bu konuda kafam sürekli karışıyordu. Somut olarak görüldü ki muz getirirken içinde kokain geliyormuş. (CHP sıralarından alkışlar) Buna benzer ürünlerin mutlak surette iyi kontrolü, takibi gerekiyor. Bu ithalatı yapanlar ticari sır olmaktan çıkmalı. Türkiye, kestanede kendi kendine yüzde yüz yetiyor, fazlası var; kestaneye ithal ediyor. Böyle bir anlayış olur mu? Demek ki o ülkelerle kurulan ilişkiler içinde farklı bir çapanoğlu var. İşte, bu muz olayı somut göstergedir. Bu konuda da iktidarı bu anlamda uyarıyor, bunları kim ithal ediyorsa ticari sır olmaktan çıkarılmalı diyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Aydın Milletvekili Sayın Rıza Posacı.

Buyurunuz Sayın Posacı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA RIZA POSACI (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Hükümetlerimiz döneminde hayvancılık desteklemeleri son on sekiz yılda 94 kat artmış. Bu kapsamda, 2020 yılında üreticilerimize 7,8 milyar TL destekleme ödenmiştir. Hayvancılık alanında yaptığımız atılımlarla büyükbaş hayvancılığımız yüzde 83, küçükbaş hayvan varlığımız yüzde 69 oranında artmıştır. Ülkemizde 2020 yılı itibarıyla yaklaşık 18,2 milyon baş büyükbaş ve 54,1 milyon küçükbaş hayvan varlığı bulunmaktadır.

Ülkemiz süt üretiminde FAO verilerine göre dünyada 8'inci, Avrupa Birliğinde 3'üncü sırada yer almış ve süt sektöründe 2020 yılında 286,6 milyon dolarlık ihracat fazlası vermiştir. 2021 yılının ilk dört ayında ihracatta yakalanan ivmeyle 118,6 milyon dolarlık süt ve süt ürünleri ihracatı yapılarak geçen senenin ihracatının neredeyse yarısı kadar ihracat gerçekleşmiştir. Son üç yılda sağılan büyükbaş hayvan varlığımız yüzde 10'luk artışla 6,6 milyon olmuş, aynı dönemde çiğ süt üretimimiz yüzde 11 artarak 23 milyon tona ulaşmıştır. Sanayiye giden çiğ süt ise yüzde 8 artışla 9,8 milyon tona ulaşmıştır; 2021 yılının ilk dört ayında önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 4 artış göstererek 3,8 milyon tonun üzerine çıkmıştır. Ülkemizde süt ve yem paritesi destek dâhil 2017 yılında 1,27 iken 2018 yılında ortalama 1,33; 2019 yılında 1,34; 2020 yılında ise 1,32 seviyelerinde gerçekleşmiştir. 2020 yılı içerisinde çiğ süt yem paritesi 1,50 seviyelerine kadar yükselmiştir. Pandemi süreciyle dünya piyasalarında yaşanan gelişmeler nedeniyle üreticilerimizin süt üretim maliyetlerinde yaşanan artışlardan etkilenmesini önlemek ve paritenin 1,30 seviyesinde kalmasını sağlamak amacıyla destekleme miktarı 40 kuruşa kadar yükselmiştir. 2017 yılında ödediğimiz çiğ süt desteği 446 milyon iken 2020 yılında yüzde 400 artışla 2 milyar 224 milyon TL'ye yükselmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

RIZA POSACI (Devamla) – Ayrıca, süt üretiminin sürdürülebilirliğinin korunması ve ülkemiz süt üretiminin geliştirilmesi için çiğ süt arzının fazla olduğu dönemlerde piyasadan çekmek suretiyle üretici fiyatlarında istikrar sağlanması amacıyla, Bakanlığımız Et ve Süt Kurumu aracılığıyla çiğ süt piyasasını düzenlemektedir. Nisan ayından itibaren 20 ilde -2 bin ton aylık- 60 bin ton çiğ süt, süt

tozuna çevrilerek üreticimizden satın alınmıştır. Bu kapsamda, dört yılda piyasadan toplanan yaklaşık 1 milyon 222 bin 246 ton arz fazlası süttten, 92.330 ton yağsız süt tozu üretilerek dış piyasaya ihraç edilmiştir.

Yani arkadaşlar, netice itibarıyla, biz tüm sektörde olduğu gibi hayvancılıkta da tarımda da çiftçimizin yanındayız, sıkıntılara rağmen çözecek çözüm mercisi biziz; çözerse yaparsa AK PARTİ yapar diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - İYİ Parti grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

2.- HDP Grubunun, 16/6/2021 tarihinde Grup Başkan Vekili Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, iktidarın her kriz ve sorunda, mafya-çete yapılanmasında adres gösterdiği "dış güçler" in araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Haziran 2021 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

16/6/2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 16/6/2021 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Meral Daniş Beştaş

Siirt

Grup Başkan Vekili

Öneri:

16 Haziran 2021 tarihinde Siirt Milletvekili, Grup Başkan Vekili Meral Daniş Beştaş ve İstanbul Milletvekili, Grup Başkan Vekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından (13282 grup numaralı) iktidarın her kriz ve sorunda mafya çete yapılanmasında adres gösterdiği "dış güçler" in araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 16/6/2021 Çarşamba günü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Gaziantep Milletvekili Sayın Mahmut Toğrul.

Buyurunuz Sayın Toğrul. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Teşekkür ediyorum Başkan.

Sizleri, Genel Kurulu ve Genel Kurulun sevgili emekçilerini ve yine, televizyonları başında bizleri izleyen sevgili yurttaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, AKP-MHP iktidarı yaşadığı çoklu krizi aşmak için sürekli "dış mihrak" söylemine başvuruyor. Ekonomi berbat hâlde, Türk lirası tarihin en ağır kayıplarını yaşıyor, piyasalar çökmüş durumda, milyonlarca insanımız açlık sınırında yaşam savaşı veriyor; ülke, bir mafya liderinin mafya-bürokrasi-siyaset ilişkilerinin ifşaatlarıyla çalkalanıyor fakat iktidar ve ortağı ne yapıyor? AKP ve ortağının sarıldığı yöntem her zamanki gibi "Türkiye'ye karşı operasyon" hamasetidir. "Dış güçler saldırıyor." söylemi hamasi duyguları kabartabilir ama sorunları çözümüyor hatta daha da ağırlaştırıyor.

İktidarın her sıkıştığında başvurduğu 2 temel söylemi var: Biri, darbe tehdidi üretip bunun arkasına sığınmak, ikincisi de Türkiye'ye karşı dış güçlerin operasyonunun hamasetine sarılmaktır. Bakın, size geçmişten bir konuşma hatırlatacağım değerli arkadaşlar, mutlaka hatırlayacaksınız: “Şimdi, tabii, bizde bir âdet var yani ülkede başımıza bir şey geldiği zaman hemen ‘dış kuvvetler’ deriz, ‘dış güçler’ deriz, bunlara isimler de bulabiliriz ve ‘Bunlar sebebiyle ayağa kalkamıyoruz, kalkamıyoruz, birliğimiz beraberliğimiz bozuluyor.’ falan filan. Ben buna katılmıyorum. Eğer sizin bünyeniz güçlüyse bünyede olan virüs hiçbir zaman sizin o bünyenize zarar vermez.” Bu sözler size tanıdık geldi mi değerli arkadaşlar? Evet, yanlış duymadınız, bunları söyleyen AKP Genel Başkanı Erdoğan’dır. Şimdi, ayınsına, bu söylemlere katbekat başvuran bizatihi kendisi. Birlikte iş tutarken, birlikte mitingler yaparken, çantalarla paralar alırken işler iyiydi, her şey yolundaydı; öküz ölüp ortaklık bozulunca, rant kavgasına tutuşulunca “Türkiye’ye operasyon yapılıyor.” öyle mi? Madem öyle siyaset, bürokrasi, mafya ittifakının karıştığı rüşvet, kara para trafiği, uyuşturucu ticareti, silah ticareti, dolandırıcılık, irtikâp, cinayet, tecavüz, gasp, kamu kaynaklarına çökme ve daha da sıralanabilecek birçok suç Türkiye’ye karşı kimlerin operasyonudur? İktidar tek tek bunları açıklamakla yükümlüdür, Meclis bunları açıklamak göreviyle karşı karşıyadır. Mesela iktidar milletvekilinin mafyadan rüşvet alması -ki bunu İçişleri Bakanı söyledi- kimlerin Türkiye’ye karşı operasyonudur? Buyurun, bunları araştıralım Mecliste. Venezuela, Kolombiya ve Kıbrıs arasındaki kara para trafiği kimlerin Türkiye’ye karşı operasyonudur, buyurun araştıralım, Meclis burada. Venezuela’ya maske götürülmediği ortaya çıktı ama dönerken nelerin getirildiği hâlâ şaibeli, bu durum kimlerin Türkiye’ye karşı operasyonudur, buyurun araştıralım. Adrese teslim ihaleler, kamu bankasından yandaş medya grubuna peşkeş çekilen krediler, rüşvetler, kamu kaynaklarına çökmeler kimlerin Türkiye’ye karşı operasyonudur, buyurun araştıralım. Uluslararası kara para aklama suçundan aranan bir kişinin yurt dışına kaçışının sağlanması kimlerin Türkiye’ye karşı operasyonudur, buyurun araştıralım. Savcıların, hâkimlerin, yargı mensuplarının geceliği 100 bin TL olan lüks otellerde bedava tatil yaptığı iddiası orta yerde duruyor, üstelik adı geçen yargıç da diyor ki: “Benim servetim ailemden geliyor, asıl siz yargının içindeki kalan yüzde 25’e bakın.” Yargının mafyayla iç içe olması, otellerde buluşması kimlerin Türkiye’ye karşı operasyonudur, buyurun bunu araştıralım. Organize suç örgütü liderinin AKP için yaptığı seçim mitingleri kimin Türkiye’ye karşı operasyonudur, buyurun araştıralım bu Meclis’te. Ortada bir kadın gazeteci cinayeti var, soruşturma açılması gerekirken üstü el birliğiyle kapatıldı, buyurun bunu araştıralım, bu operasyon kimlerin operasyonudur? Mafya tetikçilerinden biri “Kuzey Kıbrıs’a gazeteci Kutlu Adalı’yı öldürmeye gittim, devlet bana silah verdi.” dedi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurunuz efendim.

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – ...birlikte gittiği devlet görevlisinin ismini verdi; İçişleri Bakanı mafya lideri için “Gayrinizami harbin bir aparatıdır.” dedi. Bu işlenen faili meçhul cinayetler kimlerin Türkiye’ye karşı operasyonudur, buyurun araştıralım. Suriye’ye, El Nusra’ya gönderilen silahlar ve gönderenler ortadadır, bu kimlerin Türkiye’ye karşı operasyonudur, buyurun araştıralım. Çökülen marinalar bellidir, çökenler bellidir, bu kimlerin Türkiye’ye karşı operasyonudur, buyurun araştıralım. Daha sıralayacağımız onlarca suç iddiası gündemdedir. Her biri iktidarınızda şu veya bu düzeyde sizinle bağlantılı olan bu suçlar Kanarya Adaları’nda değil beyler, sizin iktidarda olduğunuz Türkiye’de yaşandı. Kaçamazsınız, üstünü örtemezsiniz.

İşte, bugün önergemizde Türkiye Büyük Millet Meclisi bir görevle karşı karşıyadır. Madem “Türkiye’ye operasyon yapılıyor.” diyorsunuz, buyurun bunu araştıralım; herkes, tüm kamuoyu bilgilendirme hakkına sahiptir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım.

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Tamamlayayım lütfen.

Değerli arkadaşlar, bir diğer önemli şey şu: Bazen bu operasyonlara ülke isimleri de veriyorsunuz; “Avrupa Birliği ülkeleri” diyorsunuz, “Amerika” diyorsunuz, zaman zaman “İsrail” diyorsunuz, “İngiltere” diyorsunuz. Bu ülkelerin yöneticileriyle görüşmeyince bunalıma giriyorsunuz. Şimdi, bunlar dost mu, bunlar bize operasyon çeken ülkeler mi? Peki, bizim ticaretimiz bu ülkelerle niye artıyor? Burada iş birlikçileri mi var bize operasyon çeken bu ülkelerin? İşte, kamuoyu bunların hepsini bilmek zorundadır, bunları araştırmak zorundadır. Bu, Meclisin önünde duran bir görevdir. Meclis bu işi çözmezse artık iktidar bloku toplumun karşına çıkıp “Bize operasyon çekiyorlar.” demesinler.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın İbrahim Halil Oral.

Buyurun Sayın Oral. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; Halkların Demokratik Partisi grup önerisi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Saygıdeğer milletvekilleri, geçen günlerde bir karikatür gördüm. Karikatürde vatandaşın biri kapıdan içeri giriyor, eşi “İş buldun mu bey?” diye soruyor. Adam cevap veriyor: “Hanım, dış güçler bizi çöktüremez, ezanı dindiremez, bayrağı indiremez.” Ben AK PARTİ iktidarını tam da bu karikatürdeki iş bulamayan zavallı vatandaşa benzetiyorum.

ALİ MUHİTTİN TAŞDOĞAN (Gaziantep) – Ayıp, ayıp!

İBRAHİM HALİL ORAL (Devamla) – Ne zaman iktidar zor bir dönemece girse Sayın Cumhurbaşkanı çıkıyor yüksek tonda “Dış güçlere karşı duruyoruz, bize diz çöktüremezler, asrın muktedirleri bizi yenemez.” diye feryat ediyor.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Yenemezler Allah’ın izniyle, yenemezler.

İBRAHİM HALİL ORAL (Devamla) – Eyvallah, tabii ki yenemezler. Türk milleti ve Türk devleti binlerce yıldır ayaktadır, her türlü saldırı ve badireye karşı da yıkılmamıştır, yıkılmayacaktır inşallah. Hanedanlar, rejimler, liderler değişmiştir ama devlet ebed müddet olmuştur ve ayaktadır. Bunu zaten bütün milletimiz ruhuna naksetmiştir ama kimdir bu dış güçler Allah aşkına, ben merak ediyorum; Biden miydi, Trump mıydı?

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Ali Kemal de aynısını söylüyordu.

İBRAHİM HALİL ORAL (Devamla) – Ve nihayet hepsine “Dostum, kardeşim.” dediniz. Bir ara Esat kardeşinizi ama sanırım, şimdi onun kategorisi değişti, dış güçler oldu. Macron muydu desem, o da zaten size İslam’a nasıl sıcak baktığımı anlattı, mesele bitti. Herhâlde dizilerde gördüğümüz gibi dünyayı yöneten değişik bir yapılanma ve organizasyon var, herhâlde onlara “dış güçler” diyorsunuz. Ben samimiyetle soruyorum: Bu grup önerisi hakkında konuşacak AK PARTİ’li arkadaşımız, bize dış güçleri isim isim açıklasın, biz de bilelim; yoksa maazallah bunu da YouTube’da Sedat Peker açıklamaya kalkacaktır, gene AK PARTİ’li kardeşlerimiz karışacaktır.

Kıymetli milletvekilleri, bu soruları sorarken de bazı arkadaşlarımızın çuvaldızı kendisine batırması lazım. Gerçekten yabancı, siyasi ve ekonomik desteklerle ülke bütünlüğümüze saldıran terör örgütleriyle aralarına mesafe koymalıdır. Dış güçler iddialarının kendi üzerlerinde somutlaştığını da asla unutmamalıdır.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Çeteler, mafyalar Türkiye’ye rehberlik yapamaz.

İBRAHİM HALİL ORAL (Devamla) – Değerli milletvekilleri, ez cümle, Türk milliyetçiliğinin unutulmaz fikir adamı Dündar Taşer’in bir sözünü hatırlatmak istiyorum size.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Dündar Taşer’in kemikleri sızlayacak.

BAŞKAN – Buyurunuz

İBRAHİM HALİL ORAL (Devamla) – “Durum muhakemesine hasımdan başlanmaz.” İbrahim Bey.

Ülkede ters giden bir şeyler varsa dış güçlere değil, iç beceriksizliklere bakmak gerekir diye düşünüyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Eskişehir Milletvekili Sayın Utku Çakırözer.

Buyurunuz Sayın Çakırözer. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

301 madencimizin katledilmesiyle ilgili Soma davasında bugün yine adalet yerini bulmadı. Söz veriyoruz ki bu davanın peşini sonuna kadar bırakmayacağız.

Değerli milletvekilleri, AKP iktidarında işler iyi giderse kendilerinden, beceriksizlikleri nedeniyle kötü giderse hep dış mihraklardan... Bir garip ve inandırıcı olmayan savunma tarzı artık gelenek hâline geldi. Millet yaşam tarzına müdahalelere karşı çıkmak için Gezi Parkı’na iniyor, yanıt: “Dış güçler devrede.” Ülkede damat bakan ekonomiyi yönetemiyor, dolar fırlıyor, enflasyon yükseliyor; yine “dış mihraklar...” Notlar yükselince reisın, kırılıncı dış güçlerin eseri. Vatansaver aydınlara, subaylara birlikte kumpas kurduğunuz FETÖ’cüler darbe yapıyor, sorumlusu dış güçler. Şimdi de suç örgütü lideri Sedat Peker, siyaset, mafya, rant ilişkisi ve buna aracılık eden yargı mensupları, bürokratlar, sözde gazetecilerin vahim suç ortaklıklarını ifşa ediyor. Yapılması gereken belli, savcılar açacak dosyayı, gittiği yere kadar götürecektir. Ama ne gerek var, havale et dış güçlere.

Değerli arkadaşlarım, burada sormak isterim: Kim bu dış güçler? Amerika Birleşik Devletleri mi? İşte, dün Başkanıyla görüştünüz, yüzüne söyleseydiniz “Ey, dış mihrak!” diyebilirdiniz mi? Ülkemize yönelik rencide edici soykırım iddialarına yanıt verebilirdiniz mi? Hamdolsun, gündeme gelmedi; yazıktır yazık! Bu dış düşman NATO mu? Öyleyse neden gidip Amerika mutlu olsun, NATO memnun olsun diye Afgan halkının rızası dahi alınmadan asker göndermeye talipsiniz? Neden “NATO Karadeniz’e, Akdeniz’e de gelsin.” diyorsunuz? Yoksa bu dış mihrak İsrail mi? Nasıl bir dış mihrak ki bu, on dokuz yıllık iktidarınız döneminde ticareti yüzde 340 artırmışsınız. Neden Mavi Marmara’da İsrail kurşunlarıyla hayatını kaybeden yurttaşlarımızın hak aramasının önünü hem de kanun çıkararak kestiniz? “Gelin, o anlaşmayı lağvedelim.” dediğimizde neden yanaşmıyorsunuz? Bu dış mihrak İngiltere mi değerli arkadaşlarım? O zaman, neden daha yeni serbest ticaret anlaşması imzaladınız? Neden bu milletin vergilerinden milyarları aktardığınız 5’li çeteye gizli anlaşmalarınızda İngiliz mahkemelerine yetki veriyorsunuz? Kim bu dış güçler? Çıkın, açıklayın millete.

Değerli arkadaşlarım, işin aslı şu: Ülkemizin karşı karşıya kaldığı sorunların başsorumlusu beceriksiz saray yönetimidir. 200 liralık banknot dolaşıma girdiği Ocak 2009’da tam 131 dolara denk geliyordu, bugün 23 dolar. 2005’te maaşıyla 10 tane çeyrek altın alabilen asgari ücretli şimdi 4 tane çeyrek altın alamıyor. Paramız pula dönmüş. 128 milyar dolarlık rezervimiz alavere dalaverede

buharlaşmış. Bu buhranı, 10 milyon işsizimizi, açıklıktan, işsizlikten, borçtan, icradan yaşanan intiharları dış güçler edebiyatıyla örtemezsiniz, unutturamazsınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

UTKU ÇAKIRÖZER (Devamla) – İşin bir başka boyutu da şu: Velez ki dış güçler sizi hedefe koydu; sen, ülkeye hukuk güvenliği getirsen, düşüncesi için zindana attığım siyasetçiyi, hak savunucularını çıkarsan onların yerine mafyadan 10 bin dolar rüşvet alan siyasetçiyi koysan; yargıyı, merkez bankasını, basını rahat bıraksan; ülkeyi denetimsiz şahsım rejimi yerine demokrasiyle, KHK'ler yerine çoğulcu parlamentoyla yönetsen; millî gelirimizi rüşvete, yolsuzluğa, saray israfına dağıtmak yerine üretime, girişimciye, çiftçiye, tarıma, esnafa, işçiye versen dış mihrak sana ne yapabilir? Soruyorum: Ne yapabilir? Hiçbir şey yapamaz.

Bu gidişin sonucu belli değerli arkadaşlarım; dış mihrakların değil, milletin iradesiyle o koltuklardan ayrılacaksınız. Ayrılacaksınız ki ülkeyi içeride hakkı, hukuku, adaleti; dışarıda da ulusal onurumuzu her şeyin üzerinde gören bir anlayışla yönetecek namuslu, temiz, vatan sevgisiyle dolu Cumhuriyet Halk Partili kadrolar yönetecek.

Hepinizi saygılarımla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Denizli Milletvekili Sayın Ahmet Yıldız.

Buyurunuz Sayın Yıldız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA AHMET YILDIZ (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; önerge sahiplerini tebrik etmek lazım; bayağı ilginç, zorlama bir önerge olmuş, bayağı uğraşmışlar konu bulmak için.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Hangi tarafı zorlama? Sizin söylemediğiniz söylemler mi?

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sizi çok zorluyoruz, doğru!

AHMET YILDIZ (Devamla) – Değerli arkadaşlar, devletler arası ilişkilerde, rekabette görünen tabii, sadece diplomasi, müzakere, hatta sıcak-soğuk çatışmalar olmuyor; görünen siyasi, ekonomik ilişkiler, diğer ilişkiler yolunda giderken de arka planda istihbarat savaşları, psikolojik harekât, yıkıcı faaliyetler devam ediyor. Bu, hatta görünürde müttefik ülkeler arasında da oluyor.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Allah Allah! Biz bunu bilmiyorduk(!)

AHMET YILDIZ (Devamla) – Bu bilinen bir şey, yadırganacak tarafı da yok, söylendiği zaman başka konuları karıştırarak mugalata yapmaya da gerek yok. Hatta son dönemde devlet dışı aktörler de zaman zaman kendi amaçları için, zaman zaman başka devletlerin aracı olarak maalesef bu tür faaliyetlere giriyorlar ve devletlere siyasi, ekonomik, psikolojik zararlar da verebiliyorlar.

Şimdi, ben bir vakit hariciyecî olarak, hasbelkader güvenlik işinde de yer almış bir milletvekili olarak size şunu rahatlıkla söyleyebilirim: Bir vakitler ülkemizde başbakanlık yapmış büyüklerimizin yani Millî İstihbarat Teşkilatının doğrudan amiri olmuş büyüklerimizin kendilerine -ismen zikredeyim; Sayın merhum Demirel, merhum Ecevit, merhum Yılmaz, Sayın Çiller, hatta Başbakan Yardımcılığı yapmış Sayın Baykal- eğer sorulursa Türkiye'nin diğer ülkelere kıyasla, birçok ülkeye kıyasla bu tür operasyonlara daha çok maruz kaldığını söylerler direkt Millî İstihbarat Teşkilatından bilgi aldıkları için. Tabii, bunun sebepleri var, tarihî ön yargılar var, güç ilişkileri var, başat güçlerin kıskançlığı var, ittifak bağımlılıkları var, bu bağımlılığın sürmesi istekleri var. Uluslararası parlamentolara gidiyoruz -ben son dönem milletvekiliyim ama- şunu da oradan da izliyorum: Son dönemde Türkiye'ye yönelik bu operasyonların daha yoğun ve açık bir şekilde yapıldığını da görüyoruz, çoğu zaman gizlemek de

istemiyorlar, gizlemiyorlar, söylüyorlar, bazen çıkarımla anlıyoruz; bunu da inkâr etmeye gerek yok ama şunu da söylemeliyim: Paranoyak olmaya da gerek yok, saf olmaya da gerek yok.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Hangi ülkeler, hangi?

AHMET YILDIZ (Devamla) – Bir yandan bunlar sürerken bir yandan da biz bütün ülkelerle -bunlar dâhil, işin raconu budur, bütün devletler bunu yapar- ilişkilerimizi geliştirme, kendimizi anlatma gayreti içinde oluyoruz, olmalıyız; bunu da yadırgamanızı doğru bulmuyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Dış güçler hangi ülkeler? Onları bir söyleyin.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Bize operasyon çeken ülkeleri bir açıklasınız...

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Yıldız.

AHMET YILDIZ (Devamla) – Bir yandan bu saldırıları göğüslemek -uluslararası parlamentolara beraber gittiğimiz arkadaşlar bunu bilirler- bir yandan da normal diplomasiyi, uluslararası ilişki faaliyetlerini yürütmek gerekir; genel resim budur. Tabii ki bu konular bütün devletlerde, yürütmeye istihbarat teşkilatı ile -en yüksek düzeyde- başbakan, cumhurbaşkanı arasında en gizli yürütülen konulardır; çoğu zamanda çok sınırlı bilinir, gizli kalır. Dolayısıyla konunun burada bir araştırma komisyonunda tartışılması hem amaca hizmet etmez hem de uluslararası ilişkilerimize gereksiz hasar verir. Çekineceğimiz bir konu olduğundan değil ama bu gayelerle, bu düşüncelerle bu önerenin aleyhindeyiz.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Çok aydınlatıcı oldu.

AHMET YILDIZ (Devamla) – Vakit olsa birçok örnek verilebilir -Utku Bey, NATOPA'da görev yaptığımız arkadaşı- Libya konusu bunun çok bariz bir örneğidir ama burada onu açıklamaya vakit yok.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Biz dinleriz, açıklar mısınız?

AHMET YILDIZ (Devamla) – Önerenin aleyhindeyiz.

Ben Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Akçay...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

34.- *Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, "dış güçler"e ilişkin açıklaması*

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Jeopolitik ve stratejik açıdan çok önemli bir coğrafyada yaşıyoruz ülke olarak. Emperyal güçler yüzyıllardır bu coğrafyada vatanımız üzerinde hesaplar kurmuş ve Sevr hayallerini hayata geçirmek için bin bir oyun tertiplemişlerdir. Türkiye düşmanı bazı ülkeler ve odaklar tarafından desteklenip semertilen terör örgütlerinin yıllarca yaptıkları terör saldırılarını, on binlerce şehidimizi görmemek ve çoluk çocuk, yaşlı genç sivil vatandaş katleden terör örgütünü ve bu örgütleri destekleyen dış ülkelere... Adımı da verelim merak edenlere; Amerika Birleşik Devletleri, Avrupa Birliğinin bazı ülkeleri; hepsi de bizlerce, milletimizce, Türkiye Cumhuriyeti devletince malumdur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Bu sebeple ülkemiz sürekli olarak siyasi, ekonomik ve terörist saldırıların hedefindedir. Organize ve senkronize şekilde gerçekleştirilen bu saldırılar hafife alınamaz. Dış güçleri görmemek bir aymazlıktır.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bravo!

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Son yedi yılda, 6-8 Ekim 2014’te Soroscu klikler ve iş birlikçileri harekete geçmiş, terör olaylarıyla ülkeyi bölmeye tevessül etmişlerdir. 15 Temmuz 2016’da hain FETÖ, emperyalist uşağı FETÖ’cü teröristler ülkemizi işgale kalkışmışlardır. FETÖ darbesindeki dış güçleri görmüyor musunuz? Ülkemizin güney sınırları PYD-YPG/PKK tarafından kuşatılmaya çalışılmıştır ve buna ilişkin Türkiye Cumhuriyeti devleti gereken mücadeleyi de vermektedir. Taşeron terör örgütleriyle amaçlarına ulaşamayan emperyal odaklar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – ... Ağustos 2018, Mart 2019, Ekim 2019, 6 Mayıs 2020’de şiddetli ekonomik saldırılarla ülkemizi hedef almışlardır. Görmediniz mi? Küresel ekonominin tetikçileri kur silahlarıyla geldiler, dış ticaretle tehdit ettiler, faizle sınamaya kalkıştılar, ekonomik yaptırımlara maruz bırakmaya gayret ediyorlar; piyasalarla oynayıp milletimizin cebine göz diktiler. Bu emperyal odaklar darbe, vesayet ve terör odaklarıyla türlü oyunlar denedi fakat Türkiye Cumhuriyeti’nin ve Türk milletinin dirayeti şer oyunlarını bozmuştur ve bozmaya da devam edecektir. Ülkemizi içeriden çökertme hevesleri kursaklarında kalan şer odakları, çevreleme politikalarıyla dış politikada ülkemizi hedef almışlardır. Doğu Akdeniz’de, Ege’de, Libya’da, Güney Kafkasya’da, Suriye’nin ve Irak’ın kuzeyinde kurulan şer ittifaklarıyla Türkiye’yi kuşatma senaryoları yazmışlardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Tamamlayacağım.

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Türkiye, söz konusu bölgelerde uluslararası hukuktan doğan meşru hakları doğrultusunda meselelere mahkûm değil, hâkim olduğunu defalarca ispat etmiştir. Ülkemizi hedef alan bu saldırıları yok sayanlar emperyal odakların iş birlikçileridir. Çok sayıda devlet tarafından yönlendirilen, desteklenen, finanse edilen PKK’ya “terör örgütü” diyemeyenlerin iddiaları kale alınamaz. Millî meselelerimiz söz konusu olduğunda kılını bile kıpırdatmayanların emperyal odaklarla söylem ve eylem birliği yapması Türkiye düşmanlarıyla birlikte saf tutmaktır. “Dış güçler” söylemini alaycı bir şekilde ele alanlara, ülkemize yönelik tehditleri kale almayanlara şunu söylemek lazım: Dış güçler vardır, Türkiye düşmanlıklarıyla meşhur ve mukavimdirler ve hatta bu odaklarla iş birliği yapan iç güçler de vardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ABD Başkanı Biden’in şu sözlerini daha unutmamak. Bu dış güç gayreti, faaliyeti, operasyonu değil de nedir? Diyor ki Biden: “Bence ona -yani Cumhurbaşkanı Sayın Erdoğan’a- çok farklı bir yaklaşım uygulamalıyız. Muhalif liderleri desteklediğimizi açıkça göstermemiz lazım.” Kim bu muhalif liderler? Muhalif liderler; Kılıçdaroğlu, HDP Eş Başkanları ve İYİ Parti Başkanı Sayın Akşener. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar; CHP ve HDP sıralarından gürültüler) Ayrıca devam ediyor -dinleyin, dikkatle dinledik, lütfen dinleyin- diyor ki Biden: “Bir yol haritamızın olduğunu açıkça göstermemiz lazım.” Nedir yol haritası? Kumpas, operasyon.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – “Düşündüğümüz şeyle ilgili sesimizi yükseltmemiz lazım, bedel ödemeli.” diyor. Kim diyor? ABD Başkanı diyor. Bedeli ödeyecek olan kim? Cumhurbaşkanı Sayın Erdoğan yani Türkiye Cumhuriyeti devleti. Erdoğan üzerinden bu operasyonları yapıyorlar, görmediğimizi mi zannediyorsunuz? Ayrıca, nasıl çalışacaklarını anlamak için çevresinde F-15 uçağı uçurdıkları savunma sistemi olduğuna göre, “Ona belli silahları satmaya devam edip etmeyeceğimiz konusunda bedel ödemeli.” diyor. Bedel ödetmek, işte, dış güçlerin gayreti, faaliyeti ve açıkça da ifade etmişler. “Çok endişeliyim.” diyor yine Biden. “Ama benim yaptığım gibi, onlarla doğrudan temasa geçip Erdoğan’ı yenecek duruma gelmeleri için hâlâ var olan Türk liderliği unsurlarından daha fazla verim almalı ve onları güçlendirmeliyiz.” 3 parti ağız birliğini de bunun için yapıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bravo, doğru; çok doğru Başkanım!

ERKAN AKÇAY (Manisa) – “Ama eskiden olduğu gibi darbeyle değil, seçim süreciyle.” diyor.

Ayrıca, eski ABD Başkanı Donald Trump’ın açık açık açıklamalarını da tekrar bir hatırlamak lazım: “Türkiye, benim büyük ve emsalsiz bilgeliğimle “sınırları aşmak” olarak değerlendirdiğim bir şey yaparsa, Türk ekonomisini yıkıp ve yok edeceğim, daha önce yapmıştım.” diyor.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Önerge üzerinde konuşmayı...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Tekrar başka bir konuşmasında, açıklamasında: “Onun ekonomisini mahvedeceğim.” diyor. “Büyük bir ekonomik bedel ödeyecek.” diyor.

Diyorlar da diyorlar; daha ne desinler, açık açık da söylüyorlar. Bu “dış güçler” faktörünü görmemek tam bir aymazlıktır veya iş birliğidir.

Teşekkür ederim. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bravo, helal olsun! Ağzına sağlık! Başkanım, ağzına sağlık, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Beştaş...

35.- *Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın, Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Sataşma var ama ben yerimden uzunca söz kurmak zorundayım çünkü önergemiz üzerine konuşan arkadaşımızdan, hatibimizden daha uzun bir konuşma yaptı, çıkıp önerge üzerine konuşsaydılar anlayışla karşılardık. Madem bu kadar berrak, bu kadar keskin düşünceleri vardı, hatiplerini kürsüde dinlemek isterdik doğrusu, önce bunu söyleyeyim.

Doğrusu, daha düne kadar, 14 Hazirana kadar Biden ile Cumhurbaşkanı görüşecek diye yeri göğü inleten yandaş medya, AKP... İlginç, düşmanmış, ABD düşmanmış. Ben AKP iktidarı grubuna soruyorum: Amerika Birleşik Devletleri, AB üyesi ülkeler, şu anda ilişkilerinizin devam ettiği ülkeler gerçekten düşman mı? Şu anda Avrupa Konseyi üyesi bir ülke olarak Türkiye bu ülkelere düşmansa... Biz iktidar grubuna söylemiştik ama cevap küçük ortaktan geldi.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – İltihak mı edeceğiz yani? Dost olsa bile birbirine iltihak mı edecek yani devletler? Öyle bir şey mi var?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Şimdi biz iktidar grubuna sorduk, ortakları cevap verdi; tamam, kabul, buna da cevap veririz. Şimdi şöyle tane tane söyleyeyim: Daha dün MHP lideri, düdü galiba... Ya da genel olarak diyorlar ki: “Buzlar çözülsün, ilişkilerimiz gelişsin.” İlginç bir tezat yani.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Tezat yok.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Buzlar çözülecekse, ilişkiler geliyecekse insan düşmanla buzları çözmez, ilişkileri de geliştirmez.

Şimdi biz ne desek her zaman karşımıza “dış güçler” kavramı çıkıyor ve bunu bir ironi olarak hazırladık, evet; bu önerge, aslında bu “dış güçler” “dış mihraklar” kavramlarının zemininin ne kadar boş olduğunu anlatmak içindi.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Siyaset malzemesi ya.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Sayın Akçay bunun siyaset malzemesi olarak kullanıldığını aslında ilk elden ya da ikinci ağızdan bir kez daha teyit etmiş oldu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Şimdi “Biden’le niye görüştü?” sorusunun cevabını istiyoruz.

Bu ülkede istinaf mahkemesi başkanı geceliği 100 bin TL’lik otelde kalıyor. Acaba bunun arkasında İsrail mi var? Gerçekten merak ediyoruz, bir cevap verin.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Biden’le ne alakası var?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ya da Demirören grubuna 750 milyon TL karşılıksız hibe veriliyor ve geri alınmıyor. Bunu Londra piyasalarından mı temin ettiniz?

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Nereden çıkarıyorsunuz ya? Nereden çıkardınız bunu? Aslı astarı olmayan sözler...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Londra piyasaları mı bunu karşıladı? Kim müdahale etti? Bunun cevabını istiyoruz.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Aslı astarı olmayan, yalan beyanlara ne gerek var?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Şimdi, her şeye “dış güçler” denerek aslında işin esası kaybettiriliyor. Doğru, durum hassas. Yeri geldiğinde gidip “Avrupa Birliği bizim stratejik hedefimizdir.” diyeceksiniz, Biden’le görüşmeyi yere göğe sığdıramayacaksınız, işte “Şu kadar görüştük, şu kadar iyi oldu. Sorun yokmuş.” Hiçbir sorunun çözüldüğü de yok. Sonra, içeri gelince en ufak bir tartışmada “Dış güçler müdahale ediyor.” diyeceksiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ya, peki, sizin ülkeyi teslim ettiğiniz iç güçlere ne diyelim biz, ne diyelim? Ülkeyi, içeriyi cemaate teslim eden ortağınıza bir sözünüz var mı? Onlarla birlikte bu iktidarı kurdular, yönettiler, her tarafta kadrolaştılar, buna niye bir şey demiyorsunuz? Yani burada açıkçası, Cumhuriyet İttifakı arasında belli ki büyük bir çatlak var, belli ki var. Biz “dış güçler” derken kendi hatipleri kendince ortalama bir konuşma yaptı ama önergeye dair bu kadar ileri sözler sarf etmedi. Fakat biz ne dediğimizi de önergemizde ne istediğimizi de gayet iyi biliyoruz. İşinize geldiğinde dış güçlere göz kırpin, arkalarında dolanın, işinize gelmeyince içerideki sorunları dış güçlere havale edin. Yok öyle yağma! Burada kimse çocuk değil, kimseyi kandıramazsınız. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Türkkan...

36.- *Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkân'ın, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Ben, Sayın Akçay'ın ifadelerinin tamamının yanlış olduğunu düşünmüyorum, içerisinde ciddi anlamda doğruluğuna benim de inandığım cümleler sarf etti dış güçler konusunda.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Size de cevap veririz.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – İyi de bu dış güçleri tarif ederken Sayın Meral Akşener hiçbir zaman “dostum Biden” demedi, “Biz evimizde çay da içmiştik, bizim öyle eski bir hukukumuz var.” deyip bir yakınlık gösterisinde de bulunmadı. Dış güçlerse dışta kalsın, niye evin içine alalım? İki: Sağda, solda Orta Doğu'yu kan gölüne çeviren “BOP eş başkanım” diye de caka atmadı Sayın Meral Akşener; atanlara bu laflar gitsin, Sayın Akçay'ın o lafları o atanlara gitsin, Sayın Akşener'e değil.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Özkoç...

37.- *Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Efendim, birincisi, Meclisin aklını hafife almamak gerekiyor. Ben sadece Milliyetçi Hareket Partisinin Grup Başkan Vekiline söylemiyorum. Şimdi burada bulunan milletvekilleri dış güçler ve Türkiye'yle ilgili ne tür tezgâhlar oynanıyor bilmiyorlar. Böyle bir bilgi birikimleri yok ve bir ülkenin kendi menfaatleri ve çıkarlarını diğer ülkelerle korumaya yönelik hangi tedbirler aldıklarını, diğer ülkelerin kendi menfaatleri doğrultusunda yaptıkları istihbarat hatta birlikte yaptıkları çalışmaların ne olduklarını da bilmiyorlar yani böyle bir akıl yok bu soruyu sorarlarda. Bu soruyu soranların, dış güçlerin, yeri ve zamanı geldiği zaman Türkiye'yi nasıl manipüle etmeye çalıştıklarından haberleri dahi yok. Böyle bir şey olabilir mi? Meseleye buradan bakılır mı?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Mesele şu... Şimdi ben bunu bir fıkrayla anlatayım: Adamın babası vefat etmiş, camide cenaze namazı kılındıktan sonra, defnedildikten sonra imamı ziyaret etmiş, “Ya, benim babamın çok arsızlığı, hırsızlığı vardı, bu, cehennemde yanmasına neden olur mu?” demiş. Hoca “Evet.” derken “Ama cuma namazını hiç kaçırmazdı.” demiş. Arkadan, imam durmuş, bu yine başlamış: “Ya, o kadar çok ahlaksızlığı vardı, o kadar çok ailesini aldattı, şunu yaptı ama cuma namazını hiç kaçırmazdı; iş yerindeki insanları haksızlığa uğrattı, onlara her türlü haksızlığı yaptı ama cuma namazını hiç kaçırmazdı.” İmam demiş ki ona: “Oğlum, babana öbür dünyada cuma günü hiçbir şey yapmazlar ama diğer günler anasından emdiği sütü burnundan çıkartırlar.” (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım efendim.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Şimdi, Türkiye'nin bütün meselelerinde, bütün sorunlarında “Ama dış mihraklar.” diye o sorunun cevabını vermeye kalkarsan, Türkiye Büyük Millet Meclisindeki milletvekilleri sana dönerler: “Senin bunda hiç mi günahın yoktu?” diye sorarlar. “Hiç günahın yok muydu?” diye sorarlar. Türkiye Büyük Millet Meclisinin Güvenlik ve İstihbarat Komisyonu var. Güvenlik ve istihbarat konusunda, AK PARTİ milletvekilinin az önce “Bu meseleler konuşulmaz.” dedikleri konunun konuşulacağı yer orası. Orada, ben Güvenlik ve İstihbarat Komisyonunda görev yapmış bir kişi olarak söylüyorum, hiçbir şey konuşulmuyor. Konuşulmadığı için 10 bin dolar

rüşvet alan siyasetçi Türkiye’de yargılanamıyor. Konuşulmadığı için Ruhsar Pekcan gibi, bu ülkenin yargılanması gereken bir Bakanı yargılanmıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın efendim.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Konuşulmadığı için Türkiye’de suç örgütleri elini kolunu sallıyor.

Mihraklardan bahsediyoruz. Kolombiya’da 4.900 ton kokainin Türkiye’deki limana gideceğine ilişkin istihbarat alan Kolombiya İçişleri Bakanlığı -el koyuyor- diyor ki: “Evet, bu Türkiye’ye gidecekti.” İçişleri Bakanı Soylu’ya soruyorlar; “Pandemi nedeniyle bakanla yeteri kadar konuşamadık.” diye cevap veriyor.

Sen, suçu dış mihraklara devamlı atacağıma, içindeki mihrakların kim olduğunu bulup Türkiye’ye -“dâhilî bedhahlar” dedikleri- hainlik yapanların bir an önce yargı karşısına çıkarılması gerekiyor. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Özkan...

38.- *Denizli Milletvekili Cahit Özkan’ın, “dış güçler” e ilişkin açıklaması*

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Teşekkürler.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; malum olduğu üzere mesele dış güçler meselesi. “Dış güç” dediğimizde ne anlıyoruz? Ülkenin sınırlarının bittiği yerden itibaren farklı siyasi yapıları, farklı devletleri kastediyoruz. Bunlar bazen dost ve müttefik ülke olabilir, bazen dost ve müttefik olsa da Türkiye aleyhine kasten farklı düşmanlıklar besliyor olabilir.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Siz Sedat Peker’e “Dış güçlerin maşasıdır.” dediniz. Mitingleri kim yaptırdı? Biz onu soruyoruz. Yargı görevlileri 140 bin lira bir otele harcıyor, onları soruyoruz. .

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Hani, özellikle Gazi Mustafa Atatürk’ün Gençliğe Hitabesi’nde unutulacağı düşüncesiyle zikrettiği mesele.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Yani dâhilî ve haricî...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Hani biz dedik, biz diyoruz ve diyor ki Gazi Mustafa Kemal Atatürk: “Dış güçler var.”

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – İsim verebilirler mi acaba?

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – “İstiklal ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilir.” diyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – İç güçlerden de bahsedin.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bakınız, Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; lafı evirip çevirip oraya buraya götürmeye gerek yok, mesele açık ve net; sadece Mart 2020’den itibaren, salgının dünyayı çepçevre kavurduğu andan itibaren ortaya koyduğumuz başarılar var, diplomatik, stratejik, askerî ve ekonomik başarılar. Sadece son bir yıllık süre zarfında Suriye’de Afrin, Cerablus, İdlib, Münbiç, Ayn el Arap’tan Sincar’a kadar olan bölgede terör koridoru oluşturulma gayretini yerle yeksan ettik, bir yılda. Akabinde, Libya’da, Azerbaycan’da askerî zaferler. Nasıl? Mehmetçik’imizle, Silahlı Kuvvetlerimizle, kendi savunma sanayisi teknolojimizle.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Nerede? Hâlâ oradalar.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Araştıralım dış güçleri; kabul edin, araştıralım.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Rahatsız oluyorsunuz, biliyoruz, üzüluyorsunuz, cevap yok. (CHP sıralarından gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Ve akabinde, Anadolu coğrafyasının yarısı kadar büyüklüğünde mavi vatani inşa etmişiz, altında trilyonlarca dolarlık hidrokarbon ve petrol, doğal gaz var. Bitti mi? Elbette bitmedi.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Uzaya gideceğiz! Uçan araba yapacağız!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Karadeniz’de doğal gazı, üç yüz milyon yılda oluşan doğal gazı keşfederek milletimizin hizmetine sunduk. Ayasofya’yı, Taksim Camisi’ni hizmete açtık. Daha saymakla bitiremeyeceğiz.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Milletvekiline 10 bin doları dış güçler mi verdi?

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Araştıralım o zaman, dış güçleri araştıralım.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan, işte, tüm bu çalışmalar ve başarılar nedeniyle birileri çıktı dedi ki: “Türkiye’nin Akdeniz’deki, Suriye’deki, Libya’daki, Azerbaycan’daki başarılarından rahatsız ve bunun için Türkiye’yi durdurmalıyız. Onun yolu da Recep Tayyip Erdoğan’a karşı muhaliflere destek vermektir.”

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Ye ye bitmez!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Kim o, kim?

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Ya, siz olmadan görüşme olacak diye bunalıma girdiniz, bunalıma.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Birileri de çıktı “Dostlarımızla beraber iktidar olacağız.” dedi. İşte, dost kim, düşman kim; burada.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın efendim.

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Araştıralım, araştıralım dış güçleri.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Araştıralım, dış güçlerin arkasına saklanmayın. Niye araştırmıyorsunuz?

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Onun için, 2023 istiklalimize ve cumhuriyetimize kasteden...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Kim, kim?

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – ...Türkiye’nin egemenlik haklarına düşmanlık besleyen, ister dost, ister düşman, Türkiye’ye kasteden kim varsa onlardan, dâhilî ve haricî bedhahlardan hesap soracağız, onlar işte, bu Parlamento çatısı altında olsa da mücadelemizi sürdüreceğiz.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, yerimden 60’a göre bir söz istiyorum.

BAŞKAN – Bir dakika efendim, buyurun.

39.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş’ın, Denizli Milletvekili Cahit Özkan’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, sözü döndü dolaştı, yine Kürtleri yerinden emmeye, öldürmeye getirdi; ÖSO, IŞİD ve El Kaide eliyle Kürt halkına nasıl düşmanlık yaptıklarını anlattı. Bunu unutmayın, IŞİD’in lideri Bağdadi burnumuzun dibinde öldürüldü.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Onu ayrı bir bahiste anlatalım, IŞİD’in lideri.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Lideri Bağdadi 5 kilometre ötede öldürüldü.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Türkiye sınırlarında değildi ki ya, Suriye’deydi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Şimdi, bu konuda ben kendi Genel Başkanlarımın...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – İşte, bu... 5 kilometre... Bunlar FETÖ söylemleri zaten. Ne kadar FETÖ söylemi varsa, Türkiye’yi Uluslararası Adalet Divanına götürmek istiyorlarsa hepsini getirip paket yapıyorlar.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bir dinleyin...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Orada DEAŞ, IŞİD, PKK, FETÖ; hepsini temizleyeceğiz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Recep Tayyip Erdoğan imzası var. Recep Tayyip Erdoğan ne diyor? “Şimdi, tabii, bizde...”

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Çok rahatsızsınız.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bir kere, bir saygı lazım. Ben sizi dinledim. Bakın, bir saygı lazım, ben sizi dinledim. Tutanaklara bakın, tek cümle ettiysem kabul edeceğim. Siz konuşurken ben tek cümle ettiysem kabul edeceğim.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bakın, bana, ben konuşurken grubunuzun cevabı... Grubunuzun saldırısını yok saydım.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ben tek cümle ettim mi size?

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Ama arkadaşlarınızın hepsi konuştu.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Yok, yalan söylüyorsunuz. Bana ne!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ben arkadaşlarıma da kaç defa döndüm.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Siz ayrı, grubunuz ayrı mı?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ben kendimi söylüyorum.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – CHP ve arkadaşlarımız hep konuştu.

ALİ MUHİTTİN TAŞDOĞAN (Gaziantep) – Oylayalım Başkanım, oylayalım.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sizin grubunuz bize sataşınca biz, siz konuşurken konuşuyor muyuz?

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Hayır, siz ayrı grubunuz ayrı mı? Yani onlar bağırarak, siz susacaksınız. Ben ne yapacağım? Ben nasıl hitap...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Böyle bir şey olamaz yani!

BAŞKAN – Sayın Özkan...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan, burada bu şekilde kendi grup başkan vekilleri susacak, kendi milletvekilleri bağırarak, ben de burada konuşmamı yapacağım. Kabul etmiyorum.

BAŞKAN – Sayın Özkan, lütfen....

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan... Sayın Başkan...

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Açıkçası, bir grup başkan vekili konuşurken diğerlerinin dinlemesi asgari saygı gereğidir. Ben hepsini dikkatle dinledim ve asla yerimden söz kurmadım, asla itiraz etmedim, kaç defa da arkadaşlarıma döndüm.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Ama grubunuz da ses çıkarmasın. Grubunuz bağırarak, ben konuşmaya çalışacağım.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ben, bir cümle okuyacağım. AKP Genel Başkanı Erdoğan’ın sözleri, peşinen söyleyeyim: “Şimdi, tabii, bizde bir âdet var. Yani bu ülkede başımıza bir şey geldiği zaman hemen ‘dış kuvvetler’ deriz, ‘dış güçler’ deriz, ‘yabancılar’ deriz, ‘şu’ deriz; bazı onlara isimler

de buluruz ve ‘Bunlar sebebiyle işte biz ayağa kalkamıyoruz, kalkanamıyoruz, birliğimiz, beraberliğimiz bozuluyor.’ filan. Yani bu doğru da olabilir ancak ben buna katılmıyorum. Niye katılmıyorum? Eğer sizin bünyeniz güçlüyse, sağlamsa bünyede olan vürüs hiçbir zaman bünyenize zarar veremez.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Biz bu cümlelerin altına imza atıyoruz. Türkiye’de demokrasi, insan hakları, hukukun üstünlüğü tesis edilirse siz dış güçler yalanına, gerçek dışılığına sarılamazsınız. Şu anda Türkiye’ye neden eleştiri var? Çünkü Türkiye’de işkence var, Türkiye’de katliamlar var...

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Ne katliamları var ya!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - ...Türkiye’de cezasızlık var, Türkiye’de kadın kırımı var, Türkiye’de siyaset yasaklanıyor, Türkiye’de çocuklar hapisanelerde, Türkiye’de partimize kapatma davası açmışsınız, 3’üncü büyük partiye; Türkiye’de demokrasi olursa hiç kimse Türkiye’ye karışamaz.

SERKAN BAYRAM (İstanbul) – Türkiye’de “double” demokrasi var, “double.”

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Biz içeriği düzeltelim, kendi evimizin içeriğini düzeltirsek hiç kimse Türkiye’ye bir çift laf edemez. Daha dün Biden’le görüşmek için bu kadar hevesli olan bir iktidar bloku, bugün düşman ilan ediyor. Helal olsun size(!) (HDP sıralarından alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Oylamaya geçmeyelim mi Sayın Özkan?

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Tamamen şahsımı ifade ederek...

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Özkan.

40.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan’ın, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Tabii, biz iktidar, muhalefet; o ittifak, bu ittifak her zaman tartışacak değiliz; burada Sayın Beştaş’a ben de katılıyorum, altına imza atıyorum. Ne dedi? “Türkiye’de insan hakları olursa, hukuk devleti olursa, güçlü Türkiye olursa, refah ülkesi Türkiye olursa dış güçler bize bir şey yapamaz.” dedi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – “Eleştirilemez.” dedi.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - İşte, onun için ne kadar toplanır gelirlerse gelsinler; FETÖ’sü, PKK’sı, DEAŞ’ı, Türkiye düşmanları asla Türkiye’ye diz çöktüremeyecek, asla Türkiye’nin yürüyüşünü durduramayacak.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sadece kayıtlara geçsin efendim, söz istemiyorum, kayıtlara geçsin.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Özkoç.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Söz değil, kayıtlara geçsin istiyorum.

Bahsettikleri kişi Amerika Birleşik Devletleri’dir, Amerika Birleşik Devletleri’nin Başkanıdır. Amerika Birleşik Devletleri’nin Başkanının eş başkanı olduğunu Türkiye Cumhuriyeti’nde açıklayan tek bir kişi vardı, adı Recep Tayyip Erdoğan’dır.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Tutanaklara geçsin: Şu anda iç güçler tamamen mafyaya teslim edilmiştir ve “iç güçler” dediğimden kastım mafyadır.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Marshall yardımında bayraklarını salladınız, Türkiye'nin yaptığı uçakların hurdalığa gönderilmesine neden oldunuz be!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Biden'la niye görüştünüz? Kayıtlara geçsin.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Kayıtlara geçti diye söylüyor.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Kayıtlara geçti, kayıtlara...

Marshall yardımında bayrakları salla, Nuri Demirağ'ın uçakları hurdalığa gitsin, Devrim arabasını durdurun, ondan sonra da kalkın dış güçler... Diyemezsiniz tabii siz, biz deriz onu. Mücadeleyi biz yapıyoruz.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, sayın milletvekilleri...

Öneriyi...

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

2.- HDP Grubunun, 16/6/2021 tarihinde Grup Başkan Vekili Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, iktidarın her kriz ve sorunda, mafya-çete yapılanmasında adres gösterdiği "dış güçler" in araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Haziran 2021 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Yoklama talebi var.

Sayın Özkoç, Sayın Kaya, Sayın Gürer, Sayın Zeybek, Sayın Şeker, Sayın Emre, Sayın Tığlı, Sayın Ünsal, Sayın Gündoğdu, Sayın Aydoğan, Sayın Başarır, Sayın Köksal, Sayın Karabat, Sayın Yalım, Sayın Ünver, Sayın Kaboğlu, Sayın Güzelmansur, Sayın Hakverdi, Sayın Arık, Sayın Özcan.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.58

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 17.18****BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ****KÂTİP ÜYELER: Enez KAPLAN (Tekirdağ), Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 92’nci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisinin oylamasından önce, istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemini tekrarlayacağım.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

2.- HDP Grubunun, 16/6/2021 tarihinde Grup Başkan Vekili Siirt Milletvekili Meral Danış Beştas ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, iktidarın her kriz ve sorunda, mafya-çete yapılanmasında adres gösterdiği “dış güçler”in araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Haziran 2021 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Halkların Demokratik Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Kılıç...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

41.- Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç’ın, Kahramanmaraş’ın Pazarcık ilçesinin Çöçelli mahallesine kurulmak istenen biyokütle enerji santraline ilişkin açıklaması

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Kahramanmaraş Pazarcık ilçesi Çöçelli Mahalle’imizde inşaatı devam eden tesisle ilgili bir kısım konular Meclis gündemine taşınmıştır. Bu tesisle ilgili kamu yararı kararı olup bir taraftan da konu yargıya intikal ettirilmiş ve yargı süreci devam etmektedir.

Çimento fabrikaları ve inşası süren mezkûr tesis ile Suriyelilerin şu anda geçici olarak oturdukları deprem toplanma alanı sadece Alevi vatandaşların değil, Alevi, Sünni vatandaşların müştereken oturduğu alandır. Aynı zamanda çimento fabrikaları bölgesinde de Alevi ve Sünni mahalleleri beraberdir ve hatta Sünniler Alevilerden, Alevi vatandaşlardan yerleşim olarak daha çokcadır buralarda.

Kahramanmaraş istiklal ve istikbalin şehridir. Bu güzide ilimizde Türkler, Kürtler, Araplar, Çerkezler, Çeçenler, Sünniler ve Aleviler iç içe, yan yana birlikte ve kardeşane yaşayagelmıştır. Maraş olayları uluslararası bir provokasyondur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Yılmaz...

42.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, Düzce'deki kara yolu yatırımlarına ilişkin açıklaması

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

“Allah'ın on pulunu bekleyedursun on kul / Bir kişiye tam dokuz, dokuz kişiye bir pul / Böyle taksimatı kurt yapmaz kuzulara şah olsa / Yaşasın, kefenimin kefli karaborsa.” diyen üstat gibi Düzce ilimiz de kara yollarında yarım kalan yatırımlarını beklemektedir. Özellikle merkezde kuzeybatı çevre yolu tamamlanmamıştır. Yığılca yolunda sürmekte olan çalışmalar ödenek yetersizliğinden durmuştur. Akçakoca-Karasu arasında Melenagzı bölümünde yol tek şeritten verilmekte, yol tamamlanmayı beklemektedir. Temmuz 2019'da yaşanan sel felaketinin üzerinden iki sene geçmiş, köprü ve menfez geçişlerinin yüzde 10'u ancak yapılabilmektedir. Hak sahiplerinden 70 kişinin hâlâ evleri teslim edilememiştir. Üstadın dediği gibi, biz dokuz puldan payımıza düşeni bekliyoruz.

BAŞKAN – Sayın Gündoğdu...

43.- Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu'nun, çiftçilerin destek ödemelerine ilişkin açıklaması

VECDİ GÜNDOĞDU (Kırklareli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Pandemi döneminde tüm baskılarımıza, zorlamalarımıza rağmen çiftçiye, esnafa âdeta sadaka verir gibi toplam 10 milyar lira hibe yapıldı. Hükümetin milyonlarca esnaf ve çiftçiye ödediği para toplam 10 milyar ama aynı dönemde sadece 5'li çeteye verdikleri ise tam 21 milyar lira. İşte AKP'nin adaleti, işte AKP'nin çiftçiye, esnafa bakış açısı çünkü siz üretenin, emekçinin değil yandaşın temsilcisi oldunuz. Trakyalı, Kırklarelili çiftçi perişan olmuş, hâlâ ayçiçeği desteklerini alamadılar ve bekliyorlar. Çukurova'nın, Ege'nin pamuk, hububat üreticileri ”Fark ödemelerini, desteği hâlâ alamadık.” diye haykırıyorlar. Pandemi dönemi camı pahasına milletin aşını üreten bu milletin efendisi köylümüzü daha fazla mağdur etmeyin ve destekleri en kısa sürede ödeyin.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Filiz...

44.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, gübre fiyatlarına ilişkin açıklaması

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

2020 Haziran ayındaki gübre fiyatlarıyla 2021 Hazirandaki gübre fiyatları karşılaştırıldığında, tonu 1.800 TL olan üre gübresi 4.100 TL'ye; amonyum sülfat 940 TL'den 2.400 TL'ye; 20-20 gübre çeşidi 1.680 TL'den 3.900 TL'ye ve DAP gübresi tonu 2.250 TL'den 5.600 TL'ye yükseldi. Çiftçilerimiz artan gübre fiyatlarının tarımsal üretim için büyük tehdit olduğunu belirtiyor, yüksek fiyat nedeniyle çiftçi ihtiyaç duyulan gübreyi kullanamazsa düşük verim ve azalan üretim sonunda gıda fiyatları daha da artarak çiftçinin yaşadığı sorun sofrayı da vuracak. Ham madde teminindeki sorunlara ilave olarak dövizdeki yükselmeden dolayı ham madde ve ithal gübre fiyatlarındaki artıştan kaynaklanan sorunların giderilmesi için, Tarım ve Orman Bakanlığından gübre fiyatlarını makul bir seviyeye çekmesini ve yerli ve millî tarım politikalarını takip etmesi gerektiğini hatırlatıyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Erel...

45.- Aksaray Milletvekili Ayhan Erel'in, ek ders ücreti karşılığı çalışan personele ilişkin açıklaması

AYHAN EREL (Aksaray) – Teşekkürler Başkanım.

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı il müdürlüklerine bağlı olarak ek ders karşılığı çalışan öğretmen, sosyolog, sağlık memuru, hemşire ve benzeri personelin özlük haklarında ve çalışma koşullarında birçok sorun mevcuttur. Kadrolu meslek elemanlarıyla aynı görev ve işlemleri

sürdürmekle birlikte kadrolu personele ödenen yolluk ücretinden, yıllık izninden, süt izninden, kıdem ve ihbar tazminatından, sendikal haklardan, işsizlik maaşından ve benzeri özlük haklardan mahrum oldukları gibi, sağlık özürlü durumunda alınan raporları da maaşlarından, sigorta günleri ve primlerinden düşürülmektedir. Hizmet alımı kapsamında çalışan personelden daha düşük ücretle çalıştırılmaktadırlar. Toplumsal sorunlar toplumun tamamını ilgilendiren sorunlardır. Fedakârca çalışan ek derslilerin kadroyla taçlandırılması hem hakkın gereği hem de sosyal devletin gerekliliğidir.

Teşekkür ediyorum Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Ünsal...

46.- Ankara Milletvekili Servet Ünsal'ın, Erzurum Köprüköy Belediye Başkanlığına personel alımına ilişkin açıklaması

SERVET ÜNSAL (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Erzurum'un Köprüköy ilçe Belediye Başkanlığı, personel alımıyla ülke gündemine oturdu.

Üniversite mezunu yüzlerce genç iş için koştururken, belediye memur alımına ortaöğretim şartı koştı. Üstelik sözlü sınav için yayımlanan adaylar listesinde belli soy isimleri dikkati çekti. Köprüköy Belediyesinin personel alımı pes doğrusu dedirtti. 1' i lisans, 6' sını ortaöğretim mezunu olmak üzere 7 tane veri hazırlama kontrol işletmeni, 1 mühendis, 1 tekniker için iş ilanına çıkan belediyenin ortaöğretim sınavında 13 kişiden 4' ünün soyadı Belediye Başkanı Osman Belli'yle aynı soyadı.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Baştan belli.

SERVET ÜNSAL (Ankara) – Evet, bu, arkadaşımın dediği gibi “Baştan belli.” Bugün Osman Belli büyük bir sınav veriyor.

Arkadaşlar, ülkeyi her alanda pislik götürüyor, bugün suçu dış güçlere atıyorsunuz; hiç de dış güçlere atmayın, işte, bakın, Erzurum'da, Köprüköy'de... (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Ödünç...

47.- Bursa Milletvekili Atilla Ödünç'ün, ezanın aslına uygun olarak okunmaya başlamasının yıl dönümüne ilişkin açıklaması

ATILLA ÖDÜNÇ (Bursa) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; 16 Haziran, Türkçe ezan zulmünün sonlandırılmasının seneidevriyesidir. İnsanların en doğal özgürlüklerinin içerisinde yer alan dinlerini hür bir şekilde yaşama haklarının fütursuz bir şekilde on sekiz yıl gasbedilmesini takiben Menderes'in o asıl inkılabı neticesinde ezan aslına döndürülmüş, o gün Bursa şehrimizde bir cami müezzini mutluluktan ikinci ezanını tam 7 defa okumuştur. Bu aziz milleti minarelerinde okunan, dinimizin sembolü olan ezandan uzaklaştırmak bu kadim millete yapılan en büyük zulümlerden biriydi.

AK PARTİ olarak hayatın merkezine insanı koyuyor, Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde on dokuz yıldır vicdanı hür, dinini serbest yaşayabileceği, kılık kıyafetinden dolayı hor görülme modern bir Türkiye'nin inşası için çalışıyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VI.- ÖNERİLER (Devam)*A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)*

3.- CHP Grubunun, 15/6/2021 tarihinde Uşak Milletvekili Özkan Yalım ve arkadaşları tarafından, taşıma sektöründe faaliyette bulunan şoför esnafı ve nakliye şirketlerinin maliyetlerinin yüksekliğinin önüne geçilmesi, zarar etmelerinin önlenmesi amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Haziran 2021 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

16/6/2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 16/6/2021 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Engin Altay

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Uşak Milletvekili Özkan Yalım ve arkadaşları tarafından, taşıma sektöründe faaliyette bulunan şoför esnafı ve nakliye şirketlerinin maliyetlerinin yüksekliğinin önüne geçilmesi, zarar etmelerinin önlenmesi amacıyla 15/6/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (2640 sıra no.lu) Meclis Araştırması Önergesi'nin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 16/6/2021 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Uşak Milletvekili Sayın Özkan Yalım.

Buyurunuz Sayın Yalım. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ÖZKAN YALIM (Uşak) – Teşekkür ederim yüce Divan.

Bizi izleyen tüm vatandaşlarımıza saygı ve sevgilerimi sunuyorum.

Evet, bugün nakliyecilerin sorunlarıyla alakalı grup önerimiz var ancak maalesef on dokuz yıldır iktidarda olan AK PARTİ, nakliyecilerin o ağır yüküne değil destek olan, maalesef köstek olan bir sistemle devam etmektedir. Bu sebepten dolayı da biz bununla alakalı grup önerimizi verdik. Sorunlarla alakalı bazı açıklamalar yapacağım çünkü bunlar, özellikle, kamyoncu, otobüsçü, tırcı tüm nakliyeciler esnafının yani taşıma sektöründeki vatandaşlarımızın ana sorunlarından bazıları.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Senin 500 tıra çıktı, 500!

ÖZKAN YALIM (Devamla) – İlk önce, 2015 yılına kadar olan araçlara dijital takografları, özellikle bu ülkede rant kazanmak adına -dijital takograf Avrupa'da uygulanmazken- mecburi tutunuz; TÜV'e gittiğinde TÜV'den geçirmediniz. Maalesef AK PARTİ Hükümeti birilerine rant kazandırmak adına, işte o dijital takografi, 2015 yılı öncesi olan bütün araçlara mecburi getirdi ve de her kamyoncuya 3.500 TL yük getirdi.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Özkan Yalım'a inanın, rant kazandı, 500 tıra çıktı.

ÖZKAN YALIM (Devamla) – Bunu da Cahit Özkan'a özellikle belirtiyorum. Siz AK PARTİ olarak kamyoncunun sırtına ekstra yük getiriyorsunuz.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – 500 tıra çıktı!

ÖZKAN YALIM (Devamla) – Bakın, dijital takografra bitmedi; bunun yanında, şimdi, günümüzde bir sorun daha var. Bakın, uygulanması elbette ki doğru, kötü değil ancak... Bu nedir? Saat uygulaması; dört buçuk saat kullanıp kırk beş dakika mola, tekrar, ikinci kez dört buçuk saat kullanıp, ondan sonra dokuz saat mola verilmesiyle alakalı. Haftada iki gün de iki saat kullanılabilir. Bunu özellikle anlatıyorum ki bu “Haftada iki gün, iki saat kullanılabilir.”i çünkü bunu kontrol eden bazı güvenlik kuvvetlerimiz, bunu bilmediğinden dolayı altını çizerek bunu anlatıyorum. Peki, bunun şu anda Türkiye’de uygulanmasıyla ilgili ciddi sorunlar var. Bakın, ilk önce dört buçuk saat yol giden bir kamyoncunun kırk beş dakika mola vermesi gerekiyor, daha sonra ikinci dört buçuktan sonra dokuz saat mola verdiğinde, bir akaryakıt istasyonuna girdiğinde akaryakıt istasyonundaki yetkili geliyor, kapısını çalıyor, kaldırıyor vatandaş “Yer yok, buradan git.” diyor. Peki, siz bu kanunun uygulanması için kara yollarımızdaki, şehirler arası yollardaki bu dokuz saat kalabilecekleri dinlenme tesisini yaptınız mı? Hayır, yapmadınız. Onun için ilk önce bir altyapısını yapın, altyapısını yapın ki bu uygulamayı getirin. İlk önce bu altyapı uygun değil.

Bunun yanında, tabii ki bu uygulamayla alakalı, özellikle acil yük taşıyan nakliyeciler firmaların varacağı yere yetişmesiyle alakalı 2’nci şoför gerekmektedir. Peki, bununla alakalı piyasa algısı oturdu mu? Oturmadı, henüz daha buna hazır değil. Onun için ben, aynı veri bildirimini gibi bu kanunun da uygulanmasının 31/12/2023’e kadar uzatılmasını özellikle talep ediyorum.

Diğer bir taraftan, nakliyecinin sorunu bitmiyor ki. Siz, bakın, özellikle Kuzey Marmara Otobanı’nı yaptınız, bunun yanında Niğde yolu açıldı. Bakın, paralı yol Niğde yolu. Ya, Niğde yolunda kuşlar geziyor, kuşlar. Bakın, burada Niğde Milletvekilimiz var Sayın Ömer Fethi Gürer.

AYHAN EREL (Aksaray) – Ben de varım.

ÖZKAN YALIM (Devamla) – Kimler geçiyor Sayın Gürer? Sadece ve sadece kuşlar geçiyor. (CHP sıralarından alkışlar) Bakın, kuşlardan başka bu yoldan kimse geçmiyor.

ALİ MUHİTTİN TAŞDOĞAN (Gaziantep) – Her hafta sonu gidiyorum, her hafta sonu.

ÖZKAN YALIM (Devamla) – Çünkü bir nakliyeciler, bir kamyoncu, bir otobüsçü o yolu kullanamıyor. Siz motorlu taşıtlar vergisi alıyorsunuz, motorlu taşıtlar vergisini kamyoncuya ödettiler; yol yapıyorsunuz, “Yol yaptık.” diyorsunuz ama kamyoncunun üzerine ekstra yük getiriyorsunuz. Aynı şekilde, İzmir-İstanbul yolu; dört buçuk saate indirdiniz. Evet, doğru, inmedi değil, indi ama peşkeş çektiniz o 5’li çeteye. Maalesef yine bizim nakliyecimizi, vatandaşımızı sömürttüyorsunuz. Buradan tüm vatandaşlarımıza... Bu paralı otobanlarla alakalı takdir onların, hepsi günü geldiğinde gerekli takdiri verecekler.

Tabii ki mazot desteği... Birçok Avrupa ülkesinde 7,5 ton ve 12 ton üzerine mazot desteği veriliyor ama AK PARTİ Hükûmeti değil mazot desteği hâlâ köstek oluyor. Biliyorsunuz, geçen hafta şok bir zamlarla -yüzde 10’luk bir zam geldi- bugünlerde bu dövizin artışıyla göreceksiniz tekrar -en azından yüzde 5’lik, yüzde 10’luk- bir mazot zammı da gelmek üzere.

Bitmedi, nakliyecinin sorunu bitmiyor maalesef. K1 ücretleri, taşıma yani belge ücretleri; ya, ülke dışında böyle bir ücret yok veya minimize... Bugün nakliyecilere ekstra bu belgeden dolayı da yük getiriyorsunuz.

Daha o kadar çok sorun var ki... Bakın, sigortalar, araç sigortaları; bıraktınız yabancıların ellerine sigortaları; nakliyeciyi, tüm vatandaşlarımızı... 23,5 milyon araç var Türkiye’de. Ülkemizde, maalesef, 23,5 milyon aracı olan vatandaşlarımızın hepsine ekstra yük getiriyorsunuz. Bunlar saymakla bitmiyor, semere yani...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Şehir içi nakliyecilere de destek verilmedi Özkan Bey.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖZKAN YALIM (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Özellikle şehir içine bakın, köprü... Osmangazi Köprüsü'nden kim geçiyor? Orada da bir aracın geçiş bedeli 464 TL, inanın kimse geçmiyor. 40 bin geçiş garantisi veriyorsunuz, 4 bin araç bile geçmiyor. Öbür taraftan, zorunlu, mecbur tuttuğunuz Yavuz Sultan Köprüsü'nde ise maalesef bütün nakliyecilerimizi, kamyoncularımızı, otobüsçülerimizi soyuyorsunuz, o 5'li çeteye soyduruyorsunuz; özellikle buradan bunu da tüm vatandaşlarımızla bilgi açısından paylaşmak istiyorum.

Diğer bir taraftan -son otuz saniyede- Sayın Başkan, daha önce söyledim, bakın, gümrüksüz alanda akaryakıtla alakalı... İpsala, Kapıkule ve Hamzabeyli Gümrük Kapısı'nın önündeki akaryakıt istasyonunu Cahit Bey, sizin Eskişehir Milletvekiliniz çalıştırıyor, Karacan Grubu.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sana indirimli versin mazotu.

ÖZKAN YALIM (Devamla) – Karacan Grubu... Her nasıl oluyorsa -diğer gümrük kapılarına göre 45 ile 55 kuruş arasında- maalesef uluslararası nakliye yapan firmalarımızı soyuyorlar, soymaya devam ediyorsunuz. Ben buradan EPDK Başkanını aradım, kendisi dedi ki “Yetkim yok.” Ey Ulaştırma Bakanı, ey Gümrük Bakanı neredesiniz? Vatandaşımızı niye soyduruyorsunuz? Hâlâ buna müdahil olmayacak mısınız?

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Özkan Yalım'a yardımcı olsun herkes.

ÖZKAN YALIM (Devamla) – Sayın Cahit Bey, sizi bu göreve davet ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – 500 tıra çıktı.

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Samsun Milletvekili Sayın Bedri Yaşar.

Buyurunuz Sayın Yaşar. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin taşımacılık sektörünün sorunları hakkında vermiş olduğu önerge üzerinde İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, benden önceki hatip önemli meselelere değindi ama şunu da unutmayalım ki daha iş akaryakıt zamlarıyla başladı. Biliyorsunuz akaryakıttaki özel tüketim vergisi benzinde yüzde 53,87; motorinde yüzde 78,28 oranında artırılmıştı. Bu artış, benzin ve motorin fiyatlarında pompaya direkt yeni zam olarak yansımıştı. Yine, bu zamların çerçevesinde, bildiğiniz gibi Osmangazi Köprüsü'nün geçiş ücreti 374 liradan 468 liraya, mecburi yön olarak belirlediğiniz Yavuz Sultan Selim Köprüsü'nde 170,80 kuruş olan fiyat 213,50 kuruşa yükseldi. Ben buradan şunu söylüyorum: Bu hem mesafeleri uzatıyor fiyatından dolayı nakliyecinin maliyeti artırıyor. Yetti mi? Yetmedi. Nakliyecisi esnafının zorunlu olarak aldığı K1 ve K2 belgeleri var. Onun fiyatı da 10 bin liradan 15 bin liraya yükseldi. Yetti mi? Yetmedi. Trafik cezaları zaten nakliyecileri canından bezdirdi. Trafik kontrolüne yakalanan nakliyecisi esnafına tam 2.300 TL ceza kesilmektedir. Yetti mi? Bu da yetmedi. Muayene ücretleri... Yüz seksen gün içerisinde muayenesini yaptırmadığınız takdirde K1 ve K2 belgeleri iptal ediliyor, fiyatını -zaten muayenelerin tamamı özel sektöre devredildi- sizler biliyorsunuz.

Peki, pandemi sürecinde nakliyeciler, kamyoncular, servis şoförleri, otobüsçüler işsizlik nedeniyle yattılar. Biz bunlarla ilgili herhangi bir destek sağladık mı? Maalesef sağlayamadık. Özellikle hepimiz biliyoruz ki yurt içi taşımacılığın yüzde 90'ı kara yolu marifetiyle yapılmaktadır. Bu sektörde çalışan binlerce kişi pandemi dolayısıyla sokağa çıkma yasağından dolayı işsiz kalmış ve evine ekmek

götürememiştir. Tabii, bunlar olunca ne oluyor? Otomatikman araç taksitleri de ödenemez hâle geliyor, özellikle kamyon şoförü, otobüsçülerimiz ve esnaf ödemelerini maalesef aksatmakta. Bugün onlarca kamyoncu, onlarca otobüse maalesef zam gelmektedir.

Tabii, onların da bizden beklentileri var, diyorlar ki: “Hiç olmazsa şu KDV’de bir indirim yapın, hiç olmazsa mazotta bir indirim yapın. Uluslararası arenada bol miktarda yol gidiyoruz, hiç olmazsa şu araç fiyatlarında, paralı yollarda payımıza düşeni ödeyelim. 5 müteahhide değil, biraz da bize dönün ve de bakın.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Ne oldu biliyor musunuz? Bütün bu zamlar öyle bir hâle geldi ki nakliyecilerin bütün bu problemlerden kaynaklanan yüklerinin ağırlığı, taşıdığı yüklerden daha ağır hâle geldi. Herkes canından bezmiş vaziyette.

Dolayısıyla, bu önemli bir konudur, nüfusun önemli bir kısmını ilgilendirmektedir. Bu konunun enine boyuna araştırılması lazım geldiği fikrine bizler de katılıyoruz, muhakkak bu konu araştırılmalıdır. Eğer kamyoncunun ahını alırsanız... Kamyonların arka tarafında, şaselerinde yazılı, diyor ki: “Almayın kamyoncunun ahını...” gerisi nokta nokta.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Ali Kenanoğlu.

Buyurunuz Sayın Kenanoğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Ülkemizdeki taşıma sektöründe faaliyette bulunan şoför esnafı ve nakliye şirketlerinin karşılaştığı sorunlar üzerine verilen araştırma önergesi üzerinde söz aldım.

Tabii, bu sorunlar, hepimizin malumu olduğu sorunlar. Dijital takograf meselesi çok ciddi bir şekilde kamyoncular, nakliyeciler tarafından sorun olarak iletiliyor. Bu, dört buçuk saat uygulaması ve arkasından kırk beş dakika mola verme meselesinde -ki bunun cezai bir durumu da var eğer zaman dolmazsa- oradaki en büyük sıkıntı, nerede kalırlarsa orada durmak zorunda kalıyorlar. Hani yollarda giderken bazen otobanlarda, yolun kenarında tırlar, kamyonlar falan görüyorsunuz ya, işte onlar, bu nedenle orada beklemek zorundalar ki o süre dolsun, ondan sonra yollarına devam edebilsinler. Tabii, bir de dokuz saat meselesinde, uygun koşullarda mola yerlerinin olmaması da sorunlar arasında.

Araç muayene istasyonlarının hakikaten ne görev yaptığını çok iyi bilmiyoruz. Bunlar öyle on dakika bir muayene... Araç giriyor, öbür taraftan çıkıyor, parayı alıp gidiyorlar. Ortalama 400-500 lira para yani otomobilin ya da kamyonun büyüklüğüne göre.

Şimdi, otoyol ve köprü geçişlerindeki artışları, bunların ne kadar sıkıntı olduğunu hepimiz biliyoruz. Bizler bile özel araçlarımızla giderken bunların ne kadar fahiş fiyatlar olduğunu biliyoruz. Nakliye işi yapan, bu işlerden para kazanan insanların buradan kaynaklı sorunlarını da görüyoruz.

Akaryakıt zamları ifade edildi, çok ciddi bir sorun.

Tabii, kamyoncu ve şoför esnafının talepleri var, ben bunları ifade etmek isterim, buradan dile getirmek isterim, onların talepleri: Kamyoncular kilometre üzerinden gelir elde etmek istiyorlar. Hani, şöyle bir şey var ya: Bir Maliye Bakanı vardı, şimdi nerede olduğu bilinmiyor, bir televizyon programındaki soruda “Dolar kuru kaç lira?” deyince şöyle demişti: “Dolarla mı maaş alıyorsunuz?”

E, dolarla maaş alınmıyor, dolarla para kazanılmıyor ama bütün giderler ve masraflar dolar üzerinden hesaplanıyor. Tabii, bu, kendilerinin işine gelmediği için o şekilde konuşuyorlar.

Vergi, SGK borçlarının düzenlenerek faizsiz olarak taksitlendirilmesini istiyorlar. Akaryakıtta indirim yapılmasını ve çift ceza yazılmamasını istiyorlar. K belgesi verilirken taban fiyat uygulaması olduğunu ancak hiçbir zaman uygulanmadığını, bunun kontrol edilmesi gerektiğini söylüyor nakliyeciler esnafı. C2 belgeli araçların yurt içinde çalışmasını istemiyorlar. Yanlış kantarlardan dolayı ceza yemek istemiyorlar. Nakliye komisyonculuğu yapan firmaların kendileri kadar denetlenmesini istiyorlar. Yemek, yıkama, lastik tamiri, sanayi işçiliği ve benzeri birçok giderin olduğunu ancak bunların gider olarak görülmediğini, gider olarak işlenmediğini söylüyorlar ve bunun olmasını istiyorlar. Yollarda tesis yetersizliğinden dolayı süreye uyamadıklarını ve dağ başlarında dinlenmek zorunda kaldıklarını ifade edip yeterli dinlenme tesisi yapılmasını istiyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ALİ KENANOĞLU (Devamla) – Avrupa standartları belgesi isteyenlerden aynı standartlarda ücret talep ediyorlar. Dijital takograf ve veri indirimi uygulamasının kaldırılmasını istiyorlar.

Sonuç olarak, şoför ve nakliyecilerin sorunlarının çözülmesi gerekiyor. Bu sorunların çözülmesi açısından, araştırma komisyonu kurularak sorunların tespit edilmesi ve arkasından da gerekli yasaların çıkarılarak çözülmesi önemlidir. Biz de bu anlamıyla öneriyi destekliyoruz. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Zonguldak Milletvekili Sayın Ahmet Çolakoğlu.

Buyurunuz Sayın Çolakoğlu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin taşımacılık sektörü hakkında verdiği grup önerisi üzerine söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Taşımacılıkta kara yolu taşımacılığı, diğer taşıma türlerine kıyasla daha hızlı olması ve özellikle kısa mesafeli taşımalarda ucuz olması nedeniyle tercih edilmektedir.

AK PARTİ iktidarında hayata geçirilen bölünmüş yollar, tüneller, viyadükler, üst geçitler, alt geçitler sayesinde seyahat süresi azalmış, bununla beraber zaman kaybı ortadan kalkmış ve yakıtta ise büyük bir tasarruf sağlanmıştır. Bu yatırımlar sonucu yıllık 20 milyon TL yakıt tasarrufu sağlanmıştır. Bu da nakliyeciler esnafımız için bir kazanım olmuştur. AK PARTİ iktidarımızda kara yollarımızda seyreden araç sayısı artarken ölüm oranı yüzde 5,72’den yüzde 1,21’e düşmüştür. Bu da can kaybımızın azalmasına ve bununla beraber maddi kazaların da önlenmesine sebep olmuştur. Bu da nakliyecilerimiz için önemli bir kazanımdır.

AK PARTİ iktidarı boyunca bizler kesinlikle nakliyecimize köstek olmadık ve -bu sonuçlarla görürsünüz- biz nakliyecimize her zaman destek olduk.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; araç muayene ücretleri Karayolları Trafik Kanunu’yla belirlenmekte olup her yıl ekonomik değerlere göre yeniden düzenlenmektedir. Sayısal takograf süresi ise uluslararası taşımacılık kapsamında sürüş ve dinlenme süreleri, ülkemizin taraf olduğu uluslararası kara yolu taşımacılığına ilişkin Avrupa anlaşmasıyla belirlenmiştir. Söz konusu süreler, bilimsel çalışmalar sonucunda trafik güvenliği esas alınarak belirlenmiştir ve sözleşmeye bütün taraf ülkeler de uymaktadır.

Değerli milletvekilleri, bununla birlikte yurt içi taşımacılığındaki çalışma sürelerine ilişkin nakliyeciler esnafımızın başvuruları dikkate alınmıştır. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığımız, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığımız, İçişleri Bakanlığımız nezdinde çalışmalar başlatılmıştır. Trafik güvenliği ve uluslararası kurallar da dikkate alınarak bu sürelerin makul düzeyde uzatılabilmesi için mevzuat hazırlıkları da başlamıştır. Sayısal takograf veri yüklemeye zorunluluğu, Karayolu Taşıma Yönetmeliği gereği uyarı cezaları ve bütün diğer cezalar ise hem yurt içi hem de yurt dışı taşımacılar için de 1/1/2024 tarihine kadar ertelenmiştir. Dinlenme ve park yerlerindeki sıkıntılar gündeme gelmiştir. Bu konuda ise çalışmalar devam etmektedir. Şu anda 140 noktada dinlenme noktası mevcuttur, bu sayının artırılması için de gerekli kurumlarla görüşmeler, çalışmalar devam etmektedir.

Değerli milletvekilleri, geçiş belgesiyle ilgili olarak da şunları söylemek istiyorum: Ülkemiz yaklaşık 70'e yakın ülkeye yılda 1 milyon 300 bin uluslararası taşıma gerçekleştirmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

AHMET ÇOLAKOĞLU (Devamla) – Bu ülkelerden 24 tanesiyle transit taşımalar serbesttir. Diğer ülkelerle her yıl 1 milyondan fazla geçiş belgesi temin edilmektedir. Covid-19 sürecinde bazı noktalardan geçişle alakalı sıkıntılar olduğu için bunlar oluşmuştur fakat bu da aşılmıştır. Şunu da vurgulamak istiyorum: Bir yıl öncesine baktığımızda şu anda kara yolu taşımacılığımızda yüzde 25'lik bir artış mevcuttur. Avrupa Birliği ülkelerine ise kara yolu taşımacılığında artışımız yüzde 40 düzeyindedir. Bu da taşımacılık yapanlar ve nakliyecilerimiz için sevindirici bir gelişmedir. Ben bunları özellikle vurgulamak istiyorum. Biz taşımacılarımıza köstek değil, her zaman destek oluyoruz ve bu bağlamda Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Girgin...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

48.- *Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, 15-16 Haziran işçi direnişininin 51'inci yıl dönümüne ilişkin açıklaması*

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Türkiye işçi sınıfı hareketinin doruklarından biri olan 15-16 Haziran direnişini 51'inci yılında saygıyla selamlıyorum. 15-16 Haziranın bize bıraktığı miras, bugünkü eşitlik, özgürlük, adalet ve emek mücadelesinin mayalarının biridir. 15-16 Haziranın yankısı bugün adalet yürüyüşünde, “Soma için adalet.” diyenlerde, Berkin'e sahip çıkanlarda, doğasına, ağacına, kuşuna sahip çıkan, Kanal İstanbul'a “Hayır.” diyenlerde karşılığını buluyor. 15-16 Haziran, emeğin birliğinden gelen gücünün iktidarı nasıl sarsacağını gösterdi. Bugün ülkenin her yerine yayılmış rant, çıkar, mafya ilişkilerinin karşısında eşit, özgür ve adaletli bir Türkiye'nin yaratılması için daha çok 15-16 Hazirana, emeğin daha çok örgütlenmesine ve cumhuriyetin demokrasiyle taçlanmasına ihtiyaç var. Emek en yüce değerdir.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Taşdemir...

49.- *Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir'in, Ağrı'nın sorunlarına ilişkin açıklaması*

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Teşekkür ederim Başkan.

Değerli arkadaşlar, Ağrı'dan her gün onlarca telefon alıyoruz; sağlıktan belediye hizmetlerine kadar her alanda çok ciddi sorunlar var. Sorunlar dağ gibi birikmiş. Ağrı Belediyesi üç yıldır kentte neredeyse taş üstüne bir taş koymadı. Ağrı'ya gidenler görür; yollar çukurdan geçilmiyor, kanalizasyon

sistemi çökmüş, sular kirli akıyor ama maalesef belediyede de bir muhatap bulunamıyor. Bu sorunları çözmek için kent merkezinden 12 muhtar bugün Ankara'ya geldi sadece bu hizmet sorunlarına muhatap bulabilmek için. Düşünün, siz, kentlin sorunlarını çözmek için, bu sorunları gündeme getirmek için ta Ağrı'dan Ankara'ya kadar gelmek zorunda kalıyorsunuz çünkü gerçekten bir muhatapsızlık sorunu yaşıyor Ağrı halkı. Dolayısıyla Ağrı halkına yapılan bu zulme son verin. Bu sorunların çözülmesi için de muhtarların dinlenmesi gerektiğini düşünüyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Yaşar...

50.- Samsun Milletvekili Bedri Yaşar'ın, YKS'ye girecek öğrencilerin aşılınması gerektiğine ilişkin açıklaması

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Teşekkür ederim Başkanım.

26 ve 27 Haziran tarihlerinde ÖSYM takviminde belirtilen YKS -AYT, TYT- sınavına girecek olan 2,5 milyon çocuğumuz var, bu çocuklarımızın aşılınması lazım. YKS sınavından on beş gün sonra DGS sınavı var, buraya da 500 bin çocuğumuz girecek. Sınava girecek öğrencilerimizin öncelikle aşılınması gerekmektedir. DGS ve KPSS sınavlarına girecek olan çocuklarımız için aşılama yapılmalıdır. Gün geçtikçe zaman aleyhimize işliyor, neyi bekliyoruz? AYT ve TYT sınavına son on iki gün kaldı, çocuklarımızın canları bu kadar kıymetsiz olmamalı. 2,5 milyonu aşkın öğrenci ve ailesi bu süreçte endişeli bir bekleyiş içindedir. Sınava girecek olan öğrencilerin velileri bu konuda endişe duymaktadır, her biri yüz seksen dakika sürecek olan sınavda aşısız durumda sınava katılacak olan öğrencilerin virüs tehdidiyle karşı karşıya olacakları aşikârdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Gerek toplum sağlığı gerekse öğrencilerimizin sağlığı açısından aşılınmaları zorunludur.

BAŞKAN – Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1'inci sırada yer alan, Kahramanmaraş Milletvekili Ahmet Özdemir ve 21 Milletvekilinin Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- Kahramanmaraş Milletvekili Ahmet Özdemir ve 21 Milletvekilinin Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3632) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 267) (x)

BAŞKAN - Komisyon? Yerde.

Dünkü birleşimde, İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 267 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerindeki konuşmalar tamamlanmıştı.

Şimdi, on beş dakika süreyle soru ve cevap işlemi yapacağız. Öncelikle dünkü birleşimde sisteme girmiş olan milletvekillerimize söz vereceğim.

Sayın Taşkın...

(x) 267 S. Sayılı Basmayazı 15/6/2021 tarihli 91'inci Birleşim Tutanağı'na ektir.

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sorum Adalet Komisyonu Başkanımıza olacak. Kanun teklifinde hükümlülerin kamu düzeninin korunmasıyla kişi, toplum ve kurum güvenliğinin sağlanması veya suç işlenmesinin önlenmesi amacıyla cezaevi yönetimi tarafından dinlenebileceği ve elektronik cihazlar da dâhil olmak üzere kaydedilebileceği şeklinde düzenleme yapılmaktadır. Bu düzenlemeyle kişi hak ve özgürlükleriyle özel hayatın korunması açısından suistimallerin önüne geçilmesi için getirilen sınırlamalar var mıdır? Kanun teklifi, kamuoyunda “mini infaz paketi” olarak adlandırılmakta olup tutuklu hükümlüler ile yakınları getirilen düzenlemeleri merakla beklemektedirler. Teklifte hükümlünün ıslahına yönelik, onların dış dünyayla irtibatlarını güçlendirmek için ne gibi düzenlemeler yapılmaktadır?

Çıkacak kanunun ülkemize, milletimize hayırlı olmasını diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Girgin...

Sayın Tutdere...

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Tarım arazilerinin verimliliğini ve işletme bütünlüğünü kolaylaştırmak için, seçim bölgem olan Adıyaman’da arazi toplulaştırma çalışmaları aradan geçen yıllara rağmen bitirilememiştir. Çalışmaların uzun bir süreden beri devam etmesi, yıllar geçmesine rağmen bitirilmemiş olması çiftçilerimizi mağdur etmektedir. Yaptığımız köy ziyaretlerinde, vatandaşlarımız, yapılan çalışmaların bir kısmının hatalı olduğunu, çalışmayı yapanların arazi durumunu ve çiftçi taleplerini dikkate almadıklarını tarafımıza iletmişlerdir. Kuraklık, pandemi ve zamlar nedeniyle mağdur olan çiftçilerimizin mağduriyeti toplulaştırma çalışmalarının uzaması nedeniyle katbekat artmıştır. Buradan Tarım Bakanına çağrıda bulunuyorum: Çiftçilerimizin taleplerini de dikkate alarak Adıyaman’daki arazi toplulaştırma çalışmalarını bir an evvel bitirin, çiftçilerimizin mağduriyetine son verin diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Altaca Kayışoğlu...

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Anayasa’mızın 10’uncu maddesi “Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir.” diyor. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu’nun 3’üncü maddesi “Bu Kanun kapsamında cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasaktır.” diyor. İstanbul Sözleşmesi’nin 4’üncü maddesi “...mağdurların haklarını korumaya yönelik tedbirlerin, cinsiyet, toplumsal cinsiyet, ırk, renk, dil, din, siyasi veya başka tür görüş, ulusal veya sosyal köken, bir ulusal azınlıkla bağlantılı olma, mülk, doğum, cinsel yönelim, toplumsal cinsiyet kimliği, sağlık durumu, engellilik, medeni hal, göçmen veya mülteci statüsü veya başka bir statü gibi, herhangi bir temele dayalı olarak ayrımcılık yapılmaksızın uygulanmasını temin edeceklerdir.” diyor. Soruyorum: Bu maddeye “Eş cinselliği teşvik ediyor.” diyenlerin anlama gücü mü var, yoksa Anayasa ve diğer kanunlarımızda ayrımcılığı yasaklayan maddeler de eş cinselliği mi teşvik ediyor?

BAŞKAN – Sayın Köksal...

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, geçen yıl çuvalı 70-80 lira olan yem bu sene 160-170 lira oldu. Süt fiyatı, maliyet artışının altında kaldı. Süt/yem paritesi 1,5 lira; kazanan 1,5. Kazanan ithalatçılar, kaybeden çiftçi ve hayvancılıkla geçinen vatandaş oldu. Avrupa süt üreticisi 1 litre sütle 1,5 kilo yem alabiliyorken bizde üretici 1 litre sütle ancak 800 gram yemi zar zor alabiliyor. Üretici çığ sütün referans fiyatının en az 4 lira olmasını istiyor. Çiftçinin yemine, gübresine yaptığınız zamlarla

belini büktünüz. Besiciler, süt üreticileri hayvanına yem alamaz hâle gelmişken, çiftçi tarlasına gübre atamazken, bir yandan zamlar, bir yandan kuraklıkla uğraşırken üretimden kopuyor. Besici, süt üreticisi hayvanını kesime veriyor. Sürekli beka sorunundan bahseden AKP, en büyük beka sorunu sizsiniz. Sizin yüzünüzden çiftçi üretim yapamaz hâle geldi.

BAŞKAN – Sayın Sümer...

Sayın Gaytancıoğlu...

Sayın Kılıç...

Sayın Bülbül...

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Cezaevleri İzleme Kurulunun hazırladığı hak ihlalleri raporları Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumuna da gönderilecek. AB'nin Türkiye İlerleme Raporu'nda Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu için şöyle deniyor: “Bu Kurumun insan haklarına yaklaşımı ciddi endişeler yaratıyor. Kurum yapısal ve finansal olarak Cumhurbaşkanına bağlı, bağımsız değil. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu ve cezaevi izleme kurulları etkisiz. Cezaevlerinde insan hakları üzerinde herhangi gözetim, denetim yok.”

Bir başka konu: Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu, Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda kabul edilen Paris İlkeleriyle uyumsuzdur. Kurum, özerk olmayan ve iktidara bağımlı yapısıyla insan hakları ve eşitlik ihlallerini engellemek şöyle dursun, bu ihlalleri meşrulaştırmakta ve Türkiye’de ulusal bir insan hakları kurumunun yokluğunu perdelemektedir.

Kurumun Başkanı Süleyman Arslan’a gelince kendisi erken yaşta evlilikleri savunuyor, ülkede 3 kadından 1’i öldürülürken erkek mağduriyetini savunuyor; kadın öldürülüyor, koca da mağdur oluyor. Bu şahsa nasıl ihlal raporunu sunacaksınız? Sunduğunuz rapor hakkında hangi değerlendirmeyi yapmasını bekleyeceksiniz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Kenanoğlu...

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Türkiye cezaevlerinde, İmralı Cezaevinde uygulanan tecridin sonlandırılması ve cezaevlerinde artan hak ihlallerinin sonlandırılması için iki yüz bir gündür süresiz, dönüştürülebilir açlık grevi sürdürülüyor. Devam eden açlık grevinin sona ermesi ve tecride son verilmesi için bir planmanız var mıdır?

Ayrıca, Adalet Bakanlığı tarafımızca gönderilen soru önergelerine cevap vermiyor yani bugüne kadar hiçbir soru önergemize Adalet Bakanlığı tarafından cevap verilmedi. Bunun özel bir nedeni var mıdır? Bakanın bundan haberi var mıdır? Yoksa görevini yapmayan bürokratlar mı sorumludur bu konudan? Bu konunun araştırılması ve denetim görevimizin yerine getirilmesi açısından, bir milletvekili olarak anayasal görevimizin yerine getirilmesi açısından bu konunun açıklanmasını ve sorunun çözülmesini bekliyoruz.

BAŞKAN – Sayın Şeker...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – 131 başsavcı... Ülkede usul açısından normalde, şu anda ve idari açıdan başsavcılar yetkiliyken esasa müdahale edecekler ve tüm savcılarının görevini de üstlenmiş olacaklar. Bu düzenlemeyle yargıda bağımsız yargılama ilkesinden de uzaklaşmış olacak, tek adam rejiminde tek savcılığa geçilmiş olacak; bunu kabul etmek mümkün değil.

Acil sorun olan müsülaj konusunda derin deşarjlar derhâl durdurulmalı, acilen biyolojik ve kimyasal arıtmaya geçilmeli ve bu tesislerin çalıştırıldığı mutlaka denetlenmeli ve çalıştırılması sağlanmalı. Ergene atıkları, evsel arıtma değil, kimyasal biyolojik arıtma, sanayi atıklarının arıtılması için tesisler

kurularak, bunlar artırılarak denize verilmeli. Aksi takdirde bu müsilağı kıydan toplayarak, pösteki sayar gibi temizlemek mümkün değıl.

BAŞKAN – Sayın Kayan...

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Fransa’da nişasta bazlı şekerin yüzde 2 olan oranı yüzde 0’a indirilmiştir. Fransa’dan Legion d’Honneur Nişanı olan Sayın Tarım Bakanımız bizde yüzde 5 olan nişasta bazlı şekeri yüzde 10’a çıkarmıştır. Fransa hem kendi tarım işçisini ve çiftçisini hem de kendi halkını korurken, bizim Sayın Bakanımız oradan Legion d’Honneur Nişanı almış iken niçin onların yaptıkları gibi değıl de kendisi başka bir şey yapıyor, Türk çiftçisine ve Türk halkına zarar veriyor? Ayrıca, geçen yıl, 2020’de ekilmiş, dikilmiş ve biçilmiş olan ayçiçeğinin hâlâ desteğı verilmemiştir. Fransa tarımına destek vermekle övünen bizim Tarım Bakanımız acaba Türk çiftçisini ne zaman düşünecek diyorum, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Komisyon Başkanımız, cevap için süreniz yedi dakikadır efendim.

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım. Soru soran milletvekillerimize de teşekkür ediyorum.

Konuyla ilgili bir birkaç soru var. Diğere sorular tarım arazileri, çiftçilerle ilgili ve teklifle ilgili bulunmayan konularda. Bu sorular zaten tutanaklara geçti, yürütme tarafından da elbette ki dikkate alınacaktır.

Sayın Taşkın çok önemli 2 hususa değındi teklifin getirdiğı düzenlemelerle ilgili ben kendilerine teşekkür ediyorum. “Teklifle hükümlülerin ıslahına yönelik onların dış dünyayla irtibatlarını güçlendirmek için ne gibi düzenlemeler yapılıyor?” dedi. Gerçekten, 13 maddelik bir teklif ama içerdiği maddeler açısından, hükümlülerin dış dünyayla irtibatlarını güçlendirme açısından önemli düzenlemeler içeriyor. Hükümlülerin ıslahına yönelik, geçmişte bu Mecliste gerçekleştirdiğimiz yargı paketleriyle çok önemli düzenlemeler gerçekleştirmiştik. Bugün görüşmekte olduğumuz bu teklifte de yine bu amaca yönelik düzenlemeler olduğu gibi, dördüncü yargı paketiyle ilgili hazırlıklar devam ediyor; o süreçte de yine, hükümlülerin ıslahına yönelik, aynı zamanda cezaların caydırıcılığına yönelik de -onu da ihmal etmeden, her ikisini de düşünerek- önemli düzenlemeler gerçekleştiriyoruz.

Bu teklifte neler var? Şunlar var: Hükümlülerin gerekli teknik altyapının bulunduğu kurumlarda -ki bu altyapı önümüzdeki süreçte tabii ki bütün ceza infaz kurumlarında oluşturulacaktır, bu hazırlıklar şu anda devam ediyor- elektronik yöntemlerle de mektup alıp gönderebilmelerine imkân sağlanacak.

Yine, nakil talebinde bulunup da maddi durumu yetersiz olan hükümlüler vardı. Bunlarla ilgili, aynen çocuklar bakımından olduğu gibi, maddi durumunun yetersiz olduğunu belgelediğı takdirde ücreti devlet tarafından karşılanarak nakil gerçekleşmiş olacak.

Yine, hükümlü ve tutukluların naklinde kullanılan araçlar ile adliye binalarında bekletildikleri veya sağlık kuruluşlarında tedavi gördükleri bölümlerdeki şartları inceleyebilme, buralarda da hükümlü ve tutukluları dinleyebilme, yönetici ve görevlilerden bilgi alabilme gibi hususlar ceza infaz kurumları ve tutukevleri izleme kurullarının görevleri arasına alınmaktadır. Buralarda da kurullar tutukluları, hükümlüleri dinleyebilecek ve adliyelerde, bekletildikleri yerlerde -onları orada dinlediğı zaman- sağlık kuruluşlarındaki şartları ve sorunları raporlara dercedebileceklerdir; bu da önemli bir imkân.

Ceza infaz kurumları ve tutukevleri izleme kurullarının düzenlediğı raporların bir örneğinin Kamu Denetçiliğı Kurumuna ve Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumuna da gönderileceğine dair önemli bir düzenleme yapılmaktadır. Bu da hak ve özgürlükler açısından, insan hakları açısından Kamu Denetçiliğı Kurumumuzun -Süleyman Bey’in bahsettiğı- Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumumuzun... Önemli bir kurumumuz; süreç içerisinde uygulamalardaki eksiklikler, aksaklıklar elbette giderilecektir. Bu

kurumlara da ceza infaz kurumları ve tutuklevleri izleme kurumlarının raporlarının gönderilebilmesi ve o kurumlar tarafında da denetleme imkânının getirilmesi önemli bir düzenleme olarak dikkat çekiyor.

Hükümlü ve tutuklulara hasta ziyareti amacıyla verilen izinler arasında geçen asgari bir aylık süre şartı vardı. Tabii, hastalığın ne zaman ortaya çıkacağı belli olmaz, belki bir hafta süre içinde hastalık ortaya çıkarsa o bir aylık sürede ziyaret imkânı kısıtlanıyordu. Bu anlamda da o bir aylık süre şartı ortadan kaldırılıyor.

Hükümlü ve tutukluların görüş saatiyle ilgili bir iyileştirme var. Burada bir saati aşmamak kaydıyla görüşme, bu süre bir buçuk saate çıkarılarak hükümlüler lehine bir düzenleme gerçekleştiriliyor.

Yine, Sayın Taşkın'ın sorduğu, ceza infaz kurumunda bulunan bazı hükümlülerin ziyaretçileriyle yaptıkları görüşlerin dinlenmesi ve kaydedilmesiyle ilgili husus; bu, yeni bir uygulama değil Sayın Taşkın, aslında devam eden bir uygulama. Neden gündeme geldi? Anayasa Mahkemesi, yapılan bir bireysel başvuru sonucunda, bu dinleme ve kaydetme uygulamasının özel hayatın korunması hakkıyla ilgili olması nedeniyle kanunla sınırlarının belirlenmesi gerektiği yönünde bir karar verdi; aslında teklifte bu giderilmeye çalışılıyor, bunun sınırları belirleniyor. Teklifte, hükümlülerin ziyaretçileriyle yaptıkları görüşmelerin hangi suçlar bakımından uygulanacağı, bunun sınırları ve bu kayıtların ne şekilde imha edileceğine yönelik düzenlemeler var. Öncelikle, hükümlülerin ziyaretçileriyle yaptıkları görüşmeler her suç bakımından mümkün olmayacak bundan sonra, bu düzenlemeden sonra. Hangi suçlar bakımından mümkün olabilecek? Terör suçları, örgüt kurmak, yönetmek veya örgüte üye olmak suçları ile örgüt faaliyeti kapsamında işlenen suçlardan mahkûm olan veya tehlikeli hâlde bulunan -bu, "tehlikeli suçlu" tanımını da kanun belirlemiş- veya dışarıyla iletişiminin kurum güvenliği açısından tehlikeli olabileceği değerlendirilen hükümlülerin yapacakları görüşmeler bakımından bu dinleme ve kaydetme mümkün olabilecek.

Hükümlü ve ziyaretçi bu görüşmenin dinleneceğini ve kaydedileceğini bilecek, önceden hükümlü ve ziyaretçi bu konuda bilgilendirilecek. Eğer "Ben dinleme ve kaydetme kapsamında bir ziyaretçi ya da hükümlü değilim." diye bir itirazı varsa, burada kurum yönetiminin takdir yetkisi geniş kullanılıyorsa yine bunun da önlenmesi için teklifte itiraz mekanizması var; infaz hâkimine itiraz edebilir, infaz hâkiminin kararını beğenmiyorsa ağır ceza mahkemesine itiraz ederek bu hakkını yargı yoluyla da kullanabilir. Burada amaç kamu düzeninin korunması ile kişi, toplum ve kurum güvenliğinin sağlanması veya suç işlenmesinin önlenmesidir. Kurum yönetiminin dinleme ve kaydetmeyle ilgili değerlendirmesi tabii ki bu kanun teklifindeki sınırlamalara tabi olacak. Tutulan kayıtlar amacı dışında kullanılmayacak, bu yönde de önemli düzenlemeler var. Kanunda açıkça belirtilen hâller dışında hiçbir kişi veya kurumla paylaşılmayacak. Bu kayıtlar herhangi bir soruşturma ve kovuşturmayaya konu edilmemiş ise en geç bir yıl sonunda silineceği yönünde de teklifte düzenlemeler var.

Sayın Şeker'in dün de sorduğu, başsavcı-savcı ilişkisiyle ilgili hususu dünkü soru-cevap kısmında açıklamıştık, aynı cevabımızı burada tekrarlıyoruz: Burada gözetim ve denetim yetkisinin hukuki bir denetim olduğu yönünde gerek mevzuatımız gerek doktrin gerekse uygulama...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ ŞEKER (İstanbul) – İdari görevi var ama esasa da girecek artık.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Yargıtay Ceza Genel Kurulu 2009 tarihli kararında da başsavcılarının, savcılarının verdiği kararlardaki "görüldü" işleminin bir hukuki denetim olduğuna karar vermiştir. Son durumda, kaçakçılık suçundan bir Ukrayna vatandaşına savcının takipsizlik vermesi neticesinde dosyanın kapatılması sonucunda, başsavcının bu işlemin kapatılmaması yönündeki görüşü nedeniyle Ceza Genel Kuruluna intikal eden bir hususta -oradaki bir yorum- bu "görüldü" işlemleriyle ilgili o karar nedeniyle uygulamada bir tereddüt oluştu. Bu tereddüdü gidermek için getirilen bir düzenleme.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Bu, bahane.

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) - Bu gözetim ve denetim yetkisi kanunlarımızda var. Hâkimler ve Savcılar Kanunu'nun 5'inci maddesi açık; Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun'un 16, 17, 18, 20'nci maddeleri açık. Hangi akademisyenin kitabına bakarsanız...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – ...Kunter, Yenisey, Centel gibi hukuk camiasında duayen olduğunu bildiğimiz akademisyenlerimizin ceza muhakemesi kitaplarına baktığımız zaman, başsavcı ve savcı ilişkisini orada net bir şekilde açıklıyorlar. Soruşturma makamının bir bütün olduğunu ve bu görevlendirmenin başsavcı tarafından yapılabileceğini ve bu gözetim ve denetiminin bir hukukilik denetimi olacağı yönünde akademisyenlerin de net açıklamaları var. O nedenle bir mahzur yok.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Denetim bu şekilde olmaz, bu şekilde baskı olur.

BAŞKAN – Ben de teşekkür ediyorum.

Birinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, birinci bölümde yer alan maddeleri, varsa o madde üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

Sayın milletvekilleri, 1'inci madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri ayıklılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 267 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 1- 14/6/2001 tarihli ve 4681 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanununun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasına (1) numaralı bentten sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve diğer bent numaraları buna göre teselsül ettirilmiş, aynı fıkranın mevcut (3) numaralı bendine “Başkanlığına,” ibaresinden sonra gelmek üzere ‘Kamu Denetçiliği Kurumuna ve Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumuna,” ibaresi eklenmiş ve aynı bentte yer alan “görev alanına giren bir şikâyet konusu bulunduğu takdirde” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

“2. Hükümlü ve tutukluların naklinde kullanılan araçlar ile adliye binalarında bekletildikleri veya sağlık kuruluşlarında tedavi gördükleri bölümleri, tutuklu ve hükümlülerin tutulabileceği diğer tüm yerleri yerinde görmek, incelemek, yönetici ve görevlilerden bilgi almak, hükümlü ve tutukluları dinlemek.”

Mahmut Toğrul

Kemal Bülbül

Mehmet Ruştü Tiryaki

Gaziantep

Antalya

Batman

Murat Çepni

Feleknas Uca

Ali Kenanoğlu

İzmir

Batman

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Batman Milletvekili Sayın Mehmet Ruştü Tiryaki.

Buyurunuz Sayın Tiryaki. (HDP sıralarından alkışlar)

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Evet, gündemimiz Ceza Kanunu ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun değişiklikleri. Ceza kanunları ve infaz kanunlarındaki her değişiklik doğrudan temel hak ve özgürlükleri ilgilendiriyor. Dolayısıyla, çok önemli; her bir kelimesi değil, her bir noktalama işareti bile yaşamsal önemde çünkü yaptığımız düzenlemelerle doğrudan temel hak ve özgürlükleri kısıtlıyorsunuz.

Teklifin tümü böyle mi, temel hak ve özgürlüklere ilişkin olumlu düzenlemeler yapıyor mu? Kesinlikle değil, birazdan anlatacağım ama 1’inci maddeyle ilgili şunu söyleyeyim: İlkel olarak 1’inci maddeye karşı değiliz. Cezaevleri dışında ring araclarının, tutuklu ve hükümlülerin götürüldükleri adliye binalarının ve sağlık merkezlerinin de incelenmesi, buna ilişkin bilgilerin, bu raporların İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu ile Kamu Denetçiliği Kurumuna verilmesine de karşı değiliz, ilkel olarak doğru. Ama bu aynı zamanda bir şeyin itirafı anlamına geliyor: Cezaevleri dışındaki alanlarda aslında bazı temel hak ve özgürlükler ihlal ediliyor ve bu nedenle buralara da bir izleme getiriliyor. Peki, bu düzenlemeyle bu aşılacak mı? Hep beraber göreceğiz.

Şimdi, teklif sahipleri genel gerekçede diyor ki: “Ceza ve İnfaz Kurumlarının yönetimi ve işleyişiyle ilgili olarak uygulamada bazı sıkıntılar var, biz bu teklifle bu sıkıntıları gidereceğiz. Ayrıca, Cumhurbaşkanlığı tarafından açıklanan İnsan Hakları Eylem Planı’nda yer alan bazı düzenlemelerin gereğini yerine getireceğiz.” Neymiş bu insan hakları ve temel özgürlüklerle ilgili olup Eylem Planı’nda yer alan? Birincisi şu: Yasa teklifinin 2’nci ve 3’üncü maddelerinde, cumhuriyet savcılarının üzerine cumhuriyet başsavcılarının vesayet yetkisi getiriliyor ve bize bu, İnsan Hakları Eylem Planı’nın gerekçesi olarak anlatılıyor.

İkincisi de teklifin 8 ve 9’uncu maddelerinde, cezaevlerindeki hükümlülerin değil, cezaevlerindeki bir kısım hükümlülerin değil -o nakarat hâline getirdiğiniz “terör suçları” falan diyorsunuz ya- bütün hükümlülerin de değil, cezaevindeki bütün hükümlülerin ve bütün tutukluların dinlenmesi ve bütün görüşmelerinin kayıt altına alınmasına olanak tanıyan bir düzenleme getiriyorsunuz. Cezaevinde bulunan 230 bin hükümlü ve tutuklu, bu düzenleme yasalaşırsa dinlenebilecek, izlenebilecek; bunlar bir yıl boyunca kayıt altına alınacak. Ayrıca, bu dinleme ve kayıt altına almaya da bir yargı makamı değil, cezaevi idaresi karar verecek.

Peki, teklifte iyi bir şey yok mu? Ben size söyleyeyim: Bir tane iyi şey vardı bu teklifte, teklifin 6’ncı maddesi. Öyle ya da böyle eleştirilerimiz vardı, bu eleştirilerimizi Komisyonca dile getirdik ama teklifin 6’ncı maddesinde şöyle bir hüküm yer alıyor, deniliyor ki: On yıl ve altında cezası olan kadınların eğer eşleri de hükümlüyse veya yaşamını yitirmişse, 15 yaşının altında çocukları varsa, çocukları 15 yaşına gelene kadar cezaları ertelenebilecek. Teklifte bu var. Ama öğreniyoruz ki teklif sahipleri bu maddeyi geri çekecekler. Tek olumlu, tartışılabilir madde buydu, bunu da geri çekeceklermiş. Neden? Belki olur da bir muhalif yararlanır, belki olur da bir Fetullahçı yararlanır, yararlanmasın diye herhâlde geri çekmek istiyorlar.

Şimdi, birkaç şeyin daha özellikle altını çizmek istiyorum. Geri kalan maddelerde ne var? 2 tane madde teknik madde, son 2 maddesi yürütme ve yürürlükle ilgili ama şöyle 2 tane madde var -yine İnsan Hakları Eylem Planı’nın parçası olarak bize yutturulmaya çalışılıyor- bir tanesi şu: “Cezaevinde

bulunan bir kişi nakil istediğinde eğer çocuk yaştaysa veya maddi durumu elvermiyorsa bunların nakil giderleri Adalet Bakanlığı tarafından karşılanacak.” Kim karar veriyor hangi tutuklunun veya hükümlünün hangi cezaevinde kalacağına? Diyarbakır’da gözaltına alınıp tutuklanan bir kişinin hangi cezaevine gideceğine kim karar veriyor, Kayseri’ye kim gönderiyor; Tekirdağ, Balıkesir Cezaevine kim gönderiyor? Adalet Bakanlığı. Ama Adalet Bakanlığı diyor ki: “Seni Diyarbakır’a gönderirsem parasını sen vereceksin, bütün giderlerini sen karşılayacaksın.” Şimdi, İnsan Hakları Eylem Planı olarak bize deniliyor ki: “Olur da çocuk yaştaysa veya maddi durumu elvermiyorsa biz bunun giderini karşılayacağız.”

Bir şey daha var -Sayın Başkan arada söyledi- süreye dair 2 düzenleme yapılıyor, bu da bize İnsan Hakları Eylem Planı’nın parçası olarak gösteriliyor. Biri, bir saatlik görüşmenin bir buçuk saate çıkarılması.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkanım, müsaade ederseniz.

İkincisi de şu: Annesi, babası, eşi, çocuğu, kardeşi yaşamsal tehlike altında olan bir hükümlü ölmeden önce yakınlarını görebilecek, 2 kez birer gün ama arada bir ay olması gerekiyor; mevcut yasal düzenleme bu. Şimdi, teklif sahipleri diyor ki: Biz İnsan Hakları Eylem Planı kapsamında bu bir ayı kaldırıyoruz; bütün teklif bu yani, bize İnsan Hakları Eylem Planı olarak getirdikleri şey.

Ünlü sanatçı Bob Dylan’ın bir şarkı sözü var: “Evet, bir adam kaç kez başını çevirebilir ve görmüyormuş gibi yapabilir ki?” Cezaevlerinde yüzlerce hasta mahpus var, cezaevleri tabutluğa dönmüş durumda, her gün, her hafta bir hükümlü veya tutuklu yaşamını yitiriyor ama Adalet Bakanlığı da iktidarı elinde bulunduranlar da hasta mahpuslara, hasta tutsaklara karşı kör ve sağır. Soruyoruz: Evet, bir adam kaç kez başını çevirebilir ve görmüyormuş gibi yapabilir ki? “Sonsuza kadar mı başınızı çevireceksiniz?” diyor, hepimizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 267 sıra sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 1’inci maddesiyle 4681 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutuklevleri İzleme Kurulları Kanunu’nun 6’ncı maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinden sonra gelmek üzere eklenen (2) numaralı bentteki “gördükleri” ibaresinin “edildikleri” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Süleyman Bülbül

Rafet Zeybek

Zeynel Emre

Aydın

Antalya

İstanbul

Ali Haydar Hakverdi

Turan Aydoğan

Ankara

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Ankara Milletvekili Sayın Ali Haydar Hakverdi.

Buyurun Sayın Hakverdi. (CHP sıralarından alkışlar)

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Değerli arkadaşlar, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Varlık Fonu Başkanı, AK PARTİ Genel Başkanı ve AK PARTİ’li Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın işi gerçekten çok zor. Hangi açıdan zor? Milletvekillerini kontrol ediyor, bakanları kontrol ediyor; havuz medyasını, gazetecileri kontrol ediyor; bir de bu arada hâkim, savcılar kontrol etmeye çalışıyor.

Şimdi, getirdiğiniz bu kanun teklifiyle işini kolaylaştırmaya çalışıyorsunuz. 6588 savcıcı kontrol etmesi zordu, şimdi bu kadar savcıcı 81 savcıya sıkı sıkıya bağlayıp kontrolünün daha kolay olması için uğraşıyorsunuz. Aman kaçırmayalım, aman aykırı bir soruşturma açılmasın, aman bize dokunmasın.” telaşındasınız. Aslında şu an için boşuna korkuyorsunuz, bugün, AK PARTİ’nin bulaştığı haksızlığı veya hukuksuzluğu soruşturacak herhangi bir savcı maalesef kalmadı. Siz kendinizden nasıl korkuyorsanız bugünkü savcılar da hem sizden hem kendisinden korkuyor. İki aydır organize suç örgütünün alt düzey yöneticisi -bakın, alt düzey yöneticisi- bütün pislikleri ortaya döküyor ama İmamoğlu elleri arkasında dolaştı diye soruşturma başlatan savcılar bugün herhangi bir işlem yapmıyor. Ya, lağım patladı, lağım patladı ama herhangi bir soruşturma patlamadı. Peki, neden, neden bir soruşturma açılmadı? O kadar açık ve net ki: Çünkü muhataplar AK PARTİ’li, başka bir sebebi yok.

İl ve ilçe başkanlarınızı hâkim ve savcı atadınız; il ve ilçe başkanlarınız sizin milletvekillerinizi, sizin bakanlarınızı soruşturamaz, AK PARTİ’nin hukukuna, parti içi AK PARTİ disiplinine aykırı davranabilmesi mümkün değil. Bu sebeple korkuyorlar, bu sebeple de çekiniyorlar. İlçe başkanı olan savcınız, Bakanı çağırıp “Kim aldı ayda 10 bin doları? Senin bu suç örgütüyle ne işin var?” diye soramaz ya da “Gazeteciyim.” diye ortada gezen bir şaklabanı çağırıp da “Sen bu kadar parayı nereden aldın?” diye soramaz ya da tonlarca uyuşturucunun peşine düşüp de bir soruşturma açacak cesareti bulamaz ya da Sayın Binali Yıldırım’ı çağırıp “Ya, sendeki para hazinede bile yok, nereden buldun bu kadar parayı?” diye soramaz ya da “Biz çökmeseydik mafya çökerdi.” diyen İçişleri eski Bakanına “Yahu, sen kimsin!” deyip devletin gücünü hatırlatamaz ya da “Hazineyi boşalttınız, nerede bu 128 milyar dolar?” diye Maliye eski Bakanına soru soramaz ya da 750 milyon dolar karşılıksız krediyi verenden de alandan da hesap soramaz. Soramaz çünkü kendisi AK PARTİ ilçe başkanıydı, muhataplar da AK PARTİ’li, parti disiplinine aykırı olur; soramaz çünkü soruşturmada talimat vereceği Emniyet müdürü işe dahil olan İçişleri Bakanına bağlı. Ülkeyi ne hâle getirdiniz! Korkmak ve telaş ederek savcılar, başsavcıya bağlamakta aslında haklısınız ama ilk seçimde korku iktidarınıza bizler son vereceğiz.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Hep aynı şeyi söylüyorsunuz!

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Devamla) – O, elini, kolunu, gözünü bağladığımız savcıların da bağımsızlığımı yeniden tesis edeceğiz.

Şimdi teklifle ilgili getirdiğiniz maddelere baktığımızda bizim de olumlu bulduğumuz düzenlemeler var ancak bu 9’uncu maddede görüşle ilgili alt sınırı yarım saatte bıraktığımız sürece, o bir saatlik yani “Yarım saat ile bir saat arasında görüşebilir.” hükmünde, o yarım saat kalıp da bir saati bir buçuk saate uzattığımızda hiçbir kıymeti olmayacak. Çünkü cezaevlerinde kendi içlerinde dahi uygulama birliği yok. Bir günlük yoldan gelen mahkûm yakınına “Yarım saat ile bir saat...” diyorsunuz, idare yarım saat görüştürüyor. Bunu bir buçuk saate çıkarmanın hiçbir kıymeti yok, adaleti yok; uygulama birliğini sağlayamazsınız. Bu sebeple alt sınırdan o yarım saat çıkmalı, görüş, doğrudan bir buçuk saat olarak belirlenmelidir. Aksi takdirde amaçlanan saik sonuç vermeyecektir.

Şimdi ikinci bir önerim daha var: Bu 9’uncu maddenin (4)’üncü fıkrası tekliften tamamen çıkarılmalıdır. Sebebi şu: Mahkûm, 2 görüş yapabiliyor; biri açık görüş, biri kapalı görüş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Devamla) – Ek süre alabilir miyim Sayın Başkan?

BAŞKAN – Buyurun.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Devamla) – Şimdi, kapalı görüşler zaten dinleniyor, kayıt altına alınıyor. Ayda 1 de ailesiyle açık görüş yapabiliyor, çocuğu geliyor, eşi geliyor, aslında tek temas edebildiği, rahatlıkla görüşebildiği yer bu açık görüş ve arada da bir infaz koruma memuru uygun mesafede izliyor, gözlüyor. Bir de bunu kayıt altına aldığımızda, aslında ailesindeki bağı koparırsınız. Bakın, böyle bir güvenlik tedbirine gerçekten ihtiyacımız yok; askerimiz var, polisimiz var, MİT’imiz var. Suçu, eşiyle yaptığı o görüşmede mi açığa çıkaracaksınız? Bu, açıkça bir insan hakkı ihlalidir; gelin bu düzenlemeden vazgeçin.

Sayın milletvekilleri, iyi niyetli öneriler sunmaya çalışıyorum, Adalet Komisyonu Başkanımızla paylaştım bunu, Cezaevi Alt Komisyonumuzla paylaştım, cezaevi yetkilileriyle paylaştım; iyi bir şekilde bir şeye evirme çabamızda ve şuradan şunu söylemek istiyorum: Değerli arkadaşlar, tevazu yüceltir, kibir düşürür. En azından insan hakları konusunda istişareye açık olun diyorum ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Aleyhe beyanları kabul etmiyoruz. Kayıtlara geçmesi için ifade ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinde yer alan “çıkarılmıştır” ibaresinin “kaldırılmıştır” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Ayhan Erel

İmam Hüseyin Filiz

Adana

Aksaray

Gaziantep

İbrahim Halil Oral

Orhan Çakırlar

Ankara

Edirne

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen Ankara Milletvekili Sayın İbrahim Halil Oral.

Buyurunuz Sayın Oral. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; 267 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Saygıdeğer milletvekilleri, insanlığın ortak mirası olan düşünürlerden Montesquieu, “Kanunların Ruhu Üzerine” eserinde şu ifadeleri kullanıyor: “Yargılama gücü yasama gücüyle birleşirse vatandaşların canı ve özgürlüğü üzerinde sahip olunan güç keyfi hâle gelecektir zira hâkim, bu durumda yasa koyucu olacaktır. Yargılama gücü ile yürütmeye gücü birleşirse hâkim bir zorbanın gücüne sahip olabilecektir.” Burada hâkim yerine savcı diyebiliriz, hapishane müdürü diyebiliriz, pek çok makam ve mevkiyi zikredebiliriz. Ülkemizde Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle birlikte yargı gücü üzerinde

yasama gücünün ve yürütme gücünün hâkimiyetinin her geçen gün arttığını görmekteyiz. Cumhuriyet başsavcılarının diğer savcılar üzerindeki gücünün artırılması da bunun bir tezahürüdür, bir örneğidir. İnfaz kanunlarını da bu bağlamda okumak gerekmektedir.

1'inci maddeyle denetim ve inceleme süreçlerinin güçlendirildiğini görüyoruz ki bu olumlu bir gelişmedir ancak Montesquieu'nünde ve işaret ettiği üzere, istediğiniz kadar kanun yapın, anayasa düzenleyin, işin uygulamasındaki zihniyet değişmediği sürece insan haklarının korunması asla mümkün olmayacaktır. Bir avukat babası olduğum için az çok süreçleri bilmekteyim; bazı cezaevleri ayrı bir cumhuriyet durumundadır, her cezaevinde kanunların uygulanması, hakların verilmesi maalesef farklı olmaktadır, farklı suçlara farklı muameleler yapılmaktadır. İşini layıkıyla yapan müdür ve personelimizi tenzih ediyorum ama bu konuda çok fazla şikâyet almaktayız. Türkiye, sürekli, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde açılan davalarda tazminat ödemeye mahkûm edilmektedir. Hazreti Ali'nin tarihe geçen veciz sözünde olduğu gibi, devletin dini adalettir, adaletin kılıcının bir tarafı kör, bir tarafı keskin olmaz ve olamaz. Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminde insan haklarının korunması her geçen gün daha zor hâle gelmektedir.

Kıymetli milletvekilleri, geçtiğimiz haftalarda Ankara'nın Balâ ilçesinde bir ziyarette bulunduk, İl Başkanımız, İlçe Başkanımız ve partililerimizle 7 köyü ziyaret ettik; tarlalara girdik, çiftçilerle sohbet ettik, gördük ki yağmur oranlarının düşüklüğü ve zamanlaması çiftçiyi mağdur etmiştir, kuraklık baş göstermiştir. Ankara'nın pek çok yerinde ekinler yanmış, yanmayanlar da biçerdöver giremeyecek kadar cılız kalmış durumdadır. Ziyaretimizde bu işlerden dertli bir çiftçi kardeşimiz bana geldi, sarıldı ve çaresizlikten olsa gerek, gözyaşlarını da tutamadı. "800 dönüm toprak ekiyorum, gururum inciniyor, çok zor durumdayım." diye feryat etti. "Sulama masraflarını karşılayamıyorum. Hayvanları ekili araziye, olatmaya sokmak zorunda kaldım. Bari hayvanlar aç kalmasın." dedi. Çiftçinin gözyaşlarına boğulmasına sebep olanlar utanır mı acaba? Ben hiç sanmıyorum. Gözyaşı dökmeyi bırakın "Aç varsa doyurun." diyecek bir kayıtsızlığa, aymazlığa erişmiş durumdadırlar.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Doğru söyle ya.

İBRAHİM HALİL ORAL (Devamla) – İlk sandıkta çiftçinin gözyaşlarında ve oy kullandıkları sandıkta boğulacaksınız "Doğru söyle." diyen kardeşim.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Hiçbir tane doğruları söylemedin.

İBRAHİM HALİL ORAL (Devamla) – Saygıdeğer milletvekilleri, Balâ ve çevresinde çok verimli topraklar var. Tek yapılması gereken, kapsamlı bir bölgesel sulama planıdır. Balâ örneğinde anlattığımız kuraklık bütün Orta Anadolu'nun içinde bulunduğu bir afettir. İktidar kuraklığı afet kapsamına alarak hareket etmelidir. GAP bitirilmeli ve GAP gibi pek çok yeni proje üretilmelidir. Akkoşan Sulama Projesi'ni tamamlamak, hayata geçirmek ve genişletmek çok mu zordur? Kanal İstanbul'a milyarlarca lirayı gömmeye niyetlenen iktidar, Akkoşan gibi, çiftçinin çaresizliğine son verecek küçük projeleri neden görmezden gelmektedir? Ben Balâ'da, Haymana'da, Polatlı'da gözyaşı döken çiftçinin yanındayım; Afşar'da, Suyugüzel'de, Çiğdemli'de, Belçarşak'ta kara kara düşünen çiftçinin tarafındayım ve yanındayım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İBRAHİM HALİL ORAL (Devamla) – Sayın Başkanım, bitiriyorum.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

İBRAHİM HALİL ORAL (Devamla) – Teşekkür ederim.

İYİ Partinin tarafı ve safı belli. Ya siz kimin tarafındasınız? Ben söyleyeyim: Siz Kanal İstanbul'u, vatan topraklarını peşkeş çektiğiniz Katarlıların, Doğu Türkistan'da soykırım yapan Çinli şirketlerin

tarafındasınız. Vallahi de billahi de milletimiz bunu görmektedir, idrak etmektedir ve size ilk sandıkta cevabını verecektir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Altay, maddeyi oylayıp size söz vereceğim.

1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1'inci madde kabul edilmiştir.

Buyurunuz Sayın Altay.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

51.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, 267 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

60'a göre pek kısa bir söz talebim oldu, karşıladınız, teşekkür ediyorum.

Görüşmekte olduğumuz 267 sıra sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'yle ilgili iki günden beri çoğunluk partisiyle, Cumhuriyet Halk Partisi'yle bazı görüşmeler yaptık. Bizce 2'nci ve 3'üncü maddeyle Türkiye'deki 6.500 cumhuriyet savcısı tahrirat kâatibi olacak, 150 civarındaki başsavcıya bütün yetkiler toplanacak. Bunu hem yargı bağımsızlığından mahzurlu görmekteyiz hem adalet mekanizmasının içine bir güven bunalımı, bir fitne gireceği endişesi ve kötüye kullanıma çok açık bir durum ortaya çıkmaktadır. Cumhuriyet savcılarının belli 100 küsur kişiye, yürütmenin eliyle atanmış...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – ...yürütmece atanmış 100 kişiye bağlanması, adli ve idari olarak çok mahzurludur. Yasama organının saygıdeğer üyelerini bu konuda uyarıyı bir görev sayıyoruz.

Sayın Başkan, öte yandan 8 ve 9'uncu maddeyle de “Tutuklular için de dinleme ve dinlemelerin kayıt altına alınması ve yazışmaların kayıt altına alınması” hükmü getirilmektedir. Sayın Başkan, gelişmiş bütün ülkelerde masumiyet karinesi kapsamında temel hak ve özgürlüklerin ancak ve ancak hükümlerle, mahkeme kararlarıyla engelleneceği, kısıtlanacağı çok açık iken bir tutuklunun masumiyet karinesi ilkeleri çerçevesinde bütün görüşmelerinin dinlenmesinin, ceza müdürünün inisiyatifle dinlenmesinin, hangi suçtan hüküm giyerse giysin, doğru olmadığı kanaatindeyiz. Hep söylediğim bir şey var: Hiçbir güvenlik kaygısı temel hak ve özgürlüklerin gasbına dayanak yapılamaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Son cümlem olsun.

Bu çerçevede Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak... Evet, bu kanunda, hamdolsun 1-2 iyi madde var, hatta 1 iyi maddeyi de geri çekiyor AK PARTİ, 6'ncı maddeyi ama AK PARTİ'nin klasiği değişmedi; yarım kilo dana etini, yarım kilo domuz etini karıştırıp, kıyma yapıp servis etme alışkanlığından da AK PARTİ'yi vazgeçiremedik.

Cumhuriyet Halk Partisinin bu tutum ve anlayışını kayıt ve tutanaklara geçirmek istedim.

Teşekkür ediyorum efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Beştaş, buyurunuz efendim.

52.- *Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, 267 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne ilişkin açıklaması*

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Doğrusu iki gündür, evet, görüşmeler yapıyoruz. Bu kanuna ilişkin, teklife ilişkin eleştirilerimize dair olumlu bir gelişme olur diye sabırla uzun süreli görüşmeler de yaptık ama maalesef hiçbir ilerleme kaydedilmedi, aksine, olumsuz eklemelerle devam ediyor. Bir tanesi şu: Mesela 6'ncı maddeye eleştirilerimiz vardı hakikaten. Önce 6'ncı maddenin ne olduğunu söyleyeyim. Eşi ölen ya da eşi cezaevinde olan bir kadının 15 yaşından küçük çocuğu varsa işte, ertelenecekti cezası; yani çocuk o yaşı doldurana kadar ve cezası on yılın altındaysa. Buna ilişkin eleştirilerimizi saklı tutmak kaydıyla, biz bunu olumluya çevirmek isterken maddeyi tamamen çektiler. Yani şu anda cezaevlerinde anneleriyle tutulan yüzlerce bebek var, çocuk var. Lohusa kadınlar tutuklanıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Lohusa kadınlar bile tutuklanıyor. Buna ilişkin, bu kısmen olumlu düzenleme çekildi.

Diğeri, Sayın Başkan, dinleme meselesi. Şimdi, tutuklu ve hükümlüler -altını çizerek söylüyorum- haklarında... Tutuklular için söyleyeyim; bir suç isnadıyla sonuçta tutuklanıyorlar, cezaevine gönderiliyorlar ve yargılamaları devam ediyor. Bu insanların cezaevindeki hak ve özgürlüklerinin korunması hem yasaların hem de hepimizin temel görevlerinden bir tanesi. Cezaevinde tutulan tutuklular için önce söyleyeyim, suçsuzluk karinesini esas kabul ederek yine söyleyeyim; haklarında hiçbir delil başlangıcı, bir delil, bir iddia yokken ve savcı talebi olmadan, yargı makamının hiçbir müdahalesi olmadan, tamamen cezaevi idaresinin talebi ve oluruyla süresiz dinlenebilecekler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurunuz efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Kiminle görüşmeler dinlenecek? Eşi, çocuğu, kardeşi, annesi, babası, işte, varsa ikinci dereceden hısımları. Niye dinliyorsunuz bunu? Niye dinliyorsunuz yani? Siz zaten bir yargılama yapıyorsunuz, orada özel görüşmelerini neden kayıt altına alıyorsunuz? Bir yıl kayıt altına alınacak; hükümlüler için, yirmi yıl, otuz yıl cezaevinde olanları da tekrar aynı sistemle süresiz dinleyebilecekler. Bizim önümüze getirdikleriyse bir yıl sonunda -bugün “pozitif” dedikleri şey- bu görüşme tutanakları imha edilecek. İmha etseniz ne olur, etmeseniz ne olur? Siz zaten o belgeleri tutuyorsunuz, bütün özel hayatını, kişilik haklarını ihlal ediyorsunuz. Bu çok vahim bir düzenleme.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayalım efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bitiriyorum Başkan.

Bu düzenlemeyle aslında şu hedefleniyor: Dışarıyı cezaevine çevirdiler, yarı açık cezaevinde yaşıyoruz hepimiz; şimdi cezaevinin içinde ayrıca, ek yaptırımlarla ve aslında tedbir dedikleri baskı yöntemleriyle, içeridekileri de dışarıya çıkarmama, yeni suç tipleri icat etme var.

Son olarak, savcılar üzerine de 2'nci ve 3'üncü maddede vesayet geliyor, yeni bir vesayet geliyor. Savcıların bağımsızlığı -tarafsızlık demeyeceğim- kalmıyor. Takipsizlik kararı verdi savcı, savcı neye göre veriyor? Önündeki ceza usul mevzuatına göre, Ceza Kanunu'na göre veriyor. Hayır, başsavcı beğenmedi onu, itiraz edebilir. Yok efendim, iddianame açtı, iddianameyi zaten değerlendirecek yine başsavcı. Yeni bir denetim mekanizması geliyor. Kesinlikle, bunların hiçbiri... Türkiye'de, bırakın insan hakları alanında iyileştirmeyi, tamamen geriye götüren ve “insan hakları paketi” adı altında insan haklarını lağveden bir yaklaşımla karşı karşıyayız; bunu kabul etmiyoruz.

BAŞKAN - Sayın Özkan...

53.- *Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, İstanbul Milletvekili Engin Altay ile Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın milletvekilleri, yine demokratik hukuk devletimizin gelişmesi için yeni bir yargı paketiyle karşı karşıyayız ve hamdolsun, barıkayıhakikat müsademeyiefkârdan tezahür eder anlayışıyla, bütün siyasi parti grupları olarak meseleyi enine boyuna değerlendirdik; bazı konularda uzlaştık, bazılarında uzlaşamadık.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Hiçbirinde uzlaşamadık.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Nerede uzlaştınız ya?

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bu da demokrasinin, hukukun ve millî iradenin gereğidir.

Tabii, bugün evrensel dünyanın kabul etmiş olduğu adil veya başka bir ifadeyle, dürüst yargılama ilkeleri var. Bu çerçevede “Dürüst yargılama, adil yargılama ilkeleri nedir?” diye baktığımızda, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin bugüne kadar yerleşik içtihatlarında, yine, Yargıtayımızın yerleşik kararlarında bir taraftan da “lekelenmeme hakkı” diye bir durum var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Tabii, özellikle yakın hukuk tarihimize baktığımız zaman, malum savcılarca paralel merkezlerde hazırlanan iddianamelerle kumpasların nasıl planlandığını da gördük. Şu anda 143 başsavcının yüz binlerce iddianameyi tek tek değerlendirerek bunları reddetmesi zaten hukuken de yasal olarak da mümkün değil. Bu anlamda diyoruz ki: Gelişmiş ülkelerde olduğu gibi, bugün gelişmiş demokralilere baktığımız zaman, açılan davaların, hazırlanan iddianamelerin kaç tanesi boşa çıkıyor, kaç tanesi vatandaşlarımızın lekelenmeme hakkını ihlal etmiştir, buna göre yargıya olan güven değerlendiriliyor. Bu anlamda diyoruz ki: Savcıların üzerinde bir vesayet söz konusu olmayacak yani bir başsavcının, savcıdan gelen, savcının hazırlamış olduğu iddianameyi reddetmesi gibi bir durum söz konusu değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Önemli olan, iddianamenin iadesi müessesesine muhatap olmadan ve vatandaşlarımızın lekelenmeme hakkını ihlal etmeden, evrensel hukuk dünyasının kabul etmiş olduğu adil yargılama ilkelerine uygun bir soruşturma ve kovuşturma süreci işlesin; derdimiz budur.

Bu anlamda, destek veren bütün siyasi parti gruplarına teşekkür ediyoruz. İnşallah, yapılan bu düzenlemenin Türkiye’de adil yargılanma ilkesine destek çıkacağını, güç katacağını ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Altay...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bir tavsiyeye ihtiyaç vardır; 60’a göre pek kısa tekrar söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurunuz, 60’a göre efendim.

54.- *İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Özkan konuşmasında bu teklifle ilgili “Bazı konularda uzlaştık, bazı konularda uzlaşamadık.” dedi, bu bir yanlış. Dün ve bu akşam burada uzlaştığımız bir tek konu var, özellikle bu akşam bu

Meclisi oluşturan bütün partilerin uzlaştığı bir konu var, o da on beş dakika sonra başlayacak Türk Millî Takımı'nın maçıyla ilgili galibiyet arzusudur, oradaki başarı arzusudur.

Sayın Özkan, bu kanunun hiçbir noktasında, ne Komisyon aşamasında ne Genel Kurula geldiği andan itibaren siz muhalefetin hiçbir talebine müspet bakmadınız, bakamadınız. Şimdi kalkıp “Biz uzlaştık.” demenizi garipsedim. Bir şeyi daha garipsedim: Böyle hâllerde muhalefet kanunla ilgili pek kısa anlayışını ortaya koyar, iktidar da kalkıp ona cevap vermezdi; buna niye gerek duydunuz, bunu da anlamış değilim.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Müstefit oldum; istifade ettik.

BAŞKAN – 60'a göre, Sayın Beştaş, buyurunuz efendim.

55.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Ben de düzeltme yapmak zorundayım. İki gündür görüşüyoruz, doğrudur ama bu görüşmelerde bir uzlaşma çıkmadı yani Türkiye'yi, yurttaşları yanlış yönlendirmeyelim. Buradaki amaç: Aslında “paralel iddianameler” derken “Biz 81 savcıyı kendimiz alacağız, kontrol edeceğiz, onları kontrol ederken diğer binlerce savcıyı da kontrol ettireceğiz.” diyorlar yani tek adam rejiminden artık tek savcılara geçen bir döneme tanık olacağız.

“İddianameye katkısı yok.” dedi; iddianameye başsavcı olur vermeden iddianame mahkemeye gidemiyor. Bu da çok önemli bir mekanizmadır.

Uzlaşmadığımızı da önemle belirtiyorum.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Kahramanmaraş Milletvekili Ahmet Özdemir ve 21 Milletvekilinin Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3632) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 267) (Devam)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 2'nci madde üzerinde aynı mahiyette 3 önerge vardır, önergeleri okutup birlikte işleme alacağız.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 267 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mehmet Ruştü Tiryaki

Erol Katırcıoğlu

Abdullah Koç

Batman

İstanbul

Ağrı

Züleyha Gülüm

Kemal Bülbül

Rıdvan Turan

İstanbul

Antalya

Mersin

Murat Çepni

İzmir

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Süleyman Bülbül	Rafet Zeybek	Zeynel Emre
Aydın	Antalya	İstanbul
Turan Aydoğan	Ali Mahir Başarır	Ali Haydar Hakverdi
İstanbul	Mersin	Ankara

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Mehmet Metanet Çulhaoğlu	İmam Hüseyin Filiz	Dursun Ataş
Adana	Gaziantep	Kayseri
İbrahim Halil Oral	Bedri Yaşar	Ayhan Erel
Ankara	Samsun	Aksaray

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önerelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önereler üzerinde konuşmak isteyen, Antalya Milletvekili Sayın Kemal Bülbül.

Buyurunuz Sayın Bülbül. (HDP sıralarından alkışlar)

KEMAL BÜLBÜL (Antalya) – Sayın Başkan, değerli Genel Kurul üyeleri; herkese sevgi ve saygılar.

Bu, modern yaşamda, cumhuriyet ve demokrasi denen rejim içerisinde hakları düzenleyen bir yasa değil, bu bir kazasker yasası. Osmanlı kazaskerinin bir muadili oluşturulmak isteniyor burada. Bu, kazasker yasası. Valiler zaten beylerbeyi olmuştu, savcılar da kazasker oluyor; kaldı ki ortada savcı mı kaldı? Savcıya niye yetki veriyorsunuz ki siz? Savcıya talimat veriyorsunuz zaten. Talimat veriyorsunuz, anında, şak diye yapıyor; yetkiye gerek yok ki. Sayın Başkan, şimdi, hâl böyle olunca bunun üzerinde konuşmanın, gündemi buna hasretmenin hiçbir anlamı yok.

Bakın, 301 kere o mahkeme heyetini ve verilen kararı kınıyorum ve protesto ediyorum, 301 kere, bir de kendi adıma, 302 kere olsun.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – 303, 304 de var; 403 çıktı.

KEMAL BÜLBÜL (Devamla) – 403’ü, 404’ü göreceksin, dur sen.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Otobüs, otobüs; Mercedes otobüs.

KEMAL BÜLBÜL (Devamla) – Bugün, Berkin Elvan’ın, gaz kurşunuyla, hedef gözeterek vurulduğu gündür. Berkin Elvan gaz kurşunuyla vurularak insanlığa karşı bir suç işlenmiştir. Bu, insanlığa karşı suç işleme sistematığı devam ediyor. Ağzımızı açıyoruz, fezleke; Antalya’da Tahir Elçi anmasıyla ilgili konuşmuşum, fezleke; Diyarbakır’da yolda yürümüşüm -yolda yürümüşüm yolda-fezleke. Bu fezlekeler insanlığa, bu fezlekeler demokrasiye, bu fezlekeler siyaset yapma hakkına karşı suç işliyor. Fez-leke, leke... İşte, lekelemeye çalışmak budur; siyaseti lekelemek, siyaset yapma hakkını lekelemek, demokrasiyi lekelemek. Bu ne ya? Biz seçilmiş milletvekiliyiz; benim düşünce belirtme hakkım da var, konuşma hakkım da var, yürüme hakkım da var; bir yurttaş olarak da var, bir vekil olarak da var.

Dolayısıyla, bakınız, aslında Kobani kumpas davasının iddianamesini getirip burada yırtmak istiyordum ama yırtılacak gibi değil, onu yakmak lazım; yırtmakla kurtulamazsınız, yakmak lazım. Kobani kumpas davasını üretmişler; yetmiyor, sivil faşistleri toplayıp, getirip bizi orada tehdit etmeye kalkıyorlar. Siz demokrasiyi, siz insan haklarını, siz HDP'yi, siz Kürt halkını, siz özgürlükleri sahipsiz mi sanıyorsunuz? Bu ne mağandalıktır! Bu ne faşistliktir! Bunun başka bir açıklaması yok. Her an her dakika tehdit, her an her dakika şantaj, her an her dakika bir hak ihlali.

Bakınız, Alevi toplumuna karşı sistematik suç işleme devam ediyor. İstanbul ambulans müdürü müydü, neydi? Onun söylediklerini okudunuz değil mi internette? Bu ne ahlaksızlıktır! Bunun hesabını kim verecek? Yapmadığımız zulüm kalmadı; yapacağımız zulümler bitti, tükendi. Zulümden kahroldunuz, zulüm kalmadı, zulüm bile zulme uğruyor artık. Hâl böyleyken getirip de iki tane kelime oyunuyla, İnsan Hakları Eylem Planı bağlamında, efendim, yeni şeyler yapıyorlarmış. Bunlar kelime oyunudur; bunlar Türkiye'ye, bunlar Meclise, bunlar hapishanelerde inim inim inletilen insanlara karşı işlenen suçtur.

Bakınız, Ahmet Turan Kılıç, Madımak katili, yaşlı ve hasta diye Cumhurbaşkanı tarafından affedildi. Diyelim ki yaşlı ve hasta idi. Peki, Mehmet Emin Özkan, 83 yaşında, yürüyemiyor, yürüyemiyor. Serum kolunda takılı, kelepçe de takılı, çocuklarının yardımıyla yürüyor; bu ne zulümdür! Başka zulmünüz var mı? Yapacak başka zulüm bulun çünkü zamanınız tükeniyor, zaman bitiyor, zulümden kahroldunuz, zulüm cehennemi sizi yok edecek, başka zulüm bulun ya da demokrasiyi, eşitliği, özgürlüğü, adaleti tesis edecek bir şey bulun. Bu kadar olanağa rağmen, yirmi yıllık bu süreye rağmen Türkiye'ye ne hizmetler yapılmazdı ki. Ama Türkiye'ye hizmet etmek yerine, topluma, ötekilere, Kürt halkına, Alevilere, kadınlara, emekçilere zulüm yapma sistematığını bir siyasetmiş gibi yapıp... Bakınız, ABD Başkanıyla ne mutluydunuz ama, o ne kakhahaydı, o ne gülüştü; Türkiye'ye gelince de nemrut bir surat, bakar mısınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız efendim.

KEMAL BÜLBÜL (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

Hani, bu, sokakta ona buna efendi davranan, gülücük şey yapıp, eve gelip çocuklarını, eşini dövenler var ya; onun gibi, git ABD'yle, Fransa'yla gayet güzel tebessümler, kakhahalar, Türkiye'ye geldiğinde tehdit, şantaj, bağırma. Böyle bir demokrasi anlayışı olamaz.

Sevgili Türkiye halkları, zulmün sonu geliyor çünkü zulmün ve zulümkârın yapacağı başka zulüm kalmadı, başka yöntem kalmadı, tükendi. “Zulmün artsın ki zulmünün ağırlığının altında kalasın.” derdi bizim Anadolu'daki halk, tam da o gerçekleşmiştir. O nedenle, bu yasanın bir kazasker yasası ve valilerin beylerbeyi olduğu, savcılarının da kazaskere dönüştürülmek istendiği bir yasa olduğunu belirtiyor, yasayı ve teklifi protesto ediyor ve asla destek vermeyeceğimizi söylüyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Beyanların tamamını reddediyoruz.

KEMAL BÜLBÜL (Antalya) – Ya, katılasın diye söylemedim ben zaten.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Oraya söyledim; sana demedim ben, öbür tarafa söyledim.

BAŞKAN – Mersin Milletvekili Sayın Ali Mahir Başarır.

Buyurun Sayın Başarır. (CHP sıralarından alkışlar)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Aslında, en tartışılan madde üzerinde söz almış bulunmaktayım. Ben, bu 2'nci maddenin neden getirildiğini gerçekten anlamıyorum. Bu yasaları sarayda bir hukuk kurulu mu hazırlıyor, mutfakta mı hazırlanıyor bilemiyorum; akıl tutulması.

Bakın, bir soruşturmada savcı eğer ki takipsizlik kararı verirse başsavcı sulh ceza mahkemesine itiraz eder, itiraz kabul olursa zaten iddianame düzenlenir. Savcı soruşturmanın sonucunda eğer ki bir iddianame düzenlerse, ağır ceza, asliye ceza bir eksiklik görürse iddianameyi iddia eder. Bakın, iki durumda da bir mahkeme kararı var.

Şimdi, hangi akılla mahkeme kararına muhtaç bir konuda başsavcıya takdir yetkisi veriyorsunuz? Ya, bu olabilecek bir şey mi? Bu ülkedeki cumhuriyet savcıları başsavcının güdümünde karar yazmak zorunda mı? Tüm hocalarla konuştuk. Bakın, bu yasayı yazan hocayla konuştum -2'siyle özellikle- "Olamaz böyle bir şey." diyor ama geliyor.

Bakın, biz savcıların özgürleşmesini istiyoruz, özgürce karar vermesini istiyoruz, soruşturmalar açmasını istiyoruz. Artık siyasallaşan bir yargı yok, saraylaşan bir yargı var, siyasallaşmadan öte bir durum var. Zaten savcılar baskı altında. Ha, savcıların hâlini düzelteceğimize neyi getiriyorsunuz?

Değerli milletvekilleri, bakın, eski bir resim: Şurada gördüğünüz Kazan eski Belediye Başkanı, yanında böyle duran Kazan Cumhuriyet Savcısı. Ya, bu Savcı, bu Belediye Başkanı bir yolsuzluk yapsa nasıl soruşturma açacak? Bakın, Ankara Cumhuriyet Başsavcısı milletvekilleriyle seçim çalışmasında; diğer Ankara Cumhuriyet Başsavcısı evlenmiş, düğünden sonra sarayda. Ya, biz bu savcılarının normalleşmesini istiyoruz.

Ülkenin hâline bakın, cumartesi akşam televizyonda konuşuyoruz, pazar sabah soruşturma açılıyor. Gazeteciler cumartesi yazı yazıyorlar, pazartesi sabah altıda gözaltına alınıyorlar. Amiraller bir bildiri yayınlıyor cumartesi günü, pazar günü soruşturma açılıyor. Ama değerli milletvekilleri, bakın, ülkede neler oluyor neler, hangi birini anlatayım?

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Tıkır tıkır işliyor yargı(!)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Bir medya patronu sahte ekspertiz raporuyla 750 milyon dolar kredi alıyor. Ya, kanunda bunun açılımı net; banka dolandırıcılığı.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Zimmet, zimmet. Bankacılık suçuna girer. Zimmetten yargılanması gerekiyor eğer o krediyse.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Soruşturma yok.

Hollanda basını, Türkiye'de -oğlu eski Başbakan- şoför Topal Dursun'un -saygıyla anıyorum- evladıyla ilgili 27 milyar dolardan bahsediyor. Ben Türk parasıyla telaffuz edemiyorum, bir savcı gidip sormuyor.

MASAK raporu gelmeden Sezgin Baran Korkmaz'ın mal varlığına konulan tedbir kaldırılmış, bir savcı "Neden kaldırdım?" demiyor; yurt dışına çıkış yasağı yok, kaçıyor bu adam, "Neden yok?" demiyor.

Gazeteciler pislige bulaşmış -ben gazeteci falan demiyorum onlara, kirli kalemlere- ne iddialar var, hâlâ bir tek soruşturma yok benim ülkemde. İçişleri Bakanının oğlu aradı, baskı yaptı, bir Emniyet Müdürü intihar etti. Ya, Binali Yıldırım'ın oğlunda, Soylu'nun oğlunda dokunulmazlık yok. Bunların milyonda biri bizimle ilgili iddia olsa yedi ceddimizi araştırır bu savcılar. Savcılar bu hâlde; yolsuzluğu, haksızlığı, adaletsizliği, kirliliği soruşturamıyor, bir de onu atadığınız 100 başsavcıya bağlıyorsunuz.

Bakın, benim önümde, milletvekilinin önünde "cumhuriyet" yazmıyor, kaymakamın yazmıyor, valinin yazmıyor; bu savcılarının sıfatının önünde "cumhuriyet" yazıyor, "cumhuriyet" 84 milyonun hakkını savunsunlar diye, tüyü bitmemiş yetimin hakkını savunsunlar diye. Yok, soruşturma yok!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Yani biz daha mantıklı yasalar istiyoruz, Sayın Grup Başkan Vekili “yargı paketi” diyor.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Reform, reform.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Sayın Başkan, bakan, hangi yargı paketini getirirseniz getirin, o uyuşturucu paketiyle mücadele etmediğiniz sürece bu paket, paket değildir. Bazı arkadaşlarınızın kahasındaki, çantasındaki, cebindeki paketlerle savcılar mücadele etmediği sürece bu, paket değildir; bu, yargı reformu falan değil. Ben burada bir adalet göremiyorum, bir rezalet görüyorum. Lütfen, hâkimleri, savcılarını rahat bırakın, özgürce karar versinler. Bana dava açacak, ona dava açacak, gazeteciye dava açacak; ülkeyi soyanlara kulaklarını tıkayacak; olur şey değil, olur şey değil! Sağır sultan duydu, kirli ilişkileri duydu. Lütfen bu maddeyi çıkarın; bakın, yazık oluyor, yazık! (CHP sıralarından alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Çetelere, mafyalara bu ülkeyi terk edemeyiz.

BAŞKAN – Kayseri Milletvekili Sayın Dursun Ataş.

Buyurunuz Sayın Ataş. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

DURSUNATAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 267 sıra sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 2’nci maddesi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi ve yüce Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, kanun teklifinin görüşülen bu maddesi uygulamada çok ciddi sıkıntılara sebep olabilecek bir hüküm getirmektedir. Bu maddeye göre adli bir soruşturma sonunda cumhuriyet savcısının vereceği karar başsavcının denetimine bırakılmaktadır. Cumhuriyet başsavcısı, savcının verdiği kararı beğenmezse kararı kaldırılabilecektir. Üstelik maddeye göre de başsavcının bu yetkisini ne şekilde kullanacağı da açık değildir. Tamamen cumhuriyet başsavcısının keyfine bırakılmıştır.

Peki, başsavcılarını kim belirliyor? Hâkimler Savcılar Kurulu belirliyor. Hâkim Savcılar Kurulunu kim belirliyor? 13 üyesinin 6’sını partili Cumhurbaşkanı, 7 üyesini ise Türkiye Büyük Millet Meclisi belirliyor. Yani iktidar başsavcıyı atıyor, başsavcı da savcılarını kime dava açıp açamayacağını belirliyor. İşte, size AKP’nin yargı reformu. AKP, adında bulunan “adalet” ifadesini derhâl değiştirmelidir. “Yargı reformu yapacağız.” deyip savcılarını, hâkimlerini denetim altına almaya çalışarak vatandaşı aldatan AKP’ye “adalet” yerine “aldatma” daha çok yakışacaktır.

Değerli milletvekilleri, önerilen değişiklikle cumhuriyetimizin cumhuriyet savcılığına son verilmektedir. Hep “Bir savcı çıkıp dava açmayacak mı?” diye soruyorduk ya, bu sorunun sorulmasına bile tahammül edemeyen “Ya bir savcı çıkarsa?” diye korkan iktidar hemen bir yasa teklifi hazırlayıp önümüze getirdi. Zaten uzun süredir başsavcı ne diyorsa o oluyordu. Örneğin iktidarın başarılı iş adamı Reza Zarrab olayında da böyle bir takipsizlik kararı verilmişti, sonra ise hep aynı yol izlenmişti. Hukuk devleti ilkesinin temel unsurlarından olan bağımsız ve tarafsız olması gereken yargı, partili Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle siyasallaşmış, tek adamın iki dudağı arasına hapsedilmiş, Anayasa Mahkemesi kararları bile tanınmayarak ayaklar altına alınmıştır. Şimdi de cumhuriyet savcılarının takdir hakkı tamamen gasbedilerek başsavcıya fiilen tam bir hâkimiyet tanınmak istenmektedir. Yani fiilen yok sayılan cumhuriyet savcılığı makamına yasal olarak da son verilmektedir.

Değerli milletvekilleri, sonuç olarak bu teklif yasalaşırsa soruşturmayı sonlandıracak kararlar için kendi belirledikleri başsavcıyı yetkili kılacaklar; cumhuriyetin savcılarını, tek adam rejiminin doğrudan belirlediği başsavcılarının kâtipi, emrine verilmiş bir çalışanı niteliği kazanacaktır. Böylelikle cumhuriyetin koruyucu savcılık makamı, hukuk fakültesi mezunu kâtipliğe dönüştürülecektir.

Değerli milletvekilleri, milletvekili, büyükelçi, vali, emniyet müdürü, yargıç için “cumhuriyet” sıfatı neden kullanılmıyor da sadece savcılar için kullanılıyor? Bu sorunun cevabını cumhuriyetin ilk yıllarının Adalet Bakanı şöyle cevaplamıştır: “Devletin her kademesinde olanlar yanlış yapabilirler, hukuk dışına çıkabilirler. Onlara cumhuriyet adına hesap soracak olan savcılardır. Onun içindir ki sadece savcılara ‘cumhuriyet savcısı’ denilmektedir.” Savcılara cumhuriyet unvanının verilmesi ve bu unvanın içinin de yetkiyle doldurulması işte böyle başlamıştır. Yani savcılar, hukuk devletinin varoluş güvencesidir. Atatürk’ün mirası cumhuriyetin koruyucuları bu teklifle saf dışı bırakılmak istenmektedir. Görevlerini tam yetki ve sorumlulukla yapabilmeleri için savcılarının yolları açık olmalıdır, hukuk devletinin güvencesi budur. Adalet herkese lazımdır, devletin temel dinamikleriyle böylesine oynanmamalıdır. Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk de cumhuriyet savcılarında seslenişinde “En güçsüz ve en kimsesizin yardımcısı cumhuriyet savcılardır.” demektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

DURSUN ATAŞ (Devamla) – Yargıdan elinizi çekin, yargıyı tarafsız ve bağımsızlığına kavuşturun; böylece, güçlülerin değil, kendilerini kimsesiz görenlerin yanında cumhuriyet savcılarının bulunduğu vatandaş da görsün.

Değerli milletvekilleri, zalime kılıç, mazluma kalkan olan adaleti, kendilerine kalkan, muhalif herkese kılıç hâline getiren iktidar unutmamalıdır ki “Ayarını bozduğunuz kantar, gün gelir sizleri de tartar!” diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Yoklama talebimiz var.

BAŞKAN – Yoklama talebiniz var.

Sayın Özkoç, Sayın Bakan, Sayın Köksal, Sayın Bülbül, Sayın Emre, Sayın Hakverdi, Sayın Gündoğdu, Sayın Başarır, Sayın Şaroğlu, Sayın Sümer, Sayın Altaca Kayıoğlu, Sayın Güzelmansur, Sayın Aydoğan, Sayın Antmen, Sayın Kaya, Sayın Şahin, Sayın Zeybek, Sayın Ünsal, Sayın Sarıaslan, Sayın Girgin.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN - Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.12

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 19.24

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ**KÂTİP ÜYELER: Enez KAPLAN (Tekirdağ), İshak GAZEL (Kütahya)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 92’nci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – 2’nci madde üzerinde verilen aynı mahiyetteki önergelerin oylamasından önce istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemini tekrarlayacağım.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum, yoklama işlemini başlatıyorum.

Pusula takdim eden sayın milletvekilleri, lütfen Genel Kurulu terk etmeyelim.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- Kahramanmaraş Milletvekili Ahmet Özdemir ve 21 Milletvekilinin Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3632) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 267) (Devam)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

2’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2’nci madde edilmiştir.

267 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Sayın milletvekilleri, 3’üncü madde üzerinde aynı mahiyette 3 önerge vardır, önergeleri okutup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 267 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 3’üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mehmet Ruştü Tiryaki

Züleyha Gülüm

Ali Kenanoğlu

Batman

İstanbul

İstanbul

Erol Katircioğlu

Murat Çepni

Rıdvan Turan

İstanbul

İzmir

Mersin

Abdullah Koç

Ağrı

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Süleyman Bülbül

Rafet Zeybek

Zeynel Emre

Aydın

Antalya

İstanbul

Ali Haydar Hakverdi

Turan Aydoğan

Ankara

İstanbul

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

İbrahim Halil Oral

İmam Hüseyin Filiz

Adana

Ankara

Gaziantep

Bedri Yaşar

Ayhan Erel

Samsun

Aksaray

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önerelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önereler üzerinde konuşmak isteyen İstanbul Milletvekili Sayın Ali Kenanoğlu.

Buyurunuz Sayın Kenanoğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Şimdi bu madde, deminden beri tartışılan, esasında savcıların bağımsızlığını ortadan kaldıracak ve onları başsavcılara bağlayacak olan maddeye ilişkin bir değişiklik. Burada, hani iktidar sözcüsü, Grup Başkan Vekili konuşurken her eleştiri karşısında işte gelişmiş ülkelerdeki demokrasilere örnek olacak gelişmeler ve kanunlar çıkardıklarından filan bahsediyor ve bağımsız savcılardan bahsediyor. Şimdi, bağımsız savcı var mı, yok mu; şu anda Sincan'da test ediliyor. Ben başından beri Kobani davası duruşmasını izleyenlerden birisiyim, orada yargılamayı görerseniz; sunulan iddianameyi, iddianamenin içeriğini, yargılama esnasındaki savcının yargılananlara karşı sorduğu soruları, yargılanan arkadaşlarımızın o iddianamede kendileriyle ilgili isnat edilen suçları nasıl yerle bir ettiklerini, savcının nasıl rezil olduğunu da orada çok net görürsünüz; âdeta talimatla, âdeta verilen emirle nasıl o iddianameyi oluşturduklarını görürsünüz. Aslında ortada bir iddianame de yok, emniyette hazırlamış, polislerin hazırlamış olduğu, ilgili birimde hazırlanan bir iddianame var; bu gelmiş savcının önüne, savcı bunu imzalamış; bundan ibaret. Hatta savcı konuya o kadar yabancı ki kendi özel başka baktığı davadaki bilgi notlarını bu iddianamenin içerisinde unutmuş ve iddianameye konu olmuş bu tutanaklar, oraya eklenmiş ve hâkim de bu iddianameyi kabul etmiş. Yani şu anda nasıl bağımsız bir savcılık makamı var, nasıl bağımsız bir mahkeme var görmek istiyorsanız, gelin, bu Sincan'daki Kobani duruşmasını izleyin.

Şimdi, savcı kontrolü o kadar kaybetmiş durumda ki suçladığı kişilerle ilgili iddianamede bir şey bulamayınca orada şu soruyu soruyor yargılanan arkadaşlarımıza: “Şu konuda ne düşünüyorsun?” “Bu konuda ne düşünüyorsun?” Sanki mübarek kahvede sohbet ediyor, hani birlikte çay içiyorlar da fikrini soruyor sanki. Yani suçlamalarla ilgili somut olan bir delil olmadığı için ancak ve ancak sadece düşünce sorup düşünce üzerinden bir suç üretmeye çalışıyor. Dün bütün bunlara rağmen dönemin MYK üyesi 4 arkadaşımız tahliye edildi çünkü haklarında iddianamede dahi somut bir şey yok ama bunlar dokuz aydır tutuklular içeride.

Şimdi, ne oldu bugün peki? Bugün oraya bir faşist grup getirildi, o grup izinle bizzat orada, koridorlarda gösteri yaptı, slogan attı ve hâkimi etkilemeye çalıştı. Bugün hâkim tahliye talepleriyle ilgili karar dahi veremedi.

Şimdi, her ne kadar kontrolden çıkan bir durum olursa sizin açınızdan hemen onu kontrol altına alacak mekanizmaları devreye sokuyorsunuz. İşte, bu maddede de savcılar ola ki sizin bilginiz dışında tavır sergilerse, sizin bilginiz dışında bir soruşturma başlatılırsa diye onları kontrol altına alıyorsunuz, yaşanan durum bu.

Şimdi, cezaevlerindeki duruma -burada arkadaşlar da dile getirdiler- bakacak olursak, cezaevlerinde kimi tutuklular, kimi mahkûmlar sanki sarayda saltanatta yaşar gibi, özel bakımevlerinde kalır gibi yaşıyorlar, bunu biliyoruz, birçokları böyle yaşadılar, özel ziyaretçi kabul ettiler, kendilerine bu konuda imkânlar tanındı ama kimisi de sağlık koşulları elvermediği hâlde içeride tutulmaya devam ediliyor.

Şimdi, ben bunlardan bir tanesiyle ilgili size bir örnek vereceğim: Dicle Haber Ajansı muhabiri gazeteci Ziya Ataman. Ziya Ataman yargılandığı davada örgüt üyeliği iddiasıyla on dört yıl üç ay hapis cezası almış.

Şimdi, ağır sağlık sorunları olan bir mahkûm, nefes darlığı, kalp rahatsızlığı, kronik iç hastalığı rahatsızlıkları olan ve beş seneden beri cezaevinde tutulan gazetecilerinden birisi. Hasta tutukluların tutuklu kalmaları en asgari ölçülere göre bile tam bir vicdansızlık boyutunda. Ziya Ataman bir mektup gönderdi kamuoyuna açık bir şekilde ve bu mektubunda, tutsakların -ağır izolasyon- yalnızlaştırılması, ek keyfi cezalar uygulanması, işkenceye varan yaklaşımlarla birlikte gönderilen kitap ve mektupların sahiplerine verilmemesi gibi birçok husustan bahsediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ALİ KENANOĞLU (Devamla) - Hasta tutsakları kelepçeyle, asker eşliğinde ve çıplak aramayla hastaneye götürme gibi birçok uygulamadan bahsediyor. Van Yüksek Güvenlikli Cezaevinde bulunan ağır hasta gazeteci Ziya Ataman'ın gönderilen mektubundaki bazı kesitler şöyle: “Sağlığımda bir ilerleme yok, bilakis şimdi nefes darlığı ve kalp rahatsızlığı başladı, gerekli ilaçları kurum temin ediyor fakat ilaçlar bir fayda sağlamıyor. Şimdi -bulgular içerisinde olan- kalp hem de astım ilacı kullanıyorum. Belirtiler, kusma oluyor çoğu zaman, mide dersin kalmadı. Kramplar durgunlaştığında meydana geliyor. Baş ağrısı. Ama asıl sorun, dört yıl üç aydır ishal var.” Bütün bu konularla ilgili olarak çok ciddi bir şekilde insan hakları ihlali var ve bir mesajı var halka yönelik: “Düşüncelerimizin özgür olabilmesi için omuzlarınıza ihtiyacımız var.” diyor.

Şimdi, insanları özgürlüklerinden alıkoyabilirsiniz ama haklarından alıkoyamazsınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ KENANOĞLU (Devamla) – Haklarından alıkoyduğunuz zaman da siz hem kendi yasalarınızı hem de uluslararası yasaları ihlal etmiş olursunuz. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Turan Aydoğan, İstanbul Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Aydoğan. (CHP sıralarından alkışlar)

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Bugün Soma'da bir karar verildi. Hepimizin yüreğini yaraladı bu karar. Grup Başkan Vekilimiz Sayın Özgür Özel, Soma'da, Manisa Ağır Ceza Mahkemesinin çıkışında basın açıklaması yaparken göz yaşlarını akıttı. Aramızdaki fark bu. Biz haksızlığa karşı direngen bir ekolden geliyoruz.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Vah, vah!

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – “Vah, vah.” diyecek kadar sıradan görüyorsunuz değil mi? Zaten o yüzden aramızda fark var, siz devam edin. Şimdi sizi teşhir edeceğim.

Grup Başkan Vekilimize buradan sesleniyorum: O gözyaşlarını boşuna akıtmıyorsun Sevgili Grup Başkan Vekilim. O gözyaşların, bu “Vah, vah.” diyen arkadaşların kirlettiği hukukun üzerindeki kiri alacak; hep beraber alacağız, boşa akmayacak. (CHP sıralarından alkışlar)

Size gelince; siz, bu gözyaşlarından anlayacak durumda değilsiniz; bir fantastik filmin üzerimize çökmüş bireyleri gibisiniz; nasıl geldiğiniz karışık olduğu gibi, gidişiniz de bir buhar gibi olacak diye görüyorum. Çöktünüz. Yavaş yavaş bu milletin adalet duygusunu rahat bırakacaksınız.

Biz farklıyız; biz, 450 kilometreyi yürümüş bir Genel Başkanı olan, adalet duygusu çok özel bir partinin milletvekilleriyiz ama görüyorum ki aramızda aynı dili konuşabilecek bir hukuk zemini de kalmadı. Takkeyi ters giydirdiğiniz konuları burada gelişmiş dünya ülkelerinin hukuku diye yutturmaya çalışıyorsunuz. Bilin ki yine, sizin Adalet Bakanınız –ki saygıyla karşılıyorum– “Bırakın adalet yerini bulsun, isterse kıyamet kopsun.” ifadesini kullandı. Duvar gibisiniz, kendi Adalet Bakanınızın dediğine bile uymayan duvar gibisiniz. Bu kanunu hangi yüzle getirdiniz ya? Cumhuriyetin savcılarının bugün, burada, üzerine ezan okutacak, sela okutacak bu kanunu nasıl getirdiniz ya? Majesteleri emir mi verdi ya? “Ben bu kadar savcıyı kontrol edemiyorum, kirimiz çok, bu kontrolü 81 tanesi üzerinden yapayım, nasılsa 81’i de bana ait.” mi dedi de getirdiniz?

Hiç düşündünüz mü ya? Yargıtay 13’ncü Ceza Dairesi bakın, burada, sıcaşık bir karar verdi, yakın tarihte. Zaten bunun üzerine getirdiniz. Dedi ki savcılar: “Sadece başsavcıya idari açıdan bağlıdırlar denetimsel olarak, hukuksal nitelemeleri açısından bağımsızdırlar.” Tabii, sizin hukukunuz ile Yargıtayın hukuku arasında da büyük farklar var.

Hatırlar mısınız? “Uçurtmayı Vurmasınlar” diye bir film vardı 1980’li yılların başında. O filmde cezaevi avlusu üzerinde bir uçurtma vardı. O uçurtmayı küçükük Barış adlı bir çocuk güzel güzel seyrediyordu; cezaevinin içerisinde bir çocuk, özgürlük alanı sadece o uçurtma. Cezaevi müdürü huylandı, 12 Eylül faşizmi koşulları, hemen akabinde. Cezaevi müdürü huylandı “Uçurtmayı vurun.” dedi cezaevi görevlilerine. Bir cezaevi görevlisini vurmaya gönderdi, arkasından da bir başka görevliye dedi ki: “Vuracak mı, vurmuyacak mı? Git, onu takip et.” Aynı durumdasınız, biliyor musunuz? Savcılar alacaksınız, o savcılar sizin için bir daha takibe başsavcı kanalıyla el koyulacak hâle getirilecek öyle mi? Ama filmin o sahnesini ben -size bir şey söyleyeyim- hatırlatayım. O uçurtmayı vuramadılar, biliyor musunuz? O uçurtma özgür uçtu. (CHP sıralarından alkışlar) Hukuku vuramazsın, hukuk kendi kanatları içerisinde uçar gider, seyredersiniz. Burada, bu getirdiğiniz, başsavcıya bağladığınız savcılar var ya -kiriniz o kadar çok ki- döner, sizi yargırlar, haberiniz olsun. Bu sizin kendi ayağınıza kurmuş olduğunuz bir tuzaktır.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Savcı yargılamıyor ki.

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Birbirinize düştünüz yakın tarihte. Bakın, birbirinizi sırf buradan yargılatırsınız. Majestelerine karşı hafifçe sesi çıkan ne olur, biliyor musunuz? O başsavcıya bağlanmış savcıların iddianamesiyle karşı karşıya kalır, en çok sizin başınıza gelir bu.

Ha, ben size burada Anayasa falan anlatacaktım ama artık anlatmıyorum, biliyor musunuz. Anayasa’nın 2’nci maddesi hukuk devleti, 13’üncü maddesi temel hak ve özgürlüklerin sınırlanması, 20’nci maddedeki özel hayat, 22’nci madde haberleşme özgürlüğü. Anlatmayacağım size.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Cumhurbaşkanı’nın görevleri...

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Çünkü siz hiç yüzünüz kızarmadan 83 milyonun özel hayatını Cumhurbaşkanı’nın eline teslim ettiniz. Sizin hiç yüzünüz kızarmadı. O 83

milyonun içerisinde sizler de varsınız, haberiniz olsun. Az önce söyledim ya, size döner bunlar diye. Zannediyorsunuz ki iyi bir şey yaptınız. Özel hayatınız, kişisel verileriniz atanmış bir memurun elinin altında şu anda, haberiniz var mı? Yoksa çıkardığınız kanundan haberiniz de mi yok?

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – KVKK.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ya, bu ezbere konuşuyor!

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Ya, ya!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Cahit Özkan, senin de kişisel verilerin saraydaki atanmış bir memurun elinin altında. Hadi gel buraya da “vesayet” diye konuş, hani konuş! Atanmış bir memurun...

Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Bu yasayı çıkarıyorsunuz. Bu yasa sizin cumhuriyet savcılarını sekreter hâline getirmenizdir. Ama siz alışkınsınız, bakanları da sekreter hâline getirdiniz, kimse ağzını açmıyor. Tek adam düzeninin özellikleri bunlar.

Ama o arada size başka önerilerde bulunduk -bu yasayla bir dünya ihlal yapıyorsunuz- dedik ki: “Ya, küçücük çocuklar var cezaevinde 0-6 yaş grubunda. Bunlarla ilgili kanun teklifi verdik. “Hiç mi vicdanınız yok ya, bunların anneleriyle ilgili bir yasa çıkaralım.” El ettiniz, fel ettiniz, karışık işler yaptınız, bunlara ilgi duymadınız. Özgürlük düşmanısınız siz, hürriyet düşmanısınız kardeşim! Burada, bu Mecliste bunu kayıtlara geçireceğim. Siz tek adam rejiminin burada sadece ve sadece iz sürücülerisiniz. Bizim sizinle ortak bir hukukumuz yok. Sizin hukukunuzu teşhir ediyorum. “Vah, vah!” dersiniz 301’le ilgili.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Kendinizle karıştırıyorsunuz.

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – O “Uçurtmayı Vurmasınlar” filmindeki bir sahnenin bugüne özel bir yanını daha hatırlatayım size. Berkin Elvan uçurtma uçuracak yaşta bugün sizin sahaya gönderdiğiniz insanların kurşunlarına hedef oldu, bu da sizin ayıbınızdır.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Hayatınız senaryo sizin.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Beyanları reddediyoruz.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Hayatları senaryo.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Beştaş...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

56.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın, Ankara’da yapılan basın açıklamalarına polislin müdahalesine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bugün Ankara’da iki ayrı basın açıklaması vardı ve ikisine de polis müdahale etti ve tüm katılımcıları gözaltına aldı. İlki 18:30’da, Sakarya’da İstanbul Sözleşmesi’ne sahip çıkan ve 19 Temmuz İstanbul mitingine davet etmek isteyen Ankara Kadın Platformu üyeleri gözaltına alındı ve gözaltına alınanlardan İlay, kendi sosyal medya hesabından ciddi bir şekilde darp ve işkenceye maruz kaldıklarını ve polisler tarafından -kendi beyanını söylüyorum- gözaltı aracında taciz ve şiddet tehditlerine maruz

kaldıklarını söylüyor. Açıkçası, “Kadına yönelik şiddetle mücadele ediyoruz.” diye komisyon kuran iktidar akli, kadınları sokakta engelleyerek gözaltı yapıyor. Bu kadınları derhâl serbest bırakın ve İstanbul Sözleşmesi’nden kadınların asla vazgeçmeyeceğini bir kez de biz söyleyelim.

Diğer etkinlik 19:00’da...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Diğer basın açıklaması 15-16 Haziran işçi direnişinin yıl dönümü sebebiyle yapılan, yapılmak istenen bir açıklama polis müdahalesiyle tümü gözaltına alındı ve içinde Ankara İl Eş Başkanımız Vezir Parlak da var. İzne tabi değildir basın açıklaması ama oradaki polisler ısrarla “Valiliğin kararı var.” diyorlar. Yani valilik kararının Anayasa üstünde kabul edildiği bir sistemdir.

Diğeri de Serhat Aktimur ve Muhammet Erkiz; bugün Serhat İstanbul il binamızın önünde, Muhammet Erkiz Adana’da gözaltına alındı. Aralıksız muhalefete, basın açıklaması yapanlara yönelik bu gözaltılar iktidarın aslında yargıyı ve kolluğu hangi konularda kullandığını ve nasıl bir sopa olarak kullandığını gösteriyor. Herkesi serbest bırakın, bu gözaltılarla hiçbir yere varamayacaksınız.

BAŞKAN – Sayın Baltacı...

57.- Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı’nın, Kastamonu Devlet Hastanesine ilişkin açıklaması

HASAN BALTACI (Kastamonu) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kastamonu Devlet Hastanesinin bir yıl önce adı değişmiş ancak hekim açığı değişmemiştir. 178 uzman hekimin olması gereken hastanemizde görev yapan sayısı ancak yarısıdır. 377 bin nüfusa hizmet veren hastanemizde aylardır göğüs cerrahisi yoktur. Dâhili birçok birimde de aylar sonrasına ancak muayene randevusu alınabilmektedir. Bu tablo, öğle arasında hasta bakıp fedakârca görev yapan doktorlarımızı hedef hâline getirmektedir. Geçtiğimiz hafta doktorlarımızdan Fatma Akyel, muayene odasında saldırıya maruz kalmıştır. Bu saldırıyı şiddetle kınıyorum.

Sayın Başkan, hastane kuyruklarına son verildiğini, sağlıkta Türkiye’nin çağ atladığını söyleyenler şunu iyi bilmelidir: Vatandaş 7/24 telefon başında muayene randevusu kuyruğunda beklemekte, sevk yollarında can çekişmekte, cebindeki son kuruşu da tedavi olabilmek için yüzlerce kilometre ötede harcamak zorunda kalmaktadır.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Kahramanmaraş Milletvekili Ahmet Özdemir ve 21 Milletvekilinin Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3632) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 267) (Devam)

BAŞKAN – Söz sırası Samsun Milletvekili Sayın Bedri Yaşar’da.

Buyurunuz Sayın Yaşar. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

267 sıra sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun Teklifi İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 3’üncü maddesi üzerinde söz almış bulunuyorum.

Değerli milletvekilleri, 3’üncü maddede öngörülen teklifle soruşturmayı sonlandıran kararlarla ilgili olarak uygulamada oluşabilecek farklılıkların önlenmesi ve uygulama birliğinin sağlanması amacıyla

bölge adliye mahkemesi cumhuriyet başsavcılıklarına sorumluluk verilmektedir. Düzenlemeyle cumhuriyet başsavcısına, savcıların verdiği takipsizlik kararını kaldırma sonucu doğuran bir yetki verilmektedir. Cumhuriyet başsavcısı, uygulamada ahengi sağlama görevi nedeniyle cumhuriyet savcılarının kararlarını zaten denetlemektedir. Ayrıca, bu yetkinin ne şekilde kullanıldığı açık olmayıp cumhuriyet başsavcısının keyfilğine bırakılmıştır. Bu maddelerle cumhuriyet başsavcısına, cumhuriyet savcılarının soruşturmayı sonlandıran kararlarına müdahale etme, denetleme yetkisi verilmektedir. Günümüzde soruşturma ya da kovuşturmayaya yer olmadığına dair kararlar ya da iddianame hazırlayıp yetkili ve görevli mahkemeye vermekle sona ermektedir. Uygulamada cumhuriyet başsavcısı, bu tür kararları “görüldü” şeklinde şekli ve usuli bir işlem yapmaktadır. Siyasi irade bu usuli ve şekli işlemi esasa ilişkin yani yargılamayla ilgili kullanmak için bu yasal düzenlemeyi yapmaktadır.

Günümüzde cumhuriyet başsavcıları, iktidarın tercihinine göre seçildiğinden diğer cumhuriyet savcılarının, başsavcının vesayetine dolayısıyla siyasi iradenin emrine gireceği aşikârdır. “Cumhuriyet savcılarının soruşturmayı sonlandıran kararları arasında oluşabilecek farklılıkların giderilmesi” ibaresinin metinden çıkarılması ve sadece “bu kararların şekil ve esas yönlerinden kanuna uygunluğunun denetlenmesi” hükmüne yer verilmesi isabetli olacaktır. Bu durumda, cumhuriyet savcılarının bağımsız soruşturma yapabilme ve soruşturmayı sonlandırabilme yetkisine müdahale edildiğine dair bir tartışma gündeme gelmeyecektir. Bu hâliyle biz 3’üncü maddenin zaten kanun metninden çıkarılmasını istiyoruz.

Değerli milletvekilleri, hepinizin de bildiği gibi, son dönemlerde özellikle adaleti yönetenler, adaletle iştigal edenler, adaletle güvenin yüzde 30’ların altına düştüğünü ifade ediyorlar. Eğer, adalet yoksa, bir ülkede adalet yoksa ondan gerisini zaten tartışacak hiçbir şey yok.

Hepinizin bildiği gibi, özellikle son dönemde ülkemizde işletmeler yarı açık, yarı kapalı çalışmaktadır. Çoğu işletmenin kazançları düşmüş, bu işletmelerde kazanç bile oluşmamıştır. Dolayısıyla, biz geçtiğimiz dönemlerde, biliyorsunuz, yaklaşık 500 milyar TL civarında SGK ve vergi borçlarını yapılandırdık.

Artık yine, bunun paralelinde bir karşılıksız çek meselesi var, hakikaten toplumun kanayan bir yarası. Biz, bunu 31 Temmuz’a kadar erteledik ama 31 Temmuz da geldi, yaklaştı. Türkiye’de pandemi şartları değişmediğine göre, bu pandemi şartlarında bu insanların 10 taksitle bu borcu ödeme şansı olmadığına göre, biz 31 Temmuz’dan sonra bu insanları tekrar hapse mi göndereceğiz? Yani hepimiz de biliyoruz ki çek suçundan dolayı dolandırıcılar olabilir ama bu karşılıksız çeklerin sahiplerinin tamamına dolandırıcı muamelesi yapmak da doğru bir karar değildir. Yıllardır bu memlekette vergisini, çekini, senedini vaktinde, zamanında ödemiş bir sürü tanıdığımız insan var, bunların içeri girmesiyle bu çekler ödenmiş olmayacak. Dolayısıyla, bu 31 Temmuz kararının tekrar gözden geçirilmesi lazım ki bu çekten mağdur olan arkadaşlarımız hapse girmesinler. Dolayısıyla, ekonomik suçun karşılığı da ekonomik ceza olmalıdır. Kaldı ki bu yasa 2016 yılından itibaren gündemde, ondan önce yazılan çek miktarları 2016’dan sonra yazılan çek miktarları arasında bir değişiklik yoktur. Zaten çeklerin yazılmasıyla otomatik olarak insanların itibarı da düşmektedir, biz burada her ne kadar onların sicillerini sildirmiş olsak bile maalesef bankalarda bu siciller hâlâ devam ediyor, bu karşılıksız çeklerden dolayı zaten bankalarda işlem yapmaları mümkün görünmüyor. Dolayısıyla, bu 31 Temmuz’un bir daha gözden geçirilmesi gerekiyor ki binlerce insan tekrar bu çek yarasından dolayı hapse girmesin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

BEDRİ YAŞAR (Devamla) - Yeri gelmişken ben bir kez daha hatırlatıyorum çünkü Parlamentoda bol miktarda borçların ertelenmesiyle ilgili, SSK, vergi, bunlarla ilgili bir sürü kanun çıkardık, çekle ilgili de böyle bir beklenti var. Bize gelen telefonlar, bize gelen mailler, bize gelen bu konularla ilgili

insanın dayanamayacağı bir sürü yazı var “Çoluğumuz çocuğumuz mağdur, biz 31 Temmuzdan itibaren içeri girerek bu çekler ödenmiş mi olacak?” diye bize soruyorlar. Dolayısıyla, bunun muhakkak gözden geçirilerek tekrar ertelenmesi, mümkünse ekonomik suçun karşılığı ekonomik olacak şekilde bu yasa tekrar düzenlenmelidir diyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, oylamaya geçmeden önce yoklama yapılmasını talep ediyoruz.

BAŞKAN – Yoklama talebinde bulunan arkadaşlarımızın isimlerini tespit edeceğim: Sayın Özkoç, Sayın Emre, Sayın Bülbül, Sayın Tanal, Sayın Şaroğlu, Sayın Kaya, Sayın Altaca Kayışoğlu, Sayın Arık, Sayın Köksal, Sayın Aydın, Sayın Budak, Sayın Ceylan, Sayın Zeybek, Sayın Yeşil, Sayın Baltacı, Sayın Güzelmansur, Sayın Tokdemir, Sayın Karabat, Sayın Berberoğlu, Sayın Kaboğlu,

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve yoklamayı başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime yirmi dakika ara veriyoruz.

Kapanma Saati: 19.57

BEŞİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 20.26****BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ****KÂTİP ÜYELER: Sibel ÖZDEMİR (İstanbul), İshak GAZEL (Kütahya)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 92’nci Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – 3’üncü madde üzerinde verilen aynı mahiyetteki önergelerin oylamasından önce, istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemini tekrarlayacağım.

Yoklama için iki dakika süre veriyorum.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Kahramanmaraş Milletvekili Ahmet Özdemir ve 21 Milletvekilinin Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3632) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 267) (Devam)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

3’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3’üncü madde kabul edilmiştir.

267 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Sayın milletvekilleri, 4’üncü madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 267 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 4’üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mehmet Ruştü Tiryaki	Erol Katırcıoğlu	Abdullah Koç
Batman	İstanbul	Ağrı
Züleyha Gülüm	Murat Çepni	Rıdvan Turan
İstanbul	İzmir	Mersin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Mersin Milletvekili Sayın Rıdvan Turan.

Buyurunuz Sayın Turan. (HDP sıralarından alkışlar)

RİDVAN TURAN (Mersin) – Sayın Başkan, değerli vekiller; İnsan Hakları Eylem Planı doğrultusunda kaleme alındığı söylenen ceza infaz kanun teklifi üzerine konuşuyoruz.

Öncelikle şunu ifade etmek isterim: Bunun bir İnsan Hakları Eylem Planı doğrultusunda kaleme alındığı koskoca bir vehimdir çünkü ortada bir İnsan Hakları Eylem Planı yoktur, hiç olmamıştır hatta. Mart ayında Cumhurbaşkanının telaffuz ettiği İnsan Hakları Eylem Planı'nın başlangıcından, farazi başlangıcından bu zamana kadar sayısız insan hakları ihlali yaşadık. Martın hemen başında, 8 Martta devlet kadınları dövmekle başladı “Niye hopluyorsunuz? Niye hoplayarak slogan atıyorsunuz?” diye. Ardından, marttaki bütün gündemler boyunca devletin baskısı devam etti. Nisan ayında işçilere, emekçilere, yine, sokağa çıkan ve İstanbul Sözleşmesi’ni savunan kadınlara karşı devlet bu ceberut yüzünü gösterdi. 1 Mayıs’ta olağanüstü bir saldırı dalgasıyla 1 Mayısı kutlamak isteyen işçilere ve emekçilere yönelik olarak ciddi bir saldırı söz konusu oldu, çok sayıda insan yaralandı. O zamandan bu zamana da bu olmayan İnsan Hakları Eylem Planı bütün olmamışlığıyla, bütün gaddarlığıyla, bütün ceberutlüğüyle ve devletin bütün saldırganlığıyla bir biçimiyle devam ediyor.

Şimdi, o sebeple, oradan kaynak alan bu kanun teklifinin de içi dolu değil, onun içi boş. Tutsakları dinleyeceksin, özel hayatın dokunulmazlığını elinden geldiği kadar ortadan kaldıracaksın, 15 yaşından küçük çocukları olan kadınlara yönelik olarak bir infaz ertelemesini son dakika, acaba bundan teröristlerin çocukları da yararlanır mı diye ortadan kaldıracaksın, tek savcı vesayetini getireceksin, ondan sonra da diyeceksin ki: “Vallahi, biz acayip güzel bir ceza infaz kanunu yaptık yani tadından yenmez.”

Değerli arkadaşlar, bizim ihtiyacımız olan bir infaz kanunu falan değil, bizim ceza infaz kalitemiz düşük, temel sorun bu. Bu kaliteyi yükseltmek için adım atmak gerekir. Oysa, cezaevleri birer işkencehaneye dönüşmüş durumda, aklımıza gelebilecek her türlü kötü muamele cezaevlerinde var. Türkiye cezaevleri baskının, şiddetin, insan hakları ihlallerinin çok yoğun olarak yaşandığı bir yerdir. Hariçten gazel falan okumuyorum. Bu Adalet Komisyonu, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu, mesela bir cezaevinde kalmış olanları çağırın, bir sorsun bakalım “Ya, orada ne yaşıyor?” diye.

Mesela, ben size anlatayım neler yaşandığını; süngerli odada yapılan işkenceleri anlatayım, yemeklerinden çıkan fare kuyruklarından bahsedeyim, görüşlerin nasıl engellendiğinden bahsedeyim, ayakta sayım dayatmasından bahsedeyim, haberleşmenin nasıl engellendiğinden bahsedeyim. Ben bunlardan bahsederim ama şu anda bunların bin katı yaşıyor, bin katı. Yani bir yerden duyduklarımızı anlatmıyoruz size, bizatihi yaşadığımız şeylerden bahsediyoruz. Şimdi, bunlar hiç mesele olmayacak, ondan sonra çıkılacak denilecek ki: “Ya, biz Ceza İnfaz Kanunu’nda restorasyonlar yapıyoruz.”

Bakın, bu ülkede binlerce siyasi tutsak, hasta tutsakların sesi duyulsun diye ve İmralı’daki tecrit sistemini protesto etmek için açlık grevinde. Ya, arkadaşlar, bir devletin cezaevlerinde olan insanlar devlete yasalarını hatırlatmak için açlık grevine giriyorsa bundan daha vahim bir şey olmaz, biliyor musunuz? Oysa, CPT raporları ortadadır İmralı’ya ilişkin. Aynı zamanda devletin yasaları, ceza yasaları ve uluslararası anlaşmalardan kaynaklı olarak yükümlülükleri herkes tarafından biliniyorken İmralı’nın bir tecrit cezaevine dönüştürülmesi kabul edilebilir bir şey değildir. Orada 4 tane tutsak var ve onların da hakkı anayasal güvence altındadır. Öcalan’a karşı duygularınız sizi bağlar değerli arkadaşlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

RİDVAN TURAN (Devamla) – Devletin duygusu olmaz, devletin yasaları olur. Ne zaman ki yasaları ortadan kaldırarak kendi duygu durumuna göre hareket ediyorsa, işte, orada devasa bir çürüme ortaya çıkar.

Hasta tutsak sorunu çok büyük, devasa bir sorun; Mehmet Emin Özkan'dan defaldır bahsediyoruz. Sivas katliamı sanığını yaşından ve hastalıklarından dolayı serbest bırakanlar, Mehmet Emin Özkan'ın cezaevinde ölmesi için ellerinden geleni yapıyorlar. Sadece Mehmet Emin Özkan değil değerli arkadaşlar, 604'ü ağır olmak üzere 1.500'den fazla hasta tutsak var. Şimdi, bunları görmeyeceksin, ondan sonra diyeceksin ki: "Vallahi biz çok güzel bir ceza infaz kanunu yapıyoruz, herkesin çok faydasına olacak." Bunları geçin, bunlar vehim. Bu, otoriter konsolidasyondan faşizme geçiş programının adımlarından bir tanesidir, biz bunu böyle okuyoruz. O nedenle de bu teklife sonuna kadar karşı olduğumuz ifade etmek istiyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 4- 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 57 nci maddesinin ikinci ve yedinci fıkrasında yer alan "mahkeme veya hakim" ibareleri "mahkeme" şeklinde ve maddenin beşinci fıkrasında yer alan "dayanılarak," ibaresinden sonra gelmek üzere "mahkemece" ibaresi eklenmiştir.

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Ayhan Erel

Yasin Öztürk

Adana

Aksaray

Denizli

İmam Hüseyin Filiz

Orhan Çakırlar

Bedri Yaşar

Gaziantep

Edirne

Samsun

Arslan Kabukcuoğlu

Eskişehir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MUHAMMED FATİH TOPRAK (Adıyaman) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Eskişehir Milletvekili Sayın Arslan Kabukcuoğlu.

Buyurunuz Sayın Kabukcuoğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

267 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesi üzerinde İYİ Parti Grubum adına söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi saygıyla selamlarım.

Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğüne yayımlanan verilere göre 6 Nisan 2021 tarihi itibarıyla ülkemizde toplam 371 ceza infaz kurumu bulunmakta olup bu kurumların kapasitesi 250.576'dır. 31 Mayıs 2021 tarihi itibarıyla cezaevlerinde bulunan tutuklu ve hükümlü sayısı 286.481'dir. Bazı ülkelerde cezaevleri sayısına bakacak olursak Hollanda'da 14 ve Güney Kore'de sadece 53'tür. Dünyada ne durumdayız? Avrupa'da 100 bin kişide mahkûmiyet oranı 103,2'dir. Avrupa Konseyinin hazırladığı 2020 Yılı Ceza İstatistikleri Raporu'na göre, Türkiye'de her 100 bin kişiden 357'si cezaevlerindedir. Bu hâliyle Türkiye, Avrupa Konseyi üyesi 47 ülke arasında en yüksek orana sahip olan ülkedir. Türkiye'yi 356 kişiyle Rusya, 264 kişiyle Gürcistan, 220 kişiyle de Litvanya takip etmektedir. Türkiye'de cezaevinde annesiyle birlikte kalan çocuk sayısı 803 olup Avrupa'da 1'inci sıradadır, 2'nci Rusya'da bu sayı 423; 3'üncü İspanya'da ise 94'tür. Bununla birlikte en kalabalık cezaevleri de Türkiye'de bulunmaktadır. Türkiye'de 100 kişilik kontenjanda 127 tutuklu ya da cezalı bulunmaktadır. Türkiye'de her cezaevi personeline 4,8 tutuklu düşerken Avrupa'da bu oran 1,6'dır.

Burada hükümlü, tutuklu ayrımı yapmadan bir değerlendirme yapacak olursak Türkiye’de suç kategorisine göre işlenen suçlar sırayla şöyledir: Terör, uyuşturucu, hırsızlık, adam öldürme, yağma ve diğerleri. Buna göre 47.907 kişi terör suçundan tutuklu bulunmaktadır. Burada da büyük miktarda oran FETÖ suçlularına aittir. 5.798 kişi ise terör suçlamasından hükümlüdür. Görüldüğü gibi, terörden tutuklu sayısı hükümlü sayısından çok fazladır.

Sayın Cumhurbaşkanı ve Hükümet ortağı zaman zaman adalet mevzuatının yetersizliğinden ve reformlardan bahsetmekte, reform gerektiğini dile getirmektedir. Ülkelerin adalet parametreleri uluslararası kuruluşlarca ölçülmektedir. On dokuz yıllık AK PARTİ iktidarında bu parametreler devamlı kötüleşmiştir. Örneğin, Türkiye, 185 ülke arasında yargı bağımsızlığında 2002 yılında 37’nci sıradayken 2019 yılında 109’uncu sıraya düşmüştür. Yargı parametrelerinden hangisini ele alırsanız alın AK PARTİ iktidarı döneminde hepsi kötüleşmiştir.

Vatandaşlarımızın adalete ulaşmasında en büyük engel mevzuat değildir. Örneğin, Anayasa’nın 153’üncü maddesinin son fıkrası “Anayasa Mahkemesi kararları Resmî Gazetede hemen yayımlanır ve yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını, gerçek ve tüzel kişileri bağlar.” derken, defalarca Anayasa Mahkemesi kararlarının uygulanmadığı gibi, Sayın Cumhurbaşkanı dahi Anayasa Mahkemesi kararına saygı duymadığını açıklamakta, kurumun itibarını zedelemektedir. Hâl böyleyken, mevcut kurallar uygulanmazken adalet reformu yaparak adaletin düzeleceğini iddia etmek sadece bir algı yönetimidir. AK PARTİ Hükümeti, mevcut mevzuatı hakkıyla yerine getirdikten sonra bir yetersizlik saptanırsa yargı reformu o zaman gündeme gelmelidir.

Görünen köy kılavuz istemez. AK PARTİ Hükümeti “Dünyanın ilk 10 ekonomisi arasına gireceğiz.” dedi. Geldiğimiz noktada, dünyada en çok hükümlü, tutuklu bulunan 10 ülkeden biriyiz. Hani bir slogan var “Hayaldi, gerçek oldu.” diye. O sloganı şöyle güncelleyebiliriz: Adalet hayal, rezalet gerçek oldu.

Saygılarımla. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 267 sıra sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 4’üncü maddesindeki “fıkrasında yer alan” ibaresinin “fıkrasındaki” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Süleyman Bülbül

Rafet Zeybek

Zeynel Emre

Aydın

Antalya

İstanbul

Ali Haydar Hakverdi

Turan Aydoğan

Abdurrahman Tutdere

Ankara

İstanbul

Adıyaman

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MUHAMMED FATİH TOPRAK (Adıyaman) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Adıyaman Milletvekili Sayın Abdurrahman Tutdere.

Buyurunuz Sayın Tutdere. (CHP sıralarından alkışlar)

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri; şu anda kürsüye koyduğum pudra şekeri değil, Adıyaman’ın yerli ve millî sarmalık kıyılmış tütünü.

Değerli milletvekilleri, bugün Adıyaman başta olmak üzere Malatya, Çanakkale, Artvin, Bitlis, Düzce, Mardin, Muş, Bingöl, Batman, Diyarbakır, Hakkâri, Hatay ilerimizde sarmalık tütün üretimi yapan tütün üreticileri ile Türkiye genelinde, 81 ilimizde bunu satarak çocuklarının nafakasını bu tütünden sağlayan yüz binlerce tütün esnafı adına söz almış bulunmaktayım.

Değerli milletvekilleri, hepimizin bildiği gibi, daha önce bu Parlamentoda, 2017 yılında, hem 4733 sayılı Kanun'da hem de 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu'nda değişiklikler yapıldı. Tütün kanununda yapılan değişiklikle, özellikle şu tütünü üreten -tek başına içme özelliğine sahip- tütün üreticilerinin kuracağı kooperatifler eliyle bu tütünün alımının satımının yapılması yasallaştı.

Aynı şekilde, Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu'nda da yapılan bir düzenlemeyle, ticaret belgesi almadan, bakanlıktan yetki belgesi almadan tütün ticareti yapanlara üç yıldan altı yıla kadar hapis cezasını öngören yasayı da AK PARTİ iktidarı geçirdi. Aradan uzunca zaman geçti, bu kürsüde defalarca dile getirdik: "Ey iktidar, aradan yıllar geçti, şu yönetmeliği çıkarın." dedik, çıkarmadınız. Aradan üç yıl geçti, tam 31 Aralık 2020 tarihinde, Tarım Bakanlığı sarmalık tütün üretim kooperatiflerinin kuruluşuna ilişkin yönetmeliği yayınladı. Tabii, 31 Aralık 2020'den bu yana geçen altı aylık süre içerisinde ne oldu? Pandemi koşulları, sokağa çıkma yasakları ve ülkemizin içinde bulunduğu sorunlardan dolayı üreticiler kooperatiflerini kuramadılar, tam anlamda ürünleri pazarlayacak işletmeleri, tesisleri kuramadılar ve şu anda Türkiye'nin her tarafında bu üreticiler ciddi anlamda iktidardan bir beklenti içerisindeydiler.

Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu'na eklenen üç yıldan altı yıla kadar olan hapis cezasının da yürürlük tarihi şimdiye kadar birkaç defa ertelendi, son tarih 1 Temmuz 2021 yani on beş gün sonra bu yasa yürürlüğe girecek.

Ben, şimdi, bütün iktidar vekillerine ve tüm gruplardaki vicdanlı milletvekillerine açıkça sesleniyorum: Değerli arkadaşlar, iktidar, Bakanlık bir yönetmeliği üç yılda çıkarabilirdi, şimdi, üç yılda çıkardıkları yönetmeliğe uygun olarak tütün üreticisine "Altı ayda tesisleşmeyi yapın, binanızı yapın, makinanızı alın." gibi bir dayatma içerisinde bulunmak vicdani midir, ahlaki midir? Değildir arkadaşlar. Dolayısıyla, bu altı aylık sürenin içerisinde de -ben baktım, inceledim- altı ayın iki ayı sokağa çıkma yasasıyla geçmiş zaten; dört ayda bu gariban üreticiler, bu çiftçiler, zaten zamlarla ekonomik sorunlarla boğuşan bu insanlar nasıl kooperatifleri kuracaklar? Kuramadılar, şu anda ciddi bir korku ve tedirginlik içerisinde Türkiye'nin her tarafındaki üreticiler.

Üreticiler sizden, iktidardan şunu bekliyor: Siz, bu Mecliste, holdinglerin, zenginlerin bütün vergi borçlarını ötelediniz, bütün alanlarda işlemleri ertelediniz. Bütün üreticiler diyor ki: "Zengine yaptığınız bu kıyağı, pandemi koşullarından dolayı yapmış olduğunuz bu ertelemeleri bir kez olsun alın teriyle geçinen, Türkiye'nin her tarafında üretim yapan, emekten yana, tütün üreticilerinden de yana kullanın." Biz de onlar adına çağrıda bulunuyoruz: Gelin, bu yüce Mecliste, üreticilerimizi yarın ciddi anlamda hapis cezalarıyla karşı karşıya getirecek ve büyük travmalar yaratacak olan bu yasa teklifinin yürürlük tarihini hep beraber erteleyelim. Üreticilerimize bir yıllık bir süre daha verelim, örgütlensinler, tesislerini kursunlar, işletmelerini kursunlar ve ondan sonra onlar da rahat bir nefes alsın. Eğer bu sağlanmazsa, eğer bu süre üreticilere tanınmazsa Türkiye'deki bütün tütün üreticileri cezaevinin yolunu tutmak zorunda kalacak. Bu insanların bu tütünü üretmekten başka alternatifleri yoktur. Bugün Parlamentoda, benim biraz önce saydığım bütün illerin milletvekilleri de bu işin tanığıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Devamla) – Değerli milletvekilleri, biraz önce ismini saydığım bütün illerdeki milletvekili arkadaşlarımızı da bu konuda duyarlı olmaya davet ediyorum, hepsini göreve davet ediyorum. Biz, Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak bu soruna acilen bir çözüm bulmak zorundayız, iş isten geçmeden buna çare bulalım. Eğer, siz bu süreyi uzatmazsanız, bizler Cumhuriyet Halk Partisi milletvekilleri olarak sahada, alanda, tarlada her zaman tütün üreten üreticilerimizin yanında olacağız, onlarla beraber mücadele edeceğiz ve ta ki bu hakkı alıncaya kadar sürekli onların

yanında olacağız. Gelin, üreticilerimizi hapisaneye, cezaevine değil, hep beraber tarlaya gönderelim; onlar üretsinler, çocukları mutlu olsun, çocuklarına iyi bir gelecek hazırlasınlar diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarımıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

4'üncü maddeyi oylarımıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 4'üncü madde kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, 5'inci madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 267 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mehmet Ruştü Tiryaki

Züleyha Gülüm

Mahmut Toğrul

Batman

İstanbul

Gaziantep

Erol Katircioğlu

Murat Çepni

Abdullah Koç

İstanbul

İzmir

Ağrı

Rıdvan Turan

Mersin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MUHAMMED FATİH TOPRAK (Adıyaman) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Gaziantep Milletvekili Sayın Mahmut Toğrul.

Buyurunuz Sayın Toğrul. (HDP sıralarından alkışlar)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

(2/3632) esas numaralı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesi üzerine söz aldım. Bu vesileyle Genel Kurulu, Genel Kurulun emekçilerini saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Meclis Genel Kurulunda şu anda görüşmelerini sürdürmeye çalıştığımız 13 maddelik tasarıya ilişkin mini bir infaz paketi diyebiliriz. Bize göre, bu mini infaz paketiyle yargının bağımsızlığı infaz edilmek isteniyor. Yargının bağımsızlığının infaz edildiği bir ortamda demokrasinin çatı kavramı olan hukuk devleti de derin bir yara alır. Aslında, şu anda gelmiş olduğumuz noktada, hukukun ne kendisi kalmış ne de üstünlüğü kalmış. 2020 Hukukun Üstünlüğü Endeksi'nde 128 ülke içerisinde zaten 107'nci sıradayız arkadaşlar.

Anayasa'da ne yazıyor? “Hukuk devletiyiz.” diye yazılı. Fakat geldiğimiz noktada “yap yasa, boz yasa” yöntemiyle “kanun devleti” şekline dönüşmüş durumdayız. Ortalık, akşamdan sabaha değişen ya da yeniden üretilen, gece yarısı çıkarılan, amiyane tabirle ifade edecek olursak pijamalı yasalardan geçilmiyor.

Sayın Başkan, (2/3632) esas numaralı Kanun Teklifi nisan ayında gündeme getirilmişti fakat gelen tepkilerden sonra bu yasa çekilmişti. Yasa teklifinin geri çekilip aynı maddelerin sadece siyasi mahpusların temel haklarını sınırlamaya çalışan bir düzenlemeyle tekrar Meclis Genel Kuruluna getirilmiş olması, Anayasa'nın 10'uncu maddesinde yer alan kanun önünde eşitlik ilkesine aykırıdır. Oysa, Türkiye Anayasası'nda herkesin kanun önünde eşit olduğu yazıyor. Bakın, hepimiz biliyoruz

ki herkes kanun önünde eşit değil. Mesela, siyasi mahpuslar adli mahpuslara göre daha uzun süre cezaevlerinde kalıyor. Örneğin, siyasi mahpusların sağlığı erişim haklarında ayrımcılık uygulanıyor. 83 yaşında -burada onlarca kez söylendi- birçok kronik hastalığı olan ve yürüyemeyen “Mehmet Emin Özkan” adlı mahpus buna en iyi örnektir. Bakın, Mehmet Emin Özkan’ın, 6 kez Adli Tıptan “Cezaevinde kalmaz.” raporu almış olmasına rağmen “Dışarı çıkması toplum için zararlıdır.” denilerek dışarıya çıkması ve son günlerini evinde geçirmesi, maalesef, engelleniyor. Dolayısıyla, hukuk vicdanından yoksun böyle bir infaz sistemi, mevcut ayrımcılıklarına yeni ayrımcılıklar eklenerek devam ettirilmek isteniyor.

Sayın vekiller, hapisanelerde hâlihazırda mahpusların birçok hak ihlali sorunu bulunuyorken pandemiyle birlikte daha birçok hakkı, maalesef, askıya alındı. Mahpusların temel haklarını kısıtlayan düzenlemelerin kamuoyunda tartışılmadan el çabukluğuyla geçirilmeye çalışılması, demokratik bir ülkede olması gereken yasa yapım süreçlerine de aykırıdır. Aynı zamanda, ceza infaz kurumlarında kısa süreler içerisinde çok sayıda değişiklik yapılmasının, istikrarlı, anlaşılır ve karışıklıktan uzak bir infaz sistemine ulaşılmasını zorlaştırdığını da ifade etmek isteriz. Deyim yerindeyse, tam da Cicero’nun ifade ettiği gibi “Kanunun çok olduğu yerde adalet az olur.” Türkiye’de kanun çok, adalet yok aslında.

Sayın vekiller, dördüncü yargı paketinin bir mini paketi olarak ifade edebileceğimiz bu düzenlemeyle getirmek istediğiniz, sadece siyasi tutukluların mektup ve görüşlerinin kayıt altına alınması değildir; aynı zamanda, siyasi tutukluların fiziki olarak cezaevinde olmasının yanında, düşüncelerinin de tecrit altına alınmasını amaçlıyorsunuz. Siyasi tutsakların cezaevinde olma nedeni zaten düşünceleridir, düzenlemeyle birlikte, tutukluların düşüncelerinin de cezaevinde tutulmasını amaçlıyorsunuz. Tutukluların, hüküm giymiş olmaları nedeniyle özgürlükleri dışında diğer haklarından mahrum bırakılmaması gerekir. Tutukluların, özgürlüklerinin elinden alınmış olması dışında tüm haklarına sahip olmaları beklenir. Bu haklardan biri de haberleşme hakkıdır. Haberleşme hakkı, hem Anayasa’da hem de uluslararası anlaşmalarda, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nde güvence altına alınmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Son olarak şunu ifade etmek isterim: AKP-MHP ittifakı olarak yapmış olduğunuz bu düzenlemeleri reform olarak niteliyorsunuz ama ortada aslında reform meform diye bir şey yok çünkü bize göre iktidarınızın hukukta reform yapma ehliyeti yok. Bugüne kadar kanunlarda yapmış olduğunuz tüm değişiklikler ve izlemiş olduğunuz politikalarda hukuk devleti ilkesinden uzaklaşmak ve kendi hukukunuzu yani tek adam rejimini yaratmaktan başka hiçbir şey yapmadınız. Biz bu maddeye de kesin olarak karşıyız, çekilmesini istiyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 267 sıra sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 5’inci maddesindeki “maddesinde yer alan” ibaresinin “maddesindeki” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Süleyman Bülbül	Rafet Zeybek	Zeynel Emre
Aydın	Antalya	İstanbul
Ali Haydar Hakverdi	Turan Aydoğan	Levent Gök
Ankara	İstanbul	Ankara

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor m?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MUHAMMED FATİH TOPRAK (Adıyaman) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Ankara Milletvekili Sayın Levent Gök.

Buyurunuz Sayın Başkan. (CHP sıralarından alkışlar)

LEVENT GÖK (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepimizi sevgiyle saygıyla selamlıyorum.

Biz ilginç bir ülkeyiz. Bir yandan kanunları yaparken şiddeti önlemeye çalıştığımızı ifade ediyoruz, bir yandan da yaptığımız tasarruflarla da şiddeti özendiriyoruz, tıpkı İstanbul Sözleşmesi'nde olduğu gibi değerli milletvekilleri.

Tarihî bir uyarı yaparak sizlerle bir konuyu paylaşmak istiyorum. On beş gün sonra İstanbul Sözleşmesi'nin yürürlükten kalkmasına dair madde yürürlüğe giriyor yani İstanbul Sözleşmesi ortadan kalkıyor. Ama bugünlerde dahi karakollarda kadına yönelik şiddet konusunda, artık bu kanun ortadan kalktı diye geri adımlar var ve mahkemeler de beklenen kararları vermiyorlar.

Değerli milletvekilleri, bu Cumhurbaşkanlığı kararının nasıl alındığına ilişkin gerek gazeteleri gerek medyayı takip ederken enteresan bir tahlille karşılaştım. BBC News'te yer alan bir röportajda, AKP'li bir üst düzey yönetici aynen şunları söylemiş, diyor ki: “Biz bu Cumhurbaşkanlığı kararıyla İstanbul Sözleşmesi'nden çekilirken 2 kararı emsal aldık.” Hangi kararları emsal aldınız? “1990'da yürürlüğe giren bir anlaşmayı ve 2016 yılında yürürlüğe giren bir anlaşmayı örnek aldık.” diyorlar. Neymiş peki bu anlaşmalar, ben bunları sizlerle paylaşmak istiyorum değerli milletvekilleri.

Değerli milletvekilleri, 1990 yılında yürürlüğe giren Sportif Karşılaşmalarda Seyircinin Şiddet Gösterileri ve Taşkınlıklarının Önlenmesine Dair Avrupa Sözleşmesi daha sonra ortadan kaldırıldı. Nasıl ortadan kaldırıldı? 2020 yılında yani geçtiğimiz mart ayında, bu İstanbul Sözleşmesi'nin ortadan kaldırıldığına dair Cumhurbaşkanlığı kararı çıktığı anda, biz, bir kanunun yine Cumhurbaşkanlığı kararıyla onaylanmasına tanık olduk.

Değerli milletvekilleri, 1990 yılında sportif karşılaşmalarda şiddetin önlenmesine dair bir sözleşmeyi birçok ülke gibi biz de uyguladık. Peki, daha sonra, bugüne gelindiğinde, bu sözleşmenin yetersizliği ortaya çıkınca başka bir sözleşme yapılması ihtiyacı ortaya çıktı ve bu kanun Türkiye'ye geldi. Bu kanunun Türkiye'ye geldiği zamanki hâli şudur: Mecliste ekleriyle birlikte kabul ettik. Ne diyor bu eklerinde? “Artık 1990 yılında ortaya çıkan kanun yetersizdir, şimdi yeni bir kanun çıkartıyoruz ama bu kanunu onaylayacak ülkeler önceki kanununu feshederse ancak onaylayabilirler.” diye, Meclise ekleriyle beraber geldi ve Türkiye Büyük Millet Meclisi önceki kanunu feshederek, eklerinde yazan sözleşmeyi feshederek yeni kanunu onayladı ve Cumhurbaşkanlığı kararında da aynen eski kanunun feshedilmesi, yeni kanunun onaylanmasıyla ilgili olarak kanun onaylandı değerli arkadaşlarım. Yani Cumhurbaşkanı kararıyla durup dururken bir uluslararası sözleşmeden çekilinmedi, tam tersine Türkiye Büyük Millet Meclisine önce fesih, sonra da onaylama yetkisiyle gelen bir kanun onaylandı ve bu şekilde yürürlüğe girdi.

Şimdi, değerli arkadaşlarım, Sayın Cumhurbaşkanına ve AK PARTİ yönetimine tarihî bir çağrıda bulunuyorum: Bu konudaki yorumu sizlere iletip de bu hususları söylemeyenler, gerçekten devlet aklıyla alay etmişlerdir. Bir devlet yanıtılamaz, doğrusunu yapacaksınız.

Diğer anlaşma da aynı şekilde; diğer anlaşmada da yine eski sözleşme feshedildi ve yerine feshe bağlı olarak onay getirildi değerli arkadaşlarım ama Cumhurbaşkanı da Meclisten çıkmış hâliyle kabul ederek onu onayladı. Şimdi, AK PARTİ'li o üst düzey yöneticisi kimdir bilmiyorum, bunu sorgulamanız lazım ve araştırmanız gerekiyor. Yani böyle bir tarihî yanılığın Cumhurbaşkanı kim yaptırıyor? Değerli arkadaşlarım, devlet aklı bu kadar aşağılanabilir mi? Cumhurbaşkanına diyorsunuz ki: “Bu

anlaşmaları örnek alın, buna göre anlaşmadan, feshinden çekilin.” Ama diğer anlaşmaya baktığımız zaman öyle değil. Anlaşma Meclise geliyor, ekleri arasında önce fesih var, sonra onay var; bu şekilde kabul ediliyor. Bu nedenle İstanbul Sözleşmesi on beş gün sonra yürürlükten kalkıyor.

Danıştayda açılan davalar var. Danıştayın bu konuda süratle yürütmeyi durdurma kararı vermesi gerekiyor ya da Sayın Cumhurbaşkanının ve iktidar partisinin, bu kanunun iptal kararına ilişkin kararın kaldırılması için ellerinden geleni yapması gerekiyor. Bu tarihî uyarıları yapmak istiyorum ve zabıtlara geçirmek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyursunlar efendim.

LEVENT GÖK (Devamla) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; bu konu önemli. Ya devlet olarak işimizi doğru yapacağız ya da yanlışlar arasında ülkemizi itibarsız kılmayacağız. Bu konuyu neden önemsiyoruz? Çünkü giderek artan kadın şiddetinin, kadınlara yönelik taciz ve öldürmelerin arttığı bir dönemde böyle bir yanlıştan dönülmesi hepimizin ortak çıkarıdır, başta kadınlarımızın çıkarıdır. Bu tarihî uyarıları ve belgeleri AK PARTİ yöneticilerine vermeye hazırım, arzu edenlerle de tartışmaya hazırım. Bu konu böyledir değerli arkadaşlarım. Uluslararası anlaşmalardan Meclisin kararı olunmadıkça çekilmek Cumhurbaşkanı kararıyla mümkün değildir. Cumhurbaşkanı emsal olarak verilen örnekler de zaten bunu amirdir. Bu konudaki görüşlerimizi, tarihî uyarılarımızı yaparak ülkemizin menfaatlerinin korunması yönünde hepimizin ortak adımlar atacağına inancımınla hepimizi saygılarımla selamlıyorum.

Sağ olun. (CHP sıralarından alkışlar)

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, yoklama talebimiz vardır.

BAŞKAN – Yoklama talebiniz var.

Sayın Özkoç, Sayın Emre, Sayın Gündoğdu, Sayın Antmen, Sayın Erbay, Sayın Sümer, Sayın Tanal, Sayın Köksal, Sayın Karabat, Sayın Demirtaş, Sayın Tuncer, Sayın Zeybek, Sayın Ünver, Sayın Ünlü, Sayın Ceylan, Sayın Kaya, Sayın Tokdemir, Sayın Güzelmansur, Sayın Gök, Sayın Kaboğlu.

Yoklama için üç dakika süre vereceğim.

Yoklama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 21.08

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 21.18

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ

KÂTİP ÜYELER: Enez KAPLAN (Tekirdağ), İshak GAZEL (Kütahya)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 92’nci Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – 5’inci madde üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi tarafından verilen önerenin oylamasından önce, istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemini tekrarlayacağım.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Kahramanmaraş Milletvekili Ahmet Özdemir ve 21 Milletvekilinin Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3632) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 267) (Devam)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

267 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 5’inci maddesinde yer alan “değiştirilmiştir” ibaresinin “yeniden düzenlenmiştir” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Ayhan Erel

Orhan Çakırlar

Adana

Aksaray

Edirne

İmam Hüseyin Filiz

Zeki Hakan Sıdalı

Gaziantep

Mersin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Mersin Milletvekili Sayın Zeki Hakan Sıdalı.

Buyurunuz Sayın Sıdalı. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ZEKİ HAKAN SIDALI (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 27’nci Dönemde adalet ve hukuk üzerine 6 farklı kanun düzenlemesi yapıldı. Torba kanunları saymıyorum bile. Daha önceki konuşmalarına baktım; meselelerin sadece kanunları düzenleyerek çözülemeyeceğini, bizim sadece adalet reformuna değil, adalette zihniyet değişikliğine ihtiyacımız olduğunu defalarca dile getirmişiz. Adalette yüzde 20’lere düşen güveni ancak bu şekilde yükseltebileceğimizi söylemişiz. Zihniyeti değiştirebilsek mevcut kanunlarla bile daha iyi sonuçlar alacağımız kesin ama ne yazık ki zihniyeti değiştirmeden gündelik ayarlarla, kısa vadeli çözümlerle anlık sorunlara pansuman yapıyoruz; hâliyle sıkıntı bir türlü iyileşemiyor, yeniden önümüze geliyor.

Bu durum sadece adalette değil, her kararımızda böyle; dış politikada, ekonomide, pandemiyle mücadelede, çevre sorunlarında da böyle; mesela, kuraklık. Dünya Bankasına göre küresel su tehdidinin en yüksek olduğu bölgeler arasındayız. Bu sorunlarla hakkıyla mücadele edebilmek için bugünden farklı bakabilmemiz gerekiyor. Araştırmalarda net su potansiyelimiz 112 milyar metreküp olarak belirleniyor ki bu, tahminlerin en iyisi. Günümüzde kişi başına 1.347 metreküp su düşüyor. Bu miktar 2023 yılında 1.287’ye, yüz yılın sonundaysa kişi başına bin metreküplere düşecek. Şu anda dahi su stresi yaşayan ülkeler arasındayken yakın gelecekte su fakiri ülkeler pozisyonuna düşme riski taşıyoruz.

İklim krizinin etkisiyle 2030 yılında yüzey sularında yüzde 20 azalma, bitkilerin su ihtiyacıdaysa yüzde 10 artış bekleniyor. Suya en çok ihtiyaç duyan yüzde 74’le tarım olduğuna göre, su yönetimini disipline etmek, kaynakları doğru kullanmak ve önleyici çalışmaları da yapmak zorundayız. Stratejik sektör olan tarımda su yoksa bizim için gıda güvenliği de yok. Bu sebeple, su arzı ile talebini beraber yürütmek zorundayız.

Su politikasını etkileyen 6 farklı kanun ve sayısız yönetmelik var. Bunların, bırakın bütünlüğü, irtibatı dahi yok; birbirinden bağımsız uygulanıyorlar. Mevcut durum, yetki çatışması ve karmaşasına, hukuki boşluğa ve nihayetinde yetki sorumsuzluğuna sebep oluyor. Her kurum topu birbirine atıyor. Bütüncülük bir yana sürekli ek madde, ek yönetmelik çıkarılıyor yani su yönetimi de her yerinden su sızdıran delik bir depoya dönüyor. Bilimin de bürokrasinin de ısrarlı talebi olan su kanununu hemen Meclis gündemine getirin. Kaybedecek vakti bırakın, artık zamanla dahi yarışmıyoruz, zaman bizim ilerimizde.

Değerli milletvekilleri, yapılan çalışmalarda 5 havzada su kıtlığı, 4 havzada mutlak su kıtlığı öngörülmekte. Havza koruma eylem planları var ancak kurumlar arasındaki sıkıntılar yüzünden uygulamada sorunlar yaşanıyor, planlar kanunun hükmüne bağlanamıyor, bu karmaşa da hızlıca çözüme kavuşturulmalı. Kaynaklarımızı verimli ve sürdürülebilir şekilde kullanmak için entegre toprak ve su kaynakları yönetimini inşa etmek zorundayız. Bunun ilk adımı kurumsal yapıları güçlendirmek, strateji ve politikaları yarının ihtiyaçlarına göre güncellemektir.

Su israfını da azaltmak zorundayız. Bu, ancak tam anlamıyla modern sulamayla olabiliyor. Salma sistemde yüzde 30 randıman alınırken bu, toprak altı damlama sisteminde tam yüzde 95’lere çıkıyor fakat bu sistem değişikliğini çiftçilerin tek başına karşılayabilmesi hâliyle bugün mümkün değil. TAGEM’in yaptığı ankete göre çiftçilerin yüzde 92’si yeni sistemler konusunda devlet desteğinin artırılmasını istiyor. Destekleme bütçesinin ihtiyaçlara göre revize edilmesi gerekiyor.

Lafın özü, su verimliliğini artırmak adına tarıma göre sudan, suya göre tarıma geçmek zorundayız. Ürün desenlerini de iklim ihtiyaçlarına göre düzenlemek artık tercih değil zorunluluk. FAO, ülkelerin su üretkenliklerini yani harcadıkları bir metreküp su başına ürettikleri ekonomik değerleri çıkarıyor. Biz, metreküp başına 0,30 dolardayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ZEKİ HAKAN SIDALI (Devamla) – Tamamlıyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun efendim.

ZEKİ HAKAN SIDALI (Devamla) – Biz 0,30 dolarlardayken en kurak ülkelerde metreküp başına 1,5’luk değer üretenler var. Yani bu örnek dahi iktidarınızın tarım politikalarındaki yetersizliğinin açık göstergesi.

İYİ Parti olarak toprak, su ve tarımsal üretim üçgenini bütün olarak görüyor, tarımdan koparılan her arazinin ve boşa akan her damla suyun geleceğimizden çalındığı bilinciyle plan yapıyoruz.

Dünya değişiyor, iklim değişiyor, bizde zihniyet değişmiyor. Bunun için öncelikle iktidar değişmeli diyerek yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

5’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 5’inci madde kabul edilmiştir.

Birinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Şimdi ikinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

İkinci bölüm 6 ila 13’üncü maddeleri kapsamaktadır.

İkinci bölümü üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz isteyen Tokat Milletvekili Sayın Yücel Bulut.

Buyurunuz Sayın Bulut. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA YÜCEL BULUT (Tokat) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 267 sıra sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin ikinci bölümü üzerine MHP Grubu adına söz almış bulunuyorum.

Üzerinde değişiklik yapılması teklif edilen Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun’un yaklaşık on altı yıllık uygulaması sırasında zaman zaman değişiklikler yapılmış ve bu değişikliklerle infaz sisteminin uygulamadaki verimliliği ve etkinliği artırılmak istenmiştir. İnfaz hukukuna ve cezanın ıslah amacına uygun, dünyadaki gelişmelere paralel bir amaç ortaya konularak hükümlülerin dış dünya ve aileleriyle ilişkilerini teknolojik imkânlardan yararlanmak suretiyle güçlendirmek ve hayata bağlılıklarını ve elbette cezalandırmanın temel amacı olan ıslah kurumunu da daha işlevsel hâle getirmek hedeflenmiştir. Ayrıca, hak ihlallerini en aza indirmeye yönelik olarak ceza infaz kurumları ve tutukevleri izleme kurumlarının görev alanı genişletilmiş, bu kurullarca tanzim edilen raporların Kamu Denetçiliği Kurumu ve Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumuna da gönderilmesi sağlanmıştır.

Değişiklik teklifleriyle Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından açıklanan İnsan Hakları Eylem Planı’na uygun olarak bazı faaliyetlerin gerçekleştirilmesi arzusu da teklif metninin gerekçesinde de ifade edildiği üzere hedefler arasında yer almıştır. Teklifin 8’inci maddesiyle hükümlülerin teknolojik imkânlardan yararlandırılması amaçlanmaktadır. Böylece bazı şartlar altında hükümlülere, teknik altyapıya sahip kurumlarda Adalet Bakanlığınca belirlenecek usul ve esaslara uygun olarak elektronik yöntemlerle mektup alıp gönderebilme imkânı sağlanacaktır. Buna ek olarak hükümlülerin resmî makamlara ve avukatına gönderdiği mektup, faks ve telgrafların da alıcısı dışındakilerin erişimini engelleyici tedbirler çerçevesinde elektronik ortamda alıcısına ulaştırılabilmesine imkân tanınmaktadır. Bu husustaki sınırlama ve istisnalar da yine kanun teklifi metni içerisinde gösterilmiştir. Buna göre bu teknolojik imkândan yararlanmak hakkına sahip olanlardan terör suçları, örgüt kurmak, yönetmek veya örgüte üye olmak suçlarından mahkûm olanlar ile tehlikeli hâlde bulunan ya da dışarıyla

iletişiminin tehlikeli olabileceği değerlendirilen mahkûmlara ilişkin olarak bu kişilerin telgraf, faks ya da dijital yazışmalarının kayıt altına alınabileceği kararlaştırılmış ancak bunların amaçları dışında kullanılmayacağı, soruşturma konusu olmadıkça bir yılın sonunda imha edileceği ifade edilmiştir. Aynı teklifle hükümlülerin ziyaret süreleri uzatılmakta, ayrıca mahkûmların başta hasta ziyareti sebebiyle aldıkları mazeret izinleri arasındaki bir aylık süre şartı da kaldırılmaktadır. Aynı düzenleme tutuklular için de geçerlidir.

Bu teklifle, uygulamanın takibi sonucu görülen eksiklikler çerçevesinde insan hakları odaklı düzenlemelerin İnfaz Kanunu'na dercedilmesi arzu edilmiş ve kamuoyundaki tartışmalar da dikkate alınarak hükümlülerin ıslahı önceliklenerek ve hükümlülerin dışarıyla bağımlı ve iletişimini de güvenli bir çerçeve içerisinde artırarak ıslahına katkı sağlanması arzulanmaktadır.

Cezanın temel işlevlerinden olan ıslah kurumunun tek başına hürriyeti bağlayıcı bir cezanın infazıyla mümkün olmadığı, mutlaka infazın bu amaca hizmet edecek şekilde çekitilmesi gerçeği karşısında huzurdaki düzenleme somut öneriler getirmekte, hükümlünün cezasının infazıyla birlikte dışarıdaki hayata entegrasyonu da etkili bir şekilde temin edilmektedir. Bu çerçevede huzurdaki kanun teklifini Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak destekliyor ve düzenlemelerin milletimize hayırlar getirmesini temenni ediyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; müsaadenizle sözlerimin son kısmını özel bir teşekkürle ayırmak istiyorum. Gerçekten, memleketimiz Tokat'ta cumhuriyet tarihinin tek seferde en büyük eğitim yatırımı ve hamlelerinden bir tanesi hayata geçirilmektedir. Tek seferde yeni yapılacak okul sayısı 76, güçlendirilmesi temin edilecek okul sayısı 72 olarak belirlenmiştir. Bütün bunlar tamamlandığında 1.867 adet derslik yeni yapılmış, yenilenmiş ve güçlendirilmiş olacaktır. İl geneli bu rakam şu anlama geliyor: İl geneli okul sayımızın yüzde 24'ü, il geneli toplam derslik sayımızın yüzde 40'ı bu vesileyle yeniden yapılmış, yeniden inşa edilmiş ve güçlendirilmiş olacaktır. Bu büyük yatırım hamlesiyle birlikte inşallah, gençlerimiz en kısa zamanda ve tek seferde gerçekleşecek bu yatırım hamlesiyle yeni eğitim döneminde, yeni dersliklerinde ve yeni okullarında eğitim alacaklardır. Bu vesileyle, başta Sayın Cumhurbaşkanımıza, Millî Eğitim Bakanımız Ziya Selçuk Bey'e, Millî Eğitim Bakan Yardımcımız Sayın Mahmut Özer Bey'e, değerli milletvekillerimize, Tokat Valimiz Ozan Balcı Bey'e, Millî Eğitim Müdürümüz ve Millî Eğitim bürokratlarımıza ayrı ayrı şükranlarımı sunuyorum, bu yatırımların da genç kardeşlerimize hayırlı olmasını diliyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Aksaray Milletvekili Sayın Ayhan Erel.

Buyurunuz Sayın Erel. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYHAN EREL (Aksaray) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, yüce Türk milleti; Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin ikinci bölümü üzerine partim İYİ Parti adına söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerimin başında şunu ifade edeyim: Bugün İçişleri Bakanı Sayın Soylu'nun 10 bin dolar maaş alan milletvekilinin adını Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanına söylediği iddia edilmektedir. Eğer öyleyse suç teşkil eden bu olayda suçlu vekil hakkında adli süreci işletmek gerekir aksi hâlde suç ve suçluyu gizleme tartışması başlar. Bu tartışmaya mahal vermeden ilgililerin gerekli açıklamaları yapmasını bekliyoruz.

Teklifin içeriğine baktığımızda, işkence ve kötü muamelenin önlenmesine yönelik önlemler, 15 yaş altı çocuğu olan annenin cezasının ertelenmesi vardı ama aldığımız bilgiye göre bu kanun maddesi çekilmiş. Yine, e-postayla haberleşme hakkı, hükümlünün ziyaretçilerle yaptığı görüşme sürelerinin artırılması gibi değişiklikler söz konusu.

Biz İYİ Parti olarak yüce Türk milletinin her ferdinin lehine olacak, vatandaşlarımıza ve yüce devletimize fayda sağlayacak, katma değer sağlayacak her kanunun destekçisi olacağımızı belirtmek isteriz. Kanun teklifini hazırlayan arkadaşların iyi niyetinden, bu kanunun taraflarına menfaat sağlama adına güzel niyetlerinden dolayı herhangi bir endişemiz yok. Bizim mevzuatımızda, kanunlarımızda aslında çok büyük bir sıkıntı da yok. Genelde, bu kanunları uygulayan kişilerin kafalarında sıkıntılar var. Mesela, getirilen kanun teklifinde şöyle bir terim var: Kurum güvenliği açısından tehlikeli olabileceği değerlendirilen hükümlülere bazı kısıtlamalar getiriliyor.

Şimdi, kurum yöneticisi olan ve belli bir dünya görüşünün temsilcisi olan yönetici, karşıdaki tutuklu veya hükümlü de başka bir dünya görüşünde veya kendisine aykırı bir kutuptaysa “Ben bu adama, bu hükümden faydalanarak her türlü yasal engellemeyi yaparım.” şeklinde bir moda girebilir. Bunda Adalet Bakanının -ne bileyim- cumhuriyet savcısının herhangi bir etkisi, tasarrufu olmayabilir ama bazı memurlar siyasi iradeye yaranma adına kendilerine vazife çıkarabiliyorlar. Dolayısıyla, kanunlarımızın esnek, soyut olmaması gerekiyor; somut bir şekilde düzenlenmesi gerektiği kanaatindeyiz. Dolayısıyla, kanunlarımızda, mevzuatımızdaki bu sıkıntılara mahal vermemek adına, komisyonlarda gerekli açıklamaları yaptığımız hâlde, maalesef iktidar partisi bu uyarılarımızı dikkate almıyor. Daha sonra da çıkıyor, işte “Bu kanunun hazırlanmasında emeği geçen tüm partilere, komisyon üyelerine teşekkür ediyoruz.” diyor. Oysa, bizim hiçbir görüşümüz dikkate alınmıyor, -bunu daha önce de söyledim- hiçbir görüşümüzü dikkate almadığımız hâlde lütfen bize teşekkür etmeyin, zira kamuoyunda sanki biz İYİ Parti olarak sizin yaptığımız kanunlara destek veriyormuşuz gibi bir algı oluşuyor. Rica ediyorum AK PARTİ Grup Başkan Vekillerine, Komisyon sözcüsüne, sadece, bu kanunu kabul eden, Komisyonunda kabul eden siyasi parti mensuplarına teşekkür etsin, gerekiyorsa bizi de bu kanuna destek vermediğimizden dolayı kınayın, bir sıkıntı yok.

Yine, diğer bir konu vardı. Biz sadece hükümlülerin anne sıfatına değer vererek bir düzenleme yapılmasından dolayı mutlu olmuştuk. Hatta İYİ Parti olarak, cinsiyet farkının ortadan kaldırılarak bu hakkın aynı şekilde babalara da verilmesi gerektiğini Komisyonunda talep etmiştik ama bizce bilinmeyen bir nedenle, annelerin, babaların lehine olan bu madde geri çekilmiş. İnşallah, daha güzel bir şekilde, önümüzdeki günlerde düzenlenir diye düşünüyoruz.

Yine, son on yıla baktığımızda, bazı suçlarda çok artırıcı cezalar gelmesine rağmen suçların suç oranlarının arttığını görmekteyiz. Mesela 2009-2019 tarihleri arasında hırsızlık 7 kat, adam öldürme 6 kat, cinsel suçlar 10 kat, uyuşturucu 11 kat, yağma 11 kat artmış. Demek ki cezaların artırılması suçlarda caydırıcı olma özelliğini taşıyor. O zaman, ne yapmak gerekiyor? Eğer alınan cezalar gereği gibi infaz edilmiyorsa yani cezaların infazında değişikliklerle, afflarla, insan ceza aldığı hâlde bu cezasını tam anlamıyla çekmiyorsa o zaman caydırıcı olmaktan uzaklaşıyor; verilen ceza uygulanmadığında da adalete olan inanç ortadan kalkıyor.

Değerli Başkan, değerli milletvekilleri; 24 Haziran 2018 tarihinden itibaren, sözüm ona, şahlanış dönemine girdik. İki yıl on aylık Başkanlık serüveninde bugün ne faiz ne de enflasyon o günlük seviyelerin altında. Dolar, avro neredeyse 2 katı fiyatta. Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin resmî olarak başladığı 9 Temmuz 2018 tarihinde dolar 4,5; avro 5,3 Türk lirası seviyelerinde işlem görüyordu. Bugün itibarıyla dolar 8,55’in üstünde, avro ise 10,38’e kadar ulaştı. Cari açık, borçlanma sürekli yükselişte. Ekonomide hiçbir şey istendiği gibi gitmiyor fakat resmî kaynaklara göre büyüyoruz, şahlaniyoruz, uçuyoruz. Genel Başkanımız ve milletvekili arkadaşlarımızla yaptığımız il ve ilçe ziyaretlerinde biz gerçeği halk gibi görüyoruz. Büyüyenler belli, şahlananlar belli; onları herkes çok iyi biliyor. Artan, gelir adaletsizliği; artan, işsizlik. Bir tek ne azaldı? Adalete olan güven, bağımsız yargı inancı azaldı. Maalesef, bağımsız yargıya inanç ve adalete güven vatandaşlarımızın arasında bitme noktasına geldi.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener Hanımefendi'nin liderliğinde biz İYİ Parti olarak iyileştirilmiş ve güçlendirilmiş parlamenter sistem üzerinde çalıştık ve en önemli ilkelerinden birini, hukukun üstünlüğü, tam bağımsız, tarafsız yargı olarak belirledik. Çünkü bize göre bağımsız ve tarafsız yargı Türkiye Cumhuriyeti'nin her vatandaşının sahip olduğu en büyük teminatıdır. O nedenle iyileştirilmiş ve güçlendirilmiş parlamenter sistemde milletimizin her bir ferdi şerhsiz, şartsız, kayıtsız kanun önünde eşit olacak, suç işlediği takdirde bağımsız ve tarafsız yargı önünde hukukun üstünlüğü prensibi uyarınca adilce yargılanacak, hiçbir suç cezasız kalmayacak ama bu ülkenin hiçbir vatandaşı da sahte delillerle, kişiye özel suç icat edilip cezalandırılmayacak. "Geç gelen adalet, adalet değildir." prensibi ışığında ceza yargılamasında, soruşturma evresinin daha etkin, güvenilir ve hızlı olmasını sağlamak adına yalnızca soruşturma evresinde görevli olmak üzere adli kolluk sistemi kurulacak. Adil yargılama için hâkim teminatı bir mecburiyettir çünkü adil yargılama ancak bağımsız ve tarafsız mahkemeler eliyle yapılabilir. Bağımsız ve tarafsız mahkeme de ancak hâkimin bağımsız ve tarafsız olmasıyla mümkündür, o nedenle yargı bağımsızlığının ilk şartı da hâkim teminatının sağlanmasıdır. Mevcut sistemde Cumhurbaşkanı ve bakanlar birçok hukuksuzluğa maalesef seyirci kalıyor. Yürütme organı siyasi demeçlerle tutuklama ya da serbest bırakma kararları üzerinde açıkça etkili oluyor. Böyle hukuk olmaz, adalet böyle sağlanamaz, Türkiye bu adaletsizliği daha fazla taşıyamaz. İşte, o nedenle, iyileştirilmiş ve güçlendirilmiş parlamenter sistemde Türkiye bu utançtan kurtulacak, Anayasa'ya hâkim ve savcılarının coğrafi teminatını sağlayan hüküm konulacak. Aynı zamanda Hâkim ve Savcılar Kurulunun yapısı ve üye atama sistemi değiştirilecek; adaylar, yargı kurumlarımız, barolar, üniversiteler tarafından önerilecek ve Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından seçilecek.

İYİ Parti olarak, Türkiye Cumhuriyeti'ni bayrağı ve vatan toprağıyla; çocuğu, genci, yaşlısı, kadını, işçisi, çiftçisiyle; bilimi, kültürü ve sanatçılarıyla; vatanını gece gündüz bekleyen güvenlik güçleri, pandemide yeniden destan yazan sağlık ordusuyla ve üzerinde yaşayan tüm canlılarıyla ayrılmaz bir bütün olarak görüyor, bu eşsiz vatanın refahı ve huzurunu daim kılmak için hep birlikte çalışmaya davet ediyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Zeynel Emre.

Buyurunuz Sayın Emre. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, infaz kanunu şüphesiz ki bir ülke için en az ceza kanunu kadar önemlidir. Ülkedeki yargılamanın sağlıklı olması, doğru olması, bu amaçtır ama öte yandan da infaz kanunuyla amaçlanan şey ceza almış kişinin topluma yeniden kazandırılmasına yönelik bir sistemin işletilmesidir. Bizim İnfaz Kanunu'muz da sizlerin özel çabası ve yeteneğiyle birbirine girmiş durumda. Bazı suçlar dörtte 3, bazıları üçte 2, bazıları yüzde 40; denetimli serbestlik bazen bir yıl, bazen üç yıla kadar çıkıyor; erteleniyor, ertelenmiyor, karman çorman yani hukukçu değil, matematiği güçlü olmayan birinin bu meseleyi çözmesi çok zor.

Şimdi, yine İnfaz Kanunu'nda bir değişiklik yapıyor ve baktığımızda tartışmalı maddeler şüphesiz var ama aslında sağlıklı bir uygulama olsa belki başka bir pencereden bakılabilir. Yani yargılamaların adil olduğunu bilsek, görssek, duysak belki burada konuşacağımız cümleler biraz daha farklı olur.

Şimdi, hani bazen böyle sesleniyoruz ya çok açık yolsuzlukları dile getirdiğimiz zaman: "Ya, bu memlekette savcı yok mu?" diye bağırıyoruz ya, "Yok mu bir savcı?" diyoruz, hani olur da kaçak falan olur korkusuyla, 6.500 cumhuriyet savcısı var, bunları adli açıdan, yaptıkları işlem açısından da 148 başsavcının emri altına alıyorsunuz.

Bir diğerk nokta, Şimdi, cezaevlerinde yapılacak dinlemeler. Bunların hakkaniyetli, ölçüli bir şekilde yapılması lazım. Burada böyle bir ölçü görmüyoruz. Tüm cezaevi müdürleri, Türkiye’deki tüm mahkûmları ister bir yıl yatsın ister on yıl yatsın, dilediği kadar, dilediği süre, kendi eşiyle, çocuklarıyla olan görüşmesini dinleyebilecek bir hakka kavuşuyor.

Değerli arkadaşlar, Şimdi, tüm bunların, bu karmaşıklığın sebebi Türkiye’de adaletin olmamasıdır, sorun bu. Alanya’da bir hâkim tutukluluk kararına muhalefet Őerhi yazıyor. Suçlama Şu: 432 gram uyuşturucuyla yargılanan bir sanık var ve tahliye kararı yönünde oy kullanıyor ve gerekçeye de aynen Şöyle bir ifade yazıyor: “Her ne kadar sanık uyuşturucu madde ticareti suçundan yargılansa da mafya liderleriyle dans eden birtakım siyasilerin yakınlarının adı uyuşturucu iddialarına karışırken ve haklarında soruşturma dahi açılmazken daha az suç işleyen sanıklara daha ağır ceza verilmesi adalet anlayışıyla bağdaşmadığından sayın çoğunluğun görüşüne katılmıyorum.” Ne oldu biliyor musunuz? Adamı Siirt’e sürdüler hemen, adam gitti Siirt’e. Şimdi, bu söze itiraz eden biri var mı? 432 gram, yarım kilo bile değil, öteki tarafta 5 ton konuşuluyor, soruşturma bile yok.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) - Geldiği yer belli.

ZEYNEL EMRE (Devamla) - Soma’da 301 insanımız hayatını kaybetti, katliama uğradı ya göz göre göre. Denetimlerle tespit edilmiş, yüzde 100 kusurlu tek bir kişi içeride değil Şu anda ve özel olarak büyük gayret sarf ettiniz o insanları kurtararsınız diye. Yani orada 301 kişinin yakınlarının yerine kendinizi bir koyun, ne hissedersiniz, ülkenize, adalete karşı duygunuz ne olur sizin? Sadece yargı alanındaki adaletsizliklerden bahsetsek, açıkçası bu da yetersiz kalır.

Şimdi, Türkiye’de, hâli hazırda müteahhit firma sayısı itibarıyla tüm Avrupa’daki müteahhit firmalarından, şirketlerinden fazla müteahhit var. Değerli arkadaşlar, beş yılda, 5 şirkete, 5 ihalede 161 milyar Türk lirası iş verilmiş ve bütün bunların hiçbirinde açık ihale yok, çağırılmış vermişler 161 milyar TL. Niye arkadaşlar, Allah aşkına, niye?

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) - 5’li çete.

ZEYNEL EMRE (Devamla) - Yani niye, biz biliyoruz, siz söyleyin, niye? Siz söyleyemiyorsunuz, onun için ben söyleyeceğim: Çünkü buradan besleniyorsunuz, sizin medya düzeniniz de siz de bu parasal ilişkiden besleniyorsunuz, bunun başka izahatı yok. Türkiye’de yapacak iş bulamadınız, sırf bu müteahhit çevresine iş, istihdam yaratarsınız diye Kanal İstanbul’u çıkardınız, oradaki arsa satışıydı, oydu, buydu. 5 firma, başka kimse yok. Yıllardır bu Parlamentoda milletvekili arkadaşlarımız “Türkiye’nin en büyük medya kuruluşlarından biri Doğan Medya el deđiŐtirdi. 850 milyon dolarlık yüksek bir meblağ söz konusu, tek bir kuruş ödemediler. Bu nasıl bir kredi ilişkisi?” diye Ziraat Bankasına soru soruyorlar. Ziraat Bankası cevap vermiyor.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – “Ticari sır.” diyor.

ZEYNEL EMRE (Devamla) - Bakanlara soruyorsun, cevap vermiyor; Hükümete soruyorsun, cevap vermiyor; kimse cevap vermiyor.

Şimdi, bakın, ortaya çıkıyor. Tabii, Ziraat Bankası bir yandan Varlık Fonuna devredildi, denetim dışı, değil mi? Kemerburgaz’da satın alan kişilere ait bir arazi var, değeri 65 milyon dolar. Bu 65 milyon dolarlık arazinin imarı söz konusu değil; ormanın içinde, su havzaları var, bir tane imar örneği yok; öyle bir yerde imar çıkardığında çok artacağı belli. Oraya bir imar çıkartıyorlar, değeri 65 milyon dolardan 650 milyon dolara çıkıyor. Bakın, 650 milyon dolara çıkıyor ama bu imarlı hâlinin iptal edileceğini herkes biliyor. O hâliyle 65 milyon dolar ödemeyi kabul ediyor Ziraat Bankası. İmar eski hâline geliyor, 65’e düştü bugün, iptal edildi ama ödeme 650 milyon dolar olarak sayıldı. Şimdi, arkadaşlar, bu, soygun değil mi, hırsızlık değil mi? Göz göre göre, Türkiye’de bu kadar yoksul insan varken 650 milyon

doları bir yanda hiç etmek değil mi, vatandaşın parasına çökmek değil mi? Artık bu terimler Türkiye’de çok kullanılır oldu. Tüm bunlar karşısında, bu adaletsizlikler karşısında söylüyoruz, anlatıyoruz, dile getiriyoruz falan.

Ben geçen konuşmamda konuşmamı bağlarken şunu söylemişim: Ya, altın buluyorsunuz sıkışınca, gaz çıkartıyorsunuz, petrol buluyorsunuz; hepsinin teslimat tarihi 2023 ama, ondan önce teslimatı yok bunların, bulduklarınızın yani seçime endeksli.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Müsilaj peşin.

ZEYNEL EMRE (Devamla) – Hani böyle bugün yarın önümüzde göreceğimiz hiçbir şey yok ama açılış yapıyoruz, teslimatı 2023.

Şimdi de bir moda oldu, bu hırsızlıkları dile getirdiğimizde “vatan, millet, Sakarya; FETÖ, PKK, DHKP-C” başka bir şey yok. Ya, bu hırsızlıkla ne ilgisi var? Sen bunu anlat. Sen hortumlamışsın, ben sana deliliyle, belgesiyle söylüyorum. Bununla ne ilgisi var? Şimdi “Türkiye’nin terör örgütleriyle mücadelesi meşrudur.” Ya, arkadaşlar, bu hırsızlıkla bunun ne ilgisi var? Göz göre göre milletin parasını çaluyorsunuz, 5’li komisyon eliyle ihaleleri de peşkeş çekiyorsunuz, aleni bir şekilde gidiyor. Belki 50 milyar TL’ye yapılacak iş 160 milyara gidiyor, paraların arada kime gittiği belli değil. Ama bunları dile getirdiğimizde “Bu, FETÖ’nün iddiası.” Bunları dile getirdiğimizde “Yok, PKK’lılar söylemişti bunu.” Ya, artık şu komik, garip savunmayı bir terk edin ya, yazık yani. Şu milletin sırtına yük olmaktan vazgeçin. Türkiye’nin birçok zorluğu var, bakın, emin olun, sizin yaptığımız bu yolsuzluk düzenini durdurabilirsek -inşallah, Allah’ın izniyle ilk seçimde bunu başaracağız- birkaç senede Türkiye ayağa kalkar arkadaşlar, bundan hiç şüphenez olmasın.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Yolsuzluk düzenini millet kaldırdı AK PARTİ’yle, Cumhuriyet’iyle. Aleyhe beyanları reddediyoruz.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Oya Ersoy.

Buyurunuz Sayın Ersoy. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA OYA ERSOY (İstanbul) – Sayın Başkan, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Evet, yine, ceza infaz mevzuatında bir değişiklik teklifiyle daha karşı karşıyayız. Nitekim daha geçen yıl, yine AKP iktidarının gündeme getirdiği bir başka kanun teklifi bizim muhalefetimize rağmen buradan hep birlikte çıkarıldı ve bu teklifte ne vardı? Mafyaya özel af, adrese teslim af vardı.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Çetelere, mafyalara yol yok.

OYA ERSOY (Devamla) – Suç örgütlerinin patronlarını ve üyelerini salıverme telaşıyla “infaz değişikliği” adı altında bir yasa teklifi buradan geçirildi. Belli ki hukuki ilke ve değerlerden uzak, akla, bilime ve toplumun vicdanına aykırı düzenlemeler AKP iktidarına yetmiyor ve kendi iktidarları için bu tür tekliflerle Meclisi oyalamaya devam etmekte ısrarcı.

Şimdi, öncelikle şunu söylemek istiyorum: Cezaevleri bu ülkenin her dönem kanayan yarasıdır, her dönem kanayan yarısı olmuştur ve maalesef binlerce insanı ilgilendiren bu yasa teklifini burada görüşürken Genel Kurul Salonu boş, erkek milletvekillerimiz dışarıda maç seyretmekle meşgul. Dışarıda insan haklarının ve demokrasinin kısıntılarının bile askıya alındığı her dönemde, cezaevlerinde zaten var olan sorunlar katlanarak artar ve bugün de aynı şey yaşanıyor. Önümüze gelen kanun teklifinin genel gerekçesine bakalım, ne diyor? Ceza infaz kurumlarının yönetim ve işleyişinde, ayrıca ceza muhakemesi uygulamasında ortaya çıkan birtakım sorunların ve farklılıkların giderilmesinin

amaçlandığı söyleniyor. Şimdi sorunları ben bol bol anlatacağım, arkadaşlarım da anlatmaya devam edecekler. Bu “farklılıkların giderilmesi” nedir? Mesela, bundan sonra İçişleri Bakanlığının, Ceza ve Tevkifhaneleri Genel Müdürlüğünü mafyanın ayağına, cezaevine göndermesini engelleyecek bir düzenleme var mıdır bu teklifte? Yine, sağlık raporlarıyla mafyacılar cezaevlerinde kurulan özel saltanatı giderecek bir düzenleme var mıdır bu teklifte? Ne olmuş, tek tek dökülüyor, öğreniyoruz. “Türkiye’nin hiçbir yerinde hücre cezası yatamaz.” diye sağlık raporu düzenleniyor Çakıcı hakkında. Bununla da kalmıyor “Koşuş kapısı, havalandırma, bahçe kapısı açık olmak kaydıyla yirmi dört saat hava almaya çıkabilir.” diye rapor düzenleniyor. Nasırlarını tedavi etmesi için neşter veriliyor cezaevinin içine, 2 tane. “Cezaevi kantininde bulunmayan eski Kars kaşarı peyniri tüketmesi uygundur.” deniliyor, beyefendinin canı Kars kaşarı seviyormuş demek ki. Haftada üç gün balık, 2 defa ızgara köfte yemesi; 1 kilo kaymak, taş fırında pişirilmiş Trabzon ekmeği, Kâbe hurması, devam et, devam et... Yemekleri de cezaevi yemekhanesinde pişirilmemeliymiş. Kahvenin markasına kadar belirlenmiş sağlık raporlarıyla. “Ölüm riski taşıdığından birinci, ikinci, üçüncü, dördüncü derecedeki akrabalarıyla ve yakın arkadaşlarıyla haftanın yedi günü sağlığı ve morali için, kişi sayısı sınırlaması olmaksızın görüşebilir, üstelik odasında açık görüş yapabilir.” diye karar verilmiş. Şimdi, bakın, yirmi beş yıldır cezaevinde olan, Diyarbakır D Tipi Cezaevinde bulunan 83 yaşındaki hasta mahpus Mehmet Emin Özkan bugüne kadar 5 kez kalp krizi geçirmiş, 4 defa anjiyo olmuş; kalp, tansiyon, zehirli guatr, kemik erimesi, böbrek ve bağırsak bozuklukları, aşırı derecede kilo kaybı, duyma ve görme eksikliği, hafıza kaybı gibi birçok sağlık sorunu var. 2015 yılında Özkan, sadece refakatçi yardımıyla ihtiyaçlarını karşılayabiliyor ve vücut fonksiyonlarının yüzde 87’sinin işlevsiz olduğu sağlık kurulu raporuyla tespit edilmiş ve hâlâ Adli Tıp “Cezaevinde kalabilir.” raporu veriyor.

Cezaevlerinde 650’si ağır, en az 1.605 hasta mahpus var bugün bu ülkede. Adalet Bakanlığının verilerine göre, 2019 yılı itibarıyla sekiz yıl içerisinde hayatını kaybeden tutuklu ve hükümlü sayısı 2.300; pandemi dönemindeyse bütün bu sorunlara ek olarak ayrı bir infaz düzenlemesi getirilmiş durumda cezaevlerinde. Evet, pandemiyi her yerde fırsata çevirdiniz, cezaevlerinde bunun sonucu çok daha ağır. Ve pandemi adı altında uygulanan tedbirler -tırnak içinde- mutlak bir tecrittir. Siz, F tipi cezaevleri de yetmedi; cezaevi içinde cezaevi, tecrit içinde tecrit uyguluyorsunuz. Mahpuslar tutuldukları koşullara kapatılmış durumda. Spor yapma, kütüphaneye çıkma, sohbet, kurs gibi zaten sınırlı olan sosyal faaliyetler ve açık görüş gibi temel haklar yasak. Kitap talepleri karşılanmıyor, süreli yayınlara erişemiyorlar. Aylarca aileleriyle görüşemediler, telefon görüş hakları bile sınırlandı. Keyfi disiplin cezaları ve infaz yakmalar o bir önceki çıkardığımız İnfaz Yasası’na dayanarak devam ediyor ve biz bunların sayısını bilmiyoruz çünkü memlekette Adalet Bakanı yok. Bu kadar olan bitenin ortasında Adalet Bakanından bir tane açıklama duyduunuz mu? Üç ay boyunca avukat görüşmeleri yapılamadı. Karantina koşulları nedeniyle her şey mahpuslar ile infaz koruma memurları arasında sınırlı. Bunlar yaşanıyor, ne yaşandığı konusunda denetim yok. Gerekçe ne? Pandemi. Ama pandemiyle mücadelede dışarıda sorumluluğu halkın sırtına yükleyerek sürekli tekrar ettiğiniz o “maske, sosyal mesafe, temizlik” mevzuu var ya, bu kurallara cezaevlerinde siz kendiniz uymuyorsunuz. Dezenfektan malzemeleri, maske, eldiven, temizlik malzemeleri ücretsiz hiçbir şekilde verilmedi mahpuslara. Bunlar yüksek ve fahiş rakamlarla cezaevi kantinlerinde satıldığı için mahpuslar hijyen malzemelerine ulaşamıyorlar ve pek çok cezaevinde sıcak su ya sabahın erken saatlerinde ya da gece dokuz ve ondan sonra üç saatle sınırlı olarak veriliyor, o da birçok cezaevinde her gün veriliyor, haftada belli günler veriliyor.

Mahpusların yüzde 90’ına aşı henüz yapılmadı ve Adalet Bakanı bilgi paylaşmadığı için 65 yaş üstü mahpusların ve hasta mahpusların bile ne kadarına aşı yapıldığını bilmiyoruz. Ağır hasta mahpusların bile tedavileri pandemi boyunca durdu. Neden durdu? Çünkü mahpuslar kendi başlarına, özellikle ağır hasta mahpuslar kendi başlarına yaşamlarını sürdürme zorluğu çekiyorlar ve bunlar herhangi bir şekilde

hastaneye sevk olup geri döndüklerinde cezaevinde on beş gün karantinada kalmak zorundalar. Aynı şey, yargılaması süren tutuklular için de geçerli. Mahkemeye gidip geri döndüklerinde on beş gün boyunca karantinadalar ve bu on beş günle de sınırlı kalmıyor, aylarca sürüyor. Bu karantina koşullarında ne var ne yok? Hiçbir şey yok; ya kalabalık koşullarda ya tek başına hücrede karantinada kalıyorlar ve ne televizyon ne kitap ne herhangi bir yayın ve kurulu düzenlerine -tırnak içinde- cezaevinde koşullarında bile kurdukları düzene giremiyorlar, o nedenle de gitmekten imtina ediyorlar.

Hapishanelerde hem vaka sayısının artmış olması hem de ölümlerin yaşanması karşısında Adalet Bakanlığı derhâl açıklama yapmak zorundadır. Covid teşhisi konulan kaç tane mahpus var bu ülkede? Aynı şekilde, hasta mahpusların, Covid hastalığına yakalananların ailelerine de anlık bilgi verilmesi gerekiyor. Devletin mahpusların sağlık ve yaşam hakkını koruma yükümlülüğünün olduğunu hiç kimse unutturamaz. Cezaevindeki mahpusların sağlığından ve yaşam hakkından siz sorumlusunuz. Bu nedenle mahpusların aşı, test kiti ve tedavi imkânlarına eşit erişimini sağlamak zorundasınız. Pandemi koşullarında yapılması gereken, hasta, yaşlı ve çocuklu mahpusların derhâl tahliyesinin sağlanması ve tüm mahpusları kapsayacak eşit ve adil bir İnfaz Yasası değişikliği yapılmasıdır.

Bu teklife geliyoruz, ne var? Tek tek maddelere girmeyeceğim ama kısaca şunu söylemek istiyorum; 1'inci maddenin olumlu bir düzenleme olduğunu arkadaşlarımız da ifade etti, yetersizlikleriyle beraber ama şunu söylemek istiyorum: Yıllardır insan hakları savunucularının savunduğu, bağımsız insan hakları örgütlerinin ve ilgili meslek kuruluşlarının temsilcilerinden oluşacak, tespit ve önerileri kamu makamları için her durumda bağlayıcı olacak cezaevi izleme kurullarının oluşturulması şarttır. Yoksa, hani, şıracının şahidi bozacı mantığıyla cezaevi izleme kurulu olmaz.

Ve son olarak şunu söylemek istiyorum: Özellikle mahpusların kâğıda, kaleme bile ulaşma hakkının olmadığı yerde teklifin 8'inci maddesiyle “bilgisayar ve internet ortamından yararlandırılması” adı altında mahkûmların mevcut haberleşme ve iletişim hakkına yönelik denetim mekanizmalarını keyfiyetle artırmakta olduğunuzu unutmayın; unutturmayacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

OYA ERSOY (Devamla) – Ve burada, özellikle özel hayatın ve kişilik haklarının ciddi anlamda ihlali var bu maddede.

Şimdi, bütün bu düzenlemede özellikle sizin, bir, kendinize biat ettirme çabanız; iki, korkularınız var. Korkularınız var, kendi iktidar içi hesaplaşmalarınızdan deneyim çıkarmışsınız, savcılar özellikle bu kadar baskı altına aldığımız hâlde bile yetmiyor, ayrı bir düzenleme yapıyorsunuz, ola ki bir savcı mafya liderleriyle ilişkilerinize dair videolar bu kadar izlenme rekorları kırarken kalkar da bir soruşturma açar diye. Peki, bugünkü yaşananlarda, kendi aranızda, yandaşlarınız arasında FaceTime'ları da mı yasaklamaya kalkacaksınız? Bundan sonra da bu mu gelecek?

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Reklamlar mı var?

OYA ERSOY (Devamla) – Ve ben şunu söylemek istiyorum: Artık insan haklarını ağızınıza almayın çünkü artık sizin için algıyı yönetme dönemi bitti. Her şey çıplak ve açık ortada ve ancak biliniz ki bu kadar yaptığınız kanunlar bile sizi kurtaramayacak ve bu devran dönecek. (HDP sıralarından alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Açıklamaları kabul etmiyoruz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Onlar kabul etmese de hatibimiz tüm gerçekleri bütün çıplaklığıyla ifade etti.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Devran 2002'de döndü.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Kaybettiğinizde yanarsınız.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Milletin inkişafı, refahı, huzuru, adaleti için mücadelemiz Allah'ın izniyle Cumhuriyet İttifakı olarak devam edecek.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Gerçeklere karşı çıkmanın hiçbir anlamı yok, kabul etmeleri gerekiyor. Cahit Özkan Cumhuriyet İttifakı adına sürekli tutanaklara bir şeyler geçiriyor ama bunların hiçbir realitesi yok. Halk bütün gerçekleri biliyor.

BAŞKAN – Şahıslar adına Aksaray Milletvekili Sayın Ayhan Erel.

Buyurunuz Sayın Erel. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

AYHAN EREL (Aksaray) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri, yüce Türk milleti; görüşülmekte olan kanun teklifi hakkında şahsım adına söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Daha önce de ifade ettiğim gibi, biz Adalet ve Kalkınma Partisi milletvekili arkadaşlarımıza hukuk devleti ile kanun devleti arasındaki ayrımı bir türlü anlatamadık, onlar da anlamak istemediler. Kanun devleti ile hukuk devleti arasındaki farka baktığımızda, hukuk devleti hukukun temel ilkelerini, evrensel hukuk kurallarını dikkate alarak insanların mutluluğu için, demokratik hakların kullanılması için mücadele verirken kanun devletinde devlet yönetimine egemen olan siyasi irade meclisteki sayısal çoğunluğuna dayanarak istediği kanunu çıkarabilir. Dolayısıyla, bu kanunlar usul anlamında, şekil anlamında hukuka uygun ama evrensel hukuk kurallarına baktığımız zaman bunlara uygun olmadığını görmekteyiz. Mesela, bugünkü örneği: Bugün görüşmekte olduğumuz kanun teklifinin 2'nci ve 3'üncü maddeleri en çok tartışma konusu oldu. Bu maddelere ne gerek vardı? Yargıtay kararlarında, uygulamada görüldü ve iade yöntemi kullanılarak cumhuriyet başsavcısı ve cumhuriyet başsavcısı vekili tarafından, cumhuriyet savcısının soruşturmayı sonuçlandıran belgesi olan iddianameye veya kovuşturmayaya yer olmadığına dair karara müdahale edildiği görülüyor. Bunun dayanağı olarak da 2802 sayılı Kanun'un ilgili maddeleri gösteriliyor. Ancak bu hükümlerin Ceza Muhakemesi Kanunu'nun ilgili açık hükümleri karşısında cumhuriyet savcısı tarafından hazırlanan iddianameye veya kovuşturmayaya yer olmadığına dair karara cumhuriyet başsavcısının müdahale edebilme yetkisini tanıyan açıklığa sahip olmadığı, yeterli yasal dayanak olarak kabul edilemeyeceği Yargıtay kararlarıyla ortaya çıkmaktadır. Bunun üzerine, AK PARTİ'li veya iktidara mensup milletvekili arkadaşlarımızın bunu göz ardı ederek cumhuriyet savcılarının son kararlarına cumhuriyet başsavcısının müdahale etme hakkını yasal bir çerçeveye oturtma sevdası ve çabası içerisinde olduklarını görmekteyiz.

Esasen, teklife konu hükümler “görüldü” yetkisinin yasalastırılma çabasıdır. Tatbikatta cumhuriyet başsavcısı vekillerinin kullandıkları ve “görüldü” adıyla bilinen yetkinin açık yasal dayanağı yok, sınırları yasal olarak belirlenmemiş. Böyle bir yetkinin kullanılmasının kanunlara aykırı olacağı ve cumhuriyet savcılarının Ceza Muhakemesi Kanunu'nun madde 160 ila 169'a göre yürütecekleri soruşturma yetkisine müdahale sayılacağı tartışmasıdır.

Yine, CMK'nin 160'ıncı ve 161'inci maddelerini incelediğimizde, cumhuriyet savcılarının görev ve yetki itibarıyla bağımsız oldukları ve CMK 160/2'de öngörülen şekilde soruşturma yürütmeleri konusunda tartışmanın olamayacağı açıktır. “Cumhuriyet savcılarının soruşturmayı sonuçlandıran kararları arasında oluşabilecek farklılıklarının giderilmesi” ibaresinin ne anlama geldiğini anlamak mümkün değil. Soruşturmayı sonlandıran kararların kanuna uygunluğunu denetlemek başka, cumhuriyet savcılarının soruşturmayı sonlandıran kararları arasında oluşabilecek farklılıkların giderilmesi başka. Bununla beraber, Türkiye'de yaklaşık 241 başsavcının 6 bine yakın savcıyı egemenliği altına aldığı ve onların kararlarına, iradelerine ipotek koyacağı, siyasi iradenin çeşitli konularda açılmasını veya

açılmamasını istediği davalarda baskı yaparak bu davaların önüne geçeceği konularında herkesin olduğu gibi bizim de endişelerimiz var. Görüştüğümüz cumhuriyet savcılarının bugüne kadar kendi hür iradeleriyle soruşturma yaptıkları ama bu kanunla birlikte artık hür iradeleriyle soruşturma yapamayacakları; günümüzde başsavcıların siyasi iradenin il başkanlarıyla birlikte hareket ettikleri dikkate alınırsa bundan böyle keyfi soruşturmaların açılacağı veya açılan soruşturmaların keyfi olarak kapatılacağı da bir gerçek olarak karşımıza çıkıyor. Bundan vazgeçmek lazım. Yaptığımız kanun sayısal anlamda, şeklen uygun ama hukuka uygun değil. Hukuka uygun olmayan kanunların da ömrünün fazla olamayacağı aşikârdır. Daha önce dayatmalarla çıkardığımız kanunların üç ay sonra, altı ay sonra yeniden değiştirilme zorunluluğu ortaya çıkmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

AYHAN EREL (Devamla) – Bu duygu ve düşüncelerle hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Soru-cevap işlemi yoktur.

İkinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi ikinci bölümde yer alan maddeleri, varsa o madde üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

Sayın milletvekilleri, 6'ncı madde üzerinde aynı mahiyette 4 önerge vardır, önergeleri okutup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 267 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinin kanun metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mehmet Ruştu Tiryaki

Batman

Rıdvan Turan

Mersin

Kemal Bülbül

Antalya

Semra Güzel

Diyarbakır

Abdullah Koç

Ağrı

Mahmut Toğrul

Gaziantep

Hüseyin Kaçmaz

Şırnak

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Süleyman Bülbül

Aydın

Ali Haydar Hakverdi

Ankara

Rafet Zeybek

Antalya

Turan Aydoğan

İstanbul

Zeynel Emre

İstanbul

Alpay Antmen

Mersin

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Adana

Muhammet Naci Cinisli

Erzurum

Ayhan Erel

Aksaray

Lütfü Türkkkan

Kocaeli

Hayrettin Nuhoglu

İstanbul

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Muhammet Emin Akbaşoğlu	Selahattin Minsolmaz	Mustafa Demir
Çankırı	Kırklareli	İstanbul
Bekir Kuvvet Erim	Polat Türkmen	
Aydın	Zonguldak	

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önerelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önereler üzerinde konuşmak isteyen Diyarbakır Milletvekili Sayın Semra Güzel.

Buyurunuz Sayın Güzel. (HDP sıralarından alkışlar)

SEMRA GÜZEL (Diyarbakır) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, görüşülmekte olan kanun teklifinin 6’ncı maddesine dair söz aldım.

Maddeyle toplam on yıl veya daha az süreli hapis cezasına mahkûm olan kadın hükümlülerin 15 yaşını doldurmuş çocuğunun bulunması ve babanın da ölmüş veya ceza infaz kurumunda olması durumunda, toplum güvenliği bakımından ağır ve somut tehlike oluşturmayacağına değerlendirilmesi hâlinde, cezanın infazının çocuğun 15 yaşını doldurmasına kadar cumhuriyet başsavcılığınca ertelenmesine ilişkin bir fıkra eklenmiş. Açıkçası bu düzenlemenin yapılması oldukça önemli bir adımdı, hatta çokça gecikmiş bir adımdı ama eksiklikleri var tabii. Keza, bizler uzun zamandır cezaevinde anneleriyle beraber kalmakta olan çocukların sorunlarını dile getiriyorduk.

Değerli milletvekilleri, düzenleme olumlu olmakla beraber, yine, içerisine eklenen subjektif bir cümleyle yoruma da açık bırakılmıştır. Maddede yer alan “toplum güvenliği bakımından ağır ve somut tehlike oluşturmayacağına değerlendirilmesi” ibaresi keyfi muamele ve ayrımcılığa yol açabilecek bir koşuldur. Özellikle politik tutsaklara karşı son dönemlerde verilen siyasi kararlar ortadayken madde bu hâliyle istenilen yere çekilebilecek esnek bir hâle geliyor. Politik tutsakların idare ve gözlem kurulları tarafından koşullu salıverilme süreleri gelmesine rağmen salıverilmeleri engellenmekte, yüzlerce ağır hasta tutsağın infaz erteleme talepleri aynı gerekçelerle reddedilmektedir.

Burada, yine defalarca dile getirdik “Kütüphaneden şu kadar kitap almış.” “Dini destek almamış.” “Gardiyanlara serzenişte bulunmuş.” “Pişman olmamış.” gibi son derece soyut gerekçelerle yapılan değerlendirmeler mevcut. Hâl böyleyken böylesi önemli bir maddede “toplum güvenliği bakımından ağır ve somut tehlike oluşturmaması” meselesi de yoruma son derece açık. Çocuğun üstün yararı, herhangi bir koşul ve şart koşmadan, muğlaklığa yer olmayacak şekilde gözetilmelidir ve “ertelenebilir” değil “ertelenmelidir” ifadesi kullanılmalıdır.

Değerli milletvekilleri, yine bir diğer önemli mesele çocuk bakımının bu düzenlemeyle yeniden anneye bırakılması meselesidir. Çocuk bakımı, sadece annenin yükümlülüğünde değil, ebeveynin ortak sorumluluğudur. Aksi takdirde, çocuk bakımını dışarıda olduğu gibi içeride de annenin üzerine yıkılmış oluyoruz. Bu sebeple maddenin, sadece kadın mahpuslar açısından değil, 15 yaşında çocuğu olan ebeveynler açısından düzeltilmesi ve eğer 2’si de tutukluysa haktan faydalanmak üzere seçimin anneye bırakılması gerekiyor.

Ayrıca, babanın ölmüş olması veya hapisshanede bulunması şartları getirilirken babanın gaip olması, babanın hayatta olsa dahi bakım sorumluluğunu reddetmesi, çocuğa bakabilecek koşullarının bulunmaması veya çocuğu terk etmesi hâlleri düşünülmemiş. Bu yüzden bu ek koşullar da maddeye eklenmelidir.

Ayrıca, maddenin tabii ki sadece hükümlüler için uygulanmaması gerekiyor, tutuklu yargılanan ve anneleriyle kalan çok sayıda çocuk var. Çocuklar cezaevinde kaldıktan sonra tutuklu veya hükümlü

olmanın bir önemi yok. Kaldı ki Türkiye’de uzun tutukluluk süreleri göz önünde bulundurulduğu zaman maddenin bu şekilde düzenlenmesi kaçınılmaz bir durum yaratıyor.

Yine aynı şekilde “Kamu davası açılması durumunda erteleme kaldırılabilir.” deniyor; sonuçlanması bile değil, açılması hâlinde kaldırılması söyleniyor. Burada derdimiz çocuğun üstün yararı ise neden kaldırılınsın?

Değerli milletvekilleri, son olarak, bu maddeyle 15 yaş altındaki çocuklar için hapisshanede kalmamalarına dair düzenleme yapılırken hâlihazırda 15 yaş ve altında cezaevinde olan çocuklar var ve bunlara dair herhangi bir düzenleme yok. Dışarıda yaşayan çocukların bakım yükü düşünülürken içeride tutulan çocuklara dair bir düzenleme alternatifi bulunmamakta. Maddenin muğlaklığa, boşluğa, subjektif yorumlara yer bırakmayacak ve ayrımcılık ve toplumsal cinsiyet eşitsizliği gibi konularda adaletli olacak şekilde düzenlenmesi ve bu kapsamda ele alınması gerekmektedir. Aksi takdirde, iktidarın “Benden olmayana yasa işlemin.” görüşü yüzünden muhalif olan ailelerin çocukları ebeveynleriyle beraber sağlıksız koşullarda içeride kalmaya ve akranlarına göre çok ciddi bir ayrımcılık yaşamaya devam edecektir, ki “Ola ki küçücük bir ihtimal olabilir.” düşüncesiyle iktidar bu maddeyi çekmek istiyor; biz de konuşabilmek için, maddenin önemini anlatabilmek için önergemizi bu şekilde vermek zorunda kaldık. Ama şunu da söyleyelim: Bu yaptığımız değişiklik bir gün gelip sizi de bulacak, bunu da bilirsiniz.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Mersin Milletvekili Sayın Alpay Antmen.

Buyurunuz Sayın Antmen. (CHP sıralarından alkışlar)

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; adaleti kalmayan bir ülkede ceza infaz üzerine kanun yapmaya çalışıyoruz. Siz istediğiniz kadar kanun çıkarın, adil, tarafsız ve halkın yararına olmayan kanunlar kâğıt üzerinde kalmaya ve günü gelince tarihin çöplüğüne atılmaya mahkûmdur.

Biz, bu arada, aslında teklifin 6’ncı maddesinde konuşacaktık ama belki de bu kanun teklifinin en iyi ve en yararlı maddesi eksikliklerine rağmen geri çekilmiş oldu ve bu nedenle de artık genel konuları konuşmamız gerekiyor.

Değerli milletvekilleri, konuşmama başlamadan önce, buradan, tüm ülkeyi ilgilendiren çok önemli bir hususa değinmek istiyorum. Seçim bölgesi Mersin Limanı’nda bugün 1 ton civarında kokain yakalandı. Yani Türkiye’de bir yılda yaklaşık 1,5 ton kokain yakalandığı düşünüldüğü takdirde...

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Ayдын) – Muzun içinde mi?

ALPAY ANTMEN (Devamla) – ...tek seferde, neredeyse bir yılda, bir yerde yakalanan en büyük miktarda kokain yakalanmış oldu. Burada, uyuşturucuyla mücadele eden kolluk kuvvetlerimize şükran borçluyuz.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Kim yakalamış, kim? Biz yakaladık. Hükümet yakaladı, devlet yakaladı.

ALPAY ANTMEN (Devamla) – Ancak anlaşılıyor ki onların fedakârca yaptıkları operasyonları zayıf eden bir uluslararası uyuşturucu mafyasıyla karşı karşıyayız. Defalarca sorduk ama yanıt alamadık, buradan tekrar soralım: Venezuela ve Panama’dan Türkiye’ye gelen yaklaşık 5 tonluk kokainin sahipleri kim? Uyuşturucunun İzmir ve Mersin’de gönderildiği adreslere neden operasyonlar düzenlenmedi? Kimler bu operasyonu engelliyor? Türkiye’de kim ya da kimler bu büyük kokain sevkiyatının içerisinde yer almaktadır? (CHP sıralarından alkışlar) Bu soruların yanıtını alana kadar ve gençlerimizi bu pislikten korumak için sonuna kadar mücadele etmeye devam edeceğiz.

Değerli milletvekilleri, Ceza İnfaz Kanunu değişikliklerini görüşüyoruz. Bilinmelidir ki devletin temeli adalet, adaletin temeli ise savunmadır yani avukatlardır. Avukat davanın tarafı değildir. Avukat ne boşanmanın tarafı ne borcun sebebi ne de uyuşmazlığın kaynağıdır. Avukat, adil yargılamanın sağlayıcısı ve savunma hakkının temel direğidir. Ama dün gördük ki bu ülkede kendini bilmez bir şehir eşkıyası sadece görevini yapmaya çalışan bir avukatı görevi nedeniyle silahla, ölümlle tehdit edebilecek kadar cesareti kendinde buluyor. Bu şehir eşkıyasının avukatı öldürmediğine sevinmeli miyiz, durum bu kadar vahim mi?

Artık şu ülkede kadına şiddeti, sağlık çalışanlarına şiddeti, avukatlara şiddeti, çocuklara şiddeti, hayvanlara şiddeti durdurmak için gerçekten bir şey yapmayacak mısınız? Hep mi holdinglerin istediklerini yapacaksınız? Hep mi mafyanın istediklerini yapacaksınız? Hep mi tarikatların istediklerini yapacaksınız? Hep mi Amerika'nın, Rusya'nın, Katar'ın istediklerini yapacaksınız? Ne zaman güçlüden, zenginden yana olmayı bırakıp yoksuldan, ezilenden, garibandan, mazlumdan, kimsesizden yana olacaksınız? (CHP sıralarından alkışlar) Ne zaman işçiden, emekliden, köylüden, gençlerden ve kadınlardan yana olacaksınız? Ne zaman Türkiye'den yana olacaksınız? "İrmağın akışına ölürüm Türkiye'm." diyorsunuz ama ormanı, suyu, havayı, Boğaz'ı Katarlılara peşkeş çekmekten, doğayı öldürmekten vazgeçmiyorsunuz. Ülkemiz için ölmüyorsunuz -hiç kimse ölmesin- ama ülkemizi öldürüyorsunuz. Tüm bu sorunlar ilk seçimden sonra siz sandıkta gidince bizim tarafımızdan çözülecek. O yüzden, bir an önce sandık diyoruz.

Değerli milletvekilleri, cezaevlerini geziyorum. Cezaevi açmakla övünüyorsunuz. Biliyor musunuz ya da umurunuzda mı bilmiyorum ama cezaevlerinde pek çok sorun var. Elektrik pahalı, kantinlerdeki ürünler pahalı geliyor, yemeklerden şikâyetler var, çıplak arama, dayak gibi çok ciddi, çok acı iddialar var. Bunları neden düzeltmiyorsunuz? Bunları düzeltmek için neden hiçbir şey yapmıyorsunuz?

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Biz düzelterceğiz iktidara gelince. On dokuz yılda düzeltilememiş, bundan sonra mı düzeltilecek?

ALPAY ANTMEN (Devamla) – Mahpus olmak kişinin temel hak ve özgürlüklerinin ortadan kaldırılması demek değildir.

Ben burada bir şey daha söyleyeceğim: Neden cezaevi personelini güvenlik sınıfına almıyorsunuz? Cezaevi personeli neden bekçiler kadar maaş alamıyor? Neden cezaevi yöneticilerine 3600 ek gösterge hakkı vermiyorsunuz?

Yeri gelmişken sorulm: Atanamayan öğretmenler, atanamayan sağlıkçılar, atanamayan milyonlarca genç sizi hiç üzmüyor mu? "İktidar olmak" demek ne demek? "Garibanın, mağdurun, işçinin, emekçinin, emeklinin yanında olmak" demek. Tabii, haklısınız; siz, 5'li çeteyi doyurmaktan işsizliğe çare bulamıyorsunuz, Türkiye'nin sorunlarına eğilemiyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar)

Teşekkür ederim.

Genel Kurulu saygıyla selamlarım. (CHP sıralarından alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Milletin gücünün üzerinde hiçbir güç tanımadık, tanımayız. Sessiz dünyanın gür sesi, mazlumların hür sesi, kimsesizlerin kimsesi olmaya devam edeceğiz. Kabul etmiyoruz.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Ne zaman? Emekli olduğunuzda mı?

BAŞKAN – Söz sırası İstanbul Milletvekili Sayın Hayrettin Nuhoğlu'na aittir.

Buyurunuz Sayın Nuhoğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerinde söz aldım.

Bu kanun teklifiyle ilgili kimse büyük beklentilere kapılmasın. Teklif kanunlaşıp yürürlüğe girse bile birikmiş kronik sorunlara çözüm getirmeyecektir. Ayrıca, bazı maddeler uygulamada yeni sorunlar çıkaracak potansiyele sahiptir, bazı maddeler de eşitlik ilkesine uymadığı gerekçesiyle Anayasa'ya aykırılık içermektedir.

En önemli değişiklik ise cumhuriyet başsavcılarına verilen yetkidir. Cumhuriyet savcılarının soruşturmayı sonuçlandıran kararlarına doğrudan müdahale etme yetkisinin başsavcılara verilmesi sadece keyfiliğe yol açmayacak, yargı iyice kontrol altına alınmış olacaktır.

Değerli milletvekilleri, cumhuriyet savcılarının Anayasa'ya uygun görev yapmalarına engel olmakla nereye varılmak istenirse istensin iktidarın ömrünü uzatamayacaktır. İktidarın kirli ve yanlış işlerini gizleyerek halkın gözünde yeniden itibar kazanması artık mümkün değildir.

Halkın iktidardan beklentileri, yaşanan ekonomik sorunlara çözüm bulmak kadar, yapılan icraatların şeffaf ve denetlenebilir olmasıdır. Hesap verilemeyecek hiçbir karanlık konu olmamalıdır. Ülke uzun yıllardır soyuluyor kanaati artık herkesin ortak kanaati hâline gelmiştir. Bu iktidar için söylenen “Çalışıyorlar ama çalışıyorlar.” sözü bir zamanlar çok yaygındı. Ne yazık ki yolsuzlukların ayyuka çıkması, soyguna dönüşmesinden ve hiçbir hesap sorulamaz hâle gelmesinden sonra tablo çok daha ağırlaşmıştır. Cumhuriyet savcılarının rejime ve devlete sahip çıkmalarına engel olunduğu gibi yolsuzlukların ortaya çıkarılmasına da müdahale edilerek engel olunmaya çalışılma ihtimali çok yanlış bir yoldur. Zaten yolsuzluk dosyalarının savcılıklara intikal etmemesi için her türlü gecikme ve engelleme yapılmaktadır. On dokuz yıllık Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarı döneminde, başından itibaren denetim sistematik olarak devre dışı bırakılmıştır. Önce devlet kurumlarının iç denetim organları ortadan kaldırdı, sonra Devlet Denetleme Kurulu ve Sayıştay kontrol altına alındı. Türkiye Büyük Millet Meclisinde hesap sorabilmek ve hesap vermek zaten yok. Yargı ürkek vaziyette birilerinin talimatıyla hareket ediyor. Bu değişikliklerle başsavcılara talimat vermek işleri daha da kolaylaştıracaktır.

Değerli milletvekilleri, sizlere İçişleri Bakanlığının el koyduğu küçük bir yolsuzluk olayı örneği vermek istiyorum. Özellikle küçük olduğunu söylüyorum, küçüğü buysa büyüğünü Türk milleti tahmin etsin istiyorum. İstanbul Büyükşehir Belediyesinin bir ihalesi, 21 Mayıs 2018’de selatin camilerinin ibadete hazır hâlde bulundurulması hizmet alımı ihalesi bu söz ettiğim. Bu ihale 99 milyon bedelle bir firmaya verildi. İhaleye çıkınca 30 istekli işe ilgi göstermiş fakat işi alacak firma adrese teslim, önceden belirlenmiş olduğu için sadece birbiriyle ilişkili 3 istekli firma ihaleye katılmış ve malum firma işi almış, yapmış, 99 milyonu da kapmış. Süre dolduktan sonra İstanbul Büyükşehir Belediyesinin yeni yönetimi bu işle ilgili ihale yapmamış, aynı işi kendi ekipleriyle yapmaya karar vermiş. 41 selatin camisine ilaveten bu camilerin civarında bulunan hazire ve diğer eserlerin temizliği de dâhil edilerek yapılmış ve sadece 22 milyon lira harcanmıştır. Arada büyük fark olduğu görülünce İstanbul Büyükşehir Belediyesi Teftiş Kurulu ihaleyi incelemiş ve ihalede 67 milyon 307 bin lira kamu zararı olduğu tespit edilmiş. Peki, sonra ne olmuş biliyor musunuz? İçişleri Bakanlığı olaya el koymuş ve dosyayı devralmıştır. İncelemenin devam ettiğini sanıyoruz, yargıya intikal ettirilmesini bekleyeceğiz ve sonucunu da göreceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

HAYRETTİN NUHOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim.

Bu şaibeli işler hiç olmazsa camiler üzerinden yapılmayı keşke. Bu işi yapan firma, aynı dönemde İstanbul Büyükşehir Belediyesinden 178 milyon liralık zabıta destek hizmeti ihalesini de almış bir firmadır. Bu firmanın kendini aklamaları şarttır, bunun için de dosyanın yargıya intikal etmesi gerekiyor; kimlerin suçlu olduğu ancak o zaman anlaşılacaktır, ortakları da ortaya çıkacaktır.

Değerli milletvekilleri, hak, hukuk ve adaletin tesisi liyakatli kadrolarla mümkündür. Yolsuzluğa karışmamış, şaibeden uzak kalmış, liyakatli ve dürüst devlet memurlarının hâlâ var olduğunu biliyoruz. Devletin ayakta kalması için direnen bu dürüst kişilere destek ve cesaret verilmesi gerekir. Bu konuda, Adalet ve Kalkınma Partisi içerisinde yer alan, devlet umurugörmüş namuslu kişilere önemli görevler düşmektedir. Onlardan bu görevlerini yerine getirmelerini bekliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Son önerenin gerekçesini okutuyorum.

Gerekçe:

Önergeyle söz konusu maddenin tekrar çalışılmak üzere teklif metninden çıkarılması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önergeler doğrultusunda 6'ncı madde teklif metninden çıkmıştır. Herhangi bir karışıklığa mahal vermemek için bundan sonra maddeler üzerindeki önerge işlemlerine mevcut sıra sayısı metnindeki madde numaraları üzerinden devam edilecek, kanun yazımı esnasında madde numaraları teselsül ettirilecektir.

Sayın milletvekilleri, 7'nci madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 267 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 7- 5275 sayılı kanununun 54'üncü maddesinin 1'inci fıkrasına “çocuk hükümlüler” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile maddi durumunun yetersiz olduğunu beyan eden hükümlüler” ibaresi eklenmiştir.”

Mehmet Ruştü Tiryaki

Züleyha Gülüm

Erol Katırcıoğlu

Batman

İstanbul

İstanbul

Abdullah Koç

Kemal Bülbül

Murat Çepni

Ağrı

Antalya

İzmir

Kemal Peköz

Rıdvan Turan

Adana

Mersin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Adana Milletvekili Sayın Kemal Peköz.

Buyurun Sayın Peköz. (HDP sıralarından alkışlar)

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Görüşülmekte olan kanun teklifinin 7'nci maddesi üzerinde konuşmak üzere grubum adına söz aldım.

Maddede şöyle bir değişiklik yapılıyor: Kendi istekleriyle nakil olmak isteyen mahpusların nakil giderleri koşulunun istisnası olan çocuk mahpuslara “ile maddi durumunun yetersiz olduğunu

belgelendiren hükümlüler” de dâhil ediliyor. Bu maddeyle buldukları yerlerden ailelerinin bulunduğu yere ya da başka bir yere nakil isteyen mahpusların durumlarını belgelemeleri hâlinde, ekonomik koşullarının elvermediğinin belgelenmesi hâlinde nakil ücretini Adalet Bakanlığının karşılayacağı ifade ediliyor. Ancak bu yetersiz bir yaklaşım çünkü cezaevlerinde bulunan insanlar sonuç itibarıyla kendi istekleriyle cezaevlerinde bulunmuyorlar ve genellikle uzak yerlere gönderilmiş oluyorlar yani Türkiye’nin bir ucundan bir diğer ucuna gönderilebiliyorlar binlerce kilometre. Bunların ailelerine de aynı zamanda eziyet edilmiş oluyor; sadece hükümlülerin ya da mahpusların eziyet gördüğünü değil, aynı zamanda ailelerinin de ciddi sorunlar yaşadıklarını hep beraber biliyoruz. Onun için, bilaistisna bütün mahkûmların, nakil olan bütün insanların nakil ücretlerinin “çocuk” ya da “büyük” diye ayrı ayrı yapılmadan Adalet Bakanlığınca karşılanması gerekir.

Nakilleri sırasında, tabii, bunlar yaşanırken aynı zamanda aileler de sorunlar yaşıyorlar cezaevlerinin uzak olması nedeniyle. O nedenle bize gelen mektuplar oluyor, sık sık mektuplar geliyor. Bu mektuplardan birkaç tanesini okumak istiyorum.

Afyonkarahisar T Tipi Kapalı Cezaevinde olan oğlunu dört yıldır göremeyen Akide Ertaş da “Oğlum yedi yıldır cezaevinde. İlk tutuklandığında Mardin Cezaevine gönderildi, daha sonra oradan Afyon’a sürgün ettiler. Afyon çok uzak olduğu için, sağlığım da elvermediği için yirmi iki saatlik yolu gidemiyorum ve dört yıldır oğlumu göremiyorum.” diyor.

Yine, bir başka aile; Trabzon E Tipi Kapalı Cezaevinde sekiz yıldır tutuklu bulunan Reşit Uyar’ın annesi Meryem Uyar ise herkesi duyarlı olmaya çağırarak şunları söylüyor: “Oğlumu görmek istiyorum ama gidemiyorum. Hem çok uzak hem de ben hastayım ve bu kadar yolu göze alamıyorum. En son gidişimde trafik kazası geçirdim, sakatlandım; o gün bugündür gidemiyorum. Onu yakın bir cezaevine sevk etmeleri için defalarca dilekçe verdim ama her seferinde reddedildi. Tek dileğim bu ihlallerin bir an önce son bulması ve oğlumu son bir kez görmektir.”

Yine, Rozerin Kalkan’ın babası İsmet Kalkan kızının tutukluluğunun 5’inci yılına girdiğini belirtirken Mardin ile İzmir arasındaki mesafenin getirdiği imkânsızlıklar nedeniyle -hem ekonomik hem sağlık koşulları, bir de pandemi- ve salgından dolayı iki yıldır kızını göremediğini ifade ediyor.

Yine, Nebahat İşçi maddi imkânsızlıklar nedeniyle yedi yıldır oğlunun görüşüne gidemediğini, oğlunu en son yedi yıl önce gördüğünü ifade ediyor.

Tutuklanmasıyla Diyarbakır Cezaevine konulmasının ardından sırasıyla Balıkesir, İzmir, Şırnak, Edirne gibi birçok cezaevinde kalan Kılınç son olarak yine Diyarbakır’a sevk edildi. Kılınç’ın annesi Hazal Kılınç son on yıldır hem sağlık sorunları hem de maddi imkânsızlıklardan dolayı oğlunu göremediğini ifade ediyor.

Yine, Yüksekova’dan birkaç sefer bize mektup yazan Meryem Ertaş, 4 çocuğunun cezaevinde olduğunu, eşinin çocuklarını ziyaret edememesi nedeniyle çok sıkıntı yaşadığını ve üzüntüyle kalp krizi geçirip öldüğünü ifade ediyor. 1.900 lira emekli maaşıyla ailece yaşamak durumunda kaldıklarını ifade ediyor ve hiçbir çocuğuna hem ekonomik olarak herhangi bir katkıda bulunamaması hem de her birinin ayrı bir cezaevinde olması -daha doğrusu ikisi bir cezaevinde, diğer ikisi de ayrı ayrı cezaevlerinde, dolayısıyla 3 ayrı cezaevinde- nedeniyle çocuklarını ziyaret edemediklerini ifade ediyorlar.

Bu durum böyle sürerse sadece tutukluların cezalandırılması söz konusu olmuyor. Tabii ki “Ceza kişiseldir.” diye ifade ediyoruz ama aynı zamanda aileleri de cezalandırmaya devam ediyoruz, bunun önüne geçilmesi lazım. Talep edilmesi hâlinde ailelerine en yakın yerlere tutuklular gönderilmeli, bunların masrafları da yine Adalet Bakanlığı tarafından karşılanmalı ve insanlar kendi çocuklarıyla

görülebilmeli ki dünyayla bağları kopmamış olsun, sosyal hayat içerisinde yaşamlarını sürdürsünler diyor, Meclisi selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 267 sıra sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesiyle 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 54'üncü maddesinin birinci fıkrasına eklenen "ile maddi durumunun yetersiz olduğunu belgelendiren hükümler" ibaresinin "ile ekonomik durumunun yetersiz olduğunu belgelendiren hükümler" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Süleyman Bülbül

Rafet Zeybek

Ali Haydar Hakverdi

Aydın

Antalya

Ankara

Zeynel Emre

Turan Aydoğan

İsmail Atakan Ünver

İstanbul

İstanbul

Karaman

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Karaman Milletvekili Sayın İsmail Atakan Ünver.

Buyurunuz Sayın Ünver. (CHP sıralarından alkışlar)

İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Karaman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Ceza İnfaz Kanunu'nda değişiklik yapan teklifi görüşüyoruz. Konuşmamın başında bir hukukçu olarak söylemeliyim ki bir suç iddiası söz konusu olduğunda söyleyenin kim olduğuna bakmaz hukuk, iddianın ciddiyetine bakar; araştırır, soruşturur, gerekiyorsa kovuşturur, gerekmiyorsa da kovuşturmaz. Daha baştan "Söyleyene bak." denilerek iddiaların geçersizliği savına haklılık kazandırılmaz. Kumpas davalarında yaşananları hatırlarsak hukukta "İşine gelince öyle, işine gelince böyle." anlayışı olmaz. Hukuk, her hâl ve şartta herkese aynı uygulanır ve herkes için aynı sonucu doğurur.

O zaman ortaya saçılan lağımdan hareketle bir çağrı yapalım: Ey cumhuriyet savcıları, hukuku işletin, üzerinizde taşıdığımız sıfatların ve giydiğiniz cübbenin hakkını verin. Neyi bekliyorsunuz?

Şimdi, bir adım geriye çekilip iddiaların içeriğine girmeden duruma beraber bakalım. Mafya-siyaset-ticaret-gazeteci ilişkisine dair iddiaların göbeğindeki mevcut İçişleri Bakanı, kendisini iddialardan sıyırmak için, suç örgütü liderine koruma verilmesinin sorumluluğunu, hâlen AK PARTİ milletvekili olan kendinden önceki bakanlardan birinin üzerine, daha önceki bürokrasideki görevinden dolayı yıkmaya çalışıyor. Sorarım size: Valilik, Emniyet müdürlüğü, genel müdürlük, müsteşarlık ve tarafsız Bakanlık yapan o bürokrat 17-25 Aralık soruşturmalarından sonra İstanbul Emniyetinde ve İçişleri Bakanlığında FETÖ'yle mücadelenin en kritik aktörlerinden birisi değil miydi?

Mevcut Bakan bir şey daha söylüyor: "Benden önceki bakanların çocuklarının evinde para sayma makineleri çıktı." diyor. Bakan, 17-25 Aralık'a yaptığı bu göndermelerle kime, ne mesaj veriyor, hiç düşünüyor musunuz?

Bakan, yine "Ben göreve gelmeden önce ülkenin her köşesinde bombalar patlıyordu, sokağa çıkılamıyordu, AVM'ye bile gidilemiyordu; ben geldim, hepsini durdurdum." mealinde cümleler sarf

ediyor. Yani kendinden önceki bütün İçişleri Bakanlarını yayılım ateşine tutuyor. Ortada nasıl bir hesap var, bunu düşünüyor musunuz? Hayır, bunu da düşünmüyorsunuz.

Yine, İçişleri Bakanı “Bir siyasetçinin mafyadan aylık 10 bin dolar aldığını biliyorum.” diyor. Kamuoyu bu siyasetçinin iktidar partisine mensup olduğu kanaatinde. İçişleri Bakanının kendi beyanına göre, bildiği ismi kamuoyuna açıklamaması, soruşturma makamlarına bildirmemesi ve bu şekilde görevinin gereğini yapmaması, böylelikle çok sevdiğiniz Bakanınızın hepinizi töhmet altında bırakması nasıl bir hesabın parçası? (CHP sıralarından alkışlar) Bu da mı umurunuzda değil sayın vekiller?

On dokuz yıldır iktidarsınız, devriktidarınızda sizin umurunuzda olmayan neler görmedi ki bu millet. Çikolata kutusunda rüşvet alanı, 700 bin liralık saate satılanı, çocuğunun evinde para sayma makinesi bulunanı, Rıza Sarraf’a “Önüme yatarım.” diyeni, sıfırlayanları, sıfırlamayanları; kendi Bakanlığıyla ticaret yapıp Bakanlığı tokatlayan Bakanı bile gördü. Şimdi de mafyayla iş tuttuğu, alacak verecek takipçiliği yaptığı iddia edilen bir Bakan ortaya çıktı. Bir de Venezuela’ya yardım için el bagajıyla maske ve test kiti götürən Başbakan çocuğu var, evlere şenlik. Sizden yine ses yok.

Sizin bir milletvekiliniz 17-25 Aralık sürecinde “İnsanların günah işleme özgürlüğü vardır, buna müdahale ediliyor.” demişti. Ya o günah aynı zamanda suçsa? Özgürlük anlayışını sevsinler! Sessizliğe bakarsak galiba bu anlayış “İktidardakilerin suç işleme özgürlüğü vardır.” şeklinde hâkimiyetini hâlâ sürdürüyor ama ne hikmetse işlenen suçların hepsi haksız kazanç, haram para ve mala çökme üzerine, aynen atalarımızın “Tilkinin 40 hikâyesi var, 40’ı da tavuk üzerine.” dediği gibi. Aslında tek bir günah vardır, o da hırsızlıktır, diğer bütün günahlar hırsızlığın çeşitlenmesidir. Bir insanı öldürdüğün zaman bir yaşamı çalmış olursun; yalan söylediğinde birinin gerçeğe ulaşma hakkını çalarsın; birini aldattığın zaman doğruluğu çalmış olursun ve hepsi suçların haksızlık unsurunu oluşturur. O yüzden hukukun var olduğu yerde hiç kimsenin suç işleme özgürlüğü yoktur, herkesin kanunlara uymak mecburiyeti vardır, uymayanlara kanundaki müeyyide uygulanır. Bunun adı özgürlük değil, adaletin tecellisidir.

Tüm bu dümenler olurken iktidar partisi ve ortağı ne yapıyor? Kaldır, indir, görmezden gel.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Devamla) – Efendiler, millet devletin namusunu size emanet etmiş, biriniz çıkın bu pislikler üzerine bir laf edin, hakkı söyleyin. Onları görmüyor musunuz, anlatılanları duymuyor musunuz, mideniz kabarmıyor mu? El insaf yahu! Milletlin çoluğuna çocuğuna acımıyorsunuz bari kendinizinkilere acıyın. Bu düzenin parçası olmayın.

Biz olan neyse, gördüğümüz neyse arı duru söylüyoruz, söylemeye devam edeceğiz. Belki söylediklerimiz bazılarına ağır gelecek ama şu bilinsin ki: Zalimin kanlı bıçağını yalayanlara nezaket olmaz. Elbet bu çürümüşlük, bu kokuşmuşluk sona erecek, milletimiz temiz bir iktidarı, Millet İttifakı iktidarını kuracak, bizler de yargıyı işler hâle getirip haramzadelerin hepsinin bağımsız yargı önünde hesap vermesini sağlayacağız. Ne zaman? İlk seçimde. O yüzden unutmayın, adalet herkese lazım.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – O ilk seçim hiç gelmeyecek çünkü millet kendi iktidarını zaten kurmuş. Aleyhe beyanları reddediyoruz.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesinde yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Ayhan Erel

Bedri Yaşar

Adana

Aksaray

Samsun

Orhan Çakırlar

Arslan Kabukcuoğlu

Yasin Öztürk

Edirne

Eskişehir

Denizli

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Denizli Milletvekili Sayın Yasin Öztürk.

Buyurunuz Sayın Öztürk. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Her iktidar infaz rejiminde gerekli değişiklikleri yapma hak ve hürriyetine sahiptir, hatta ihtiyaç duyulduğunda Meclisin de onayını alarak af da çıkarabilir. Fakat özellikle bu değişiklikler anlaşılabilir, kabul edilebilir, adil ve eşit olmalıdır.

Yapılmak istenen iyileştirmelerin gerekli ancak eksik olduğunu, bu nedenle yasa değişikliği hazırlanırken muhalefetin düşüncelerine de yeterince önem verilmediğini düşünüyoruz. Bir grubun veya sınıfın dünya görüşüne uygun olarak yapılmak istenen değişiklikler toplumsal huzuru yaralar, vicdanları kanatır. Örneğin, teklifin, konuştuğumuz 7'nci maddesinde kendi istekleriyle buldukları kurumdan başka bir infaz kurumuna nakillerini isteyen lakin maddi yeterliliği olmayan hükümlülerin de 5275 sayılı Kanun'un 54'üncü maddesinden yararlanabilmelerinin yolu açılmış olsa da madde değiştirilmiş hâliyle de eksiktir. Maddenin ilk fıkrasından sonra gelmek üzere "Kendilerine karşı bir saldırı gerçekleştirilmiş hükümlüler saldırganın disiplin nedeniyle başka bir kuruma nakledilmemiş olduğu hâllerde, ilk fıkranın bentlerindeki şartlar aranmadan başka bir kuruma nakillerini isteyebilirler." fıkrası eklenmelidir. Aynı kanunun 55'inci maddesi "Hükümlü, hücreye koyma cezasını gerektiren eylemlerde bulunması hâlinde kurum yönetimince hakkında disiplin işlemi yapılır ve kurum en üst amirinin istemi üzerine Bakanlıkça başka kurumlara nakledilebilir. Disiplin cezaları yeni kurumlarda da çektirilir." ifadesini içermekte olup disiplin cezası gerektirecek eylemlerde bulunan hükümlünün nakli, kurum en üst amirinin istemine ve Bakanlığın takdirine bırakılmıştır. Bu ise saldırıya maruz kalan hükümlüler için bazen hayati tehlike oluşturmaktadır, bu yönde de değişiklik yapılması, infaz kurumlarında meydana gelen ölümleri ve yaralamaları azaltacaktır.

Değerli milletvekilleri, yirmi yıllık iktidarının sonunda AK PARTİ'sinin adaleti, yargıyı ne hâlde getirdiği ayan beyan ortadadır. "Yargı reformu yapacağız." diye birçok kez Meclise "birinci yargı paketi" "ikinci yargı paketi" olarak isimlendirilen teklifler getirdiniz, önümüzdeki günlerde de dördüncü yargı paketi Meclise gelecek; bunlar bir reform hamlesi değildir. Türk yargı sisteminin kronikleşmiş, dağ gibi problemleri dururken bunları çözmeden "Yargıda reform yaptık." denilemez. Bu sebeple, Türk adalet sisteminin yapısal, kapsamlı ve gerçek bir reforma ihtiyacı olduğu açık ancak bu reformun sizin elinizden gerçekleşmeyeceği daha da açık. İktidarınız bu ülkede, maalesef "sosyal medya adaleti"

kavramının ortaya çıkmasını sağlamıştır. Mahkemenin serbest bıraktığı ancak sosyal medya adaleti sayesinde, suç işleyen bir kişinin defaatle tutuklandığını gördük.

İçinde bulunduğumuz dönemde yargıya siyasi bir müdahale olduğu kaçınılmaz bir gerçektir. Yargı ile siyasetin iç içe olmasının nedeni sistem sorunudur. Yargı üzerinde siyasetin, daha da net bir ifadeyle, AK PARTİ'si iktidarının vesayeti çok açıktır. Ülkemizde yargı reformundan önce yargı bağımsızlığına ihtiyaç vardır. Yargı bağımsızlığı da Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle değil, milleti önceleyen, iyileştirilmiş ve güçlendirilmiş parlamenter sistemle olacaktır.

Değerli milletvekilleri, hukukun üstünlüğü ilkesi, adaletin bir ülkedeki yaygınlığını ve demokrasinin sağlamlığını ifade eder. Bir devlet bu ilkeye ne kadar bağlıysa o kadar güçlü, o kadar itibarlı, demokratik ve müreffektir. Bu sebeple, ülkemizin içinde bulunduğu pozisyonu uluslararası Hukukun Üstünlüğü Endeksi'ne bakarak anlayabilirsiniz. Bu konuda 126 ülke arasında 109'uncu sıradayız. Sadece bu sıralama bile ne durumda olduğumuzu gözler önüne seriyor. Adalet mülkün de Türk'ün de temelidir. Beş bin yıllık Türk devlet geleneği adalet olgusu üzerine inşa edilmiştir. Mevcut tabloya baktığımızda “Yargıya güvenin ortak akılla gelişeceğini.” söyleyen bir Adalet Bakanımız var. Sayın Adalet Bakanının söylediğini biz söylesek ortalığı velveleye verirsiniz. Buradan anlaşılacak durum şu: Vatandaşımız, yargıya güvenmiyor ve siz de güvenmelerini istiyorsunuz ama sadece istiyorsunuz, zira bunu sağlamak için yaptığınız olumlu hiçbir adım yok.

Bir araştırma şirketi geçtiğimiz günlerde bir anket yayınladı “Yargıya güveniyor musunuz?” sorusuna halkın verdiği cevap yüzde 68 “Güvenmiyorum.” yüzde 20 “Kısmen güveniyorum.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) – Sayın Başkanım, tamamlayabilir miyim.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) – Türk milleti, tarihinin hiçbir döneminde adaletten bu kadar umudunu kesmemişti, bu vahim tablo sizin eseriniz. Vatandaşlarımızın yargıya olan güveni, AK PARTİ'si iktidarı yargı sistemini arka bahçesi hâline getirmeden önce zaten var idi. Sizin “gelişim” dediğiniz en fazla yargıya güveni eski seviyesine getirmek olur ama o da bu uyguladığınız politikalarla imkânsız.

Devletin dini adalettir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

7'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 7'nci madde kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, 8'inci madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alıyorum.

Okutacağım ilk 2 önerge aynı mahiyettedir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 267 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mehmet Ruştü Tiryaki

Erol Katırcıoğlu

Abdullah Koç

Batman

İstanbul

Ağrı

Züleyha Gülüm

Murat Çepni

Rıdvan Turan

İstanbul

İzmir

Mersin

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Bedri Yaşar

Orhan Çakırlar

Adana

Samsun

Edirne

Ayhan Erel

Muhammet Naci Cinisli

Aksaray

Erzurum

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde söz isteyen İzmir Milletvekili Sayın Murat Çepni.

Buyurunuz Sayın Murat Çepni. (HDP sıralarından alkışlar)

MURAT ÇEPNİ (İzmir) - Teşekkürler Başkan.

Genel Kurul ve değerli halkımız; evet, insan haklarına karşı yeni bir eylem planıyla karşı karşıyayız. Son dönemlerde iktidar, işlediği suçlara yeni kılıflar uydurma peşinde, esasen bizi bu tartışmalarla oyalamanın peşinde ve işin esasını tartışmaktan ziyade detaylarda bizi boğmak ve aslında oradan kendi stratejisine uygun yeni sonuçlar çıkarmanın peşinde.

Bu akşam Ankara’da 2 tane eylem gerçekleşti: Biri, kadınların gerçekleştirdiği İstanbul Sözleşmesi açıklamasıydı; sonrasında da 15-16 Haziran büyük işçi direnişinin anılması eylemi vardı. Bu 2 eyleme de Ankara polisi çok sert bir biçimde saldırdı, onlarca insan gözaltına alındı ve bu insanlar işkence edilerek gözaltına alındılar; yapılmak istenen şey basın açıklamasıydı. Kadınlar İstanbul Sözleşmesi’ne çok güçlü bir biçimde, ısrarlı bir biçimde, kararlı bir biçimde sahip çıkmaya devam ediyorlar, AKP iktidarının kadın düşmanı politikalarına karşı alanları asla terk etmiyorlar fakat saraydan emir almış, suç işleri bakanlığından emir almış ve cezasızlık zırhı arkasına saklanmış polisler de kadınlara saldırmakta tereddüt etmiyorlar. 15-16 Haziran direnişi de 51’inci yılında; buradan bir kez daha selamlıyoruz ama bugün yine 15-16 Haziran direnişini anmak isteyen sosyalist partiler, demokratik kitle örgütleri çok ağır bir saldırıya maruz kaldılar.

Şimdi, tablo bu iken İnsan Hakları Eylem Planı ya da yeni infaz düzenlemeleri vesaire... Tabii, bunlara hiç kimsenin artık inanma şansı kalmadı çünkü deniz bitti, ortada çok güçlü bir suç şebekesi var ve bu suç şebekesi bir savaş hukukunu devreye koymuş durumda. Bu savaş hukuku her gün her biçimde devreye konuluyor. Söylenen, temel olan şey şu: “Biz yerli ve millî olmayan hiçbir şeye müsamaha göstermeyiz.” Yerli ve millî dedikleri de işte zaten son dönem ortaya çıkan suç ittifakı, her tarafından lime lime dökülen bir pislik çukuru. Şimdi, burada muhataplar kim, kimlerle karşı karşıya kalıyoruz? Bir bakıyorsunuz en güçlü vatan, millet edebiyatı yapanlar bir süre sonra, bir gün sonra, birkaç gün sonra her türlü pisliğin içine bulaşmış kişiler oluyor; bu, bazen bir gazeteci oluyor, bazen bir siyasetçi, bazen bir bürokrat, bazen bir güvenlik görevlisi. Şimdi, tablo bu yani bu devlet bugün bu kadrolar üzerinden halka karşı çok güçlü bir savaş açmış durumda, savaş hukuku işliyor.

Şimdi, cezaevleri açısından baktığımızda da cezaevleri bu savaş hukukunun en çıplak yaşandığı alanlar. Cezaevleri -devletin, iktidarın- cezaevi korkusunun işe yaramadığı koşullarda, bugün, başka türlü, çok daha üst düzeyde bir işkencehaneye dönüştürülmüş durumda. Son çıkartılan 9/11/2020’de İdare ve Gözlem Kurulu üzerinden devreye konulan planlamayla, infaz düzenlemesiyle de şimdi cezaevlerinde tahliyeler engelleniyor. Hangi gerekçelerle engelleniyor? Eğer siz, yirmi sene yatmışsınız, yirmi beş sene yatmışsınız hâlâ pişman değilseniz, hâlâ “Yaptıklarımдан pişman değilim.” diyorsanız yeniden cezaevinde kalmaya mahkûm ediliyorsunuz. Şimdi, cezaevlerinde çok sayıda insan hakları ihlali var, işkence var yani Adli Tıp Kurumundan “Cezaevlerinde kalamaz.” raporu bulunan 458 ağır,

1.334 hasta tutuklu bulunuyor. Örneğin, sadece İzmir açısından söyleyeyim, İHD İzmir Şubesinin verilerine göre Ege Bölgesi'nde 84'ü ağır, 261 hasta tutuklu bulunuyor. Cezaevlerinde bugün açlık grevleri sürüyor, ikiyüzü aşkın gündür açlık grevleri sürüyor, bunlar ise cezaevlerinde -başta İmralı Adası'nda- gerçekleşen tecride karşı ve cezaevlerindeki işkence ve insan hakları ihlallerine karşı temel taleplerle sürüyor. Şimdi, bu talepler bugün neden karşılanmıyor? Çünkü AKP iktidarı bir savaş hukuku işletiyor ve dolayısıyla bütün toplumu da bir potansiyel suçlu olarak gördüğü için elinde kalan tek şey çıplak şiddet, çıplak zor araçlarıdır. Bugün iktidarın elinde devlet mekanizmaları, bu suç ve mafya ittifakının, mafya-tarikat-çete ittifakının bir aparatına dönüştürülmüş durumda.

Şunu söyleyerek tamamlamak istiyorum: Evet, cezaevlerinde işkencelere karşı mücadele, bugün sadece cezaevinde yatanların sorunu olmaktan çoktan çıkmış durumda.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MURAT ÇEPNİ (Devamla) - Cezaevlerinde yaşanan hak ihlallerine karşı mücadele, tüm demokrasi güçlerinin, tüm insan hakları mücadelesi yürüten örgütlerin temel gündemi olmak zorundadır. Örneğin, tecrit meselesi, İmralı'daki tecrit meselesi, sadece Kürt halkının sorunu olmaktan çıkmıştır, tüm Türkiye toplumunun sorunu hâline gelmiştir çünkü tecrit, Kürt sorununda çözümsüzlük demektir. Kürt sorununda çözümsüzlüğün yarattığı pislik ve çukur, bugün ortaya maalesef çok çarpıcı bir biçimde çıkmıştır. İşte tecrit meselesi bu anlamda her birimizin temel gündemi hâline gelmek zorundadır çünkü bu suç ittifakı, bu mafya düzeni buradan besleniyor; buna karşı mücadeleyi çok daha güçlü örgütlemekle yükümlüyüz diyorum.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Erzurum Milletvekili Sayın Muhammet Naci Cinisli'ye ait.

Buyurunuz Sayın Cinisli. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulumuzu saygıyla selamlarım.

Görüştüğümüz kanun teklifi önceki 2 yasanın son halkasını oluşturuyor. Teklifte kısmi olumlu düzenlemeler bulunuyor ancak hükümlü ve tutukluların sağlık hizmetlerine erişimi, aile görüş hakkı, yayın yasaklarına ilişkin uygulamalar, görüş yasakları ve dilekçe hakkının kullanımı gibi alanlarda karşılaştıkları birçok sorunu var. Bu nedenle insan hakları ve güvenlik arasındaki dengeyi gözeten, kapsayıcı bir bakış açısıyla hazırlanmış bir düzenleme yapılmalı. Aslında daha da önce yapılması gereken, yargının tarafsızlığı ve bağımsızlığıyla birlikte adalet güveninin sağlanması. Yargı, tek bir kişinin işaretini beklemeden, kendisine Anayasa'yla atfedilen vazifelerini gerçekleştirmeli.

Söz aldığım maddeyle hükümlülerin Adalet Bakanlığınca belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde elektronik yöntemlerle mektup alıp gönderebilmeleri imkânı sağlanıyor. Ancak madde teklifinde ifade edilen şu ibareler metinden çıkarılmalı, okuyorum: "...tehlikeli halde bulunan ya da dışarı ile iletişiminin kurum güvenliği açısından tehlikeli olabileceği değerlendirilen..." Bu ibareleri sakıncalı buluyoruz. Teklif bu hâliyle keyfî uygulamalara kapı aralar.

İnsan sosyal bir varlıktır ve toplumsal yaşamda da hakları bulunur. Özel hayat sadece kişinin özel yaşam alanıyla sınırlı değildir. Toplumsal yaşamdaki düşünce, ifade, din ve vicdan özgürlükleri bu kapsamda yer alır. Özel hayat hakkına verilen önem temel insan hakkıdır ve uluslararası alanda da güvence altına alınmıştır. Dolayısıyla, bu haklar çerçevesinde devletlerin kişilerin özel yaşamlarına, aile yaşamlarına, konutlarına ve haberleşmelerine keyfî şekilde müdahalede bulunmama, bu haklara

dokunmama yükümlülükleri bulunmaktadır. Cezaevinde de bir hayat olduğu, hükümlülerin de haklarının bulunduğu unutulmamalı.

Değerli milletvekilleri, sözlerimin geri kalan kısmında NATO Parlamenterler Meclisi üyesi bir milletvekili olarak son NATO zirvesiyle ilgili düşüncelerimi ifade etmek isterim: Öncelikle NATO'nun bir askerî savunma iş birliği organizasyonu olmasıyla birlikte yeni süreçte demokrasi ve insan haklarını da savunan siyasi bir örgüt olma vasfının ön plana çıkacağını belirtmek isterim. Hepimizin gurur duyduğu askerî gücümüzü ön plana çıkartarak NATO'da sözü geçerli ülkeler içinde bulunamayacağımızı, aynı zamanda siyasi, demokratik değerlerimizle NATO içinde çok daha aktif ve sözü dinlenir, yönlendirici ülke olabileceğimizi AK PARTİ yöneticilerinin anlamaları gerekiyor. Demokrasi, bireysel özgürlükler, hukukun üstünlüğü artık NATO'nun çok daha fazla ilgi alanında yani NATO'yu yalnızca bir savaş makinesi gibi görmek doğru olmaz. Eğer öyle değerlendirirsek o makinenin ancak iş gören veya iş gördürülen bir parçası oluruz. Ortaklık değerlerine sahip çıkarsak o makineye yön veren akla da ortak olur, inisiyatif alırız. Türkiye'nin 1952 yılında bu ittifakta yer alma nedenlerinin bir tanesi de otokratik ülkeler blokunun karşısında demokratik ülkeler yanında saf tutmak olmasıydı.

Milletimizin demokrasi, hür irade arzusu bugün de devam etmektedir. Üzülerek ifade etmeliyim ki son NATO zirvesine elimiz güçlü gidemedik. El nasıl güçlü olur? Güçlü ekonominizle, istikrarlı, güven veren dış siyasetinizle, iç siyasette milletinizle kurduğunuz güven ilişkisiyle, hür, bağımsız adalet kurumunuzla, kurumları işleyen demokrasinizle ve şüphe götürmeyen temiz siyasetçi sicilleriyle. Aylardır hevesle beklenen NATO zirvesinden ne gibi avantajlar elde ettik? Sosyal medyalarda yabancı devlet başkanlarıyla bol gülücüklü pozlarla paylaşılan fotoğraflar dışında bir şey göremedik. Bu arada Sayın Biden'la baş başa görüşmenin içeriği devlet belleğinde mi kaldı, Kavakcı ailesinin belleğinde mi, merak ediyoruz.

Diğer kritik konuları burada saymaya vaktim maalesef yok fakat bir konu daha var ki bırakın bir milletvekili olmayı, bir Erzurumlu vatandaş olarak yalnızca kendi köyünde Ermeni mezaliminde 587 şehit verilmişken, katledilen Erzurumlu hemşehrilerimin yüzde 90'ının mezarları bile belli değilken bir gazetecinin “Biden sözde soykırım meselesini gündeme getirdi mi?” sorusu üzerine ülkemin Cumhurbaşkanı'nın gülererek “Hamdolsun getirmedim.” cevabı içimi acıttı, hem mezalimi yaşamış hem de iftiraya uğramış ecdadım adına utandım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Devamla) – Burada konuyu gündeme getirecek kişi Biden değildir zaten, o getireceği kadar getirmiş ve yıllardır yıkılmayan kalede delik açmış, Türk milletine iftira atmıştır. Bu iftiraya vaktiyle gereken, ciddi bir mukabele edilememiştir. O kaleyi savunduğuna inanmak istediğimiz Türkiye Cumhuriyeti devleti Cumhurbaşkanı'nın iftirayı masanın tam ortasına getirmesi gerekiyordu aslında. Bunu yapamadıysa “Hamdolsun konu gündeme gelmedi.” demesi gereken kişi de iftiranın sahibi Biden olmalıydı.

Ayrıca, yine anladık ki liderler arası direkt görüşmelerin sorunları çözebileceği fikri değişmemiş, kurumsal diplomasi den uzaklaşmanın başımıza açtığı büyük sorunlardan hiç ders alınmamış. Yabancı liderlere “Beni direkt özel hattan ara.” tavsiyesi, ülkenin kurumsal tavrını, hafızasını hiçe saymaktır. Çok net görüyoruz ki AK PARTİ'nin ülkemiz ve milletimizle ilgili hassasiyetleri ve duygu birliği kalmamıştır; bireysel, özel ilgi alanları oluşmuştur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayınız.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Devamla) - Bu da ülkemiz, milletimiz devletimiz açısından tahminlerden öte sakıncalar doğurmaktadır. İktidarı ya akliselime ya da acil bir erken seçime davet ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 267 sıra sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesiyle 5275 sayılı Ceza Ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 68'inci maddesine eklenen fıkranın teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Süleyman Bülbül	Rafet Zeybek	Zeynel Emre
Aydın	Antalya	İstanbul
Ali Haydar Hakverdi	Turan Aydoğan	Burak Erbay
Ankara	İstanbul	Muğla

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Muğla Milletvekili Sayın Burak Erbay.

Buyurunuz Sayın Erbay. (CHP sıralarından alkışlar)

BURAK ERBAY (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, öncelikle, dün İzmir’de mesleğini icra ederken kafasına silah dayanarak saldırıya uğrayan avukat meslektaşımıza geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum, bunun son saldırı olmasını temenni ediyorum. Yaşanan bu olay bile ülkemizde hukuk tanımazlığın, mafya düzeninin ne duruma geldiğini göstermektedir. Siyasi parti liderlerine yapılan saldırıların faillerinin maalesef ellerini kollarını sallayarak hâlâ sokakta gezdiğini görüyoruz. Bakanlığı sırasında kendi şirketinden Bakanlığına mal satıldığı gerekçesiyle görevden alınan kişi hakkında hâlâ bir soruşturma açıldığını duymadık. Kadınların yaşam hakkının teminatı olan İstanbul Sözleşmesi’nden bir kişinin kararıyla bir gece ansızın çekildiğimizi öğrendik. Halk tarafından seçilmiş birçok kişinin hâlâ cezaevinde tutuklu olduğunu biliyoruz. Mahkeme kararıyla tahliyesine karar verilen Osman Kavala’nın başka bir soruşturma gerekçe gösterilerek yaklaşık dört yıldır tutuklu olduğunu biliyoruz. Birçok habere hukuksuz bir şekilde erişim engeli kararı verildiğini biliyoruz. Daha bugün 301 maden işçisinin ölümüne sebep olan davada alt sınırdan ceza verildiğine şahit olduk. Yine, bugün, tüm kamuoyu tarafından bilinen ve bütün kumpasın hazırlayıcıları ve karar vericileri FETÖ iddiasıyla tutuklu bulunan Balyoz davasıyla ilgili Yargıtay tarafından bozma kararı verildiğini gördük. İşte, yirmi yıllık ucube iktidarınızın ülkemizi getirdiği son durum budur. Bu yüzden gençler ülkemizden kaçıyor, bu yüzden gençler umutsuz. (CHP sıralarından alkışlar) Bu çelişki ve hukuksuzluklar yumağı içerisinde Ceza ve Güvenlik Tedbirleri Hakkında Kanun da değişiklikler yapıyoruz.

Değerli milletvekilleri, yasalar toplumun ihtiyacı için çıkarılır, değiştirilir ve kaldırılır. Bu kanunların nitelikli, kapsayıcı ve köklü çözüm üretebilmesi için sorunların doğru tespit edilmesi, buna göre çözüm önerileri hazırlanması ve yasal değişiklikler yapılması gerekmektedir ama yine, bu yasa teklifi gelirken gerekli tartışma ortamları maalesef sağlanmamıştı. Oysaki milletvekillerimizin

gerçekten bu konuda teferruatlı hazırladığı raporlar var; Aydın Vekilimiz Süleyman Bey'in hazırladığı Adalet Raporu, yine Ankara Vekilimiz Ali Haydar Hakverdi Bey'in hazırladığı cezaevi raporları komisyonlara sunulmuş, öneriler getirilmiş olmasına rağmen hiçbir şekilde maalesef dikkate alınmadı. (CHP sıralarından alkışlar)

Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan yeni bir raporda çok ciddi tespitler yapılmakta. Bakın, bu tespitlerden birkaçını paylaşmak istiyorum: Raporda, açık ceza infaz kurumlarında toplam 350-360 hükümlünün barındığı ve vardiyalarda da 1 koruma başmemuru ile 4 infaz ve koruma memurunun görev yaptığı, izin veya dış görevde olması hâlinde nöbetçi personel sayısının daha aşağıya düştüğü belirtilmiştir. Yine bu raporda yapılan bir tespitte, Ordu Açık Cezaevi İnfaz Kurumunda 2015 yılında 13, 2016 yılında 19, 2017 yılında 28, 2018 yılında 22, 2019 yılında ise 49 hükümlünün, toplamda da 126 hükümlünün duvardan atlayarak firar ettiğini biliyor musunuz? Bu raporlarda işte bunlar tespit ediliyor ama maalesef, bunlar bile dikkate alınmadan bir yasa teklifi getirildi.

Şimdi üzerinde konuştuğum 8'inci madde de Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'da düzenleme yapmakta. Bu maddeyle; mektup, faks ve telgraf alma, gönderme haklarına ek olarak teknik altyapının bulunduğu kurumlarda hükümlülere, elektronik yöntemlerle mektup alıp gönderme hakkı tanınmaktadır. Bu madde, iletişim alanındaki gelişmeler ışığında değerlendirildiğinde, çağın gereklerini uygun, olumlu bir adımdır. Ancak, madde, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 8'inci maddesi, Anayasa'mızın da 20 ve 22'nci maddelerine aykırılık içermektedir. Maddede muğlak ve keyfiliğe açık bir şekilde kısıtlamalar getirilmekte ve hükümlüler tarafından gönderilecek mektup, faks, telgrafların dijital ortamda kaydedilmesi ve bir yıl süreyle saklanması hükme bağlanmaktadır. Ancak, maddede muğlaklıklar vardır; bunların nasıl kayıt altına alınacağı, hangi şartlarda saklanacağı, kimlerin erişim hakkı olacağı, hangi durumlarda kullanılacağı, kimin izniyle erişim sağlanacağı, hâkim ve savcının karar verip vermeyeceği düzenlenmemiştir. Bunların hiçbiri belli değildir. Tamamen keyfiyete bırakılmış durumlar olduğu görülmektedir.

Değerli milletvekilleri, bu konuyla ilgili yakın zamanda Anayasa Mahkemesinin verdiği bir karardan bahsetmek istiyorum. Konya Cezaevinde bulunan bir anne; 3 çocuğu var, 1'isi ilkökula, 2'si de anaokuluna gidiyor. Onlarla sabahları 9.00 ile 11.00 arasında görüşmesine izin veriliyor. Okulda oldukları gerekçesiyle bir dilekçe veriyor; bunun 16.00 veya 17.00'ye çekilmesini, mümkünse hafta sonuna alınmasını talep ediyor. Yerel mahkemede konu tartışılıyor, reddediliyor; tabii ki talebi reddedildikten sonra Anayasa Mahkemesine başvuruyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

BURAK ERBAY (Devamla) – Anayasa Mahkemesinde de bunun hak ihlali olduğu belirtiliyor ve 6 bin lira manevi tazminata hükmediliyor. Maalesef, o anne, üç yıl boyunca çocuklarıyla görüşemiyor. Bu şekilde bir Anayasa Mahkemesi kararı çıkıyor.

Yine benzer bir konuda, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, İtalyan bir başbakanla ilgili verdiği bir karar var. Özel hayatla ilgili telefon görüşmelerinin daha sonra bir yargılamada kullanıldığı tespit edilmiş ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 8'inci maddesi ihlal edildiği gerekçesiyle de burada İtalya hükümeti aleyhine bir karar verilmiş. İşte, bakın, burada gerekli düzenlemeler yapılmadığı için, ülkemizin de benzer tehlikelerle karşı karşıya kalması mümkündür ama maalesef, bu hususlar gerekli şekilde düzenlenmemiştir.

Yine, Süleyman Vekilimizin hazırladığı bu raporda 3 tane cezaevinin açıldığından, 39 yeni cezaevinin yapılmakta olduğundan bahsediliyor. Bu da aklımıza şunu getirdi: “Son zamanlardaki bu kamera ve tripot kullanılarak yapılan yayınlardaki sorumlular için yer mi hazırlanıyor acaba?” diye soru aklımıza geliyor.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 267 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin çerçeve 8'inci maddesiyle 5275 sayılı Kanun'un 68'inci maddesine eklenen 5'inci fıkraya ikinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümlelerin eklenmesini ve fıkranın mevcut son cümlesinde yer alan “Bu hüküm” ibaresinin “Bu fıkra hükmü” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“Silme veya imha işlemleri Cumhuriyet savcısı tarafından denetlenir.”

Muhammet Emin Akbaşoğlu	Ergün Taşcı	Semiha Ekinci
Çankırı	Ordu	Sivas
Mehmet Doğan Kubat	Muhammed Levent Bülbül	Zeynep Gül Yılmaz
İstanbul	Sakarya	Mersin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen yok.

Gereçeyi okutuyorum:

Gereççe:

Önergeyle, tutulacak olan dijital veya fiziki kayıtların şartların gerçekleşmesi hâlinde silinmesi veya imhası işlemlerinin belirli periyotlarla Cumhuriyet savcısınca denetlenmesi sağlanmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 8'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 8'inci madde kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, 9'uncu madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Okutacağım ilk 2 önerge aynı mahiyettedir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 267 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Erol Katırcıoğlu	Murat Çepni	Abdullah Koç
İstanbul	İzmir	Ağrı
Rıdvan Turan	Mehmet Ruştü Tiryaki	Züleyha Gülüm
Mersin	Batman	İstanbul

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Orhan Çakırlar

İbrahim Halil Oral

İmam Hüseyin Filiz

Edirne

Ankara

Gaziantep

Hayrettin Nuhoglu

Ayhan Erel

İstanbul

Aksaray

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde söz isteyen Batman Milletvekili Sayın Mehmet Ruştü Tiryaki.

Buyurunuz Sayın Tiryaki. (HDP sıralarından alkışlar)

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Günün, daha doğrusu gecenin bu ilerleyen saatlerinde hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Evet, görüşmekte olduğumuz Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin kanımca en kritik maddeleri 8 ve 9'uncu maddeleri. Biraz önce söyledim 15 yaşından küçük çocuğu olan mahpuslar için bir umut olacak 6'ncı maddeyi geri çektiniz, kaldı her zamanki gibi güvenlik devleti. Özgürlük ve güvenlik denkleminde teraziyi her geçen gün güvenlik lehine değiştiriyorsunuz, elbette bu güvenlik vatandaşın güvenliği değil, sizin yani iktidarın güvenliği. Amaç vatandaşın güvenliği olsa bu ülkede Cumhurbaşkanı hakaret ettiği iddiasıyla gece yarısı operasyonlarıyla vatandaşlar gözaltına alınırken cinayet itiraflarının muhatabı iktidara yakın olduğu için seyirci kalmıyordu.

Şimdi, işin özü şu: Aslında, cezaevlerinde hükümlü ve tutuklular öteden beri dinleniyordu. Ankesörlü telefonla görüşürken, yine, yakınlarıyla camın arkasında telefonla görüşürken dinleniyordu, mektupları da okunuyordu. Mektuplarda suç şüphesi varsa işlem başlatılıyor, telefonları da kesiliyordu. Danıştay yönetmelikle ilgili bir iptal kararı verdi, iletişimin bir yönetmeliğe dayalı olarak dinlenmesini Anayasa'ya aykırı buldu çünkü Anayasa uyarınca temel hak ve özgürlükler ancak kanunla sınırlanabilecekti. Şimdi, teklif sahipleri ve Adalet Bakanlığının bürokratları burada bir boşluk oluşmasını diye bu teklifi getirdiklerini söylüyorlar. Sanki cezaevlerinde her mahpusun dinlenmesi, iletişiminin kayıt altına alınması kural, dinlenmemesi de istisnaymış gibi bu teklifi önümüze getiriyorlar. Üstelik bu teklifin içerisinde cezaevleri yönetimlerine gerçekten sınırsız bir yetki veriliyor. Ben şimdi size anlatacağım. Bakın, teklifin içerisinde deniliyor ki: "Hükümlülerin iletişimleri dinlenecek ve kayıt altına alınacak." Oysa biliyoruz ki yine, 5275 sayılı infaz yasaasının 116'ncı maddesi uyarınca hükümlülere uygulanan bütün önlemler aynı zamanda tutuklulara da uygulanabilecek. Dolayısıyla bu kanun teklifi yürürlüğe girdiğinde yalnız hükümlüler değil, tutuklular da dinlenebilecek, iletişimleri kayıt altına alınabilecek. Bu teklifle cezaevi yönetimlerine sınırsız bir yetki veriliyor çünkü yalnız belli suçlardan hükümlü olanlar değil, yalnız belli suçlarla ilgili olarak yargılananlar değil, cezaevindeki herkes hakkında dinleme kararı alınabilecek, iletişimin dinlenmesi kararı alınabilecek. Çünkü teklifte "önce terör suçları, örgüt suçları, tehlike suçlarından mahkûm olanlar" dense de ardından "dışarıyla iletişiminin kurum güvenliği açısından tehlikeli olabileceği değerlendirilenler" denilerek her hükümlü ve her tutuklunun dinlenmesinin ve iletişiminin kayıt altına alınmasının yolu açılmış oluyor. Cezaevi yönetimlerine sınırsız yetki veriliyor çünkü dinleme ve iletişimin kayıt altına alınmasına hiçbir süre sınırı konulmuyor yani bir hükümlü yirmi yıl boyunca kesintisiz biçimde dinlenebilecek ve iletişimi kayıt altına alınabilecek. Bakın, hakkında suç isnadı olan ve hakkında bir soruşturma yürütülen bir

kişinin dinlenmesinin bile bir sınırı var. Ceza Muhakemesi Kanunu uyarınca suç isnadıyla bir kişinin dinlenmesine cumhuriyet savcısı karar verdiğinde -ki bunu mahkemeye sunmak zorunda- yalnızca iki ay için dinleme kararı alabiliyor ve bunu bir ay süreyle uzatabiliyor. Örgüt kapsamında işlenen suçlar için ise bu süre üç ay uzatılabilir. Her seferinde birer aylık uzatmalar ve bunun için de bir mahkeme kararı gerekiyor. Yani hakkında cumhuriyet savcısı tarafından örgüt üyeliği, örgüt yöneticiliğiyle ilgili soruşturma yürütülen bir vatandaşla ilgili olarak bile altı aydan uzun süre dinleme kararı verilemiyor. Ama bu kanun teklifiyle değil hakkında soruşturma yürütülenler, cezaevindeki bir hükümlü veya tutuklu yirmi yıl boyunca dinlenebilecek. Yirmi yıl boyunca bütün görüşmeleri kayıt altına alınabilecek ve teklif sahipleri bu teklifi, yani hükümlülerin ve tutukluların tamamının -ki bunun sayısı 200 binin üzerindedir- dinlenmesini, iletişiminin kayıt altına alınmasını İnsan Hakları Eylem Planı kapsamında Meclise getirdiğini söylüyor. Belki de bu teklifin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkan, müsaade ederseniz.

BAŞKAN – Sayın Tiryaki, çalışma süremizin sonuna doğru yaklaşıyoruz. Ek süre vermeyeceğim ve sizden başlıyorum.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Tamam Sayın Başkan.

Teşekkür ediyorum.

Sadece Adalet ve Kalkınma Partisinin nelerle anılacağını söyleyecektim. Başka bir konuşmamda bunu söylerim.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Aksaray Milletvekilimiz Sayın Ayhan Erel’in.

Buyurunuz Sayın Erel. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

AYHAN EREL (Aksaray) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, yüce Türk milleti; partim İYİ Parti adına hepinizi saygıyla selamlamaktayım.

Görüşmekte olduğumuz 9’uncu maddeye baktığımızda, bu madde özel hayat hakkına aykırı bir teklif; Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin 8’inci, İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi’nin 12’nci, Anayasa’nın ise 20, 22 ve 90’ıncı maddelerine aykırıdır, dolayısıyla çıkarılması gerekmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Aksaray’ın nüfusu da derdi de büyük ilçesi Ortaköy; güney yakasında İhlara Vadisi, Derinkuyu Yer Altı Şehri ve Kapadokya’yla çevrili olduğu hâlde ne iç ne de dış turizmden zerrece gelir elde edemeyen, makûs kaderine mahkûm edilmiş, Yunus Emre diyarı, sahipsiz Ortaköy. Aksaray-Ortaköy kara yolu bir yılın hikâyesine döndü. Yaklaşık on iki yıldır ihalelere rağmen bir türlü bitirilemedi. Geçtiğimiz hafta tekrar sözleşmesi imzalandı, inşallah bu sefer biter diye bekliyoruz.

Yine Ortaköy’den Nevşehir istikametine 3 güzergâh var, bu güzergâhtaki yollar içler acısı durumda. Ortaköy-Balçı-Pirli-Durhasanlı- Ceceli istikameti diğer iki yol güzergâhına göre biraz daha iyi. Ortaköy- Bozkır-Sarıkaraman-Satansarı-Fakıuşağı güzergâhında 40 kilometreden fazla hız yapmak mümkün değil. Bu yol Kapadokya Havalimanı’ndan Yunus Emre Türbesi’ne gelen en kısa yol ama kullanmak mümkün değil. Yine, Ortaköy-Cumali-Çatin-Ozancık yolu patates tarlasından beter bir hâlde. Bu güzergâh Ersele Yer Altı Yerleşkesi civar yolu. Ortaköy ilçesi Ozancık köyü sınırları içerisinde yer alan, tarihî ve turistik yer altı şehri Ersele Bizans döneminin yerleşim birimi. Kapladığı alan itibarıyla çok büyük bir yerleşim alanına sahip. Şehrin içinde karakteristik tırhaz taşları ve mekânlar, depo odaları, kurumuş su yolları, mezar kabartmaları var. Turizm açısından baktığımızda “Buraya yolların

yapılması değmez mi?” diye düşünüyör insanlar. Ortaköy-Ağaçören arasında Akpınar-Tepeköy-Kederli güzergâhı ile diğer güzergâh ise Gökler Yaylası-Çiftevi istikameti olan 2 adet güzergâh var. Her iki yol da yer yer asfaltsız ve çukurlarla dolu. Ortaköy-Bozkır-Alaca-Devedanı-Harmandalı güzergâhının Alaca’dan sonraki kısmı yer yer çukurlarla kaplı, tabiri caizse geçit vermez hendekler hâlinde.

Sadece kötü ve bozuk yol ile sınırlı değil Ortaköy’ümüzün sahipsizliği, kurak geçen mevsimlerin susuzluğa olan etkisi tarımı derinden etkilemiş. Daha çok tarımla geçinen halk kuraklık nedeniyle büyük bir gelir kaybına uğramış. Bizim Kızılırmak’tan bu coğrafyaya su getirilmesi hususundaki söylemlerden dilimizde tüy bitti ama siyasi irade bir türlü duymuyor. Otobandan dolayı Harmandalı-Devedanı-Kırşehir bağlantı yolu istimlak bedelleri iki yıldır ödenmemiş olup öngörülen bedellerin enflasyon dikkate alınarak hak kaybına neden olmadan ödenme talebi var. Ortaköy ilçesine bağlı köylerin en önemli geçim kaynağı tarım ve hayvancılık. Buradan geçen otoban Ortaköy’e 3 kilometre uzaklıkta. Ortaköylü hemşehrilerimizin tarım ve hayvancılığa dayalı ihtisas organize sanayi bölgesi kurulması, tarım ve hayvancılığın geliştirilmesi, böylece her geçen gün nüfusu azalan, göç veren Ortaköy’de göçün durması talepleri var.

Yine, merkeze bağlı köylerimizden Karakuyu, Karakova, Bayındır, Babakonağı köylerimizin Nevşehir yol bağlantısına 5 kilometrelik yolu hâlâ asfaltlanmadı, bunu bekliyorlar.

Yine, Tatlıca, Kalebalta, Susadı, Büyükpörnekler, Küçükpörnekler köy yollarının bakım ve onarıma ihtiyacı var. Milletimizin efendisi bu kardeşlerimizin seslerine devletimizin kulak vereceği ümidiyle hepimize hayırlı akşamlar diliyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 267 sıra sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 9’uncu maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 9 - 5275 sayılı Kanun’un 83 üncü maddesinin 1 inci fıkrasında yer alan “yarım saatten az ve bir saatten fazla olmamak üzere” ibaresi “görüşün başladığı andan itibaren bir buçuk saat olmak üzere” şeklinde değiştirilmiştir.

Süleyman Bülbül	Rafet Zeybek	Zeynel Emre
Aydın	Antalya	İstanbul
Ali Haydar Hakverdi	Turan Aydoğan	İbrahim Özden Kaboğlu
Ankara	İstanbul	İstanbul

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen İstanbul Milletvekili Sayın İbrahim Özden Kaboğlu.

Buyurunuz Sayın Kaboğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

Hocam, bugün hülasanın hülasesini istiyoruz.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Divan, değerli vekiller; madde 9, madde 8’le birlikte bu teklifin en sorunlu maddesi. Bu madde sadece mahpusların özgürlüğünü ve

hakkını sınırlamıyor, mahpuslarla görüşen herkesin, ailesinin ve üçüncü kişilerin hak ve özgürlüklerini de sınırlamaktadır. Bu bakımdan bunu geniş olarak ele almak gerekir.

Altı kategori söz konusu burada ihlal açısından. Bir: Mahkûmlar kategorisi. Kimler, hangi mahkûmlar? İki: Muhataplar, görüşülenler. Üç: Amaç. Dört: Kayıt. Beş: Bunların kullanımı. Altı: Silme işlemi. Bunlar, sadece Avrupa belgelerine, Avrupa cezaevi kurallarına, Türkiye'nin de taraf olduğu Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarına aykırı değil, sadece Anayasa'nın belli maddelerine aykırı değil, aynı zamanda yasallık ilkesini de özgürlüklerin temel ilkesini de tümüyle zedelemektedir, hatta birçok bakımdan ortadan kaldırmaktadır. Şöyle ki: Birinci olarak suç tipleri sayılmış olmakla birlikte, "Tehlikeli hâlde bulunan ya da dışarıyla iletişiminin kurum güvenliği açısından tehlikeli olabileceği değerlendirilen hükümlüler" ifadesi hukuki değildir, belirsizdir; böyle bir kavram yasada yer alamaz. Dolayısıyla, bu konuda bir nesnel ölçüt bulunmadığı için hapislane görevlileri bu nedenler dizisini genişleteceklerdir ve istisnasız her mahpusa bu kuralı uygulayacaklardır. Bu itibarla, Anayasa'nın özellikle hak ve özgürlükler güvencesi ve sınırlanmasına ilişkin madde 13, haberleşme özgürlüğüne ilişkin madde 22 ve özel yaşamın korunmasına ilişkin 20'nci maddesine, ayrıca hukuk devletine aykırıdır, ölçülü değildir. Bu özgürlüğün sınırlandırılmasının ölçüsü ne olacaktır, bu öngörülmemiştir. Tabii ki suç tipleri de birbirine girmektedir burada yapılan sayıma göre.

Muhatap yelpazesi açısından, Avrupa Mahkemesinin, hükümlünün eşi ve birinci ve ikinci dereceden kan hısımlarıyla olan görüşmelerinin mutlak bir zorunluluk olmadıkça kaydedilemeyeceğine ilişkin bir kararı söz konusu olduğu hâlde, burada hiçbir ayırım yapılmadan en mahrem bilgilerin bile, en mahrem görüşmelerin bile kayda alınacağı ve bunların saklanacağı belirtilmektedir, öngörülmektedir.

Şimdi, burada söz konusu olan, kişi, toplum ve kurum güvenliğinin sağlanması, ayrıca kamu düzeninin korunması ile suç işlenmesinin önlenmesi amaçları varken neden öngörülmüştür, bu anlaşılammaktadır çünkü bu kavramlar da aslında hukuk düzenimize, yasalarımızda bulunmayan kavramlar olduğu için aykırıdır ve nihayet "Kişisel verilerin korunmasına ilişkin esas ve usuller kanunla düzenlenir." kuralına çok yönlü olarak aykırılık içermektedir. Zira, kişisel verilerin korunmasını isteme haklarının gerektirdiği güvenceler öngörülmemiştir.

- 1) Söz konusu kişisel verilerin kim tarafından ve ne şekilde saklanacağı,
- 2) Kötüye kullanımları engelleyecek somut güvencelerin neler olduğu,
- 3) Kişisel verilerin korunması hakkına yönelik sınırlamalara karşı açık bir başvuru usulü,
- 4) Herhangi bir soruşturma ve kovuşturmaya konu edilmemiş iletişim kayıtlarının en geç bir yıl sonunda kimin tarafından silineceği ve verilerin silinmesi için izlenecek başvuru usulü,
- 5) Herhangi bir soruşturma ve kovuşturmaya konu edilmiş iletişim kayıtlarının ne zaman, kimin tarafından silineceği ve verilerin silinmesi için izlenecek başvuru usulü belirtilmemiştir.

Bu açıdan keyfi kullanıma açıktır, Anayasa madde 13 ve 20'ye açıkça aykırıdır. 13'ün "ölçülülük" ilkesine aykırıdır ve "hakkın özüne dokunulmaması" ilkesine aykırıdır ama hepsinin ötesinde, en mahrem bilgiler, en ailevi bilgiler, vasiyet hakkı bile burada bu kapsama girmektedir. Anayasa Madde 17 insan haysiyetine aykırıdır. Bu saatte böyle bir konuyu görüşmek nasıl bizim haysiyetimize aykırı ise ve bu nedenle, biz, kendimiz, yüce Meclis, Gazi Meclis, Büyük Meclis kavramına gölge düşürüyor işek aynı şekilde yaptığımız ve oylayacağımız yasayla da sadece mahpusların değil yakınlarının yani yurttaşlarımızın hak ve özgürlüklerin özüne dokunacağız.

Teşekkür ederim. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Hocam.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 267 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin çerçevesinde 9'uncu maddesiyle 5275 sayılı Kanun'un 83'üncü maddesine eklenen dördüncü fıkraya aşağıdaki cümlelerin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

“Silme işlemi Cumhuriyet savcısı tarafından denetlenir.”

Muhammet Emin Akbaşoğlu	Muhammed Levent Bülbül	Mehmet Doğan Kubat
Çankırı	Sakarya	İstanbul
Semiha Ekinci	Ergün Taşcı	Zeynep Gül Yılmaz
Sivas	Ordu	Mersin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen yok.

Gerekeeyi okutuyorum:

Gerekeey:

Önergeyle, tutulacak olan kayıtların şartların gerçekteşmesi hâlinde silme işlemlerinin belirli periyotlarla cumhuriyet savcısınca denetlenmesi sağlanmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 9'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 9'uncu madde kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, 10'uncu madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 267 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mehmet Ruştı Tiryaki	Erol Katırcıoğlu	Abdullah Koç
Batman	İstanbul	Ağrı
Züleyha Gülüm	Murat Çepni	Rıdvan Turan
İstanbul	İzmir	Mersin

Mahmut Celadet Gaydalı

Bitlis

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Bitlis Milletvekili Sayın Mahmut Celadet Gaydalı.

Buyurun Sayın Gaydalı. (HDP sıralarından alkışlar)

MAHMUT CELADET GAYDALI (Bitlis) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, görüşülmekte olan 267 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Sizleri ve kamuoyunu saygıyla selamlarım.

Değerli milletvekilleri, bir ülkede adalet mekanizması siyasetçilerin güdümünde işliyor ise o ülkede adaletin tecellisi değil, adaletin tasfiyesi konuşulur; adaletin tasfiye edildiği yargıda da her türlü hukuksuzluk meşrulaşır, evrensel norm olarak kabul gören tüm hak ve özgürlükler devletin bekası için birer tehdit hâline gelir. Bugün üzerinde sıkça durduğumuz tecrit uygulamaları olsun, cezaevlerindeki kötü muameleler olsun, işkenceler olsun, her türlü gaddarlığın asıl nedeni siyasilerin hukuk üzerinde yaptıkları tahribatın tüm kamu kurum ve kuruluşlarına sirayet etmesinin sonucudur. Türkiye’de hukuktan bahsedemediğimiz gibi kurumlarda da adalet ve hukukun uygulanmasından bahsedemiyoruz. Özellikle yargı mekanizmasının bu kadar siyasallaştırıldığı bir ortamda, hukuki tüm değerlerin her gün biraz daha ayaklar altına alınmasının da tanıklığını yapıyoruz. Siyasiler yargı üzerinde o kadar muktedir bir hâle geldi ki hukuksal bir kararı tanımayacak kadar ileri gitme haklarını kendilerinde görüyorlar. İşte, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin Sayın Selahattin Demirtaş kararında olduğu gibi “Karşı hamlemizi yaparız, bu işi bitiririz.” söylemi, bu hukuksuz ve adaletsiz ortamın âdeta özeti hâline gelmiştir.

Değerli milletvekilleri, yazılı hukukun oluşturulmasının temel sebebi, güçsüzü gücü elinde bulundurana karşı korumaktır fakat bakıldığı zaman, Türkiye’de hukuk güçlünün güçsüzü ezmek için kullandığı bir aygıt hâline gelmiştir. Yani bir vatandaş siyasal bir eleştiri yaptığı zaman, savcı kılı kırk yarararak bu eleştiriye propagandaya çevirip en üst limitten ceza alması için her türlü oyunu, kurguyu kaleme gönül rahatlığı içinde alabiliyor fakat mafya-devlet ilişkisi merkezinde yer alan İçişleri Bakanı hakkında iki satır yazamıyor, bu konuyu araştıralım diyemiyor. Sadece bu örnek dahi yargının yanlı ve taraflı olduğunun kanıtıdır. Yanlı ve taraflı yargı içerisinde övünebileceğiniz tek şey yaptığımız cezaevleridir. Gelişmiş ülkelerde mevcut cezaevleri ihtiyaç fazlası görülerek kapatılıyor, Türkiye’deyse yatırım diye lanse ediliyor. Kara para aklayanlar, otellere tanklarla çökenler, uyuşturucu sefası yapanlar, gazetecilik adı altında haraç kesenler, sokak eşkıyalığına soyunanlar, limanlara çöreklenmiş olanlar hakkında tek bir soruşturma dahi açamazken “...”(x) diyen, özgürlük diyen, barış diyen, kardeşlik diyen, eşit yurttaşlık diyen binlerce insanı cezaevine atıyorsunuz. Cezaevleri, milletin verdiği yetkiyi millet adına kullanan milletvekilleriyle, belediye başkanlarıyla, meclis üyeleriyle, kısacası sizin çürümüş hukuk düzeninize karşı her türlü evrensel hukuk haklarını savunan ve tek talepleri demokratik bir ülke olan seçilmişlerle dolu. Aslında, yargının ne kadar aşındığını, hukuksuzluğun nasıl her kademeye yayıldığını sizler de iyi biliyorsunuz fakat yargıya talimat verme ayrıcalığından ve konforundan vazgeçmek istemiyorsunuz.

İnsanı, insan hak ve hürriyetlerini o kadar değersizleştirdiniz ki “İnsan Hakları Eylem Planı” adı altında yapılan çalışmalar bile bu sisteminin kokuşmuşluğuna cevap olamaz. İnsan hak ve özgürlükleri bağlamında bir çalışma yapmak istiyorsanız öncelikle cezaevlerinden başlamanız gerekir.

10’uncu maddede hükümlülere hasta ziyareti amacıyla verilen izinle ilgili düzenleme var. Fakat siz, HDP’li siyasetçilere bırakın izin vermeyi, ailelerinin dahi gelip ziyaret etmelerine izin vermiyorsunuz. Tutuklayıp ailelerinden ve yaşadığı şehirlerden binlerce kilometre uzağa atıyorsunuz, ailesinin bile gelip ziyaret etmesini istemiyorsunuz. Cezaevinde, bırakınız İnsan Hakları Eylem Planı insanlık ayıbı yaşanıyor.

Değerli milletvekilleri, ambarların efendisi, Bitlis Ahlat’ta yapılan cezaevi inşaatını yatırım olarak gösterip Bitlislilere de yabancı infaz memuru değil Bitlisli olacak müjdesi veriyor. Peki, bu cezaevlerinin ekonomiye katkısı ne? Yok; üretime katkısı yok; halkın refahına katkısı yok. İşsizlik azalacak mı? Yok. Ahlat Güzelsu köyünün doğru dürüst yolu yok. KÖYDES bütçesinden ihale aşamasına gelen

(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

yolun yapımını ambarlar efendisi iptal ettirmiş, gerekçesi nedir, kimse bilmiyor. Şilili Şair Nicanor Parra'nın güzel bir sözünü hatırlatmak istiyorum: "Paranla şeref kazanma, şerefine para kazan ki, paran bittiğinde şerefin de bitmesin." (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesindeki "çıkarılmıştır" ibaresinin "kaldırılmıştır" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Bedri Yaşar

Orhan Çakırlar

Ayhan Erel

Samsun

Edirne

Aksaray

İmam Hüseyin Filiz

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Gaziantep

Adana

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Adana Milletvekili Sayın Mehmet Metanet Çulhaoğlu.

Buyurunuz Sayın Çulhaoğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 267 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesi üzerinde İYİ Parti Grubu adına söz aldım. Sizleri saygıyla selamlarım.

Değerli arkadaşlarım, seçim öncesi, AK PARTİ iktidarı "Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi sayesinde yargı bağımsızlığı sağlanacak ve tarafsız yargı tam güvence altına alınacak." demişti. Peki, bu güvenceyi bugüne kadar sağladınız mı? Tabii ki sağlayamadınız. Bunu sağlayamadığınız gibi ekonomimizi, tarımımızı, doğamızı, çevremizi mahvettiniz, çalışanlarımızın hak kayıplarını görmezden geldiniz ve ülkemizi beton ekonomisine mahkûm ettiniz. Bugün adalet konusunda geldiğimiz nokta içler acısı bir hâldedir. Anayasa Mahkemesinin verdiği ihlal kararlarından yüzde 76'sı adil yargılama ihlalinde oluşmaktadır. Bu ne demek? Ülkemizin adil yargılama yapmada oldukça büyük sıkıntıları var demek. Bunları gidermek için bir adım atıyor musunuz? Hayır.

Ülke olarak, Dünya Ekonomik Forumu ülkeleri arasında bağımsız yargı konusunda 140 ülke arasında 111'inci sıradayız; Hukukun Üstünlüğü Endeksi'nde 126 ülke arasında 109'uncu sıradayız; "İnsan hakları konusunda reform yaptık." diyorsunuz ya, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi istatistiklerine göre dava başvurusunda 59 ülke arasında en fazla başvuru yapılan ülkeyiz; "İfade özgürlüğünün önündeki engelleri kaldırdık." diyorsunuz ya, Avrupa Konseyi raporlarında, Dünya Basın Özgürlüğü Endeksi'nde 180 ülke arasında 157'nci sıradayız. Yani nereye baksak geriye gitmişiz.

Burada mutlaka değinmemiz gereken bir konu daha var değerli arkadaşlarım. Geçen sene, 2020 Nisan ayında çıkarılan afla 100 bini aşkın tutuklu ve hükümlü tahliye edilmesine rağmen cezaevleri yine doldu taşı. Tutuklu ve hükümlü sayısı 2020 yılında bir önceki yıla göre yüzde 10,1 artarak 291.546 kişiye çıktı. Ekonomik kriz nedeniyle borcunu, kredisini, çekini, senedini ödeyemeyen ve İcra ve İflas Kanunu'na muhalefetten tazyik hapsi verilenler 4'üncü sıraya yükseldi. Bugün cezaevlerinde bulunanlar içerisinde ilk sırada hırsızlık suçundan yatanlar vardır. Bunda, iktidarın ülkemize yaşattığı ekonomik krizin çok büyük bir rolü olduğu aşikârdır. Ülkemiz, nüfusa oranla cezaevlerindeki tutuklu ve

hükümlü sayısında dünyanın ilk sırasında bulunmaktadır. Gençlerimizin durumu ise gerçekten üzüntü vericidir. Ülkemizdeki genç işsizlik oranı çok yüksek olduğu için, artık uyuşturucu ticareti de yaygın suçlar arasına girmiş bulunmaktadır. İcra dosyalarının fazlalığı nedeniyle hapiste yatan esnaf, çiftçi, iş insani sayısı hiç de az değildir. Muhtarlıklar icra tebligatlarıyla dolmuş vaziyettedir.

Bugün yargıda çok büyük bir sorunla karşı karşıyayız. Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle güç yanlış yapılandırılmış, erklerin bir güçte birleşmesinden, o büyük gücün baskısından yargıç ve savcı görev yapamaz hâle gelmiştir. Bu, iktidarın istediği kararları aldırarak için geliştirdiği büyük bir argümandır. Hâkim ve savcılarımızın coğrafi teminatı vakit geçirilmeden hemen güçlendirilmelidir. Böylelikle, adalet dağıtmaya çalışanlar hangi iktidar gelirse gelsin, kim Cumhurbaşkanı olursa olsun kanuna göre karar verir ve iktidardan veya bakanlardan gelecek baskıları karşılayabilir.

Devletin bir numarası “Aç olarak dolaşanları buyurun, siz doyururun.” dedi. Biz hazırız, milletimizin aç olanlarını doyurmaya hazırız, yeter ki siz sandığı getirin. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Bu nedenle, milletimizin nefes alması, 84 milyon geleceği için vatandaşlardan kopmuş bu Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminden kurtulmalıyız diyoruz. İyileştirilmiş ve güçlendirilmiş demokratik parlamenter sistemi bunun için istiyoruz diyor, heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 267 sıra sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesindeki “bendinde yer alan” ibaresinin “bendindeki” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Süleyman Bülbül	Rafet Zeybek	Zeynel Emre
Aydın	Antalya	İstanbul
Ali Haydar Hakverdi	Turan Aydoğan	Nazır Cihangir İslam
Ankara	İstanbul	İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İstanbul Milletvekili Nazır Cihangir İslam.

Buyurunuz Sayın İslam. (CHP sıralarından alkışlar)

NAZIR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; bugüne kadarki uygulamalarınızda sanıkları ve savunmayı susturmayı başardınız, daha önceki düzenlemelerinizde de hâkimleri HSK kanalıyla, çıkarttığımız yasalarla ve fiilî baskınızla etki altına almayı başardınız ama şu şaibeli dönemde savcılar kontrol altına almak gerçekten çok çok daha anlamlı; bunu millete anlatacağız.

Değerli arkadaşlarım, size hasta tutuklulardan bahsetmek istiyorum ki bu olaylardan onlar da ziyadesiyle etkilenecek.

Bakınız, Mehmet Emin Özkan, 83 yaşında, Diyarbakır'da yirmi altı yıldır yatıyor, on günde 7 kez hastaneye kelepçeli olarak gitmiş, 5 kez kalp krizi geçirmiş, işitme ve görme hemen hemen yok ama siz, bunu hâlâ, kendi ihtiyaçlarını gideremeyen bir hastayı hâlâ cezaevinde tutuyorsunuz ve bir anlamda cezalandırmayı zulme dönüştürüyorsunuz. Ahmet Sılık ise 76 yaşında, alzaymır hastası, felçli, ayakta duramıyor, toplum sağlığı açısından tehlike oluşturabileceğine dair rapor var, hastaneye

yollamıyorsunuz ve burada da sizin cezalandırmanız bir zulme dönüşüyor. Ayşe Özdoğan, şu anda cezaevinde değil, eşi cezaevinde, çocuğunun kalbi delik, kendisi maksiller sinüs kanseri hastası, yakın kontrole ihtiyacı var ama siz bunu cezaevine göndermek istiyorsunuz ve bir cezayı daha zulme dönüştürüyorsunuz.

Değerli arkadaşlarım, Covid döneminde sizi uyardığımız. “Ciddi uygulamalara girin, iyi tedbir alın.” dedik, 17 vefat oldu ve bu Covid döneminde bütün tedavi ve kontroller aksadı. 1.605 tutuklu hastamız var, bunların 604’ü ağır ve bu hastalara yapılan uygulama bir cezalandırma değil, zulüm. Zulüm dediğiniz şey adaletin yokluğudur arkadaşlar. İşte, bu yüzden, dört yıl önce, Sayın Kemal Kılıçdaroğlu liderliğinde biz bir yürüyüş başlattık. Haksız bulduğumuz bir yargı kararına ve bütün bu haksızlıklara itiraz ettik, “Hak, hukuk ve adalet“ etrafında bu topluma toplanma çağrısı yaptık. Hemen eleştiri başladı. Bir yandan, baktık, MHP Genel Başkanı Sayın Devlet Bahçeli bizi demokrasi ve hukuk çemberinin dışına çıkılmama davet etti.

Değerli arkadaşlar, biz, tarihin en büyük ve en uzun sivil eylemini gerçekleştirdik. Adalet için yola çıktık, tek kişinin burnunu kanatmadık, tek kişiye kötü bir söz söylemedik, hakaret edenlerin yanından, sizlerin yanından “selam” diyerek geçtik, taş atanlara gül attık, arkamızda bir tane de pet şişe bırakmadık.

Bakıyoruz, yine o dönemlerde Genel Başkanınız Sayın Recep Tayyip Erdoğan diyor ki: “Adaletin aranacağı yer bellidir. Yargı kararları tartışılmaz; sokaklarda hak, hukuk, adalet aranmaz.” Arkadaşlar, yargı kararlarını eğer ille de doğru olarak kabul ediyorsanız bugün ne sizin partiniz ayakta olurdu ne de sizin Genel Başkanınız sizin başınızda olurdu. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

İkincisi, eğer sokağı hak arama yeri olarak kabul etmiyorsanız 15 Temmuz gelirdi, bu ülkeyi dümdüz eder geçerd, ne siz ne biz burada hayatta olamazdık. İyi ki sokak var, iyi ki sokakta hak arama var.

Önemli olan birlik değil değerli arkadaşlar, ne adına birlik kurduğunuz. Ülkemizde yaşayan herkesi biz hak, hukuk ve adalet etrafına çağırdık ve şunun bilincindeyiz değerli arkadaşlar; sınanmadığımız günahların masumu değiliz, biz bunun bilincindeyiz ama sizin ders çıkartmadığınız tarihten biz dersler çıkartıyoruz ve çok kısa bir zamanda, en kısa zamanda, ilk seçimde bu ülkede bütün müttefiklerimizle birlikte iktidar olacak ve bu milletin yüzünü güldüreceğiz.

Hepinize saygılarımı sunuyorum, sağ olun. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

10’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 10’uncu madde kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, 11’inci madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleeri ayrırlık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 267 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 11’inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mehmet Ruştı Tiryaki

Erol Katırcıoğlu

Abdullah Koç

Batman

İstanbul

Ağrı

Rıdvan Turan

Züleyha Gülüm

Murat Çepni

Mersin

İstanbul

İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Ağrı Milletvekili Sayın Abdullah Koç.

Buyurun Sayın Koç. (HDP sıralarından alkışlar)

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; partim adına bu kanun teklifi üzerine son konuşmacı olarak hemen belirtmek istiyorum ki bu kanun teklifinde adalet yok, hukuk yok, insaf yok ve insan haklarına dair hiçbir şey yok.

Peki, bu kanun teklifi nedir değerli arkadaşlar? Bu kanun teklifinin AKP ve MHP hükûmetinin son beş yıl içerisinde çözemedikleri, çözmek istemedikleri Kürt sorunuyla ilgili olduğunu herkes bilmelidir. Nedir sorun? Kürt sorununun çözülmemiş olmasından kaynaklı güvenlikçi politikalarının sonucudur bu kanun teklifi.

Peki, ne oluyor bu kanun teklifiyle? Değerli arkadaşlar, bu kanun teklifiyle, şu anda yine -tırnak içerisinde- “terörist” olarak nitelendirdikleri ve kumpas yoluyla tarafsızlığını ve bağımsızlığını yitirmiş olan mahkemeler kanalıyla cezaevlerine almış oldukları ve alıkoymuş oldukları insanlara dönük, mahpuslara dönük getirmek istedikleri yine bir kanuni düzenleme söz konusu. Peki, burada ne var? Değerli arkadaşlar, korkunç bir düzenleme var şu anda, biz korkunç bir düzenlemeyle karşı karşıya kalmış bulunuyoruz. Ne yapıyorlar? Kişileri alıkoymuyorlar, kumpasla alıkoymuyorlar ve alıkoymakla yetinmiyorlar, bedeniyle alıkoymakla yetinmiyorlar, aynı zamanda insan haklarına dokunabilecek şekilde, kendi kişisel haklarına dokunabilecek şekilde çeşitli kısıtlamalarla karşı karşıya bırakıyorlar bu insanları.

Bakın, sadece “Sizleri alıkoymaya” demiyorlar, bununla yetinmiyorlar. Ne yapıyorlar? Bütün görüşmelerini kayıt altına alıyorlar; bütün telefonlarını, fakslarını, mektuplarını, üçüncü şahıslarla görüşmelerini, hepsini Anayasa’ya aykırı olarak ve uluslararası sözleşmelere aykırı olarak kayıt altına alıyorlar. Yani cezaevlerinde yaşama hakkı bile tanımıyorlar değerli arkadaşlar.

Bakın, bu düzenlemede uygun olabilecek, bir nebze de insan haklarına uygun olabilecek olan 6’ncı maddeyi hiçbir gerekçe göstermeden geri çektiler. Peki, neden geri çektiler? Çünkü cezaevlerinde bebekler var, bebekler. Büyükleleriyle, anneleriyle birlikte orada, cezaevinde kalmak zorunda olan bebeklerin... Bu, bir yerden, yukarıdan bir ses geldi, Komisyona iletili: “Terörist çocukları, terörist bebekleri dışarı çıkmasın.” diye, bu düzenlemeyi geri çektiler. Bu insanlığa sığmayan, bu şekilde düşmanca bir hukuk dünyanın hiçbir yerinde görülmemiş. Bunu neden geriye çektiniz?

Peki, ben buradan size şunu söylemek istiyorum değerli arkadaşlar: Bunların iradesi var mı? Bu Komisyonun iradesi yok. Bu Mecliste irade bırakmadılar. Bakın, bu, şu anda karşımda bekleyen, muhalefet edenlerin dışında bütün sandalyeler boş. İçinde birileri otursa dahi boştur, gözümüzde boştur, Türkiye halklarının gözünde boştur çünkü hiçbir iradeleri kalmamıştır.

Adalet Bakanı ortalıkta “Ben Bakanım.” demesin. “Dünya yıkılsın, yeter ki adalet yerini bulsun.” demesin. Çünkü adalet yerini bulmayacak bu sistemde. Çünkü bu iktidar olduğu sürece, bu iktidar burada olduğu sürece bu ülkeye adalet gelmeyecek. Çünkü bu ülkede düşman hukuku şu anda uygulanıyor. Bu ülkede ne hak kaldı ne adalet kaldı ne hukuk kaldı. Peki, ne kaldı? Düşmanlık üretiliyor bu ülkede. Bu ülkede çok ciddi bir şekilde düşmanlık üretiliyor. Bu düşmanlıkla siz bu ülkeyi yarına çıkaramazsınız. Sizin yapacağınız tek şey sandığı getirip bu halkın önüne koymaktır. Çünkü bu düşmanlıkla bu halkı bu çıkmazdan çıkaramazsınız. Kürt sorununu çözemeyeceksiniz. Hak, adalet, hukuku bu ülkeye getiremezsiniz. Çünkü sürenizi doldurdunuz, miadınız dolmuştur. Siz, bu şekilde yola devam edemezsiniz.

Değerli arkadaşlar, Komisyonda biz saatlerce düşündük ve bu konuda tartışmalar yürüttük. Bakın, Covid-19 nedeniyle insanların, açık cezaevinde bulunan bir kısım mahpusların dışarıya çıkarılması için önerge verilecek biraz sonra, madde ihdası yapılacak. Peki, sizlere soruyorum değerli arkadaşlar: Mehmet Emin Özkan, 83 yaşında, bunun hakkı yok mudur? Cezaevlerindeki bebeklerin, çocukların hakları yok mudur? Bunlar Covid'den etkilenmeyecekler midir? Yüzlerce mahpus var şu anda, ölümler pençelesen insanlar, bunları nereye koyacaksınız? Peki, bu düşmanlık değil de nedir? Bu nedenle, bu ülkede, bu topraklarda artık bu AKP ve MHP iktidarının verebileceği hiçbir iyilik kalmamıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ABDULLAH KOÇ (Devamla) – Önümüze koyacakları sandıkla biz bunları tarihin çöp sepetine göndereceğiz.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın milletvekilleri, alınan karar, bugünkü birleşimde saat 24.00'e kadar çalışılması şeklindedir. Görüşülmekte olan teklifin kalan görüşmelerinde az sayıda önerge işlemi kalmış olmasına rağmen bu işlemlerin Genel Kurulun belirlenen çalışma saatini kısa süreyle açacağı anlaşılmaktadır.

İç Tüzük'ün 55'inci maddesine göre “Zorunlu hallerde, o birleşim için geçerli olmak kaydıyla ve sona ermek üzere olan işlerin tamamlanması amacıyla oturumun uzatılmasına Genel Kurulca karar verilebilir.” deniliyor. Bu hüküm gereğince teklifin geriye kalan maddelerinin ve ardından tümünün oylamasının tamamlanmasına kadar birleşim uzatılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesindeki “çıkarılmıştır” ibaresinin “kaldırılmıştır” ibaresiyle değiştirilmesini arz teklif ederiz.

Lütfü Türkkan	Mehmet Metanet Çulhaoğlu	Ayhan Erel
Kocaeli	Adana	Aksaray
Orhan Çakırlar	İmam Hüseyin Filiz	Ayhan Altıntaş
Edirne	Gaziantep	Ankara

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Ankara Milletvekili Sayın Ayhan Altıntaş.

Buyurunuz Sayın Altıntaş. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti Grubu adına 267 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesi üzerine söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, “hukukun üstünlüğü” kavramı Türk hukuk sistemine 1982 Anayasası'yla girmiş olsa da Türk kültürünün önemli bir unsurudur. Çocukluğumuzdan beri Türk yöneticilerin adalete verdiği önemi görerek büyüdük. Fatih Sultan Mehmet ile elini kestirdiği Rum mimar arasındaki anekdot hepimizin hafızalarında. Rum mimarın şikâyeti üzerine davaya bakan Kadı Hızır Bey ne

sanığın padişah olmasına bakmıştır ne de müştekinin Rum olmasına, kısasa kısas hükmü vermiştir. Bu hak ve adalet, mimarı o kadar etkilemiştir ki davasından vazgeçmiştir. Hukukun üstünlüğü budur işte, ne makam dinlemeli ne millet ne de zenginlik. Milletvekili yeminimiz de “hukukun üstünlüğüne bağlı kalacağıma” ifadesini içerir. Kaldı ki 11’inci yüzyılda Yusuf Has Hacib tarafından yazılan Kutadgu Bilig’in 817’nci ve 818’inci beyitlerinde de hukukun üstünlüğü vardır. Yusuf Has Hacib bu beyitlerde Hakan Kün Togdı’ya şunları söyletmiştir:

“Gerek oğlum olsun yakın ya da yabancı,

Gerek yolcu olsun konuk ya da geçici.

Yasada ikisi de bana birdir,

Karar verirken farklı değildir.”

Atalarımız hukukun üstünlüğüne gereken önemi vermişler, millî ahlakımızın mirası olarak bize adaletle yönetmeyi de emanet bırakmışlar ama maalesef her geçen gün bu ahlak ilkelerinden uzaklaşıyoruz. Ortalıkta iddiaları görüyorsunuz; yargı mensupları, bürokratlar, siyasetçiler hakkında korkunç iddialar ama sonuç ne oluyor? Bahsi geçen kişilerin yargılanmasını bıraktık, aklanması için ne yapıyor? Suçsuz olduklarına inanılsa bu durumlar soruşturulurdu ama ne yazık ki örtbas ediliyor. Varsa suçları yargının konusudur, araştırmak da yargının görevi ama bağımsız olması gereken yargı müdahale edemiyor, kendini bile aklayamıyor. Ülkemizin refahı için hukukun tekrar üstün olması gerekmektedir. Yargı makam, mevki, güç gözetmemelidir. “Refahı için” dedim çünkü ekonomi de, devletin itibarı da, yabancı yatırım da adaletle bir şekilde bağlantılıdır. Mesela, Dünya Bankasının bir yönetim endeksi var, 1996’dan beri yönetişimin 6 temel seviyesi ele alınıyor: Bir, oy verme hakkı ve hesap verilebilirlik; iki, siyasi istikrar; üç, yönetimde verimlilik ve etkinlik; dört, mevzuatların niteliği; beş, hukukun üstünlüğü ve son olarak da yolsuzluğun kontrolü. Dünya Bankası, bu göstergeleri yatırımcıların kararlarına yol göstermek amacıyla yayınlıyor yani bu göstergeler bir devletin ekonomisiyle ilişkili. Bir devlet yönetim alanında ne kadar başarılı olursa ekonomisi de o denli güçleniyor diyebiliriz çünkü yatırımcı geliyor, çekinmiyor. Kalkınmanızla, ekonomik refahınızla bu değerlerin bağlantısı yadsınamaz. Bu göstergeleri incelediğiniz zaman, ekonomik güçlü devletler ve güçsüz devletlerin birbirine zıt olduğunu görebiliriz.

Mesela, hukukun üstünlüğü... Endekste açıklamaya göre, bu gösterge kurallara ne ölçüde güvenildiğine ve uyulduğuna, mülkiyet haklarına, polise olan güvene, yöneticiler ve vatandaşlar arasındaki hukuki ilişkilere ve en önemlisi de yargının bağımsızlığına değiniyor. Bu tablonun 2019 verilerine göre Türkiye, hukukun üstünlüğü kriterinde, araştırmadaki ülkelerin yüzde 44’ünden iyi durumda. AK PARTİ’nin iktidara geldiğinin ertesini 2003’te ise bu rakam yüzde 59’du yani on altı yılda yüzde 15 gerilemişiz. Biz, Küba, Çin ve bunların yanında geri kalmış Afrika ülkelerinin, eski Sovyet ülkelerinin seviyesindeyiz. Bizden geride de diktatörlükle yönetilen, büyük iç savaşlar yaşamış devletler var. Yani bir devlette hukuk ne kadar üstünse o devletin ekonomisine güven de o denli güçlü oluyor diye yorumlayabiliriz. Eğer ülkede adalet yoksa kalkınmak ve ekonomimizi bu krizden çıkarmak için verdiğimiz çabalar beyhudedir.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 267 sıra sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesindeki "fıkrasında yer alan" ibaresinin "fıkrasındaki" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Süleyman Bülbül	Rafet Zeybek	Zeynel Emre
Aydın	Antalya	İstanbul
Ali Haydar Hakverdi	Turan Aydoğan	Nurhayat Altaca Kayışoğlu
Ankara	İstanbul	Bursa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Bursa Milletvekili Sayın Nurhayat Altaca Kayışoğlu.

Buyurunuz Sayın Altaca Kayışoğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Marmara Denizi'ndeki müsilaj doğanın intikamının bize görünen yüzü, ben asıl tehlike olan görünmeyen yüzünü anlatacağım. Bereketli topraklarımız; insanlar zehirleniyorlar, kanser oluyorlar. Ben beş yıldır bu kürsülerden defalarca bu konuları gündeme getirdim, bu fotoğrafları gösterdim, anlattım; derelerin, denizlerin, nehirlerin, göllerin, ağaçların, kuşların, balıkların dili olmaya çalıştım ama maalesef, kulaklarınız sağır, sağır.

Bakın, tarih tarih neler söylemişim. 21 Ocak 2016: "Bursa'da Bursa'nın en önemli içme suyu barajı olan Doğanlı Barajı'na mermer ve taş ocaklarının kırı, bölgedeki köylerin foseptiği akıyor. Yenişehir'de hâlâ Boğazköy Barajı'nda sulama yapılamıyor, koca suda balıklar ölüyor." 10 Mayıs 2016: "Bursa'da Karacabey ilçesinin Gölcük Mahallesi'nde kanalizasyon yapılıyor fakat bu kanalizasyonun bacası Gölcük Deresi'ne atılıyor. Bir dere, civarındaki tarım alanlarını suluyor. Dolayısıyla da tarım alanları foseptikle sulanmış oluyor." 3 Ekim 2017: "Bu yıl Karacabey Canbolu Deresi'nde 3 kez toplu balık ölümleri yaşandı. Aslında toplu balık ölümleri Bursa'nın kronik bir sorunu hâline dönüştü. Bursa'da her yıl Yenişehir Kocası, İznik Gölü ve Karacabey Canbolu'da balık ölümleri yaşanıyor. Her olaydan sonra yetkililer sorularımıza açıklayıcı cevap vermedikleri gibi, bugüne kadar bu katliamlara karşı önlem almıyor, denetim yapmıyor, sorumluları açıklamıyor. Balıkların dili yok diye bu zulüm niye?" 7 Mart 2018: "Bursa'da çevre felaketlerinin önüne bir türlü geçilemiyor. Daha dün, Bursa'nın İnegöl ilçesi ve Yenişehir ilçesi arasında kalan Kocası Çayı üzerinde kurulu Boğazköy Barajı'nda balıklar karaya vurdu. Burası bir baraj ve bu barajdan binlerce dekar alan sulanıyor. Balıkların öldüğü bir barajdan ve o baraj sularıyla beslenen topraklardan söz ediyoruz. Çevre Bakanlığını ve Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığını göreve davet ediyorum. Çünkü balıklar da balıkların öldüğü sularla sulanan topraklar da o topraklarda yetişen ürünler de o ürünleri yiyen insanlar da büyük tehlike altındadır." 18 Nisan 2018: "Geçen hafta sonu Bursa'mızın Karacabey ilçesinin köylerindedim, İsmetpaşalılar köylerindeki Karadere'nin kirliliğinden dert yandılar. Birkaç yıl önce Karadere'de balık tuttuklarını ama şimdi hiçbir canlının yaşamadığını, dereden yayılan pis kokulardan nefes alamadıklarını ve bu sularla tarlaları suladıklarını haykırdılar. Bursa'nın tarım alanlarını koruyun, insanların sağlığını koruyun." demişim. 11 Ocak 2018: "İznik Gölü'ne sahil projesi yapılıyor, betonlar örülüyor, İznik Gölü haykırıyor: 'Ey, insanoğlu bilmez misin bir göl ancak dalgalarla kıyıya vurduğunda kendini temizler, nefes alır. Bu duvarları örerseniz ben nasıl yaşayacağım?'" 20 Şubat 2019: "Şubat ayı başında Marmara Denizi'ne kıyısı olan Karacabey'de karaya dev orkinoslar vurdu. Bir değil, birden çok orkinosun aynı gün

ölmesine yol açan neden hâlen bilinmiyor. Bu yönde bir araştırılma yapıldı mı, bilmiyoruz. Bu süreçte Marmara Denizi'nin bir başka kıyısı olan Gemlik Kumla'da da karaya 2 yunus balığı ölüsü vurdu. Arka arkaya yaşanan bu ölümler düşündürücü olup Marmara Denizi'nde nadide canlıları yok eden sebeplerin ve sorunların bulunması; denizlerimizin, göllerimizin, ırmaklarımızın korunması çocuklarımıza karşı yetkililerin sorumluluğudur.” demişim. 21 Kasım 2019: “Susurluk tarafından gelip Karacabey'de akan Canbolu'da her yıl ama her yıl balık ölümleri yaşanıyor. Yaşanan balık ölümleriyle ilgili sebep bulunamıyor, çözüm üretilemiyor. Şehri neredeyse boydan boya geçen Nilüfer Çayı yıllardır lağım kokuyor. Her sene “Çözeceğiz.” deniliyor, çözülüyor.” 20 Ekim 2020: “Gemlik Fevziye köyünde gölet kurudu. Bursa'da 103 kilometre akıp 55 köyden, geçen, şehrin içinden geçen, Marmara Denizi'ne akan Nilüfer Çayı var. Bu çayla tarım alanları sulanıyor. Yakın zamanda İnkaya köyüne gittim. Bu çay zifiri karanlık, kapkara, katran karası bir şekilde akıyor, kokuyor, köylüler nefes alamıyorlar, uyuyamıyorlar. Gözümün önünde kimyasallar fokur fokur kaynıyordu ve bu çayla tarlalar sulanıyor, insanlar zehirleniyor ama hâlâ sanayi denetlenmiyor, arıtmalar denetlenmiyor, insanlar zehirleniyor.” demişim ama beş yıldır duymamışsınız. Duyun artık, Allah aşkına duyun, yeter artık duyun doğanın sesini diyorum! (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

11'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 11'inci madde kabul edilmiştir.

12'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 12'nci madde kabul edilmiştir.

13'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 13'üncü madde kabul edilmiştir.

İkinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

Alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için, 17 Haziran 2021 Perşembe günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 00.14

VIII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Ankara-Niğde otoyoluna ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/45433)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Ve 99. Maddeleri uyarınca T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sn. Adil KARAİSMAİLOĞLU tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Saygılarımla. 17.05.2021

Ömer Fethi Gürer

Niğde Milletvekili

Birinci ve üçüncü bölümleri 4 Eylül 2020 tarihinde açılan Ankara-Niğde otoyolunun, 113 kilometrelik otoyol ve 39 kilometrelik bağlantı yolları Aralık 2020 tarihinde kullanıma açıldı. Buna göre;

- 1- Yeni açılan Ankara-Niğde otoyolu kullanımı ile iki il arasındaki yol uzunluğu kaç kilometre ölçümlenmiştir? Ankara-Niğde illeri arasında günümüzde kullanılmakta olan duble yol uzunluğu kaç kilometredir?
- 2- Akıllı yol olduğu açıklanan Ankara-Niğde otoyolu kullanılarak ve trafik kurallarına uyularak, Ankara ile Niğde ili arası yolculuk süresi ne kadardır?
- 3- Ankara-Niğde otoyolu yol konaklama tesislerinin tamamlanması için ön görülen tarih ne zamandır?
- 4- Ankara-Niğde otoyolu yap işlet projesi olarak yapıldığına göre araç geçiş garantisi anlaşması yapılmış mıdır? Yap işlet projesi olan bu otoyol için garantisi verilen araç geçiş sayısı kaçtır? Otoyol açılışından buyana hedeflenen araç geçiş sayısı sağlanmış mıdır? Proje yapım şirketine otoyolun açılışından bugüne kadar araç geçiş ücreti ödemesi yapılmış mıdır?
- 5- Açılışın yapıldığı ilk gün bu otoyolda 10 binden fazla aracın geçtiği açıklanmıştır. Ankara-Niğde otoyolunun 5 aylık süre içindeki araç geçiş ortalaması nedir?

T.C.
ULAŖTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIğI
Strateji GeliŖtirme BaŖkanlıđı

Sayı : E-44697349-610[610.01]-35881
Konu : Niğe Milletvekili Sayın Ömer Fethi
GÜRER'in yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŖKANLIđINA

İlgi : 28.05.2021 tarihli ve 43452547-120.07-E.0820782 sayılı yazınız.

Niğe Milletvekili Sayın Ömer Fethi GÜRER'in 7/45433 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Adil KARAİSMAİLOğLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

**NİĞDE MİLLETVEKİLİ SAYIN ÖMER FETHİ GÜRER'İN
7/45433 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

Ankara-Niğe illeri arasında ulaşımı sağlayan mevcut devlet yolu uzunluğu 310 km, otoyol uzunluğu ise; 305 km'dir. Otoyolun kullanılması durumunda; ortalama 120 km/saat hızla yolculuk süresi 2,5 saattir.

Ankara-Niğe Otoyolunda, 3 adet sabit akaryakıt ve dinlenme tesisi hizmete açılmış olup, ayrıca vatandaşlarımızın akaryakıt ve mola ihtiyaçlarını karşılayacak 2 adet mobil akaryakıt istasyonu ve 3 adet büfe-wc bulunmaktadır.

Diğer taraftan; Ankara-Niğe Otoyolu Projesinde tüm iş ve işlemler, uygulama sözleşmelerinde yer alan hükümler çerçevesinde ve mevzuatına uygun olarak yürütölmektedir.

2.- İstanbul Milletvekili Özgür Karabat'ın, Evrensel Hizmet Kanunu kapsamında toplanan vergilere ve yürütülen işlemlere ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/45956)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Adil Karaismailoğlu tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

Özgür KARABAT
İstanbul Milletvekili

Dünyadaki gelişmiş pek çok devletin vatandaşlarına düşük ücretli ya da tamamen ücretsiz ulaştırdığı kimi iletişim hizmetlerinin hane halkına maliyeti ülkemizde hayli yüksektir. Pandemiyle birlikte birçok kalemde olduğu gibi iletişim harcamalarında da önemli artışlar yaşanmıştır. Önemli vergi kalemlerinden birini oluşturan iletişim vergileri giderek arttığı gibi şirketler de bu hizmetlerde yıldan yıla sürekli artış yapmaktadır.

19. yüzyılın başlarında ortaya çıkan “evrensel hizmet” kavramı, neoliberal dönüşümün yoğun şekilde yaşandığı 1980’lerden sonra tüm dünyada hızla devam eden telekomünikasyon özelleştirmeleri sonucunda giderek kamu hizmeti ile eşdeğer bir kavram olarak öne sürülmeye başlanmıştır.

Ülkemizde Türk Telekom A.Ş'nin satışına paralel olarak Evrensel Hizmet Kanunu yürürlüğe konulmuştur. Sabit ve ankesörlü telefon, basılı veya elektronik ortamda sunulacak telefon rehber hizmetleri, acil yardım çağrıları hizmetleri, internet hizmetleri, ulaşımı deniz yoluyla sağlanabilen yerleşim alanlarına yolcu taşıma hizmetleri, deniz haberleşmesi ve seyir güvenliği haberleşme hizmetleri evrensel hizmet kanunu kapsamındadır.

Bu kanunun 6. Maddesinde evrensel hizmet geliri kalemleri sıralanmış ve bunların ödeme miktar ve zamanları tariflenmiştir. Evrensel Hizmet Kanunu'nun yürürlüğe girişinden bu yana 15 yılı aşkın süre geçmiştir. 2005 yılında kabul edilen bu kanun kapsamında toplanan vergilerin nasıl toplandığı, nerelere kullanıldığının açıklanmadığı görülmektedir.

Buna göre;

1. Evrensel Hizmet Kanunu yürürlüğe girdiğinden bu yana kanun kapsamında olan kurum ve kuruluşlardan toplanan vergi miktarı ne kadardır?
2. Önerenin cevaplandırıldığı tarih itibariyle Evrensel Hizmet Fonu'nda ne kadar para bulunmaktadır?
3. Evrensel Hizmet gelirleri kapsamında tarif edilen gelirlerin ne kadarı iletişimin alt yapısının güçlendirilip geliştirilmesine aktarılmıştır?
4. Evrensel Hizmet Kanunu kapsamında yükümlülükleri olan kurum ve kuruluşlar hangileridir? Bunların yıldan yıla kanun kapsamında ödedikleri yükümlülük miktarları ne kadar olmuştur?
5. Evrensel Hizmet Kanunu kapsamında yükümlülüklerini yerine getirmeyen ya da geciktiren kurum ve kuruluşlar hangileridir? Bunların yükümlülüklerini yerine getirmemelerinden dolayı herhangi bir işlem yapılmış mıdır?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-35919
Konu : İstanbul Milletvekili Sayın Özgür
KARABAT'ın yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 04.06.2021 tarihli ve 43452547-120.07-E.824275 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Sayın Özgür KARABAT'ın 7/45956 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Adil KARAİSMAİLOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN ÖZGÜR KARABAT'IN
7/45956 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

5369 sayılı Evrensel Hizmet Kanunu uyarınca; Evrensel Hizmet gelirleri ile eğitim, telekomünikasyon ve engellilere yönelik yatırım harcamaları yapılmaktadır.

3.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, Çeşme Limanının işletilmesine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/45960)

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
BAŞKANLIĞI'NA**

Aşağıdaki sorularımın, T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Bedri SERTER
İzmir Milletvekili

7-43566 sayılı yazılı soru önergeme süresi içerisinde cevap verilmediğinden önergemi yineliyorum.

Çeşme limanının işletmesinin 2003 yılında açılan bir ihale sonucunda özel bir firmaya devrildiği bilinmektedir. Son 18 yıldır bugüne gelene kadar imar planı üzerinde değişiklikler olduğu ve bölgede denizin doldurulduğuna dair bilgilere ve somut delillere ilişkin olarak Bakanlığımıza 7/40571 sayılı soru önergesiyle konuya dair sorularımı iletmiştim.

Söz konusu soru önergeme verilen cevapta Ulusoy Çeşme Liman İşletmesi A.Ş. tarafından işletilmekte olan tesis için Bakanlığınızca 18.09.2021 tarihine kadar feribot/yolcu ve Ro-Ro gemileri ile yatlara hizmet verilmesi amacıyla kıyı tesisi işletme izni verilmiştir" denmiştir. Ayrıca, limanda yapılan dolgu işleminin de Bakanlığınızın onayı ile yapıldığı belirtilmiştir. Bu çerçevede,

- Çeşme liman işletmesinin kıyı tesisi işletme izninin verilmesinin üzerinden geçen 18 yıl içinde limanın feribot gemilerinin kapasitesi ne kadar olmuştur? Ro-Ro gemilerinin kapasitesi ne kadar olmuştur?
- 2003 yılından bu yana limana dair Bakanlığınızın elindeki veriler ve analizler nelerdir?
- 2003 yılında işletmesi devredilen alanın büyüklüğü ile bugün Mart 2021 itibariyle Çeşme liman işletmesinin alan büyüklüğü ne kadardır? Bu süreçte doldurulan deniz sahasının büyüklüğü ne kadardır?
- Limandaki dolgu çalışması sonrası limanda özellikle depoların oluştuğu, taşıma araçları ve turlar için park yeri haline getirildiği görülmektedir. Bakanlığınızın bölgeye yakın kaç deposu mevcuttur? Bunların alanları ne kadardır?
- Çeşme Limanı'nın turizm açısından ulaştırma politikalarına katkı anlamında da hiçbir faydası kalmadığının farkında mısınız?

T.C.
ULAŖTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji GeliŖtirme BaŖkanlıĐı

Sayı : E-44697349-610-35907
Konu : İzmir Milletvekili Sayın Bedri
SERTER'in yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŖKANLIĐINA

İlgi : 04.06.2021 tarihli ve 43452547-120.07-E.824275 sayılı yazınız.

İzmir Milletvekili Sayın Bedri SERTER'in 7/45960 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı iliŖikte sunulmaktadır.
Bilgilerinize arz ederim.

Adil KARAİSMAİLOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

**İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN BEDRİ SERTER'İN
7/45960 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

Soru önergesinde bahsi geçen 7/43566 esas numaralı yazılı soru önergesi;
02.06.2021 tarihli ve 32409 sayılı yazımız ile cevaplandırılmıştır.

DÖNEM: 27

YASAMA YILI: 4

**92'NCİ BİRLEŞİM
16 HAZİRAN 2021 ÇARŞAMBA
SAAT: 14.00**

GRUP ÖNERİLERİ

1.- 255 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin İçtüzüğün 91 inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi ve birinci bölümünün 1 ila 16 ncı maddelerden, ikinci bölümünün 17 ila 31 inci maddelerden oluşması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 13.04.2021 tarihli 71'inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

2.- Genel Kurulun,

16, 17, 22, 23, 24, 29 ve 30 Haziran 2021 Salı, Çarşamba ve Perşembe günkü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmesiyle Gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi,

16, 17, 22, 23, 24, 29 ve 30 Haziran 2021 Salı, Çarşamba ve Perşembe günkü birleşimlerinde saat 24:00'e kadar çalışmalarını sürdürmesi,

267 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin İçtüzüğün 91 inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi ve birinci bölümünün 1 ila 5 inci maddelerden, ikinci bölümünün 6 ila 13 üncü maddelerden oluşması, önerilmiştir.

(Genel Kurulun 01.06.2021 tarihli 86'ncı Birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTILARI

*Kadına Yönelik Şiddetin Sebeplerinin Belirlenmesi Araştırma Komisyonu

16.06.2021 Çarşamba - Saat: 11.30

17.06.2021 Perşembe - Saat: 11.00

*Küresel İklim Değişikliği Araştırma Komisyonu

16.06.2021 Çarşamba - Saat: 13.59

*Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu

16.06.2021 Çarşamba - Saat: 14.30

17.06.2021 Perşembe - Saat: 11.00

*Dijital Mecralar Komisyonu

17.06.2021 Perşembe - Saat: 11.00

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

92'NCİ BİRLEŞİM

16 HAZİRAN 2021 ÇARŞAMBA

SAAT: 14.00

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

* * *

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

* * *

3 – SEÇİM

* * *

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

* * *

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

* * *

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

* * *

1.- (S. Sayısı: 267) Kahramanmaraş Milletvekili Ahmet Özdemir ve 21 Milletvekilinin Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3632) ve Adalet Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.06.2021) (*) (**)

2.- (S. Sayısı: 172) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2498) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

3.- (S. Sayısı: 98) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1794) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

4.- (S. Sayısı: 255) Antalya Milletvekili Atay Uslu ve 23 Milletvekilinin Turizmi Teşvik Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3517) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 13.04.2021) (**) (X)

5.- (S. Sayısı: 203) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sao Tome ve Prinsipe Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1591) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

6.- (S. Sayısı: 205) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zimbabve Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1455) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

7.- (S. Sayısı: 25) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Brezilya Federatif Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1197) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

8.- (S. Sayısı: 31) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1363) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

9.- (S. Sayısı: 245) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3053) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) (X)

10.- (S. Sayısı: 21) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında Eğitim ve Öğretime İlişkin İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1191) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

(*) Görüşmeleri yarım kalan işleri gösterir.

(**) İçtüzüğün 91'inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi kabul edilmiştir.

(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

11.- (S. Sayısı: 26) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1194) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

12.- (S. Sayısı: 72) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1773) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

13.- (S. Sayısı: 136) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücü Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2023) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

14.- (S. Sayısı: 123) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Altyapı Projeleri Alanında İş Birliği Konulu Anlaşma Ek-1'in Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2217) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

15.- (S. Sayısı: 191) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Devriye Polis Hizmetlerinin Uygulanması Hususunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2600) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

16.- (S. Sayısı: 95) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1593) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

17.- (S. Sayısı: 153) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2025) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

18.- (S. Sayısı: 141) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasına İlişkin Olarak İmzalanan Mevcut Protokol I'ın Yerini Alan Protokol I ile Anlaşmaya Eklenen Protokol III'ün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2275) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

19.- (S. Sayısı: 47) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1411) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

20.- (S. Sayısı: 76) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kongaz Süleyman Demirel Moldova Türk Lisesi Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1797) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

21.- (S. Sayısı: 88) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Kullanılmış Yakıt İdaresinin ve Radyoaktif Atık İdaresinin Güvenliği Üzerine Birleşik Sözleşmeye Türkiye Cumhuriyeti'nin Beyanlarla Birlikte Katılmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1801) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

22.- (S. Sayısı: 55) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1543) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

23.- (S. Sayısı: 70) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Savunma Sanayinde Gizlilik Dereceli Bilgilerin Karşılıklı Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1548) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

24.- (S. Sayısı: 73) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1774) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

25.- (S. Sayısı: 74) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Estonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1777) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

26.- (S. Sayısı: 75) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlı Kullanımı İçin İşbirliği Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1778) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

27.- (S. Sayısı: 86) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon veya Konsolosluk Mensuplarının Aile Üyelerinin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/1772) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

28.- (S. Sayısı: 108) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî İş Birliği Mutabakat Muhtrasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1454) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

29.- (S. Sayısı: 109) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1534) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

30.- (S. Sayısı: 110) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1535) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

31.- (S. Sayısı: 114) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moldova Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Tamamlayıcı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2021) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

32.- (S. Sayısı: 119) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gine Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1539) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

33.- (S. Sayısı: 125) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve İsviçre Federal Konseyi Arasında Diplomatik Misyon, Konsolosluk ve Daimi Temsilcilik Mensuplarının Refakatçilerine İlişkin Kazanç Getirici Faaliyetler Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2223) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

34.- (S. Sayısı: 127) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un İslam İşbirliği Teşkilatı Polis İşbirliği ve Koordinasyon Merkezi Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2034) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

35.- (S. Sayısı: 147) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Güney Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1536) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

36.- (S. Sayısı: 148) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1545) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

37.- (S. Sayısı: 150) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamboçya Krallığı Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1596) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

38.- (S. Sayısı: 152) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tayland Krallığı Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1949) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

39.- (S. Sayısı: 154) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Sudan Cumhuriyeti Arasında Ticaret ve Ekonomik Ortaklık Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2278) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

40.- (S. Sayısı: 169) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2370) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

41.- (S. Sayısı: 178) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1458) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

42.- (S. Sayısı: 179) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1532) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

43.- (S. Sayısı: 181) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Madencilik Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptı ile Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1588) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

44.- (S. Sayısı: 182) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1594) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

45.- (S. Sayısı: 183) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Svaziland Krallığı Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1781) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

46.- (S. Sayısı: 184) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı ile Ekvator Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2026) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

47.- (S. Sayısı: 186) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1898) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

48.- (S. Sayısı:187) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1947) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

49.- (S. Sayısı: 189) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2219) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

50.- (S. Sayısı: 190) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2599) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

51.- (S. Sayısı: 194) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2371) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.03.2020) (X)

52.- (S. Sayısı: 202) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumu Kurucu Anlaşmanın 26 ncı ve 31 inci Maddelerinin Tadiline İlişkin Olarak Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumunun 17 nci Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA17/7/438 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1912) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

53.- (S. Sayısı: 206) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumu Kurucu Anlaşmasının 25. Maddesinin Tadiline İlişkin Olarak Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumunun 12. Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA12/6-438 Sayılı Kararın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1897) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

54.- (S. Sayısı: 208) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Myanmar Birliği Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2033) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

55.- (S. Sayısı: 209) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2225) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

56.- (S. Sayısı: 210) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un 28 Ocak 1964 Tarihli Ek Protokol ve 16 Kasım 1982 Tarihli Protokol ile Değiştirilen 29 Temmuz 1960 Tarihli Nükleer Enerji Alanında Üçüncü Şahıslara Karşı Hukuki Mesuliyete Dair Sözleşmeyi Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2369) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

57.- (S. Sayısı: 211) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1586) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

58.- (S. Sayısı: 241) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayolu ile Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2704) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) (X)

59.- (S. Sayısı: 165) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Sistemi Hakkında Ev Sahibi Hükümet Anlaşması" Hakkında Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1246) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.01.2020) (X)

60.- (S. Sayısı: 243) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2848) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) (X)

61.- (S. Sayısı: 256) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Japonya Hükümeti Arasında Teknik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3264) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2021) (X)

62.- (S. Sayısı: 257) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansının Özbekistan Cumhuriyeti'ndeki Faaliyeti Hakkında Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3057) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2021) (X)

63.- (S. Sayısı: 258) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Karşılıklı Kültür Merkezlerinin Kuruluşu ve Faaliyetlerine İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3056) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2021) (X)

64.- (S. Sayısı: 259) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Cıvaya İlişkin Minamata Sözleşmesinin Beyan ile Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2226) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2021) (X)

65.- (S. Sayısı: 261) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Fas Krallığı Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşmasını Tadil Eden Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3323) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.05.2021) (X)

7 - KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

66.- (S. Sayısı: 264) 2020 Yılı Kamu Denetçiliği Kurumu Raporu Hakkında Dilekçe Komisyonu İle İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (5/6) (Dağıtma tarihi: 01.06.2021) (X)

67.- (S. Sayısı: 268) Samsun Milletvekili Orhan Kırçalı ve 98 Milletvekilinin Askeri Ceza Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3636) ve Adalet Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.06.2021)

TBMM Basımevi/2021